הארץ

0.64 שח', יום ג' י"ח בשבט תשמ"ו, 28 בינואר 1986 VOL. 68/20288 JANUARY 28 1986
(כולל מע"מ)

מובארק דחה הצעת וייצמן לפגישה עם פרס לפני חתימת שטר הבוררות

מאת עקיבא אלדר ועוזי זראי
סופרי "הארץ"

עפ"י ידיעות מקהיר, דחה נשיא מצרים חוסני מובארק את הצעתו של השר עזר וייצמן להקדים את פגישת הפיסגה עם ראש הממשלה שמעון פרס לחתימה על שטר הבוררות בנושא טאבה.

בשתי הפגישות שקיים מובארק אתמול ושלשום עם וייצמן ומנכ"ל משרד ראש הממשלה אברהם טמיר, הוא הביע נכונות להזמין את שיפור היחסים הדו-צדדיים בין ישראל ומצרים. נראה כי מצרים תאפשר ליבואנים מצרים להגביר את נפח היבוא שלום מישראל. עם זאת, נראה כי מובארק נתון ללחצים פנימיים קשים ועל כן אין הוא מעוניין בצעדים ראוותניים של התקרבות לישראל.

נודע כי ראש הממשלה התלונן באוזני השליח האמריקאי ריצ'רד מרפי על תגובתו של מובארק להחלטת הקבינט. פרס ציין את המאמצים הרבים שעשה כדי למלא את דרישתו של מובארק בנושא הבוררות, ואילו הנשיא המצרי מעכב את הטיפול בנורמליזציה, המהווה תנאי למימוש הבוררות.

וייצמן שב אמש מקהיר ולפני צאתו דיווח בטלפון לראש הממשלה בבון על האווירה הטובה ששררה בפגישתו עם הנשיא מובארק.

לא דנו בבוררות

מקורות במשרד החוץ מסרו כי בניגוד לפרסומים שהיו אתמול, לא דן וייצמן עם המצרים בנושא שטר הבוררות. עפ"י הסיכום בינו לבין שר החוץ יצחק שמיר, הוסמך וייצמן לדון רק בשיפור היחסים עם מצרים ואילו נושא הבוררות יידון בשבוע הבא בין משלחות המנכ"לים של ישראל ומצרים שיפגשו בקהיר. וייצמן ידווח היום לשמיר על השיחות שקיים במצרים ובירושלים מעריכים, כי לא יהיה בידו לספר על פריצת דרך ביחסי שתי המדינות. גם בהצהרה שמסר בקהיר הוא אמר כי הפיסגה בין פרס למובארק היא בלתי נמנעת, אך לא נקב במועד המפגש. מקורות מוסמכים הכחישו אתמול את השמועות כי הפיסגה תתקיים בבון, שם אמור מובארק לבקר במקביל לביקורו של פרס בגרמניה.

מצרים לא תסכים לעריכת פסגה בין הנשיא מובארק לבין ראש הממשלה שמעון פרס, וליישום סעיפים אחרים שנכללו בהחלטת ממשלת ישראל לרבות החזרת השגריר המצרי לתל-אביב, לפני חתימת שטר הבוררות על טאבה. זאת מסרו אמש מקורות מצרים בתום השיחה השניה שניהל השר עזר וייצמן עם הנשיא מובארק. נשיא מצרים יגיע לגרמניה ביום חמישי, למחרת יציאתו של פרס.

המקורות הכחישו את הידיעות כאילו צפויה פגישה בין מובארק לפרס בבון. במקביל, הודיע סגן ראש הממשלה ושר החוץ, ד"ר עסמת עבד אל-מגיד, העומד להלוות למובארק באירופה, כי בשבוע הבא יתחדש בקהיר צוותי המשא ומתן בין מצרים לישראל, כדי לדון בשטר הבוררות של טאבה ובנושאים אחרים המחייבים הכרעה הקשורים ליחסי שתי המדינות.

בטאון מפלגת השלטון "מאיו" מסר אתמול, כי אין בכוונת הנשיא מובארק בשלב זה לבצע שינויים בממשלתו, לרבות מינוי סגן נשיא. כמו כן הכחיש העתון כי קיימת מחלוקת בין שרי הממשלה ובינם לבין המפלגה. לעומת זאת, נפוצו אמש בקהיר שמועות לפיהן מעיין מובארק בהחלפת ראש ממשלתו, הזהב, ד"ר עלי לוטפי, המאשמו עתה בלובינג, וסובל זה שבועיים מכאבים בגבו.

וייצמן: פגישת מובארק-פרס מחוייבת המציאות

קהיר, (עת"י) השר עזר וייצמן אמר אתמול לאחר שיחה שניה עם הנשיא חוסני מובארק, כי "ועידת פיסגה בין המנהיג המצרי לבין ראש ממשלת ישראל שמעון פרס היא בלתי נמנעת".

"הדבר הזה יקרה. כל אחד רוצה בפגישה הזאת", אמר וייצמן לכתבים אתם נפגש בבית מלון בקאהיר. הוא אמר "הכל נידון בשיחות שקיימתי כאן" אך נמנע ממסירת פרטים.

שלטונות מצרים הטילו איפול על השיחה שקיים מובארק עם וייצמן, אשר נמשכה 90 דקות. וייצמן הגיע לקאהיר ביום ראשון לביקור בלתי רשמי ואשר לא נמסר עליו קודם לכן.

בינתיים לא נמסר על שינוי בסידור של מובארק להיפגש עם הנשיא פרס לפני שלוה התקדמות בעניין הבוררות על סכסוך טאבה.

דיווח חיובי מוייצמן אל פרס בביקורו בבון

מאת דניאל דגן,
סופר "הארץ" באירופה

בון (מיוחד ל"הארץ") "יש קצת התקדמות במגעים עם מצרים. וטוב שעזר וייצמן נסע לשם. טוב שמקיימים מגעים ומשוחחים. אנחנו חיים קצת במתוק מן המעשה במצרים" — אמר אמש ראש הממשלה שמעון פרס ל"הארץ" שעה קלה לאחר ששוחח עם וייצמן בטלפון.

פרס סרב לפרט באיזה נושאים יש התקדמות, האם צפויה בעתיד הקרוב פגישת פיסגה עם נשיא מצרים חוסני מובארק. עוזר ראש הממשלה, אורי סביר, אמר לעתונאים כאן: "אנחנו מוציאים מכלל אפשרות פגישה בין פרס לבין מובארק באירופה. אנחנו מעוניינים בפגישת פיסגה שתתנהל באיזור".

פרס קיבל מוייצמן דיווח טלפוני קצר על השיחות במצרים אמש. לדברי סביר, הדיווח של וייצמן לפרס היה חיובי. וייצמן שוחח במצרים עם מובארק ועם אישים אחרים, "כל הנושאים הנוגעים ליחסי שתי המדינות לדבר".

לדברי סביר, עדיין יש צורך בהבהרות, אך נעשתה התקדמות. דובר ראש הממשלה העיד, כי אין זה סביר שאברהם טמיר יבוא לבון כדי לדווח לפרס על שיחות וייצמן. האלם הביקור מצפה ראש הממשלה לדיווח מפורט מוייצמן.

כבר במגעים הראשונים עם קוהל וקודם לכן עם שר החוץ הבנדיסריטר גנשר בלטה המגמה הגרמנית לשים את הדגש על נושא הסכסוך הישראלי ערבי. הצד הישראלי, לעומת זאת, הבליט את התעניינותו בנושאים בילטרליים, ובעיקר בקידום הקשרים בתחום הכלכלה והמחקר. יתכן שאחת מתוצאות הביקור תהיה הקמת קרן מיוחדת, שתעודד שיתוף פעולה גרמני-ישראלי בתחום המחקר לצרכים תעשייתיים ואחרים.

טקס צבאי מלא

ראש הממשלה התקבל במשרד הקאנצלר בטקס צבאי מלא, שכלל נגינת ההמנונים של מערב גרמניה וישראל על ידי תזמורת צבאית גרמנית. האווירה היתה לבבית ונטולת התרגשות.

לאחר הפגישה הקצרה עם קוהל נשא פרס נאום בפני פורום של לשכה כלכלית גרמנית, שבו נכחו רבים מראשי הכלכלה, ובמיוחד אלה העוסקים בקשרים עם ישראל. פרס הסביר את התכנית הכלכלית של ממשלתו, וקרא לנוכחים לפעול לפיתוח שיתוף הפעולה עם ישראל בתחום התעשייה והמחקר.

מאוחר יותר נועד פרס עם המנהיג

(סוף בעמוד 2, טור 7)

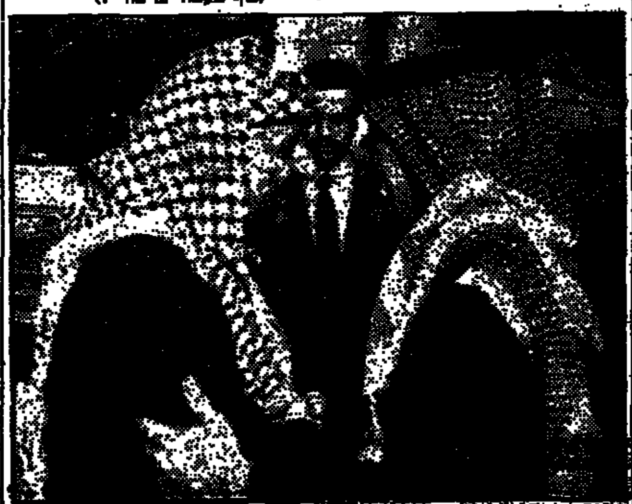

המלך חוסיין (מימין) וראש אש"ף יאסר עראפאת נפגשו שלשום ברבת-עמון. (תצלום אי-פי)

הערכה בוואשינגטון למקרה כשלון מו"מ ירדן-אש"ף:

ארה"ב תכיר בזכות הפלשתינאים כדי לעודד צירוף מתונים לשיחות

חוסיין גילה גמישות בנושא הוועידה הבינלאומית

מאת צבי בראל
שליח "הארץ" בארה"ב

ואשינגטון (מיוחד ל"הארץ") בוואשינגטון התגבשה ההערכה, כי הממשל יהיה מוכן להכיר בזכות הפלשתינים להגדרה עצמית, על פי הקווים שהותוו בהסכם חוסיין-עראפאת מלפני 11 חודש, אם יתן עראפאת תשובה שלילית לחוסיין ולא יסכים לתהליך השלום. בכך, מקווה ארה"ב לתת דחיפה לפלשתינים שאינם מצויים באש"ף להשתתף במשלחת פלשתינית-ירדנית לשיחות שלום.

בכירים של אש"ף אומרים, כי אש"ף עדיין מתנה את שותפותו בתהליך המדיני בכך שארה"ב תכיר מראש בזכות ההגדרה העצמית של הפלשתינים — אך ארצות הברית תסרב לעשות כן כל עוד אש"ף אינו מוכן לקבל את שלושת התנאים: הכרה בזכות קיומה של ישראל, אימוץ החלטות 242 ו-338 ומו"מ ישיר עם ישראל. גם אם יקבל אש"ף את התנאים הללו, אומרים בארה"ב כי קשה לראות שישראל תהיה מוכנה לשבת עמו למו"מ. אם יסרב עראפאת, וייתכן פלשתינאים אחרים, תהיה ארה"ב מוכנה לתת להם גיבוי בדרך של הכרה בזכות ההגדרה העצמית על פי הכללים שנקבעו בהסכם חוסיין-עראפאת, כללים המדברים על קונפדרציה עם ירדן.

"אין שינוי בעמדת הממשל"

דוברים רשמיים במחלקת המדינה אמרו, כי הממשל לא שינה את עמדתו כלפי אש"ף וכי קבלת החלטות על ידי אש"ף הם המפתח לשינוי בעמדה האמריקאית. הדוברים הוסיפו כי ההערכה על אפשרות שינוי בעמדה איננה סבירה במצב העניינים הנוכחי.

מקורות במשרד החוץ אישרו אתמול ל"הארץ", כי כל התקדמות לא הושגה ביחס לייצוג הפלסטינאי וכי אין לצפות לפריצת הדרך בעקבות שיחות חוסיין עראפאת. לעומת זאת, הושגה התקדמות בנושא הועידה הבינלאומית. הודות לגמישות מצד חוסיין ולהבנה בינו לבין פרס הוסכם, כי הוועידה תהווה רק מסגרת כללית לשיחות אך לא יהיה בידי המדינות המשתתפות בוועידה זכות וטו או ערעור על מה שיוחלט בשיחות הישירות בין הצדדים. הנציגות לא יוכלו להכתיב פתרונות משלהן. כמו כן הוסכם ככל הנראה כי יוקמו קבוצות דיון ישירות של משלחות ישראל וירדן עם פלשתינים, וקבוצת דיון ישראלית סורית אם סוריה תחליט להצטרף לתהליך. בכל מקרה מדובר בשיחות ישירות [illegible] תופה, של ברית המועצות אם תחדש יחסיה עם ישראל או תתיר למספר משמעותי של יהודים לעלות לישראל.

אופטימיות מסויגת

מקור במשרד החוץ האמריקאי דחה אתמול את "האופטימיות המופרזת" כלשונו, אותה הביע ראש הממשלה שמעון פרס במסיבת העתונאים בלונדון. המקור אמר כי "נראה שראש הממשלה רותם את הסוסים לפני העגלה והרושם הוא שהוא מנסה להשיג הישג של יחסי ציבור, במקום שעדיין אין לדבר על תפנית דראמטית".

בסיכום מפגש חוסיין ערפאת:

ערפאת אינו מרכך עמדותיו

מבקש להקפיא המהלכים המדיניים עד לסולחה בינו לבין בריה"מ

מאת עוזי זראי ועקיבא אלדר,
סופרי "הארץ"

מנהיג אש"ף יאסר ערפאת אינו מתכוון לרכך את עמדותיו ולהתאימן לדרישות האמריקאיות — כך עולה מידיעות שהגיעו לירושלים. במשרד החוץ בוואשינגטון הובעה אכזבה ממהלכיו של ערפאת, ופקיד בכיר אמר לדיפלומט ישראלי, כי הוא השתכנע, שערפאת תכנן מראש, כאשר חתם על ההסכם עם חוסיין לפני שנה, להצטייר כמי שמתקרב למשא ומתן עם ישראל, אך אין בכוונתו לפתוח בדרך הזאת.

על-פי רמזים מהשיחות, שקיים ראש הממשלה שמעון פרס עם השליח האמריקאי ריצ'ארד מרפי, הביע ראש הממשלה נכונות להגמיש את עמדות ישראל בנושא הייצוג הפלשתינאי והוועידה הבינלאומית. נראה, כי פרס הבהיר שלא יעמוד על כך, שאש"ף יכיר בזכות קיומה של ישראל - תנאי, שערפאת יתקשה לעמוד בו. למרות המאמצים שעושה ארה"ב, נראה, כי חוסיין מנסה להפעיל איומים ואף לחצים על ערפאת.

להקפיא המהלכים

ערפאת תבע אמש מהמלך חוסיין להקפיא כל הכרעות ביחס למאמצים המדיניים באזור עד שתיערך "סולחה", בחסות ברית המועצות, בין ארגוני אש"ף ובין הארגון לסוריה.

ערפאת הודיע, כי הנהגת אש"ף אימצה בישיבתה בבגדאד לפני שבוע את העמדה הסובייטית, שיש לדחות הכרעות בעניין כינוס הועידה הבינלאומית לשלום במזרח התיכון עד לאיחוד מחדש של ארגוני אש"ף, התפייסות בין הנהגת הארגון לבין סוריה והפסגה הערבית בריאד.

מקורות, אשר צוטטו על ידי כתב רדיו "מונטה-קרלו" ברבת-עמון, מסרו, כי ערפאת הגיע לבירת ירדן רק לאחר שקיבל התחייבות מפורשת של המלך חוסיין, כי לא יידרש לקבל החלטות מחייבות וסופיות בנושאים שיידונו. מקורות ערביים ציינו, כי ערפאת ביקש להמשיך את הדרישה עם ארה"ב כדי להביא "לתמורה חיובית" בעמדת הממשל האמריקאי כלפי אש"ף. שיחות בין ירדן, אש"ף וארה"ב נערכו אתמול ויימשכו היום ברבת-עמון. מקורות ערביים מסרו, כי המלך חוסיין פועל לקירוב העמדות של הממשל האמריקאי ושל אש"ף על בסיס "מציאת נוסחה לעסקת חבילה כוללת", שתאפשר את שיתוף אש"ף

(סוף בעמוד 2, טור 7)

הנשיא המודח של תימן מאיים לעלות על עדן

מוסקווה מבקשת ממדינות ידידותיות להתכונן שיגור כוחות לתימן

מאת סופר "הארץ"
לעניינים ערביים

נשיא דרום תימן עלי נאצר מוחמד, שהודח על ידי "ההנהגה הקולקטיבית" של המפלגה הסוציאליסטית השלטת בעדן פירסם אמש אולטימטום למתפכבים לבטל את ההליכים האחרונים שנקטו עד מחר.

בנאום שנשא ברדיו עדן, הנושא בשמו, קרא הנשיא המודח לתושבי הבירה לעזוב את עדן עד למועד סיום האולטימטום שנתן למתפכבים: מחר. בתום המועד הזה, מאיים עלי נאצר מוחמד לעלות על עדן, בראש כוח צבאי המונה כ-40 אלף מאמינים.

מקורות ערביים בבירת צפון תימן, צנעא, מסרו אמש כי עלי נאצר מוחמד חוזר לברית עם כל הגורמים התימניים המתנגדים למשטר המרכסיסטי בעדן, שאותם הוא שוהים בגלות בבירות ערביות, כמו עבד אל-קוי מכאווי השוהה בקהיר. לדברי המקורות, נהנה עלי נאצר מוחמד מתמיכה של צפון תימן ומדינות המפרץ הערביות.

עתוני המפרץ תקפו אתמול קשות את בריה"מ, שהתיצבה לימין אחד הצדדים הלוחמים בדרום תימן נגד הנשיא עלי נאצר מוחמד. העתון הכוויתי "אל-ראי אל-עאם" הזהיר, כי עדן תיהפך לקאבול שניה בשל התערבות הסובייטית. המזכירה את אפגניסטאן, ניצבת דרום תימן כיום בפני מלחמת אזרחים ארוכה.

הנשיא הזמני חיידר אל-עטאס, אשר מונה על ידי ההנהגה הקולקטיבית, נועד אתמול עם השגריר הסובייטי בעדן ושיבח את הברית האסטראטגית בין שתי המדינות. לדבריו, שואף ממשלו לקיים יחסים טובים עם השכנות הערביות על בסיס של כבוד הדדי ואי התערבות בעניינים הפנימיים.

בינתיים, נחתו בשדה התעופה הבינלאומי בעדן אמש שני מטוסי תובלה סובייטיים. תחנת רדיו עדן מסרה בשם המתפכבים, כי מטוסים אלה העבירו מצרכי מזון וציוד אחר וכי מטוסים נוספים יגיעו בקרוב.

"טאס": המצב נורמאלי

אליהו זהבי סופר "הארץ" בסקנדינאוויה מוסר: סוכנות "טאס" מרשמה אתמול תיאור על שיבת החיים בדרום תימן למסלולם הנורמאלי. "טאס" מוסרת על מושב מיוחד של הועד המרכזי, שבו אושרו ניצחון המפלגה, ונאמנותו לסוציאליזם המדעי. במושב הועד הושמעה הערכה לסולידריות של ברית המועצות".

ההודעה שאינה מזכירה את שמו של עלי נאצר מוחמד משקפת את התמיכה מוסקבה בשליטים החדשים של דרום תימן.

בריה"מ הופתעה

פאריס (עד"ע) בריה"מ הופתעה על ידי האירועים בדרום תימן וה קשרים שלה עם ההנהגה החדשה שם אינם ברורים. כך אמר שגריר צרפת בדרום תימן עם שובו אתמול לפאריס.

בהתייחסו למשטר הביניים בהנהגת ראש הממשלה לשעבר חיידר אבו בקר אל-עטאס אמר אודבה: "הם (הסובייטים) תומכים בהם עכשיו. זהו מה שהם אומרים אבל זה לגמרי לא בטוח".

הוא אמר כי השגרירות הסובייטית בעדן הופגזה קשה מאוד בעת הקרבות ולדעתו היה ניסיון מכוון של אחד הצדדים לפגוע על הסובייטים לנקוט עמדה ברורה.

הכנה לשיגור כוחות

מכווית מוסר העתון אל-קבס, כי מוסקווה קיימה קשר עם מספר מדינות ערביות ידידותיות וביקשה מהן להתכונן לשגר כוחות לתימן במקרה הצורך.

תושב ירושלים נדקר בידי שני ערבים בכניסה לרמות

(ע') משה כהן, 48, נדקר אמש ונפצע באורח בינוני, בכל הנראה על ידי שני ערבים, שארבו לו בכניסה הדרומית לשכונת רמות בירושלים.

כהן יצא את הרכב בתחנתו סמוך לשעה 8.50 מגבעת שאול, שבמערב ירושלים, אל ביתו בשכונת ארמון הנציב. בעת שהגיע למבואות הצפונים של שכונת רמות, הבחין במכונית החונה לצידי הדרך ולידה שני אנשים שאותתו לו לעצור, כאילו הם זקוקים לעזרה.

כהן עצר ואז התנפלו עליו שני הצעירים ודקרו אותו מספר פעמים בגב ובבטן. אחת הדקירות היתה עמוקה. משה כהן הצליח לברוח ולחזור למכוניתו ולנהוג עד לביתו שבקצה הדרומי של העיר. כאשר הגיע הביתה זב דם. הוא התקשר למשטרה ותוך דקות הגיעו לביתו אמבולנס וחוקרי משטרה שגבו ממנו עדות ראשונית. הוא הועבר לבית החולים הדסה עין כרם והוכנס לחדר הניתוחים.

להערכת המשטרה, המסתמכת על עדותו של משה כהן, התוקפים היו ערבים, שכפי הנראה תיכננו את המארב מראש בכדי לפגוע ביהודי.

שוק ההון / יהודה שרוני

התחדשו ירידות השערים באג"ח

ירידות השערים בשוק אגרות החוב התחדשו אתמול. ירידות חדות במיוחד היו באגרות החוב צמודות המדד. עליות רבות התשואה לפדיון כתוצאה מירידות שערים אלה מונעות מבנק ישראל לדרוש את גיוס ההון באמצעות אגרות חוב.

בבורסה מסבירים את הירידות באפיקי השקעה המולידים ברמות שערי הריבית גבוהים יחסית שכבר קים משלמים על פיקדונות שיקליים, ובמצוקות של גופים עיסקיים הזקוקים למזומנים.

בשוק הבנקים, הורגשה אתמול תפנית חיובית, שבאה לידי ביטוי בכמות גדולה יותר מצד סוחרי הבורסה בכלל, וקרנות הנאמנות בפרט לקלוט את ההיצעים במניות הבנקים.

לנוכח מצוקת האיכלוס של שירות בתי הסוהר:

500 אסירים אזרחיים ייכלאו בבית כלא צבאי

מאת ראובן פדהצור
וראובן שפירא
סופרי "הארץ"

צה"ל החליט להקצות 500 מקומות בבתי-הכלא הצבאיים עבור אסירים אזרחיים. ההחלטה באה בעקבות מצוקת האיכלוס של שירות בתי הסוהר. האסירים האזרחיים ישכנו בבתי-הסוהר הצבאיים באגפים נפרדים ולא יתקיים קשר בינם לבין החיילים האסירים.

בעקבות ההחלטה, יועברו על פי התיכנון בתוך חודש כ-500 אסירים בטחוניים מבתי-הכלא בישראל לבית-כלא צבאי. הם ישכנו באוהלים הקיימים במקום והאגף ינוהל על-ידי שירות בתי-הסוהר, על פי הנהלים והסידורים הקיימים בבתי-הכלא האזרחיים שבהם מוחזקים אסירים בטחוניים.

מדובר בפיתרון זמני בלבד ולא לטווח ארוך, עד שיימצאו על-ידי משרד המשטרה ושירות בתי-הסוהר מקומות שניתן יהיה להכשירם לבתי-כלא קבועים.

העברת מאות האסירים מבתי-הסוהר האזרחיים לבית-הסוהר הצבאי, תקל מעט על הצפיפות הגדולה בבתי-הסוהר שהגיעה לאחרונה לשיא: כ-8200 אסירים פליליים וביטחוניים כלואים כיום בבתי-הסוהר, והמספרים עולה בהתמדה.

מתעכבת הסבת "נורית" לכלא

בשלב זה מתעכבת, בגלל בעיות נהליות של השגת אישורים מכל הרשויות המוסמכות, הקמת בית-הכלא שתוכנן במחנה הנח"ל לשעבר "נורית", על הגלבוע. נראה, כי יעברו עוד חודשים רבים עד שאפשר יהיה — אם בכלל — להפוך את מחנה "נורית" לבית-כלא. בעקבות העיכוב הזה הוחלט במשרד המשטרה ובשירות בתי-הסוהר לחפש פתרונות חלופיים שיאפשרו הקלה מיידית בצפיפות.

ראשי הליברלים דוחים החלטת חרות על האיחוד; ימליצו על סיעה נפרדת

שרי חרות החליטו על איחוד מהיר, הקצאת 33% לליברלים, ושריון מקומות משך ארבע שנים מיום ההסכם — הליברלים תובעים 36% וארבע שנות שריון מיום הבחירות הבאות ★ ועידת חרות תיערך בתחילת מארס

מאת אילן שחורי
סופר "הארץ"
לעניני מפלגות

הליברלים דחו את החלטת שרי חרות אמש על איחוד מהיר ומלא עם המפלגה הליברלית, להקצות לליברלים 33 אחוזים במוסדות המשותפים ולשריין לליברלים מקומות למשך ארבע שנים. עוד החליטו שרי חרות, שוועידת התנועה תיערך בתחילת חודש מארס.

הדיון של שרי חרות נמשך מספר חודשים, ועורר רוגז רב בליברלים, שטענו, כי חרות מעכבת את הליכי האיחוד. ראשי הליברלים הודיעו אמש, כי עדיין אינם נסוגים מכוונתם להמליץ בפני מועצת המפלגה הליברלית, המתכנסת מחרתיים, להקים סיעה ליברלית נפרדת בכנסת. גורם בכיר בליברלים הדגיש כי הליברלים דורשים ליישם במלואו את הסכם לוי-ניסים, המקנה לליברלים ייצוג של 36 אחוזים במוסדות המשותפים.

מודעי: אין חדש

שר האוצר יצחק מודעי אמר אמש, כי בהחלטת שרי חרות אין כל חדש מעבר להחלטה העקרונית של מזכירות חרות מלפני מספר חודשים, להביא לאיחוד בין המפלגות. מודעי אמר, כי הליברלים דרשו כל הזמן, כי גוף מוסמך בחרות, כגון מרכז התנועה, יאשר כלשונו את הסכם לוי-ניסים, כפי שעשתה המפלגה הליברלית לפני יותר מחצי שנה. מודעי הוסיף, כי ההחלטה הסופית בדבר פירוק סיעת הליכוד בכנסת נתונה עדיין בידי מועצת המפלגה הליברלית. בליברלים אין מסכימים גם להחלטת שרי חרות אודות שריון המקומות לליברלים. במסמך לוי-ניסים נאמר, כי השריון יהיה למשך 4 שנים מיום הבחירות שלאחר חתימת הסכם האיחוד. שרי חרות החליטו אמש, כי השריון לליברלים יהיה למשך 4 שנים מיום חתימת ההסכם.

מ"מ ראש הממשלה יצחק שמיר החליט לכנס אתמול את ועדת התשעה של תנועת החרות כדי לקבל החלטה על האיחוד עוד לפני ישיבת מועצת הליברלים ביום חמישי. במהלך הפגישה אמש הסתייג השר אריאל שרון מההצעה, ששתי המפלגות ייפו הדדית על בחירת הנציגים שלהן. אולם, הוא היה בודד בעמדתו. שרי חרות הסמיכו אמש את השר דוד לוי להיוועד עוד השבוע עם שרי המפלגה הליברלית, כדי להגיע לסיכום עמם.

ועידת חרות — במארס

שרי חרות התפשרו אמש אודות המועד החדש של ועידת התנועה. הועידה נקבעה ל-16 בפברואר. אך עקב הוויית הבחירות הפנימיות התעורר הצורך לדחות את הועידה. שרי חרות סיכמו, כי ועידת התנועה תיפתח, כנראה, ב-2—3 במארס. עד לישיבת מרכז תנועת החרות בראשית השבוע הבא יגבשו שרי התנועה את עמדתם לגבי הייצוג הסקטוריאלי בוועידה, שעורר מחלוקת חריפה לפני כשבועיים בין מחנות לוי, שמיר ושרון.

אניות הצי האמריקאי מתקרבות למפרץ סירטה

שר החוץ הלובי: אנו מעוניינים בשיחות עם ארה"ב

טריפולי (אי-פי וע"ד) אניות מלחמה אמריקאיות מתקרבות למפרץ סירטה השנוי במחלוקת, למרות אזהרת הקולונל קדאפי לא לחצות את "קו המוות", בפתח המפרץ. כך אמרו אתמול פקידים אמריקאים בוואשינגטון. לדבריהם, צפויות תנועות נוספות באותו כיוון.

עם זאת ציינו, כי לא נתקבלה החלטה להכנס ממש למפרץ, או לטוס מעליו.

שר החוץ הלובי, עלי טריקי, הודיע כי ארצו מעוניינת בשיחות ישירות עם ארה"ב, כדי ליישב את המשבר בינהן ולמנוע התפרצות.

מועמר קדאפי, שליט לוב, ושאדלי בן-ג'דיד, נשיא אלג'יריה, ייפגשו היום. סוכנות הידיעות של אלג'יריה לא מסרה היכן ייוועדו קדאפי ובן-ג'דיד.

גורמים צבאיים: אמל פועל למניעת פיגועים

מאת ראובן פדהצור
סופר הצבאי של "הארץ"

נראה כי אירגון אמל לא רק שחדל מאיומיו לפעול נגד מטרות בשטח ישראל, אלא גם מנסה למנוע את הירי לשטח ישראל. האירגון השיעי חזר לאמץ את כללי המשחק ה"קודמים". כך מעריכים גורמים צבאיים בכירים. לדבריהם, נבעה התפנית בתפיסתו ובמדיניותו של אמל בעיקר בשל אירועי כבניין, במהלכם ברחו כל תושבי הכפר השיעי מחשש לפעולות גמול של צה"ל או צד"ל. תושבי כבניין טרם חזרו לבתיהם, ונראה כי יעשו זאת בתום 40 ימי האבל של תושבים נוצריים מהכפרים השכנים, אשר קרוביהם נהרגו בפיגוע שארע בכפר. בתום תקופה זו, תיערך כנראה סולחה בין תושבי כבניין לבין הנוצרים. הדבר יאפשר את חזרתם של התושבים השיעים לבתיהם.

מנהיגי אמל בדרום לבנון מפנים אצבע מאשימה כלפי היורים לשטח ישראל, וטוענים, כי פעולותיהם מזיקות לתושבי הדרום השיעים, משום שבעקבות התגובות על הירי נאלצים השיעים לברוח מבתיהם. הגורמים הצבאיים מעריכים, כי אמל ממשיך לעשות את חשבון הנפש שלו. מנהיגיו מבינים, כי ירי קטיושות לשטח ישראל פירושו ששטח דרום לבנון יהיה ריק מתושבים שיעים. השיעים שיברחו צפונה יהוו קבוצת לחץ חזקה שתפעיל את לחצה על מנהיגי אמל באיזור ביירות.

מחבלים חוזרים

לאחרונה ניכרת תנועה של חזרת מחבלים פלשתינים לדרום לבנון, ובעיקר לאיזור צידון ועין אל-חילווה. למעשה, כבר עתה שולטים באמצעי עיסקה באיזור צידון. עליית כוחם של הפלשתינים בדרום לבנון גורמת לחשש רב בקרב השיעים באיזור. מנהיגי אמל בדרום מבינים כי התבססות פלשתינים באיזור, מהווה סכנה לאירגון השיעי.

חזרת הפלשתינים לדרום לבנון מהווה גם אליבי לתושבים שיעים להתגייס לצד"ל. לאחרונה גוייסה פלוגה שיעית נוספת לצד"ל. צד"ל מונה כיום כ-2,500 חיילים, כ-75% מהם נוצרים, כ-10% שיעים והשאר דרוזים ומעט סונים.

יוניפי"ל נגד צד"ל

אחת הבעיות המטרידות הניצבות בפני צד"ל, מקורה במצב שנוצר בגיזרה המזרחית של רצועת הביטחון בעקבות התנגדות תקיפה ופעילה של הגדוד הנורווגי ביוניפי"ל לפעילות צד"ל בכפרים באיזור. החיילים הנורווגים עוצרים את חיילי צד"ל במחסומים, ואינם מאפשרים להם גישה חופשית לכפרים בהם מתקיימות התארגנויות חבלניות.

מעורבות איראנית

באחרונה ניכרת בדרום לבנון גם מעורבות איראנית ענפה בהזרמת כספים ובפעילות כלכלית.

מבקשים להסתפח לאיזור הביטחון

צה"ל עדיין לא מסר תשובות לשאלות הכפרים הנמצאים מחוץ לרצועת הביטחון ואשר ביקשו להסתפח אליה. נודע גם, כי כפרים נוספים מחוץ לרצועה מבקשים לנהל מו"מ על הצטרפות לרצועת הביטחון.

חדשות הארץ

שיחת היום

עם: דוד ויינשל, נשיא רשת "שופרסל"
על: מאבק רשתות השיווק נגד חיוב תדרנדשי של כרטיסי האשראי
(עמ' 2)

★

הכנסת קראה לממשלה לא לסגור המספנות
אין לכך תוקף מחייב
(עמ' 3)

★

יתחדשו ההפגנות והמחאות נגד הקרמלין לפתיחות שערי היציאה
ברונפמן תומך בצעדים אלה
(עמ' 5)

★

"חברות האשראי שותפות ברווחי הסוחרים"
כך טוענים האחרונים לנוכח גובה העמלה
(עמ' 4)

★

המורדים באוגנדה כבשו את ג'ינג'ה
העיר השניה בגודלה
(עמ' 5)

★

המלצה להוסיף לספרי הלימוד חומר על גרמניה לאחר 1945
בידי צוות ישראלי-גרמני
(עמ' 8)

שרות הארץ

מזג האוויר

(ע.) מעונן חלקית. הטמפרטורות החזויות: ירושלים 7—11, רמת הגולן 7—13, נהריה 9—17, חיפה 12—17, טבריה 12—18, נצרת 8—14, עפולה 8—17, השומרון 6—13, תל-אביב 12—19, נמל התעופה בן-גוריון 10—19, יריחו 10—20, עזה 11—18, באר-שבע 10—19, אילת 12—23 מעלות.

בסונסטה השמש זורחת היום!
חם ונעים — 23 מעלות
אביה סונסטה אילת
חוף טאבה 059-76191

שערי הדולר

	שער הדולר	השנוי בש"ח
יציג	1.4923	+.0028
נוסעים	1.7863	+.0034
שחור	1.6000	—

בגליון זה 14 עמודים

ערך את העמוד: אהוד גרנות

פולגת
רשת החנויות
50%-10%
הנחה
במכירת
סוף העונה
polgat
chain stores

هكذا من الأصل

ראיתי שמעתי

דיונים עם אקדח בכיס

חבר־הכנסת שמחה דיניץ חזר השבוע מלונדון. שם השתתף בסימפוזיון מטעם אגודת אוקספורד לויכוחים מדיניים. דיניץ הכיס גם בהצבעה, שבערבה בתום הדיון, את התזה העיקרי, הלורד קריסטפר מאיו, העומד בראש הלובי הערבי בבריטניה ונחשב לאחד מבבקורה החריפים ביותר של ישראל. דיניץ גבר עליו ברוב של 283 כנגד 157, לאחר שדחה את רעיון הקמתה של מדינה פלשתינית.

שמחה דיניץ

באוזני האנשים את הנציג הישראלי בכך שהוא מירב להיפגש עם נציגי אש"ף. הפרופ' כימא מדהיה, בראשי בשוק ההסברה הערבית באנגליה, קם במקומו ואמר כי אף שהוא אינו איש אש"ף, הוא מייצג את דיעותיו. דיניץ השיב שהוא אינו פוסל דיעות אלא אנשים המובאים אקדחים בכיסיהם, בבואם לדיון עם הצד השני.
א.לב

ארקהארט נפרד לשלום

סגן מזכיר האו"ם, בראיין ארקהארט, נפרד אתמול משר הביטחון יצחק רבין, לקראת העברת תפקידו לדיפלומט הבריטי מייקל גולדינג. עוד ארקהארט ביוון פרידה באיזור ובישראל, תפקיד לשלום בתביא חיים הרצוג, משר החוץ יצחק שמיר, ובפיקודים בכירים במשרדי החוץ והביטחון, שבכהונתם עסה בכרתדרך ארוכה בניסיונות לאר"ם נלאים להגיע להסדר בדרום לבנון.
א.לם

פסנתר משומש במצב טוב

כי מוכן לקנות מוצר, לשלם בעדו ולקבלו רק אחרי שמישהו אחר השתמש בו? כמסתבר שלפחות 45 קונים הוציאו 4,984 שקל חדש כדי לרכוש פסנתר שימשם את משתתפי תחרות הרובינשטיין, שתתקיים בארץ באפריל. רק עם תום התחרות יוכלו הקונים לקבל את הפסנתרים. במסגרת התחרות, מיתמסים הפסנתרים בלאפשרות מ־50 פסנתרים שאלה הוצאו לאחרונה למכירה בהנחה.

הפסנתרים, מתוצרת "יאמהה", שמחירם הרגיל 7,120 שקל חדש, הם מדגם תגמבא בשימוש באקדמיה למוסיקה על שם רובין בירושלים, וכך, הרוכשים רובם מוסיקאים, מורים למוסיקה באקדמיה.

תלמידים חובבים.
ע.ר.

גאונים בחו"ל

כסטודנטית שנה ראשונה בשלוחת לוס אנג'לס של אוניברסיטת קליפורניה (יו.סי.אל.איי.) שוכנת רוויטל אליצור על ציון ממוצע עשר. היא קיבלה עשר בביולוגיה, עשר בכימיה ועשר־פלוס בסטטיסטיקה. באנגלית נאלצה להסתפק בעשר־מינוס. ציון סביר בהתחשב בעובדה שארבע שנים קודם לכן עדיין ישבה בישראל. בכתבה המתגוססת אתמול באחד מעמודי המוסף של "לוס אנג'לס טיימס" סופגת רוויטל, כי גם בארץ היתה תלמידה מחוננת. היא דילגה כיתה. למדה לפרוט על פסנתר בגיל שש ולהלחין. בגיל תשע, עתה איברה הישראלית הצעירה את העניין בגנטיקה. התהילה משתלמת בבדיקי המוחשב ובפתח הקרוב אולי תעבור לבית־הספר לרפואה. לעד בת הצלחותיה האקדמאיות, אין היא נהנית מחיי חברה תוססים. אינה יוצאת עם בני־גילה, ואמה, דינה, מסיעה אותה יום־יום לקאמפוס, במתנתה לה בספריה וסועדת בחובתה סעודת־מיכים שהיא מביאה מביתם, בסקיקרת חום. לשאלת עמיתה, מדוע אינה נוהגת בעצמה במכונית לאוניברסיטה, השיבה רוויטל שהיא צעירה מכדי להוציא רשיון. לאחרונה מלאו לה 14 שנה.
לוס אנג'לס
בני לנראו

הארי קרישנה בבריה"מ

העיתונאי הסובייטי ולנטין יארוב, שקיבל לפני חודשים אחדים רשות הגירה מבריה"מ הבועצות והשתקע בשטוקהולם בירת שוודיה, מגלה כי גם במולדתו יש חוגי חסידים של הארי קרישנה. ראש הכת בבריה"מ, אנטולי פיניאייב, נעצר בשנת 1982 ויושב זו השנה הרביעית בבית־חולים לחולי־רוח בעיר סמולנסק.

חסידי הארי קרישנה בברית־המועצות אינם מתכלסים בראש קרח, אך הם פעילים בערי שדה. בנוסף לראש הכת, נתפסו עוד מאמינים והועמדו למשפט, בהסתמך על סעיף 227 בחוקה — "הפעלת חברה באמצעות הפצה דתית" — סעיף המופעל בבריה"מ גם נגד כתות דתיות נוצריות.
קופנהאגן
אליהו זהבי

כשפול מוני היה כוכב

לאלה מאתנו שהיו בוגרים כבר בתש"ח, הבינה הטלוויזיה הירדנית לפני ימים אחדים הפתעה מרגשת, כאשר הקרינה את הסרט "חיי לואי פסטר" במהדורה המקורית עם השחקן היהודי פול מוני. מוני ביקר בארץ בשנות השלושים, כאשר היה כוכב מפורסם והתאכסן או במלון פלטין, בקרן הרחובות נחלת בנימין ואחד־העם.

מוני כיכב באותה תקופה גם בסרט "חיי אמיל זולה" ובו גילם את דמות זולה.
א.קרן

בעריכת עידית רוזנבלום

ערך את העמוד: אדר גנגר

נציגי ישראל באו"ם פועלים למניעת תמיכת ארה"ב בגינוי אירועי הר הבית

מאת שלמה שמיר
סופר "הארץ" בארה"ב

ניו יורק. (מיוחד ל"הארץ") נציגים ישראלים במרכז האו"ם הבהירו לעמיתיהם האמריקאים, כי תמיכה בהחלטה נגד ישראל שתוגש למועה"ב בתום הדיון על אירועי הר־הבית, תתפרש כתמיכה אמריקאית ביאור עריפאות וכעידוד עקיף לסיתה, בכלב עזין של תווה אפשרית כגון דו־שיח בין ישראל לירדן.

אמש הופצה במרכז האו"ם הצעת החלטה שתוגש על ידי מרוקו המללת גינוי לישראל על מה שמוגדר כחילול המקומות הקדושים לאיסלם בירושלים ושימוש בכח נגד מאמינים מוסלמים. בהחלטה 9 סעיפים והיא קובעת בין היתר כי כל פעולה של חילול הדים של מקומות קדושים בירושלים מהווה סכנה לשלום ולבטחון בעולם. מרבית הסעיפים סוקרים מעשים וצעדים מצד ישראל לשינוי אופיה ומעמדה של ירושלים שהם מנוגדים לחוק הבינלאומי.

ההחלטה היא נוסח מתון יותר לטיוטה קודמת והמטרה היא לאפשר לאמריקאים לתמוך בהחלטה זו אשר תובא להצבעה. בישיבת אתמול הבהירים דיבר שגריר ישראל בנימין נתניהו שדחה מכל וכל את התיאורים על חילול מקומות קודשים באיסלם והגדיר את הדיון במועצת הביטחון כקומדיה עצובה, האשמים בה הערבים בנצול לרעה של מועצת הבטחון. לא ברור מתי תתקיים ההצבעה וייתכן כי תיערך היום.

מקורות צבאיים בכירים: יש פוטנציאל לאיום סורי מיידי אך אין עתה התראה

מאת ראובן פדהצור
סופר הצבא של "הארץ"

הסורים ניצלו את השנה האחרונה לאימונים, כפי שלא ניצלו בארבע השנים שקדמו לה. הצבא הסורי התאמן הרבה יותר מבשנים קודמות ושיקם את הדיוויזיות שנזהו בלבנון והוחזרו לסוריה, כך מעריכים מקורות צבאיים בכירים. להערכתם, עלינו לייחס לצבא הסורי עליידי אסר אם הוא מוכן למלחמה בישראל, ההיה לראות עכשיו את סוריה בראיה שונה מאשר בשנים קודמות. קידום טילי הס.א.־2 מעניק הגנה אווירית כמעט מושלמת לסוריה ופוגע ביכולתנו לאסוף מודיעין. הפו"מ עם ירדן עלול להגיע גם לברית צבאית בין שתי המדינות. קיים עתה פוטנציאל לאיום בידי מכוון סוריה, אך אין התראה לאיום כזה עכשיו. להערכתם, אם תשובתו חיובית.

אם יתגברו הפיגועים מכיוון בקעת הלבנון, הצה"ל יחליט לתקוף את ריכוזי המחבלים שם, הרי החלטה כזו כמוה כהחלטה לתקוף גם את טילי הס.א.־2. בינתיים, אין הסורים מאפשרים למחבלים לרדת דרומה. בכל מקרה, לא ברור אם יאפשרו הסורים לאנשי אבו־מוסא לרדת דרומה במספרים משמעותיים.

מאבק בלבנון סביב יוזמת ג'מייל להעביר הסכם דמשק לאישור הפרלמנט

מתנגדי ג'מייל דורשים ממנו לאשר את ההסכם ללא דיון נוסף

מאת סופר "הארץ" לענייני ערביים והסוכנויות הידיעות

נשיא לבנון לשעבר, סלימאן פרנג'יה, הנחשב לבן בריתה של סוריה, הביע אמש את תמיכתו בדרישת הנשיא ג'מייל להעביר את ההסכם המשולש שנערך בחסות סוריה, לדיון בפרלמנט. בראיון לשבועון "אל־ציאד" המופיע בלונדון אמר פרנג'יה, כי הפרלמנט הנוכחי מייצג את העם הלבנוני והוא ריבוני לקבל או לדחות את ההסכם. עוד ציין, כי ההסכם המשולש כולל סעיפים הפוגעים בריבונותה של לבנון ומנסחיו אינם מבינים את ההוויה הלבנונית כראוי. ראש הממשלה, רשיד כראמה, דחה אתמול את תביעת הנשיא לכנס את הפרלמנט, כדי לדון בהסכם. לדבריו, על ג'מייל לקבל או לדחות את ההסכם כפי שהוא.

עמדה דומה נקט יו"ר הפרלמנט, אל־חסיני.

אתמול נכשל ג'מייל בנסיונו לכנס את הממשלה לדיון בעסקת ההסכם לפרלמנט. רק שלושה מתשעה שרים הגיעו לישיבה.

הנוצרים נגד ההסכם

במקביל נועדו המנהיגים הנוצרים, הנשיאים לשעבר כמיל שמעון ושארל אל־חילו, עם ג'מייל והודיעו, כי לא יסכימו לכתות המוסלמיות להחרים את הנשיא המייצג את הלגיטימיות הלבנונית. שמעון תקף קשות את הסעיפים המדיניים בהסכם ואמר, כי הם סותמים אסון ללבנונים בכלל ולנוצרים בפרט וכי אינו מבין מדוע מתנגדים לדיון מעמיק בהסכם בפרלמנט.

באותו מפגש עם הנשיא נדונה האפשרות להטיל על פרנג'יה לפתוח בדרישה עם הסורים על ההסכם כמייצג את הנוצרים. לצורך זה יצא אל־חילו לזגורתא אמש ונועד עם פרנג'יה.

בעוד חזית אל־מתן שקטה בימים האחרונים, התדרדר המצב לאורך הקו הירוק בין שני חלקי ביירות. חילופי אש ארטילרית נערכו אתמול וגרמו למותם של שני חיילים לבנונים ולפציעת שלושה אחרים.

ועד העובדים שבהשפעת הפתח משבית חברת החשמל הירושלמית

משרד האנרגיה: לא נשב בחיבוק ידיים ★ מאבק העובדים — על רקע הקשחה בתנאי ירדן למתן סיוע לחברה

מאת סופר "הארץ" בשטחים

שביתה כללית תוכרז ממחר בחברת החשמל של מזרח־ירושלים. יו"ר ועד העובדים וראש מועצת המנהלים של החברה הדגישו, כי אספקת החשמל לא תיפגע, שכן החברה תופעל במתכונת חג. העובדים הודיעו ימשיכו לעבוד. סמנכ"ל משרד האנרגיה, רם חביב אמר, כי אם תעמוד אספקת החשמל התקינה בסכנה, לא תשב הממשלה בחיבוק ידיים. "מצב החברה בלתי נסבל, וראשיה חייבים להבין כי הדברים לא יוכלו להימשך בדרך זו", הוא אמר.

ההחלטה לשבות התקבלה אתמול בישיבה של ועד עובדי החברה, הנתון להשפעת של תומכי פתח. חברי הוועד מוחים על הקשחת התנאים שהציבה ירדן תמורת סיוע בהבראת החברה. דרישותיה של ירדן נמסרו למשלחת מטעם החברה, ששבה בתחילת השבוע מרבת־עמון. עובדי החברה זועמים בעיקר על התביעה הירדנית לפטר כ־40 אחוזים מהם (קודם לכן עמדה הדרישה הירדנית על 10 אחוזים לערך), ולהפחית את שכרם של הנותרים בשיעור של 50 אחוז (בעבר דובר על הפחתה של 30 — 40 אחוז).

בין התביעות שהציבה ירדן בפני חברי המשלחת היתה דרישה לפעול להפחתת מחיר החשמל שהחברה הישראלית מספקת לחברה המזרח־ירושלמית. ירדן דורשת גם שממשלת ישראל תתחייב להאריך את תוקף הזיכיון שהוענק לחברה אחרי שיפוג בסוף שנת 1987. סמנכ"ל משרד האנרגיה, אמר בתגובה לתביעות אלה כי הממשלה המשתדל לא תיזום, בכל זאת עוד לא יגשו באופן רשמי.

נוסייבה "מאוכזב"

יו"ר מועצת המנהלים של חברת החשמל המזרח־ירושלמית, אנואר נוסייבה, אמר ל"הארץ" כי הוא "מאוכזב ומתוסכל מאוד מהמצב שאליו נקלעה החברה" נוכח ההקשחה בעמדה הירדנית.

איום ממשלתי בכינוס נכסים

לפני כשבועיים הציע פורום ממשלתי רם דרג לנקוט אמצעים משפטיים נגד החברה המזרח־ירושלמית — עד כדי מינוי כונס נכסים לחברה — אם זו לא תחזיר את חובותיה לחברת החשמל הישראלית בסך למעלה משישה מליון דולר.

למעשה מתחוללת כרגע כעין מלחמת עצבים בעניין החברה בין ירדן לבין ועד העובדים (שבהשפעת פתח), ובין אלה לבין ישראל. גם בתוך החברה, אין אחדות דעים באשר לעמדה שיש לנקוט נוכח המשבר שאליו נקלעה. כמה מחברי מועצת המנהלים של החברה אינם שבעי רצון מן הביזבוז הרב ששורר בה, ותומכים בדרישת ירדן לפטר עובדים, לקצץ בשכר ולבטל כמה מההטבות לעובדים.

בחברת החשמל המזרח־ירושלמית מועסקים למעלה מ־500 עובדים. היא מספקת חשמל לחלקים נרחבים ממזרח העיר, הגדה ולאיזור רמאללה, חברון ובית־לחם.

החלטה עקרונית: לעיתונאי "זכות עמידה" לדרוש ביטול איסור פירסום

השופטת שולמית ולנשטיין התירה אתמול פירסום שמה של נעמי ארווה שהורשעה בסרסרות למעשה זנות, שידול למעשה זנות ואחזקת מקום לשם זנות ★ השופטת קיבלה עתירת עתונאים מ"הארץ" ו"ידיעות אחרונות"

מאת סופר "הארץ"

בית המשפט המחוזי בתל אביב קבע אתמול בהחלטה עקרונית, כי לעתונאי ולכל אדם מן הציבור ישנה "זכות עמידה" בבית המשפט לבקש לפרסם דיון שנערך בדלתיים סגורות.

קביעתה של השופטת שולמית ולנשטיין ניתנה אתמול, בדיון בבקשת העתונאים צבי הראל מ"הארץ" ויחזקאל אדירם מ"ידיעות אחרונות", באמצעות פרקליטם, עו"ד שלמה ליבליך. ביקשו השניים לבטל החלטה קודמת של השופט אברהם מלול, שאסר פירסום שמה של נעמי ארווה (47), גם לאחר שנידונה לשלושה חדשי מאסר בפועל.

ארווה, תושבת תל אביב, הכותבת בנושאי פלילים בעתונים "העולם הזה" ו"חדשות", הורשעה בשלש עבירות: סרסרות למעשי זנות, שידול למעשי זנות ואחזקת מקום לשם זנות. הדיונים בפרשתה התנהלו בדלתיים סגורות. השופטת התירה אתמול את פירסום שמה, חלקים מהכרעת הדין ומלוא גזר הדין.

שידול לזנות

בכתב האישום טענה התביעה, כי במסגרת תפקידה העתונאי פגשה הנאשמת בצעירה ושידלה אותה למעשי זנות, בנצלה את חסרון הכיס שלה. עוד טענה התביעה כי הנאשמת שלחה את הצעירה במשך חצי שנה ללקוחות וקיבלה ממנה מחצית האתנן.

העתונאים המסקרים את בתי המשפט טענו, כי איסור הפירסום, שהוציא השופט מלול לפני 40 יום, עומד בסתירה לתנאים העומדים בחוק. בא כוחם, עו"ד שלמה ליבליך, טען, כי גם לוא התקיימו התנאים לניהול המשפט בדלתיים סגורות, כדי להגן על העדים, הרי לאחר מתן גזר הדין, לא ייתכן להשאיר את המשפט סודי.

עוד טען פרקליט העתונאים, כי המבקשים הם עתונאים המסקרים את בית המשפט וחובתם זכות הציבור לקבל את המידע על הנעשה בו.

הפרקליטות הסכימה

נציגת המדינה, עו"ד שרה רדין מפרקליטות מחוז תל אביב, תמכה בבקשת העתונאים. התובעת ציינה, כי היא מתנגדת לפרסום שמות העדים ו"הלקוחות" בפרשה זו. בנושא זה ציין עו"ד ליבליך, כי בגלל הנסיבות המיוחדות של תיק זה הוא מצטרף לבקשת התביעה, שלא לפרסם את שמות העדים והלקוחות.

השופטת קבעה עוד כי לא רק לעתונאי "זכות עמידה" במקרה של בקשה לפתוח את הדלתיים בבית המשפט אלא גם לכל אדם מן הציבור, הזכאי להיזכות בעשיית הצדק. זכות זו, קבעה השופטת, קמה מרגע שניתן צו לערוך את הדיון בדלתיים סגורות. עוד ציינה השופטת, כי היא סבורה כי "זכות העמידה" של עתונאי חלה רק לגבי דיון בדלתיים סגורות ולא במקרים אחרים של צווי איסור פירסום.

מטעם הנאשמת הופיע בדיון זה עו"ד אליהו קידר.

משה שטרן מנהל בנק צפון אמריקה יחזור ביוזמתו — ללא הליכי הסגרה

מאת אריה לביא
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

משה שטרן, ממנהלי בנק צפון אמריקה, החשוד במעילה של יותר מעשרים מליון דולר, עשוי להגיע לארץ ביוזמתו בלא הליכי הסגרה כבר בימים הקרובים.

בימים האחרונים מתנהלים מגעים בין משטרת ישראל, משטרת צרפת ופרקליטו של שטרן, עוה"ד דוד רוטלבי. בטגורה ששטרן יגיע לישראל מצרפת, שם נעצר על ידי המשטרה הצרפתית, בלא להזדקק להליכי ההסגרה המסובכים. הכוונה היא שנציג משטרת ישראל יתלווה אל שטרן וישוב איתו לישראל.

מקורביו של שטרן אמרו אמש ל"הארץ", כי עוד בטרם נעצר התנהלו מגעים בינם לבין משטרת ישראל, בטגורה ששטרן יחזור לישראל ביוזמתו ואף יסייע בגילוי הכספים בהם מעל. בנושא זה אף התנהלו פגישות בין תת־ניצב יורם נתן לבין פרקליטו של שטרן. שטרן ניסה להתנות את בואו לארץ מרצונו בכך שלא ייעצר ויאפשרו לו לסייע באיתור הכספים.

ההסתבכות בשוק האפור

על פי גרסה ראשונית שמסר שטרן, נובעת הסתבכותו מפעילות בשוק האפור. על פי הגרסה שמסר לא הצליחו מספר גורמים, להם הלווה כספים להחזיר את הכספים במועד. הדבר קרה על פי גרסתו של שטרן בעת שהיה בחו"ל, כאשר לא התכוון כלל לברוח אלא עסק בגיוס כספים לצרכי הבנק, שם נודע לו על הביקורת שערך בנק ישראל בבנק ועל כך שהגורמים להם הלווה כספים לא הצליחו להחזירם. בעקבות זאת, לפי אותה גרסה, החליט שטרן שלא לחזור ולבלות לכיס כספים בחו"ל.

מקורביו של שטרן מסרו אמש ל"הארץ" גרסה שונה במקצת. לפיה הלווה שטרן כספים ללקוחות הבנק שהפסידו כספים בבורסה התל־אביבית, בניסיון לעזור להם בעקבות הפסדיהם. לקוחות אלה לא החזירו את הכספים וכתוצאה מכך התגלתה המעילה.

שיחות שיתוף צבאי בין סוריה לסודאן

דמשק (ע"ר) שר ההגנה הסודני, עבדאללה מוחמד, בא אתמול לדמשק, לשיחות על שיתוף פעולה צבאי בין ארצו לסוריה.

מוחמד, שבא בלווית משלחת צבאית רמת דרג ובה המפקדים של שלוש זרועות הצבא, אמר כי ביקורו נעשה במסגרת מאמצים של סוריה וסודאן "ללכד את הערבים ולמנוע שיתוף פעולה נגד האיומים על הביטחון הלאומי הערבי".

הוא אמר, כי שיחותיו עם מנהיגים סוריים יתמקדו בהגברת הדרכים לשיתוף פעולה צבאי בין שתי המדינות.

מדען ישראלי "ייצא לסין"

מאת סופרת המדעית של "הארץ"

מדען ישראלי בכיר ייצא בחודש אפריל לפקין וישתתף בוועידה בין לאומית מטעם המרכז למדע וטכנולוגיה של האו"ם.

שר המדע והפיתוח, גדעון פת, מסר אתמול, כי המדען הישראלי הוזמן להרצות בנושא ניצול משאבים מדעיים וטכנולוגיים בכלכלה לאומית. לדבריו, מגלה סין ניצנים של פתיחות לקראת שיתוף פעולה מדעי עם ישראל. פת סיפר, כי היום אמור ראש הממשלה לסכם את הצעדים שבהם החל משרדו להקמת קרן משותפת לישראל ולגרמניה שתשמש לפיתוח פרוייקטים מדעיים משותפים.

באחרונה אושר פרוייקט משותף לסוכנויות החלל של ישראל וגרמניה. פת העריך כי בקרוב יעשו מאמצים להתחם על הסכמים לשיתוף פעולה מדעי גם עם ספרד, אוסטריה, קנדה, אוסטרליה, ונצואלה ואנגליה. השר פת מסר כי ישראל עומדת במקום הראשון מבחינת היקף שיתוף הפעולה שלה עם הקהיליה האירופית והשנה גדלו הסכומים המושקעים בפרוייקטים משותפים מ־350 אלף דולר ל־850 אלף דולר.

בחודש הבא יבקר בארץ ראש פרוייקט מלחמת הכוכבים הגנרל אברהמסון והוא יעמוד על האפשרויות לשתף גורמי מחקר ישראלים בפרוייקט זה.

יציבות לדולר חולשה לליש"ט

פאריס (עצ) השוק בניו יורק בלם אתמול את ירידת הדולר, שבאה קודם לכן לביטוי בבירות מערב אירופה.

הדולר ירד בעקבות הצהרה שהשמיע שר האוצר היפאני ביום חמישי, שאמר כי רצוי ששער הדולר יירד מ־200 ל־190 ין.

דיווח חיובי

(סוף מעמוד 1)

הבוואי השמרני פראנץ יוזף שטראוס לשיחה שעסקה בעיקרה במאמצים ליישוב הסכסוך הישראלי ערבי. בשיחה לא נדונו ההערות האנטישמיות שהשמיע חבר הבונדסטאג הרמן פלנר, שהוא ממפלגתו של שטראוס ("היהודים קמים ומוצצים את הפה בכל פעם שנשמע צלצול של מטבעים בקופות גרמניות").

שטראוס אמר בתשובה לשאלות כי הוא שולל את הערות פלנר. בינתיים הכחיש כאן דובר ממשלת בון דיווח של השבועון "דר שפיגל", שעל פיו הקאנצלר קוהל אמר לסובבים כלליים, כי רוב העם הגרמני חושב כמו פלנר, ושהערתו לא היתה ביטוי לאנטישמיות. כאשר נשאל פרס על הדיווח הזה הוא השיב: "אינני קורא את השבועון ולא ידוע לי דבר על הדיווח שאתם מזכירים".

במשלחת הישראלית אין כל כוונה להעלות את הנושא בשיחות כלשהן בבון, תעשה מאמץ ברור להפחית בחשיבות העניין. עם זאת, אישים של האופוזיציה הסוציאל דמוקרטית בבון דרשו מן הקאנצלר הסברים על ההערות שיוחסו לו.

פגישה עם בראנדט

אמש נפגש ראש הממשלה עם ראשי המפלגה הסוציאל דמוקרטית, וביניהם הקאנצלר לשעבר וילי בראנדט ומועמד האופוזיציה למשרת הקאנצלר, יוהאנס ראו.

עראפת

(סוף מעמוד 1)

בוועידה הבינלאומית לשלום במזרח התיכון. רוק סנדוס, עוזרו של מרפי, שנטל חלק בשיחות, יצא אמש מרבת־עמון למערב גרמניה, כנראה על מנת לדווח לראש הממשלה פרס על השיחות ברבת־עמון. בבירה הירדנית נותר ואק קליהורים, השגריר המיוחד למאמצים המדיניים באזור. ערפאת דיווח אמש על מהלך השיחות ברבת־עמון לשגריר הסובייטי, אשר נועד גם עם שר החוץ הירדני.

ערפאת לתוספי: אש"ף דוחה החלטות מועה"ב

רבת עמון (ע"ר ע"צ) — יאסר ערפאת מסרב להכיר בהחלטות מועצת הביטחון 242 ו־338 מאחר שאינן מכירות בעניין הפלשתיני ובזכות הפלשתינים להגדרה עצמית — אמר אתמול ברבת עמון סאלח חלף (אבו איאד), סגנו של ערפאת, בהתייחסו לשיחות חוסין־ערפאת, אתמול השלושה, בבירת ירדן.

שיחת היום /גדעון אלון

עם: דוד ויינשל, נשיא רשת "שופרסל"
על: מאבקם נגד חיוב חד־חודשי של כרטיסי האשראי

אנחנו לא בנקים

— מדוע אתם, ראשי רשתות השיווק, מסרבים בתוקף לחזור להסדר הקודם של חיוב הלקוחות, המשתמשים בכרטיסי אשראי, פעם אחת בחודש בלבד?

— כי אנחנו איננו בנקים, שנותנים אשראי ללקוחות. תפקידן של רשתות השיווק לעסוק בסחר קמעונאי במזון; ומי שצריך לעסוק במתן אשראי הן חברות האשראי. אנו תומכים בהצעה, שגן תחייבנה את הלקוחות שלהן פעם בחודש, במקום פעמיים כיום.

— במלים אחרות, אתה מוכן להיות טוב על חשבון חברות האשראי.

— אנחנו איננו יכולים לשאת בנטל. אסביר לך מדוע. בשבוע שעבר פורסמו התוצאות התקציביות של רשת "קו־אופ" לשנת 1985. מהן עולה שהפדיון שלהם היה 180 מיליון דולר והרווח לפני מס 2 מיליון דולר. כלומר, הרווח שלהם מהמחזור היה 1.2 אחוז. אם הם יצטרכו למתן אשראי נוסף ללקוחות, כל הרווח יימחק.

— מדוע אתה מביא דוגמא מתוצאות המתחרה. מה היה הפדיון שלכם אשתקד?

— איני יכול לומר מה היו התוצאות של רשת "שופרסל", כי אנחנו חברה ציבורית, ועלינו לדווח לבורסה לפני שמוסרים נתונים לציבור. אבל אני יכול לומר לך, שאין הבדל גדול בינינו לבין ה"קו־אופ".

— אבל, עד לפני כשנה התבצעו חיובי כרטיסי האשראי רק פעם בחודש. בינתיים נבלמה האינפלציה וגם הריבית קטנה. מדוע לא לחזור לשיטה הקודמת?

— גם אז הנטל היה מחולק בין חברות האשראי וחברות השיווק. עכשיו חברות האשראי מציעות להטיל את הנטל עלינו.

— כיצד תגיבו אם יחוקק חוק, שיחייב את הבר חיוב חד־חודשי?

— כמובן שלא נוכל להעלות את המחירים, אבל נצמצם את ההנחות שאנחנו מציעים. כלומר, ההנחות יוקצו בדרך אחרת — במקום במחירי המוצרים זה ייעשה באמצעות כרטיסי האשראי. אבל זה יגרום להגדלת המדד.

— הסכנה של עליית המדד עומדת בראש דאגותיך, או הרווחים של רשתות השיווק?

— הגדלת המדד עומדת בראש דאגתי, כי אני אזרח במדינה. כרשת שיווק הייתי שמח אילו השאירו לי את החופש לפעול על פי שיקולים שיווקיים, ולקבוע לאילו מוצרים להקצות הנחות ולא יכתיבו לי לתת הנחות דווקא ללקוחות של חברות האשראי.

— יש בלבך תרעומת על ועדת הכספים, שהחליטה להתערב בנושא?

— אני חושב, שוועדת הכספים אינה צריכה להתערב בנושאים ספציפיים של מסחר. עליה לעסוק בקביעת מדיניות כלכלית כוללת ולא לומר למי לתת הנחות.

עדות ראיה / דניאל דגן

אימוני צבא ליד ברגן בלזן

בון (מיוחד ל"הארץ") אווירה סוריאליסטית שררה אתמול בברגן בלזן. ליד המצבה לזכר הקורבנות היהודיים שמצאו את מותם במקום נשמעה תפילת "אל מלא רחמים" של חזן יהודי, ומן הסביבה הקרובה של מטווח הירי לשעבר הודהדו מטחי הירי של יחידות הצבא הגרמני.

מישהו כנראה שכח לבקש מן ה"בונדסוואר" לעשות הפסקה קלה באימונים השגרתיים שבעצר בסביבה, ולכבד את טקס האזכרה במחנה הריכוז על ידי שמירה קפדנית על השקט. מצד שני, הצבא המערב גרמני תרם להצלחת האירוע, והעמיד את המסוקים שלו לרשות ראש הממשלה ומלוויו.

שמעון פרס הגיע לעיר האנובר במטוס בואינג 707 של חיל האוויר הישראלי, והמשיך משם לברגן בלזן במסוק של ה"בונדסוואר". לדברי ראש הממשלה, היה זה ביקורו הראשון במחנה הריכוז לשעבר. הוא נראה נרגש ולעתים חיוור. לפעמים לרגעים ניתן היה להבחין בכך שהוא מנסה לכבוש את דמעותיו. הטלוויזיה הגרמנית דיווחה, כי הנאצים רצחו 20 מבני משפחתו של פרס.

לפי שעה לפני מבקר מבכיר אחר — נשיא ארה"ב רונלד רייגן — ביקר ראש הממשלה בתחילה במוזיאון המקומי הקטן, המוקדש לתולדות המחנה ולזוועות הנאצים בכלל. מלווהו של פרס, ראש ממשלת המדינה הפדרלית סכסוניה התחתונה, ארנסט אלברכט, סיפר על תכניות להרחבת אתר הזכרון ולבניית מרכז לימודים והוראה במקום. מן הקירות בלטו תמונות גדולות של אנה פרנק — הנערה היהודית הכי מפורסמת, בעלת היומן הנושא את שמה, שמצאה את מותה בברגן בלזן.

האם פרס יודע היום, כי רוב תושבי העיירה הסמוכה ברגן התנגדו בהצלחה לתכנית לקרוא רחוב במקום היישוב שלהם על שם אנא פרנק? האם סיפר לו מישהו, שרק לאחר חודשים של ויכוחים סוערים ושל התנגדות ציבורית תוקה הוחלט לקרוא בית ספר בעיירה על שם אנא פרנק? קשה לדעת. ואולי גם לא חשוב. הפרטים הקטנים מסביב לסיפור של ברגן בלזן נבלעים ונשטפים ביום גשום ואפור זה, המבטא היטב את אווירת הנכאים השוררת במחנה הריכוז.

ראש הממשלה עובר בין יסודות המבנים של מחנה הריכוז לשעבר. לרגלי המצבה היהודית הוא מניח זר ומתעכב לדקות אחדות. עוד מבט. עוד קריאה קלה. וכבר נמצאים בדרך חזרה.

ליד שער הכניסה מתעכב פרס ליד אחדים מבני משפחות הנספים במחנה.

הוא שואל אותם אם יש ברצונם להתפלל יחד. אחר כך הוא שואל את מארחו אלברכט היכן ניתן להתפלל. אלברכט נבוך. אינו יודע מה להשיב. גם לבני המשפחות אין תשובה מוכנה. לבסוף אומרת אחת הנשים שהיא תתפלל מיד במקום. המלווה ממשיכה בדרכה.

מאוחר יותר, ארוחת צהריים, הזדמנות לתת ביטוי מילולי לרחשי הלב. אלברכט מדבר על כך שניתן לבסס את היחסים בין גרמנים ליהודים רק על האמת הנוראה של תקופת השואה. הוא משוכנע ברצונה של ירושלים בשלום, ונתן ביטוי נרגש לאהדתו הטבעית לישראל.

פרס מצידו מדבר על גרמניה החדשה, שממנה עשויה לצמוח תקווה לעתיד טוב יותר. ישראל, הוא אומר, רוצה ברוח שיהא כן, בשום אופן לא בשכחה. הוא מתפלל שלא תהיה עוד ברגן בלזן, בשום מקום, בשום עם.

צד"ל דוחה בקשת הצלב האדום לבקר 200 עצורים שבידיו

מאת ראובן פדהצור
סופר הצבא של "הארץ"

צד"ל מחזיק בימים אלה בכלא אל־חיאם כ־200 עצורים. מפקד צד"ל, גנראל אנטואן לאחד, דחה את בקשת הצלב האדום הבינלאומי לבקר בכלא. אך נראה, כי יהיה מוכן לאפשר ביקורי קרובים של העצורים. בעקבות דחיית הבקשה עליידי הגנראל לאחד, פנה הצלב האדום למשרד החוץ הישראלי וביקש שיפעיל לחץ על צד"ל כדי שיאפשר את ביקור נציגיו בכלא.

כל העצורים באל־חיאם חשודים בהשתתפות בפיגועים נגד צד"ל. העצורים נחקרים עליידי חוקרים של צד"ל, המחליטים בתום החקירה מי יישאר במעצר ומי ישוחרר. אין המדובר בקיום משפטים והחלטה על מעצרם ובתם תקופות מאסר מוגדרות.

יש לציין, כי לא מעט חשודים שנחקרו באל־חיאם שוחררו לאחר שהתברר כי אינם מעורבים בפעולות פיגוע.

ה"סאן" וה"טיימס" הודפסו למרות שביתת עובדי הדפוס

מאת שאול צדקא

לונדון (מיוחד ל"הארץ"). איל העתונות רופרט מרדוך הצליח אתמול להדפיס את שני עתוניו ה"סאן" וה"טיימס" במפעלי הדפוס החדשים שהקים בבריטניה, ללא עזרתם של עובדי הדפוס המבנים להשבית את העבודה. בכך, חזר מרדוך על הישגו מיום ראשון בו עלה בידו להדפיס את השבועונים "סאנדיי טיימס" ו"ניוז אוף דה וורלד", כמעט ללא הפרעות.

מרדוך הפיץ את מליוני עתוניו גם ללא עזרתם של עובדי הרכבת המזדהים עם שביתתם של הדפסים. הוא שכר את שרותיה של חברת הפצה בשם "טי אן טי". בה יש לו חלק. זו פיזרה את העתונים במשך כל הלילה במרכזי הפצה מקומיים ברחבי הבריטניה. מלאכה זו נעשתה תחת שמירה כבדה של אנשי חברת שמירה והגנה משטרתית.

ה"סאן" יצא אתמול בכותרת אשר זעקה מן העמוד הראשי "הכסנו את בריוני השביתה".

דובר צה"ל — בסימפוזיון שארגנה זרוע של ה"מוניס"

תא"ל לפיד: ההרצאה אליה באו קציני צה"ל היתה של יוזף לונץ, מזכ"ל נאט"ו ★ רשימת המשתתפים כללה אלופים במיל. וח"כים ובנתונים אלה לא היתה סיבה לתת פרשנות לחסות

מאת ראובן פדהצור סופר הצבא של "הארץ"

דובר צה"ל, תת־אלוף אפרים לפיד, ומספר קצינים נוספים, השתתפו שלשום בסימפוזיון שאורגן עליידי כת המונים. נראה כי דובר צה"ל לא היה מודע לכך שהסימפוזיון, בנושא "הסידור המדיני" אירגן גוף שמאחוריו ניצבת כת המונים. הכנס שהתקיים במלון הילטון בתל־אביב, התנהל בחסות גוף המכונה "המועצה לביטחון בינלאומי". גוף זה פועל ברחבי העולם לאירגון כנסים בנושאים בינלאומיים והפעילויות נוספות, ולמעשה הוא מהווה זרוע של כת המונים.

את הכת אירגן הכומר הדרום קוריאני מון, שפעיליו באמצעותה לצבור אלפי מאמינים, כוח וממון. הכת הפכה לאחת הכתות המובילות בארצות הברית.

בתשובה לשאלה מסר דובר צה"ל כי הפניה אליו להשתתפות בסימפוזיון בנושא הסידור באה משאול רמתי, לשעבר שגריר ישראל בברזיל. נאמר שבין יתר המשתתפים הישראלים יהיו האלוף (מיל.) יהושע שגיא, ראש אמ"ן לשעבר; אלוף (מיל.) רחבעם זאבי, לשעבר יועץ ראש הממשלה לענייני סיור; פרופ' יוסף רום וח"כ יובל נאמן. הדובר אמר, כי כשנודע על הרכב משתתפים זה, לא היתה כל סיבה לחשוב כי יש משהו לא תקין בסימפוזיון. ההרצאה אליה באו קציני צה"ל, ובהם דובר צה"ל, היתה הרצאתו של ד"ר יוזף לונץ, מי שהיה מזכ"ל נאט"ו. דובר צה"ל אמר, כי בנתונים שהיו בידיו לא היתה שום סיבה לתת כל פרשנויות לחסות של מארגני הסימפוזיון.

המעלות של אל על

	מסמ' מינימום	מכס' מכס		הטמפרטורות אתמול	
אמסטרדם	0	3	גשם	0	4
אתונה	8	13	גשם	6	13
בוקרשט	10	6	מעונן	–	–
בריסל	0	4	גשם	0	6
וינה	−2	2	שלג	0	3
ז'נבה	0	4	מעונן	−4	2
לונדון	1	4	שלג וגשם	0	4
ליסבון	4	13	בהיר	5	13
מדריד	0	7	בהיר	−3	11
ניו־יורק	−3	2	שלג	5	7
פאריס	0	3	גשם	−3	4
פרנקפורט	0	3	שלג וגשם	−6	3
ציריך	−2	2	מעונן	–	–
קהיר	11	18	בהיר	10	20
קופנהאגן	−2	2	שלג	−4	0
רומא	3	7	גשם	3	11
שטוקהולם	−8	−3	שלג	−5	−3

הנוסע המאושר
אל על ELAL

בצער רב אנו מודיעים על פטירת יקירתנו

רחל פרוכט

בת ר' אפרים פישל ז"ל

ההלויה תצא היום יום שלישי יח' בשבט תשמ"ו 28.1.86 בשעה 11.30 לפנה"צ מבית ההלויות העירוני רח' דפנה 5 ת"א לבית העלמין הדרום בגבול חולון–בתים
אוטובוס יעמוד לרשות המלווים

אבלים:
בעלה: אברהם פרוכט
הילדים: אפרים ואילה פרי
מרים ויעקב פורת
הנכדים: בני ויעל
רמי ואתי
הנינים: יונתן ודניאל

יושבים שבעה בבית המנוחה רח' אלחריזי 13, תל־אביב

החטיבה למיילדות ולגינקולוגיה
במרכז הרפואי סורוקה באר־שבע
אבלה על מותו ללא עת
של חברנו היקר

ד"ר יגאל ביאלה

אנחנו המומים וכואבים את כאב המשפחה

החברים לעבודה

יקירנו

יוסף יהל

נלקח מאתנו

יובא למנוחות מחר יום רביעי י"ט בשבט תשמ"ו
29.1.86 בשעה 14.30 אחה"צ בבית העלמין בקרית־שאול

ורדה, אלי איריס ורון יהל

בכנסת

בהחלטה הצהרתית שאינה מחייבת את הממשלה:

הכנסת קראה למנוע סגירת מספנות ישראל ולהבריאן

באולם המליאה
/ עמוס בן ורד

פה אחד קיבלה אמש הכנסת החלטה, הקוראת לממשלה לא לסגור את מספנות ישראל, לכבד את ההסכמים שהושגו עם העובדים, ולדאוג להבראת המפעל, ליעלו ולהפעילו תוך שמירת זכויות העובדים. אולם זוהי החלטה הצהרתית שאינה מחייבת את הממשלה. את הדיון יזמה חייקה גרוסמן (מפ"ם) אולם אתמול בבוקר מסבה להשתתף בישיבה והכרזה לסיעה, יאיר צבן, פתח וסיכם. הוא הביא את הצעת הסיכום בשם כל הסיעות, חוץ מהתחיה, שהצביעה בעד ההצעה הכללית אולם גם הביאה הצעה משלה, לפיה משרד הביטחון יקבל לידיו את האחריות למספנה מידי משרד התחבורה. בזמן הדיון ישבו ביציע כמה מחברי ועד העובדים של המספנה, וכן כמה קצינים בכירים בחיל הים.

"החלטת הממשלה למנות כונס נכסים אינה בהכרח סגירת המספנה", אמר שר התחבורה חיים קורפו. אילו בעד העובדים לפני שנה לדרישה לפטר 150 עובדים, היה המצב שונה כיום. מצב הספנות קשה בכל מקום בעולם. ביפאן פוטרו 100,000 עובדים הקשורים בענף, בשוודיה נסגרה לא מזמן מספנה גדולה ופוטרו 8000 עובדים.

שרים המציעים עתה פתרונות למספנה אינם הוגנים. הם משלים את הציבור. לגבי חיוניות המספנה לביטחונה של ישראל יש שר הממונה על הנושא, והוא שר הביטחון. הוא אינו אומר זאת, אלא מזמין מכרז בין־לאומי לבניית "סער 5". בסך הכל עדיין אפשר להביא את המספנה גם עכשיו ליכולת תפקוד, עד שהשפל יחלוף.

שר התחבורה קורפו: החלטת הממשלה למנות כונס נכסים אינה בהכרח סגירת המספנה

עסקה מסוכנת

ישראל קיסר (מערך), מזכ"ל ההסתדרות, תקף את הממשלה על שהיא הפרה הסכם. רק לפני חודשים ספורים, באוגוסט 1985, הוסכם שיש להקטין את מספר העובדים במספנה מ־980 ל־475. העובדים הסכימו, אבל במקום לבצע זאת, מכנסת הממשלה את ועדת שרי הכלכלה וממנים כונס נכסים.

אמון הבנקים

אוסרים יצביעו לכנסת

בעקבות פנייתם של השרים גד יעקבי ומשה שחל:

הערעור על החלטת הסגירה של המספנות — לוועדת השרים לכלכלה

מחר — דיון בבית המשפט על ערעור העובדים להוציאם לחופשה מאולצת ★ לתיקון של "צים אלכסנדריה" נדרשים כמה עשרות עובדים אך המועדים לכך דורשים שיועסקו כל ה־600

מאת יהושע גלבוע סופר "הארץ" בחיפה

ועדת השרים לענייני כלכלה תדון היום בערעורים של השרים יעקבי ושחל, על ההחלטה לסגור את מספנות ישראל. שני השרים יציעו להטיל על צוות מקצועי הכולל את מרדכי צפורי (שהיה יו"ר מועצת המנהלים של המספנות והתפטר באחרונה), ישראל ליברטובסקי (שהקים את המספנות לפני שנים מספר), ...

בוועדת הפנים של הכנסת:

המערך והאופוזיציה מנעו דיון בנושא הר־הבית

נחמיאס מתח ביקורת בהנהגת סיעת המערך על הרשות שניתנה לקיום הביקור על הר־הבית

ועדות וסיעות
/ דן מרגלית

המערך והאופוזיציה מנעו אתמול דיון בוועדת הפנים על תרשים של ד"ר אשר קאופמן, שניסה לקבוע במדויק את מיקומו של בית המקדש השני על הר־הבית. במהלך הישיבה ...

אהרון נחמיאס

הרמב"ם לעומת לוחר קינג

דולרים למובטלים

הגורת בטיחות בנסיעה עירונית

במה עלה התהנהלות?

אישה מחשיבים שלום

ביקורת על כינוס של ראשי הפדרציות הציוניות בעת הקונגרס

אורי גורדון ויחיאל לקט: "מקיום כנסים מפוארים, בזבזנים וריקים מתוכן, לא תיוושע התנועה הציונית"

מאת סופר "הארץ"

חבר ההנהלה הציונית, אורי גורדון, ויו"ר תנועת העבודה הציונית, יחיאל לקט, יצאו אתמול בביקורת קשה נגד קיומו של מפגש עולמי של נשיאי הפדרציות הציוניות, ...

כדי לעמוד במסגרת התקציב לשנה הקרובה:

רשות השידור תיאלץ לפטר עוד 150 עובדים עד ספטמבר

מאת לילי גלילי כתבת "הארץ"

רשות השידור תיאלץ לפטר עוד 150 מעובדיה עד חודש ספטמבר, כדי לעמוד במסגרת התקציב לשנה הקרובה, שהוצע אתמול. תקציב הרשות מבוסס על 53 מיליון דולר, ...

כינוס מיוחד של ועידת התק"ם ישלים ביטול מעמד ה"לשעברים"

מאת אלי אלגר סופר "הארץ"

ועידת התק"ם עומדת להתכנס לכינוס מיוחד בו יוחלט על השלמת ביטול מעמד "הלשעברים" של אחוד הקבוצות והקיבוצים ...

חייל הותקף ליד קלנדיה אחרי שרכבו פגע ב־2 הולכות־רגל

סטה לצד הכביש כשהבחין בנער שהתכוון לידות אבן

מאת כתבי "הארץ" בשטחים

חייל צה"ל הותקף אתמול ליד מחנה הפליטים קלנדיה, לאחר שהרכב שבו נהג פגע בשתי הולכות רגל.

החייל, המשרת בממשל הצבאי בעזה, נסע מביתו ברמאללה לירושלים. בשעה 10, כאשר עבר בשטח מחנה הפליטים, הבחין בנער מתכופף שהתכוון כנראה לידות לעברו אבן. עקב כך איבד את השליטה על הרכב, סטה לצד הכביש ופגע בשתיים מתושבות המקום, אשה ונערה.

השתיים נפצעו פצעים קלים, והועברו ברכב מקומי לבית החולים ברמאללה. תוך זמן קצר התקהלו עשרות אנשים סביב הנהג, והכו אותו במכות. חייל אחר ושני אזרחים, שעברו במקום באוטובוס של המועצה המקומית מטה בנימין, ירו באוויר והניסו את המתקהלים. כוחות הביטחון חשו למקום, ועצרו שלושה תושבים מקומיים שהנהג זיהה אותם כמי שעמדו בראש התוקפים. עוד תושב שנמלט, נעצר כעבור זמן קצר לאחר מרדף. לאחר האירוע, הוצבו במקום מחסומים.

פרשנות משפטית / ד"ר ברוך ברכה

שר האנרגיה מנוע מלהוזיל המזוט ללא הסכמת שר האוצר

שר האנרגיה אינו מוסמך להפחית את מחיר המזוט בלי הסכמתו של שר האוצר. חוק יציבות מחירים במצרכים ושירותים (הוראות שעה), תשמ"ו—1985, קובע בסעיף 7 (א) (3): "כל שר בתחום סמכותו, יחד עם שר האוצר או מי שהם הסמיכו לכך, רשאים, לפי שיקול דעתם, לקבוע בצו שיעור שבו יש להעלות מחיר של מצרך או שירות מתוח למחיר הקובע". מכאן, שאם אמנם יוציא שר האנרגיה צו בעניין, הוא יהיה חסר כל תוקף, ללא הסכמתו של שר האוצר.

אין מחסום למכירה מוזלת

עם זאת, אין מניעה לכך שחברות הדלק תמכורנה את המזוט במחיר נמוך ממחיר המקסימום. במקרה כזה עלול להתעורר קושי באשר לכספים המועברים על ידי החברות לקרן ההשוואה שבמינהל הדלק. כיום מעבירות החברות לאותה קרן את ההפרשים שבין המחיר המקסימלי לבין עלות הדלק מבחינתן (כולל רווח). אם תהא הורדת מחירים מרצון החברות, תתעורר השאלה אם חישוב הכספים שיעבירו לקרן ימשיך להתבסס על ההפרש בין המחיר המקסימלי (שכאמור לא ישתנה) לבין העלות, או שהחישוב יתבסס על ההפרש שבין מחיר הדלק בפועל (הנמוך מהמחיר המקסימלי) לבין עלות הדלק לחברות.

יתחדשו ההפגנות ופעולות מחאה בקריאה לקרמלין לפתוח שערי היציאה

מאת גדעון אלון כתב "הארץ"

בעוד שלושה שבועות, ערב פתיחת ועידת המפלגה הקומוניסטית הסובייטית במוסקווה, יתחדשו ההפגנות ופעולות המחאה נגד ראשי הקרמלין בכל מדינות המערב, על מנת להגביר את הלחץ על מיכאיל גורבצ'וב לפתוח את שערי היציאה ליהודים — הוחלט כך אתמול בישיבת המועצה הבין־לאומית למען יהדות בריה"מ שהתקיימה בירושלים.

יו"ר המועצה הבין־לאומית אריה דולצין גילה כי גם בעת ביקורו המתוכנן של מנהיג בריה"מ בוושינגטון יתקיימו הפגנות ופעולות מחאה. ... כי יש לשפוט את הסובייטים על פי מעשיהם ולא לפי הכרזותיהם והבטחותיהם. הוא הודה כי עד כה נכשל המאבק הציבורי למען יהודי בריה"מ, אולם אין להירתע מהמשך המאבק והרחבתו.

בעת ישיבת המועצה הבין־לאומית, הפגינו מול מלון הילטון בבירה כ־100 עולים מבריה"מ חברי המרכז למידע ...

פעילי העלייה קרעו אתמול הפגנה בעת קיום דיון־היום בנושא יהדות בריה"מ, במסגרת הקונגרס היהודי העולמי בירושלים. (צילום: יצחק אלהרר, "סקופ 88")

בכורת פאן אמריקן הביאה את ולטר מונדייל לישראל

(ע). ולטר מונדייל, מי שהיה סגן נשיא ארה"ב לצדו של הנשיא קארטר, בא אתמול לישראל, בתוך קבוצה של 34 אישים, אורחי חברת פאן אמריקן.

האורחים הגיעו בטיסת בכורה לציון פתיחת קו התעופה הסדיר של החברה האמריקאית הגדולה שהחלה בטיסותיה לפני כחודשיים, מניו יורק לישראל. ...

מונדייל אמר כי ישמיע כאן הרצאה אחת, וסירב לענות לשאלות. הוא ירצה בפני ועידת הקונגרס היהודי העולמי בירושלים.

נשיא חברת פאן אמריקן, אדוארד אקר, אמר, ש"אי אפשר כיום להיות חברת תעופה חשובה בלי לטוס לישראל".

התפריט הסיני הכשר
של מסעדות
מרינה
הוא הפתרון שלך לארוע
משפחתי-גסטרונומי מלהיב
שמחות משפחתיות, אישיות,
ימי יובל, ימי הולדת, בר-מיצווה,
מסיבות אירוסין, נישואין,
סעודות עסקים ועוד...
תל-אביב
מלון מרינה
הירקון 167, ככר נמיר
טל. 282244 (03)
ירושלים
מלון דיפלומט
דוד עציון 6, תלפיות
טל. 777 777 (02)
סינית?
לך מרינה השבילי

קרן גמלאות של חברי "אגד" בע"מ

מאזן ליום 31 במרס 1985

	באור	31 במרס 1985 שקל	31 במרס 1984 שקל
השקעות לפי עלות			
השקעות מובטחות	3	11,105,985,027	*)4465387159
השקעות אחרות	4	1,189,665,637	513,731,114
רכוש קבוע	5	73,256,555	20,639,929
הלוואות לחברים		207,442,956	64,155,500
רכוש שוטף	6	1,715,932,471	*)170,506,451
סך הכל לפני שערוך		14,292,282,628	5,034,220,153
הפרשי שערוך	7	118,220,779,297	18,657,979,276
		132,513,061,925	23,692,199,429

	באור	31 במרס 1985 שקל	31 במרס 1984 שקל
קרנות הגמל	נספח ב'	132,367,848,461	*)23,677,191,138
התחייבויות שוטפות	8	145,213,464	15,008,291
		132,513,061,925	23,692,199,429

*) מוין מחדש.

חשבון הכנסות והוצאות לשנה שנסתיימה ביום 31 במרס 1985

הכנסות	31.3.85 שקל	31.3.84 שקל
ריבית, הצמדה על ריבית והכנסות שוטפות אחרות	6,380,333,350	*)821,263,357
רווחי הון הפרשי הצמדה שמומשו	3,084,902,785	2,679,776,667
רווחי שערוך	100,492,862,117	*)12,721,037,597
	109,958,098,252	16,222,877,621

הוצאות	31.3.85 שקל	31.3.84 שקל
הוצאות שוטפות	28,271,250	2,187,103
הוצאות הנהלה	1,463,197	413,886
הפחתות	1,691,551	128,173
	31,425,998	2,729,162
עודף הכנסות על הוצאות — מועבר לקרנות הגמל	109,926,672,254	16,219,348,459
	109,958,098,252	16,222,077,621

*) מוין מחדש

חשבון קרנות הגמל לשנה שנסתיימה ביום 31 במרס 1985 — נספח ב'

משיכות	31.3.85 שקל	31.3.84 שקל
תשלומי פנסיה	8,135,161,110	*)1,192,040,738
החזרות לחברים שפרשו	30,835,582	6,988,465
תשלומים לחברים שפרשו—פיצויים	1,086,256,658	460,098,876
יתרת הקרן — מועברת למאזן	132,367,848,461	23,677,191,138
	141,620,101,803	25,336,319,217

הפקדות	31.3.85 שקל	31.3.84 שקל
יתרה לתחילת השנה	23,677,191,138	6,962,170,001
הפרשות דמי גמולים מהמפעל ומהחברים	6,414,146,269	1,350,377,383
הפרשות המפעל — פיצויים	1,602,092,142	804,423,374
העברות מחשבון [illegible]	109,926,672,254	*)16,219,348,459
	141,620,101,803	25,336,319,217

*) מוין מחדש.

יוסף הירי
יו"ר ההנהלה

סטודנט
איך תטייל בעולם בלי להתבאס?
ssts
במחלקת הסטודנטים והצעירים של GSTS
הסניף ה-42 של SSTS, חברת תיירות הסטודנטים הגדולה בעולם, אתה במחלקה ראשונה!
★ טיסות למזרח הרחוק ודרום אמריקה
★ קורסים לשפות בחו"ל
★ תכנון מסלולי טיולים יחודיים ברחבי העולם
★ מחירים ללא תחרות —
לדוגמא: טיסה בקו ת"א-ברזיל החל מ-$414
★ 42 סניפי SSTS לשרותך ברחבי העולם.
International
ג'י.אס.טי.אס.
רח' בן יהודה 57 ת"א
טל: 03-222263
איתך על כל המנה ולאורך כל הדרך.

מלון "מצפה הימים"
דיאטות יופי והרזיה
מבצע למחלקים בחרמון
התאריך הקרוב 13.2.86 — 9.2.86
בפיקוח רפאי צמוד
קוסמטיקה אמבטיות צמחים, מסג',
רפלקסולוגיה ג'קוזי, סאונה, פדיקור, מניקור
התעמלות, בוהר כושר
פרטים: טלפון: 069-37815-6
מלון "מצפה הימים" כביש ראש פינה צפת

هكذا من الأصل

חדשות המשק

מסיכומי 3 חודשים ראשונים להפעלת התכנית הכלכלית:

ביולי—ספטמבר 85 עלו חובות החוץ ב־222 מיליון דולר

מסבירים זאת בהיחלשות הדולר כלפי המטבעות האירופיים

מאת צבי זרחיה, כתב "הארץ" לענייני כלכלה

חובות החוץ של ישראל עלו בשלושת החודשים הראשונים להפעלת התכנית הכלכלית ב־222 מיליון דולר. הגידול בחוב החיצוני בחודשים יולי—ספטמבר 85 מוסבר בהיחלשות הדולר כלפי המטבעות האירופאים. בתחילת שנת 1985 ועד סוף ספטמבר 85 עלה החוב החיצוני ב־245 מיליון דולר. אולם אם מנכים את השפעת ההיחלשות הדולר כלפי המטבעות האירופאים, הרי שסך החוב החיצוני לא גדל בשנת 1985.

בשנה הקרובה יפרע המשק לחו"ל כ־3.8 מיליארד דולר. מהם 2 מיליארד דולר בגין החזר קרן של הלוואות לזמן בינוני וארוך, ו־1.8 מיליארד דולר בגין החזרי ריבית. ניתוח של תחזית התשלומים לחו"ל בשנת 86 לפי ענפים, מצביע על חלוקה דומה של החזרי חוב בגין קרן, בין הממשלה, הסקטור הפרטי הלא־פיננסי ומערכת הבנקאות. תשלום החובות של ישראל בשנת 86 הוא כ־20 אחוז מהתוצר הלאומי הגולמי.

העלייה בחוב החיצוני בתשעת החודשים הראשונים של 1985 נבעה מעלייה של 407 מיליון דולר בהתחייבויות נטו של מערכת הבנקאות שהתקזזה עם ירידה של 72 מיליון דולר בסקטור הממשלתי וירידה של 90 מיליון דולר באשראי היצוא בגידול של הסקטור הפרטי הלא פיננסי.

גידול במשקל האשראי לזמן קצר

כתב "הארץ" מציין, כי הבנקים שגרמו את עליית החוב נטו של מערכת הבנקאות ברבע השלישי של 85 הפנו למתן אשראי מסחרי.

מהנתונים שפורסמו אתמול ע"י המפקח על מטבע חוץ בבנק ישראל עולה עוד, כי בתשעת החודשים הראשונים של 85 חל גידול במשקל האשראי לזמן קצר במערכת הבנקאות. שבספטמבר 85 היה 15.4 אחוזים מכלל חובות החוץ (14.8 אחוזים בסוף דצמבר 84). בסקטור הממשלתי ובסקטור הפרטי ירד במקביל כל החובות לזמן קצר.

על רקע החובות שמצטברים לכדי 500 מיליון דולר:

סולל־בונה יפטר אלפי עובדים מכל החטיבות והחברות־הבנות

תוצע תוכנית לרה־ארגון ★ המנכ"ל החדש, אהוד שילה, יבקש להתאים פעילות החברה לשפל בענף הבנייה

מאת אריה לביא, כתב "הארץ" לענייני כלכלה

הקונצרן סולל־בונה יפטר אלפי עובדים בכל החטיבות והחברות הבנות שלו, במסגרת הניסיון להבריא את החברה. פיטורי העובדים הם חלק מהצעדים שיציע לעצמו המנכ"ל החדש של הקונצרן אהוד שילה שמונה אמש על ידי מועצת המנהלים של סולל־בונה.

חברת העובדים תבנה ועדה שתציע תוכנית לרה־ארגון של קונצרן סולל בונה כדי לחלצו מקשייו בגלל חובות של כ־500 מיליון דולר. בוועדה יתמנו דני רוזוליו, מזכיר חברת העובדים; פרופ' איתן ברגלס, יו"ר מועצת המנהלים של בנק הפועלים; בן רבינוביץ, כנגל פעולות חברת העובדים; אהוד שילה; ד"ר גדעון ציטאם, תציג העובדים.

מועצת המנהלים של סולל בונה החליטה למנות את אהוד שילה (47) למנכ"ל הקונצרן, לפי המלצת הוועדה המנהלת של חברת העובדים. שילה יחליף את שרגא רוזנבן הפורש לגמלאות. שילה כיהן עד אתמול כמנכ"ל החברה לעבודות חוץ של סולל בונה, ובעבר היה מנכ"ל משרד התחבורה ומנהל המחלקה הכלכלית בחברת העובדים.

ימונה דירקטוריון חדש

הוועדה המנהלת של חברת העובדים תדון כבר בישיבתה הקרובה במינוי מועצת מנהלים חדשה לקונצרן. בחברת העובדים רואים את הבראת סולל בונה כיעד מרכזי. לקונצרן, המעסיק 13,500 עובדים, נגרמו בשנים האחרונות הפסדים כבדים בגלל אי־ראייה נכונה של השינויים הצפויים במשק. הקונצרן חייב 400 מיליון דולר לבנק הפועלים, כ־100 מיליון דולר לבנק לאומי וסכומים נוספים לקרן ההשקעות של חברת העובדים. באמצעות הקרן שולמו באחרונה משכורות עובדי סולל בונה.

במשרד האוצר הוקם באחרונה צוות שיבדוק את האפשרות לסייע לקונצרן אך עד כה לא התקבלו כל החלטות אופרטיביות. נשקלת דחיית הפירעון של חלק מחובות הקונצרן לבנקים.

בסולל בונה נמסר אמש, כי בתקופה הראשונה תתרכז פעילות המנכ"ל החדש בהתאמת פעילות החברה לשפל בענף הבנייה. ההערכות הן שתצטרך לכלול אירגון מחדש של מינהל הקונצרן, הקטנת הוצאות התפעול כתוצאה מהתייעלות וחיסכון והתאמת כוח האדם למצב העבודות.

על פי נתונים שרוכזו באיגוד לשכות המסחר בת"א:

חברות כרטיסי האשראי הפכו שותפים לרווחי הסקטור העסקי

"העמלות שגובים הבנקים — כמעט כל הרווחים ממכירת מוצרי־מזון" ★ מנכ"ל חב' ויזה של בל"ל מכחיש הטענות

מאת אברים צבר, כתב "הארץ" לענייני כלכלה

חברות כרטיסי האשראי של הבנקים הגדולים הפכו שותפות לכל דבר לרווחים של הסקטור העסקי, הן נוטלות חלק גדול מהרווחים של סקטור זה כעמלות על השימוש בכרטיסי האשראי — כך טוענים ראשי הסקטור העסקי.

על פי נתונים שרוכזו באיגוד לשכות המסחר בתל־אביב, שיעור העמלה שגובות ויזה וישראכרט מבתי הכלבו מגיע ל־3 עד 4 אחוזים מהמחזור המושג באמצעות קנייה בכרטיסי אשראי. הרשתות לשיווק מוצרי מזון — שופרסל וקו־אופ — משלמות עמלות של 1% בערך מהמחזור, באמצעות כרטיסי האשראי. ברשתות מסוג זה שיעור הרווחים מהמחזור מגיע בממוצע לכ־1 עד 2 אחוזים בערך, ומכאן ששיעור העמלות שגובים הבנקים הוא כמעט כל הרווחים שבמכירת מוצרי מזון.

עמלות עד 10%

לדברי ראשי לשכת המסחר, גרוע המצב לגבי העסקים הקטנים יותר, שכוח המיקוח שלהן עם חברות האשראי [illegible] 6 אחוזים בממוצע ולעתים אף 10 אחוזים.

לטענת ראשי לשכת המסחר, הבנקים מפגרים במקרים רבים גם בהעברת הכספים שהם גובים מלקוחות שמשתמשים בכרטיסי האשראי, וכספים אלה מגיעים לסוחרים לעתים בפיגור של עד 3 שבועות מיום הערך שבו חויב הלקוח, בעל כרטיס האשראי.

מנכ"ל חברת ויזה (של בנק לאומי) אהוד מזכרמן, מכחיש טענות אלה. לדבריו, שיעורי העמלות שויזה גובה "שוליים", אך הוא לא היה מוכן לנקוב בהם. לדבריו, הפיגור בהעברת כספים ללקוחות ברוב המקרים שואף לאפס ורק במקרים חריגים מגיע פיגור זה לימים ספורים.

מנכ"ל חברת ישראכרט של בנק הפועלים אמנון מור סירב להגיב.

מנתונים שסוכמו במחלקת האשראי של בנק ישראל

מחצית מהקרן המיוחדת לציוד השקעה לשוק המקומי — אינה מנוצלת

מאת צבי זרחיה, כתב "הארץ" לענייני כלכלה

25 מיליון דולר, שהם מחצית הקרן המיוחדת לציוד השקעה לשוק המקומי, אינם מנוצלים משום שמשרד התעשייה והמסחר אינו מוצא אישור ניצול בהיקף מלא ליצרנים המקומיים. כך מתברר בנתונים שסוכמו השבוע במחלקת האשראי של בנק ישראל.

הקרן הוקמה לפני שנים מספר, במגמה להעמיד מסגרות אשראי נוחות לרוכשי ציוד מקומי בארץ, שנפגעו בתחרות על ידי יבואנים של ציוד דומה מחו"ל. זאת, משום שיצרן הציוד הזר יכול היה להעמיד אשראי בתנאים נוחים יותר לקונה הישראלי.

המטרה הייתה להשוות עד כמה שניתן את יכולתם של היצרנים הישראלים להתחרות בתנאי האשראי הנוחים שמעניקים יצרנים של ציוד זהה המיובא מחו"ל.

הגורמים הכלכליים ציינו כי המלצה משרד התעשייה לבטל את הפסוד הכיותר ברשא מימון אשראי במטבע חוץ עבור ציוד מיובא שכמותו מיוצר בארץ, תפסוק את היבוא המתחרה במסגרת הרגילה של האשראי, ואילו היצרן המקומי יזכה להשוואת תנאים.

תגובת משרד התעשייה והמסחר

דובר משרד התעשייה והמסחר אמר בתגובה כי יש אישורים פתוחים שעדיין נמצאים "בצנרת" וכי נותרו עוד חודשים רבים עד סוף שנת התקציב.

מטיוטת הסכם המסדיר הסכסוך במשפחת רובינשטיין שהועבר לבורסה עולה:

אברהם רובינשטיין יעביר לאחיו אהרון כ־15 מיליון ד' תמורת 49% מהמניות

מאת יהודה שרוני, כתב "הארץ" לענייני כלכלה

בטיוטת ההסכם המסדיר את הסכסוך המשפחתי בין האחים אברהם ואהרון רובינשטיין שהועבר לפני ימים אחדים לעיונה של הבורסה לניירות ערך עולה בין השאר, כי אהרון רובינשטיין, המחזיק ב־49 אחוז ממניות של חברת רובינשטיין ושות' שמניותיה נסחרות בבורסה, יעביר מניות אלה לאחיו אברהם תמורת כ־15 מיליון דולר.

הערכת השווי של חלקו של אהרון רובינשטיין בחברה, נעשתה על סמך חוות דעת כלכלית שלפיה נאמד שוויה של חברת רובינשטיין ושות' בכ־30 מיליון דולר. אברהם רובינשטיין ישלם כ־5 מיליון דולר מהסכום במזומן (סכום זה יועבר לאהרון בתשלומים) והיתרה תועבר בנכסי דלא ניידי שונים וביניהם מגרש המיועד לבנייה למגורים בראשל"צ, בניינים שונים ודירות למגורים.

כתוצאה מההסדר יגיע חלקו של אברהם רובינשטיין בחברת רובינשטיין ושות' ל־71 אחוז, ויתרת 29 האחוזים תוחזק על ידי אנשי העסקים יוסי ריגר ואברהם פילין. אברהם רובינשטיין גם יכהן כמנכ"ל חברת רובינשטיין ושות'. הבורסה בודקת בימים אלה אם כתוצאה מהסכם ההעברה לא עלולים להיפגע בעלי מניות מיעוט בחברות הרשומות למסחר בבורסה. בהסכם החדש אין התייחסות לעתידה של חברת ההשקעות לנדיקו הנשלטת כיום על ידי חברת הפניקס ומשפחת רובינשטיין. אם תאשר הבורסה את ההסכם, ייערכו סידורים שיאפשרו את המשך המסחר במניות החברה. ככל הנראה, מניות רובינשטיין ושות' תיסחרנה במסגרת המסחר המצומצם.

ערך את העמוד: חיים טל

מדינת ישראל
משרד הבטחון/אגף השיקום

עפ"י החלטת הממשלה
יוחזר ההיטל החד־פעמי על רכב פרטי ל־

1) אלמנות נספי צה"ל.
2) הורים שכולים, הזכאים לתגמול חודשי הגבוה מהתגמול המזערי ולהם רכב לשימוש אישי.
3) נכים בעלי רכב רפואי.

על הזכאים כאמור לפנות ללשכות השיקום המחוזיות ולהמציא צילום מרשיון הרכב + צילום מהודעת משרד הרישוי על היטל הרכב הכלולה באגרת הרכב (טסט).

אגף השיקום

נפח העסקות במניות בבורסה ב־85 — עשירית מזה שב־82

1985 בהשוואה ל־1984: ללא שינוי במניות, ירידה בנפח העסקות באגרות־חוב, עלייה בשוק המלוות קצרי המועד

מאת יהודה שרוני, כתב "הארץ" לענייני כלכלה

נפח העסקות במניות בבורסה לניירות ערך בשנת 1985 עמד על 748.8 מיליון דולר, כעשירית מנפח העסקות שהיה בבורסה בשנת 1982, כך עולה מסיכומי הבורסה לשנת 1985.

נפח העסקות במניות ב־1985 נותר ללא שינוי לעומת שנת 1984. לעומת זאת חלה ירידה בנפח העסקות בשוק אגרות־החוב. העלייה הבולטת ביותר בהיקף הפעילות בבורסה היתה בשוק המלוות קצרי המועד. נפח העסקות באפיק השקעה זה, שעמד בשנת 1984 על 153.2 מיליון דולר, עלה בשנת 1985 ל־1119.7 מיליון דולר — גידול של 630.9 אחוז. הגידול בהיקף הפעילות מוסבר בריבית הריאלית הגבוהה שהציע בנק ישראל למשקיעים באפיק השקעה זה.

התפלגות פעילות חברי הבורסה מראה על גידול בחלקם של הבנקים המסחריים מ־83.9 אחוז מהיקף העסקות בניירות ערך בבורסה ב־1984 ל־85.3 אחוז מנפח העסקות בשנת 1985. גידול זה בא על חשבונן של חברות הברוקרים שפעילותן קטנה. בנק ישראל הגדיל את היקף פעילותו בבורסה מ־0.1 אחוז בשנת 1984 ל־0.2 אחוז בשנת 1985.

בנק ישראל יבדוק מחדש ההיטל על הלוואות מחו"ל

לאוטמן: פגיעת ההיטל שולית אך עלולה להיות הקש שישבור גבם של מפעלים בקשיים

מאת יונתן שרמן, כתב "הארץ" לענייני כלכלה

בנק ישראל יבדוק מחדש את ענין ההיטל בשיעור של 6 אחוזים על ההלוואות המיובאות מחו"ל — כך אמר מיכה מנדלבאום, נגיד בנק ישראל, בעת סיור במפעלים טריוזול, ת.א.ת וסנטקוסט שבאיזור אשדוד וגדרה. הוא אמר זאת לאחר שהתעשיינים שעימם נפגש אתמול הביעו את רעשם, שהיטל זה מנוגד לתהליך הצמיחה.

דב לאוטמן, ממלא מקום נשיא התאחדות התעשיינים, אשר אירח את ד"ר מנדלבאום אמר, כי לתעשיינים יש תחושה כי למרות שמרבים במבשלה על צמיחה, הממשלה עצמה אינה מאפשרת צמיחה כזו. לדבריו, פגיעתו של היטל זה אמנם שולית, אבל זה עלול להיות הקש האחרון שישבור את גבם של מיפעלים הנמצאים כיום על סף קשיים. אהרן אגמון, מנכ"ל מעברות טריוזול, אמר לנגיד כי יש חוסר הגינות בגלגול אי־היקצוץ אל כתפי התעשיינים.

משבר בתעשיית היהלומים בבלגיה עקב חקירת מס הכנסה

החקירה — על תרמית מס נגד חברה העוסקת במטבע ובניירות־ערך ולה לקוחות רבים בקרב סוחרי היהלומים

בריסל (ע"ד). תסיסה רבה שררה ביום שני בתעשיית היהלומים באנטוורפן, עקב חקירה בעניין תרמית מס נגד חברה העוסקת במטבע ובניירות ערך, אשר לה לקוחות רבים בקרב סוחרי היהלומים.

נשיא מועצת היהלומים של אנטוורפן מארק ואן דן אבלן, הזהיר כי החקירה עלולה לפגוע במוניטין של תעשיית היהלומים בבלגיה. לתעשייה זו מחזור שנתי של 7.1 מיליארד דולר והיא מהווה 6 אחוזים מהתוצר הלאומי הגולמי של בלגיה.

בוועדת הכספים של הכנסת:

שוב נדחתה הכרעה על הצעת־חוק לחיוב חודשי בכרטיסי־אשראי

ברשתות השיווק: הגשת הצעת־חוק כזו תהפוך רשתות השיווק לבנקים ★ עד לשבוע הבא יובאו לוועדת הכספים נתונים נוספים

מאת יהושע מאירי, כתב "הארץ" לענייני כלכלה

ועדת הכספים של הכנסת דחתה אתמול בשבוע נוסף, את ההכרעה בדבר הגשת הצעת החוק שתחייב את חברות האשראי לחזור ולחייב את לקוחותיהן אחת לחודש, כבעבר.

נציגי רשתות השיווק הופיעו בפני חברי הוועדה וטענו, כי הגשת הצעת חוק כזו תהפוך את רשתות השיווק לבנקים. הם הציעו שחברות האשראי ימנעו את האשראי לצרכנים. יו"ר איגוד בתי הכולבו ורשתות השיווק, שי מאיר, טען כי חיוב חד־חודשי יביא לעלייה בביקושים, דבר העלול לחדש את האינפלציה. הוא גם טען כי שר המסחר והתעשייה, אריאל שרון, תומך בעמדה זו.

חברי ועדת הכספים אמרו כי את הבעיה של מימון האשראי צריכות רשתות השיווק לפתור עם חברות האשראי. רוב חברי הוועדה טענו כי טובת הצרכנים היא חיוב חד־חודשי, אך הסכימו לדחות את ההכרעה לשבוע הבא כדי לתת זמן להביא בפניהם נתונים נוספים.

מול עמדת אל־על על ביטול פיצוי בסך 2%

סוכני התיירות נמנעים למכור כרטיסי אל־על

יו"ר פאנל חברות התעופה: לא ידוע על צעד מכוון של הסוכנים ואם קיים כזה, אינו מורגש

מאת זוהר בלומנקרנץ, כתב "הארץ" לענייני תיירות

סוכני הנסיעות והתיירות נמנעים ממכירת כרטיסי טיסה בחברת אל על, כגמול על עמדתה של חברת התעופה בדבר ביטול הפיצוי בשיעור 2 אחוזים שניתן בגין הדולריזציה על כרטיסי טיסה ועל ההתנגדות למעבר לשקל במערכת מכירת כרטיסי הטיסה.

מדובר בביצוע "הוראה בלתי כתובה" של התאחדות סוכני הנסיעות והתיירות לחבריה, במאבקה בפאנל חברות התעופה שבראשו עומדת אל־על.

דיווחים שהגיעו לסוכני נסיעות ותיירות למשרדי הארגון מצביעים על האטה מכוונת בשיעור של כ־25 אחוז בהיקף מכירת כרטיסי הטיסה של אל על בשבועיים האחרונים. ב־10 בפברואר יתברר בבית המשפט המחוזי בתל אביב התביעה שהגישה התאחדות סוכני הנסיעות והתיירות נגד חברות התעופה על ביטול הפיצוי.

[illegible]

יו"ר פאנל חברות התעופה ומנהל סניף ישראל של חברת אל על, ישעיה חריפ, אמר אתמול בתגובה, כי לא ידוע לחברה דבר על צעדים מכוונים של סוכני התיירות, אם אמנם מתבצעת, אינה מורגשת בשלב זה בפועל.

מבקשים למנות כונס נכסים למלון "אילת קלאב הוטל"

ות. בנק משכנות הגיש אתמול בקשה לבית המשפט המחוזי בירושלים, למנות כונס נכסים למלון "אילת קלאב הוטל", הנמצא בשלבי בנייה.

בבקשה נאמר, כי חברת "אילת קלאב הוטל" חייבת לבנק משכנות כ־13 מיליון דולר. הבנק אינו שולל אפשרות להשלים את הפרויקט בשיתוף עם בעלי הדירות והמצאות בשלבי בניה. עם זאת נאמר בבקשה, כי אם תמשיך החברה בבניה, תהיה הידרדרות ויגדלו החובות.

שופט בית המשפט המחוזי בירושלים, שמואל פינקלמן, ידון היום בבקשה.

טלרד אינה מנצלת האישור להנפיק לפי חוק אלסינט

מאת יונתן שרמן, כתב "הארץ" לענייני כלכלה

"טלרד" החליטה שלא לנצל את האישור שניתן לה, לגייס סכום של כ־12 מיליון דולר באמצעות הנפקת מו"פ על פי חוק אלסינט.

ישראל זמיר, מנכ"ל "טלרד", מסר בתשובה לשאלת "הארץ", כי "טלרד" החליטה שלא לממש אופציה זו משיקולים שונים, אבל הוא סירב לפרט מה הן נימוקים אלו. בעקבות החלטת הנהלת "טלרד", מתברר כי זו תהיה החברה היחידה אשר קבלה אישור להנפקת מו"פ בשנה האחרונה ולא ניצלה אותו.

במהלך השנה האחרונה הנפיקו או ינפיקו לפי חוק אלסינט שש חברות — כאשר ארבע מהן השלימו את הנפקת המו"פ שלהן בהצלחה (אלסינט, תדיראן אלביט ואתא), חברה אחת (סאטיקס) נמצאת כיום בעיצומה של הנפקה ואחרת (אל־אוס) ממתינה לאישור הרשות לניירות ערך לתחילת ההנפקה.

ההערכה היא ש"טלרד" החליטה שלא להנפיק לפי חוק אלסינט, כיוון שלא רצתה לחשוף את דו"חותיה הכספיים ואף לנוכח הדרישה להשתמש בהונה העצמי למחקר ופיתוח ולא להסות ולגייס כספים מהציבור.

סיבה נוספת שרואים להחלטת "טלרד" שלא לגייס כספים לפי חוק אלסינט היא, שאחד הפרוייקטים החדשים שלה — מרכזיה בשם "אפולו", הוקפא בשלב זה.

הביטוח הלאומי יושבת ליום אחד — מחרתיים

על שביתת אזהרה ומחאה בכל סניפי המוסד לביטוח לאומי, כולל סניפי משנה, ביום ה' הקרוב, החליט אתמול הוועד הארצי של עובדי הביטוח הלאומי שהתכנס ביפו, בראשות יו"ר הוועד נפתלי אלבג, ובהשתתפות עזריאל אורי, מחזיק תיק עובדי הביטוח הלאומי בהסתדרות עובדי המדינה. כך נמסר בהודעה לעיתונות.

החלטת הוועד באה בהמשך להכרזת סכסוך עבודה לפני שבועות כמספר, שאושר על ידי האגף לאגוד מקצועי. ולאחר שגם תיווך של הממונה הראשי על יחסי עבודה, עו"ד נחמן אורי, לא הביא לפתרון הסכסוך.

יקירתנו
דבורה קסטלניץ ברבן
איננה
הלוויה תערך היום, יום שלישי, י"ח בשבט תשמ"ו 28.1.86 בשעה 14.00 בקרית שאול.
נא להימנע מבקורי תנחומים.
בתה: יעל ומישל קולומביה
נכדיה: דוד ואגת
פנינה ולצמן
יגאל ויסמן
והמשפחה

במלאת שנה לפטירתה של יקירתנו
פרידה כץ (לבית שיף) ז"ל
(אלמנתו של ד"ר לור כץ ז"ל)
נעלה לקברה ביום חמישי 30.1.86, כ' בשבט תשמ"ו
נפגשים בשעה 12.00 בשער הראשי
של בית העלמין חולון–בת־ים.
המשפחה

חלפו שנתיים מאז נלקחה יקירתנו
רינה ברוורמן – אמיתי ז"ל
נעלה לקברה בקרית שאול מחר
יום ד' 29.1.86 בשעה 15.00
המשפחה

דוד כהן
משתתפים באבלך במות
אביך
מהחברים לעבודה

לאינג' אורי שטוק
תנחומינו הכנים במות
אמך ז"ל
הנהלת חברת דרוקר
וסניף תל־אביב

אנו מודיעים בצער על פטירתה של יקירתנו
ד"ר **מטילדה חורין**
הלוויה תצא היום יום שלישי י"ח שבט תשמ"ו 28.1.86
בשעה 3.30 אחה"צ מבית המנוחה רח' מוסקוביץ 35 רחובות
אל בית העלמין המקומי ברחובות
המתאבלים בעלה: יהודה חורין
בנותיה: עדינה ואירה ומשפחותיהם
הנכדים ושאר בני המשפחה

במלאת שלושים לפטירתה של אמנו, סבתנו ואחותנו היקרה
שרה ליואי ז"ל
נעלה לקברה לגילוי מצבה ונתייחד עם זכרה
ביום חמישי כ' בשבט תשמ"ו 30.1.86 בשעה 3.30 אחה"צ
בבית העלמין בקרית שאול
המשפחה

במלאת שנה למותה בטרם עת של
יקירתנו
תחיה מרצקי ז"ל
נפקוד את קברה ונתייחד עם זכרה ביום חמישי כ' בשבט תשמ"ו, 30.1.86
בשעה 15.30 בבית העלמין בכפר סמיר, חיפה
נפגשים ליד השער הראשי של בית העלמין
ערב לזכרה יתקיים באותו יום בשעה 8.00 בערב באולם הבית התיכונית בביה"ס הריאלי, סניף אחוזה
המשפחה

במלאת שלושים לפטירת יקירנו
אברהם מיזל ז"ל
נעלה לקברו ביום חמישי
כ' בשבט תשמ"ו (30.1.86) בשעה 16.00 בבית־העלמין בבנימינה
ערב לזכרו
נקיים בשעה 17.00 בבית־הספר "אשכולות" – בנימינה
המשפחה

במלאת שנה לפטירתו של בעלי אבינו וסבנו היקר
יוסף אברמוף ז"ל
נעלה לקברו ונתייחד עם זכרו
ביום רביעי י"ט שבט תשמ"ו 29.1.86 בשעה 14.00
בבית העלמין גבעת־שאול ירושלים
נפגשים ברחבת השער
רחל אברמוף
יוחנן אבירם ומשפחתו
יורם אבירם ומשפחתו

על מות
יוהר יזרעאלי היקר ז"ל
אנו אבלים
ומביעים תנחומים למשפחה
בנק לאומי
ההנהלה והעובדים
ועמיתיו בוגרי־בל"ל

קואופרטיב דן
משתתף בצער חברו – הגימלאי
שמואל אשר והמשפחה
במות **הבת** ז"ל

קואופרטיב דן
משתתף בצער החבר
מנחם אשר והמשפחה
במות **האחות** ז"ל

קואופרטיב דן
משתתף בצער חברי הגמלאים
צבי נדלר וזלמן נדלר והמשפחות
במות **האם** ז"ל

לגב' ד"ר **אלכסנדרה זינגר**
אתך בצער ובאבל על מות
אביך ז"ל
תנחומינו למשפחה
קופת חולים מאוחדת
ההנהלה, הרופאים והעובדים

לד"ר **הנרייטה ווייסנביק**
משתתפים באבלך הכבד במות
אמך ז"ל
ראש החוג וחברי החוג לפילוסופיה
אוניברסיטת תל־אביב
הפקולטה למדעי הרוח

למשפחות
הלבני הולין ופלד
אתכם באבלכם הכבד
על מות ידיד ושותף
אברהם הלבני ז"ל
מאיר חברה למכוניות
ומשאיות בע"מ
ההנהלה והעובדים

החברה הלאומית לאספקת פחם
לרם רון
משתתפים באבלך הכבד על מות אמך
רחל ז"ל
הדירקטוריון
ההנהלה והעובדים

ספורט

בעריכת יחיאל אריה

היום ב־16.45, באווירה רגועה ברמת גן

תחליף צנוע לעימות האמיתי עם סקוטלנד

אך גם בהרכבים חסרים, ובמסגרת ידידותית לא מחייבת, כדאי לעקוב אחר הניסיון המאוחר במקצת של ישראל להוכיח מה היה קורה אילו...

שני שוערי הסגל הלאומי, אבי רן (מימין) ובוני גינצבורג, מתלי־פים רשמים באימון שהיה אתמול ברמת־גן לקראת המישחק עם סקוטלנד. (צילום: עודי קרן)

בין־ארצי

מאת משה הר־געש
סופר "ספורט הארץ"

בפרוס משחק הרעים הבין־ארצי עם סקוטלנד — היום ב־16.45 באיצטדיון רמת־גן — קשה, ואולי בלתי אפשרי, להשתחרר מתחושה עמומה של "זריית מלח על הפצעים". כל כך רצינו לראות את סקוטלנד בחודש שעבר, במסגרת פחות ידידותית ויותר מחייבת. אין צורך להפליג עם הדימיון, אפילו לפרק קצר, כדי לשער איך היה נראה במקרה כזה איצטדיון רמת־גן. מי יודע כמה לילות הקדיש לתוכניות האלה נחום סטלמך, חשב ההתאחדות לכדורגל. זה ודאי לא היה דומה לנוף־הקרחות השגרתי, הצפוי היום באיצטדיון המשופץ.

הקהל שלנו יודע כבורון מאין כמוהו בכל הקשור למישחקי רעים בלתי מחייבים. לא פעם חזר לביתו מתוסכל, מאוכזב ואולי גם חש עצמו מרומה. הכישלון המחריב בטורניר הקדם־עולמי אינו יכול לשמש סיבה להגובה אחרת. אך אולי כדאי לזכור שבכלות הכל, הכדורגל אינו מתחיל ולא נגמר בבלומפילד, קטמון או בקרית־אליעזר. נבחרת סקוטלנד היא סיבה למסיבה בכל התנאים, על אחת כמה וכמה כאשר נותרו ארבעה חודשים בלבד לפתיחת אירוע־השיא של הספורט העולמי — טורניר גמר הגביע העולמי במכסיקו, בו ישתתפו הסקוטים בפעם השלישית ברציפות.

אניני־הטעם אינם שבעי רצון מן ההרכב החסר של הסקוטים — גורדון סטראקן, ארתור אולביסטון, פרנק מקאבוי, אלכס מקליש, גרהאם סונס, קני דלגליש ואחרים נשארו בבית — אך גם צ'ארלי ניקולאס, גראהם שרפ וחבריהם מסוגלים להצגת כדורגל ראויה לשמה. יש אפילו המסבירים, כי המחליפים עדיפים משום שהם רוצים לכבוש לעצמם מקום בהרכב הראשון, ועל כן ישחקו ביותר מוטיבציה.

כאמן נבחרת סקוטלנד אלכס פרגו־סון ודאי מתייחס במלוא הרצינות למבחן בישראל. אתמול ניתן היה להיווכח בזה באימון הבוקר שערך באיצטדיון רמת־גן. בסיומו קבע פרגו־סון את ההרכב הפותח (במערך 4—4—2):

● סקוטלנד: לייטון; גאף, נייזי, מילר, מלפאס; קופר, אייטקן, בנט, מקסטיי; ניקולאס, שארפ.

פנים חדשות בהרכב

במעט שכמעט שנים נבחרת ישראל תופיע היום ברמת־גן, בהופעה בכורה לאחר התיקו האחרון שקמו שלפני כ־10 בנובמבר נגד ניו־זילנד (1—3) ברמת־גן. הכישלון עדיין טרי והאכזבה גדולה, אך דבר לא יחזיר את הגלגל אחורנית. גם כך ספגו השחקנים, המאמן יוסף מירמוביץ' וכל מי שקשור לנבחרת, באופן ישיר או עקיף, קיתונות של ביקורת. שכעי שכל אלה מבקשים לתקן במקצת את הרושם ולהשיב לנבחרת מעט מכבודה.

1986 היא תחילת עידן חדש. גם רשימת המוזמנים לסגל מעידה על כך. הדור הצעיר נותן את הטון ושנים ארוכות יראו — היום — בהרכב. השחיקה הכונה בעיקר לחוליה השרתית: אבל אהרוני, מנשה שמעונוב, רפי אוסמו ושחקני אבי רן מועמדים להחליף את השוער איציק הביב, גם מכבם, בני לםרי, גסים ברדה ויעקב אקחינוב, שלא הוזמנו בגלל ירידה בכושר, הזוקות בליגה או פציעות. גם אלי כהן מהפועל תל־אביב, מוטי איוניר ממכבי תל־אביב וגיד לוין מהפועל פתח תקוה עשויים לקבל הזדמנות. מעניין איך יתפקדו לצד הוותיקים אורי מלמיליאן, ריפעת טורק, זאהי ארמלי ואחרים.

"השחקנים יודעים כי זה יהיה מבחן לקראת המישחק הרשמי עם נבחרת אנגליה, שיתקיים באיצטדיון רמת־גן ב־26 בפברואר", מסביר המאמן מיר־מוביץ. "אף אחד לא יוותר על ההזדמנות להופיע במישחק הזה", סבור המאמן הוותיק. זו ודאי לא תהיה הסיבה היחידה למוטיבציה בבחינת של הישראלים. הרצון להוכיח לסקו־טים מה היה קורה אילו, אינו מרפה מהם.

אבל בעצם, לא כדאי להגזים בנושא הזה וגם אין טעם. זה בסך הכל מישחק ידידותי עם נבחרת ברמה עולמית, ולפחות בתחום הזה של מישחקי רעים יש לבנות של מיר־מוביץ מסורת של הצלחות.

סיני וסלקטר שוחררו מהסגל

לא ישחקו נגד סקוטלנד

נבחרת ישראל ערכה אמש אימון קצר באיצטדיון רמת־גן. לאחר מכן יצאה הנבחרת לשפיים ואמש חזתה במשחק כדורסל. המאמן יוסף מיר־מוביץ קבע את מבנה של ההרכב הפותח, לאחר ששחרר שלושה שח־קנים: משה סיני ומשה סלקטר בגלל פציעה ואפרים ארביב.

כמה שחקנים יערכו היום הופעת בכורה בנבחרת ישראל ויכללו בהרכב הפותח — בשער: בוני גינצבורג או אבי רן; הגנה: איתן אהרוני, אבי כהן, מנשה שמעונוב, ציון מרילי, חוליית קישור: אפרים דווידי, ריפעת טורק, אורי מלמיליאן, מוטי איוניר. חלוצים: אלי אוחנה או רוני רוזנטל, זאהי ארמלי. שופט המשחק יהיה ההולנדי א.ר. טומס.

אלימלך הוחזר לסגל הנבחרת

מאת סופר "ספורט הארץ"

ישראל אלימלך רכזה של קבוצת הפועל חולון, זומן מחדש לסגל נבחרת ישראל, לקראת המישחק מול צ'כיה ב־13 בפברואר במסגרת המשח־קים המוקדמים על גביע העולם. חזרתו של אלימלך מעלה את מספר הרכזים בסגל המורחב לחמישה.

ביום שישי יחלו להתאמן: אלימלך, ג'ון דיליס, סטיב שלבצ'ר, ג'ו רכלים, עופר פלישר, תומר שטיינהאואר, אלון אופיר, עופר יעקבי, דורון שפע, ארי רוזנברג, חן ליפין, עדי גורדון ודי־נוס פריסמן. לאחר האימון יקיים מישחק אימון נגד נבחרת הנוער. בראשית השבוע הבא יצטרפו לסגל: לאון פוזור, מיקי ברקוביץ', דורון ג'מצ'י, האודי לאסוף ומוטי ארואסטי.

שחקני בוסנה התארחו באוסישקין

אנשי קבוצת הכדורסל בוסנה סאראייבו, שתשחק מחר עם הפועל תל אביב ברבע הגמר של גביע קוראץ', חזו אמש במישחק בין הפועל תל־אביב להפועל חולון.

הקבוצה היוגוסלווית תקיים היום שני אימונים, בסיומם תיקבע החמישיה הפותחת. "הסיכויים לזכות בניצחון הם שווים מבחינת שתי הקבוצות", אמר אתמול המאמן היוגוסלווי, פאר־סיק. "לחבריו, ניזהרים במייק לארגי ובאול ויליאמס אותות פציעותיהם.

אחרי 30 שנה — חולון במקום השני

אחרי ניצחון חוץ על הפועל תל־אביב 93—86 שהוריד את מייק לארגי וחבריו למקום החמישי ★ מכבי תל־אביב סיים ללא הפסד ★ קרית־אונו יורדת לליגה הארצית

כדורסל

מאת סופר "ספורט הארץ"

הליגה הלאומית בכדורסל הסתיימה אמש ונקבעו שמות הקבוצות שיתמודדו החל מה־17 בפברואר בשלב הראשון של הגמר־סל.

עיקר העניין היה בהתמודדות על המקומות 2—5 שהיתה פתוחה עד אמש והוכרעה רק בתום המישחקים. הפועל חולון סיים במקום השני, לראשונה מאז שנת 1955 וזאת אחרי ניצחון 93—86 על הפועל תל־אביב במישחק שהיה באולם אוסישקין. בכך הבטיחו החולונים שלא יצטרכו להתי־מודד עם מכבי תל־אביב לפני שלב הגמר.

הפועל תל־אביב, שהיו לו תקוות רבות העונה, נדחק למקום החמישי ויצטרך עתה לפגוש בהפועל גליל עליון כאשר לצפוניים יתרון הביתיות. שמואל דיסמן וחבריו הביסו אמש את מכבי רמת־גן 124—84 בכפר המכביה. הרמת־גנים סיימו במקום השמיני ויתמודדו עם מכבי תל־אביב.

האלופה, ללא מאגי הפצוע ועם ארואסטי וליפין החולים, ניצחה בקרית־אונו 117—106 והשלימה 20 מישחקים ללא הפסד. לשחקני אליצור היה זה מישחק פרידה מהליגה הלאומית אליה עלו רק בראשית העונה.

לעומת זאת, סיימה העולה השניה אליצור נתניה במקום השלישי, אחרי ניצחון 89—73 על הפועל חיפה. בחוריו של יוסי הדרי יתמודדו עתה עם בית"ר תל־אביב המפתיע, שזכה בניצחונו התשיעי 101—91 על הפועל רמת־גן ודורג במקום השישי, הישג נאה לכל הדיעות.

מלך הסלים של הליגה הוא קווין מאגי שקלע 555 נקודות ב־18 מישחקים בלבד והגיע לממוצע של 30.8 נקודות. הישראלי הבכיר והר־ביעי בדירוג הכללי, הוא דורון שפע עם 495 נקודות ב־20 מישחקים (ממוצע של 24.7).

כבשים מבוהלות נכנעו לחולון

תשע דקות וחצי לסיום המישחק נראו שחקני הפועל תל־אביב כעדר כבשים מבוהלות הנלקח לשחיטה. דייוי ברמור המצוין העלה את קבוצתו ליתרון שיא 83—62. לפי מצב העניינים נראה היה, כי ההפרש יגדל בהמשך אולי עד 40 נקודות. קבוצת הפועל ת"א נראתה כאחוזת רגע לתהאנגני מעולף למתצה המזכה רק לנוקאאוט המואל.

אלא שכאן קרה הבלתי מובן: הפועל חולון עבר, משום מה, למישחק איטי כדי לשמור על התוצאה מוקדם מדי וללא כל צורך. הקליעות נורקו ממצבי קליעה קשים. איבודי הכדור הפכו לתכופים, השמירה התרופפה. הפועל ת"א שגילה יכולת כה חלשה עד לדקה זו, תפס את המתנה שקיבל מחולון בשתי ידיים. תוך שמונה דקות קלעו שחקניו 20 נקודות לעומת 6 של חולון, עד שההפרש הצטמצם ל־7 נקודות בלבד — 82—89 דקה וחצי לסיום המישחק. לפתע עלה המתח. אולם ברמור בהטבעה וקופר בקליעות המשיך שמרו על היתרון הקטן עד לסיום, מה שהספיק לחו־לונים לסיים את הליגה במקום השני המכובד.

עד לדקה ה־30 הפועל ת"א בחמישיה שניצחה בתרמה (פליישר במקום ויליאמס) ניסה להג־תיע את חולון. אולם חולון התייצבה בהבנה בכושר מצוין. כל השחקנים בחולון בכושר טוב. קופר ופורקסטר, השקט והיעיל, שלטו בכדורים החוז־רים וכך יכול היה ישראל אלימלך הכלי־יכול לשלוח את ברמור ואת זלו־טיקמן להתקפות מתפרצות. פרישמן הצטיין עם "זרים" מרגע, אולם, ניצל ברמור לסלים קלים. המחצית הראשונה נגמרה ביתרון 12 נקודות לחולון — 57—45.

מולם הצטיין רק מרסר שצבר 26 נקודות ו־8 כדורים חוזרים. אול וי־ליאמס נראה כמי שהגיע במקרה למישחק ובקשר למייק לארגי יש לאלה שאינם בטוחים על עכשיו שיווק. הבדל הגדול בין חולון לתל־אביב היה עושה המישחק. ישראל אלימלך במישחק מעולה היה הדר־מינגטי בקבוצתו וכל התקפה בחולון מתחילה ממנו. מולו התייצב עמוס פרישמן והשאלה המרכזית בקהל היתה, הכיצד פרישמן בנבחרת ואלימ־לך בחוץ.

במחצית השניה ניסה הפועל ת"א לשמור גם אזורית, אך אלימלך חילק לחבריו אסיסטים מצוינים וזלוטיקמן קלע משלוש נקודות והרס את הגנת תל־אביב. גם המעבר לשמירה ארבע אזורית ואחד אישית על זלוטיקמן לא עזר. כל זאת עד לדקה ה־30. מכאן היה סיפור שנה לגמרי — אך את חו־לון מעניין כעת רק דבר אחד: שני מישחקים מתוך השלושה בשלב הראשון בגמר־סל יהיו בחולון.

רוני לניר

הליגה בכדורסל

(טבלה סופית)

1. מכבי ת"א	20	20	0	1716—2254	40
2. הפועל חולון	20	14	6	1635—1872	34
3. אלי. נתניה	20	14	6	1803—1914	34
4. גליל עליון	20	12	8	1824—1953	32
5. הפועל ת"א	20	12	8	1898—1969	32
6. בית"ר ת"א	20	9	11	1872—1755	29
7. מכבי חיפה	20	8	12	1887—1835	28
8. מכבי ר"ג	20	7	13	2047—1844	27
9. הפועל חיפה	20	5	15	1851—1662	25
10. הפועל ר"ג	20	5	15	2091—1776	25
11. קרית־אונו	20	4	16	2083—1873	24

מכבי קלע 70 נקודות במחצית

מישחק הניצחון של מכבי על אליצור קרית־אונו, בהפרש 11 נקו־דות (117—106), היה בבחינת חצי תה חצי קפה. לא תבוסה מכריעה לירודה לליגה הארצית ובכל זאת ניצחון של האלוף שמנע רינונים מיותרים.

המיפגש שהיווה הכנה טובה למיפ־גש בגביע אירופה עם ציבונה זאגרב מחרתיים, הבליט עד להפסקה יכולת התקפית טובה של המכבים אשר קלעו ב־20 דקות 70 נקודות. בתגינה הגדולה עד לאותו שלב היו לקלוע ג'ונסון, ברקוביץ' וג'מצ'י (בממוצעת 20 נקודות כל אחד). מגרעתו של המיפגש שהאורח לא היה עיקש במידה מספקת: למעשה היה זה מישחק ללא הגנה.

לי ג'ונסון אשר שותף כל העת קלע את מרבית הנקודות (39) וקלט את מירב הכדורים החוזרים (12). יצוין, כי קווין מאגי הגיע לבוש אזרחית ולא שותף בגלל פציעה.

הפעם הראשונה העונה, לא שותפו במרבית שלבי המישחק שני הרכזים הקבועים — ארואסטי וליפין ואת מקומם מילא עידו שטייכמן.

כאשר הוליכו המכבים בהפסקה בהפרש 18 נקודות (52:70), היה ברור כי הסיפור גמור מבחינת אנשי קרית־אונו. עתה הכליל המאמן שרף את שטייכמן במישחק ועובדה זאת נוצלה עלידי אליצור לצימצום הפער כדי 10 נקודות (89:99), בדקה ה־32.

שרכבנו כי לי ג'ונסון חזר אט אט לאיתנו. בימשחנו העצמי גבר, הן בזכות יכולת הקליעה והן בזכות המאבקים הבלתי מתפשרים בהגנה. גם ג'מצ'י ולאסוף נתנו את המנה השיגרתית שלהם. בעוד שלגבי יכולתו של מיקי ברקוביץ' יש עדיין ספקות, הרי העובדה שקלע 29 נקו־דות... המארחים אשר לא העמידוהו במבחנים קשים. אריק קריין מאליצור לקח לנוסף וקלע 28 נקודות.

שמואל קליגר

כשנתניה מנצחת את חיפה

לאחר שני הפסדים מול קבוצות הצמרת מכבי תל אביב והפועל חולון, חזרה אמש אליצור נתניה לאולמה וניצחה במשחק מהיר ופשוט את קבוצת התחתית של הפועל חיפה 89—73. אליצור שרק 24 שעות קודם לכן התמודדה בחוזק שיעים בידי אליהו מול האלופה מתל אביב, הוכיחה כי היא קבוצה מקצועית, שי־כולה ללא קושי מיוחד לקיים שני משחקים תוך פרק זמן קצר.

באליצור בלט כרגיל קרל גורדון המצוין, שחטף כדורים, מסר מסירות מצויינות לחבריו וגם סיים חלק מן ההתקפות המתפרצות בהטבעות. לידו היה ללוהיי סימס יום קליעות מצוין ואחוזי קליעה גבוהים, כשהוסיף למאגן קבוצתו 26 נקודות.

מבעד אימים רק בזמן ודלול הזיאר על סל אליצור, מבלי שזכה לתמיכה רצינית של חבריו, בנושא הקליעות. אליצור ניסו מספר פעמים להוליך את השמירה האישית, אולם דלול המשיך לקלוע.

חיפה סבלה מיום חלש של קלעי החוץ. שחקן הציר פרדמן היה חלש בפתיחה והחטיא מספר פעמים מתחת לסל, וחברו שוחם העיר קומבס לא הצליח לנהל יזודי את המאבק מתחת לסל.

אליצור שהיתה בעלת יוזמות למקום השני בליגה, הובילה לאורך כל המשחק ביתרון של כ־19 נקודות, כאשר אוזנם של השחקנים כרויה לנעשה במשחק בין חולון להפועל תל אביב. בפתיחת המחצית השניה הצ־ליחה אליצור לקלוע 8 נקודות ללא מענה ולהוביל 46—64. יתרון שתפס בדקה ה־35 להפרש שיא במשחק 57—80.

חנן פאורי

אבל בדיחות היו שם

כמה משפטים ששמעתי לפני, במהלך ואחרי ניצחון בית"ר ת"א על הפועל ר"ג (91—101): אחד מעסקני בית"ר ת"א אמר: "בכל מקרה נגנה או נסיים הערב נטים במקום ה־6. עדיף להפסיד כדי לחסוך 2500 דו־לר..פרמיות".

לאחר מכן, דין ודברים קצר בין מאמן הפועל ר"ג, אמיר שמר, לבין הרכז אביגדור מוסקוביץ, כדי שזה האחרון יאות להצטרף למישחק. "השאל" שמור למוסקוביץ' לקראת סיום המישחק: "המאמן שומר אותי... לפלייאוף".

כל אלה ללמדכם איזו חשיבות יוחסה מאשר שתי הקבוצות למפגש הליגה ביניהם. האווירה הינעותה, כאשר הרמתגנים הבטיחו הישארותם בליגה עוד מהמחזור הקודם, והמחסור בעידוד — מישחק היה ללא קהל, עונש רדיוס של ר"ג, גרמו לשיממון מוחלט. במח־צית הראשונה התנהל מישחק שקול עד לדקה ה־9 (23—23), הרמתגנים הוליכו פעם אחת במחצית זו 27—26 (10). לקראת סוף המחצית הצליחו ג'ונסון וג'ונס לברוח..מעט 39—29 (15) 40—48, עם השריקה האחרונה של המחצית.

מה שנותר בהמשך היה לחפש דברים מעניינים. מצאנו שניים כאלה: שוטם העוד של בית"ר ת"א דוריס ג'ונס (13 כדורים חוזרים) שהול לב־לוף ללא רחם והוביל קבוצתו ליתרון (31) 66—78 (26) 53—63 עד לניצחון. ו..תגרה קצרה לפני סיום המישחק בין אוהדים למקפיים.

יצחק לביא

מאגי פצוע, ליפין וארואסטי חולים

מאת סופר "ספורט הארץ"

קווין מאגי, שלא שותף אמש במישחק הליגה נגד אליצור קרית־אונו, יהיה כשיר למישחק נגד ציבונה זאגרב ביום חמישי בהיכל הספורט. אורי בהרב, הפיזיותראפיסט של הקבוצה, אמר אמש כי מאגי סובל מפגיעה ברקמות הכתף ומקבל טיפו־לים.

שני הרכזים של מכבי תל־אביב מוטי ארואסטי וחן ליפין, ששותפו אמש רק במשך כמה דקות מאחר ושביום חשו ברע בגלל מחלה.

כדורסלני בוסנה סאראייבו צפו אמש באולם אוסישקין (מימין: המאמן פאסיק והכוכב הקבוצה) בהפסדו של הפועל תל־אביב להפועל חולון. משמאל: חיים זלוטיקמן מול ג'ק צימרמן. (צילומים: עודי קרן)

גליל עליון: בלי רחמים על ר"ג

לא כך קיוו בכפר המכביה לסיים עונה מוצלחת יחסית, בה הצליחה הקבוצה להיכלל בין 8 הראשונות של הליגה. לספוג תבוסה ביתית צורבת בהפרש של 40 נקודות במישחק הנעילה, זה היה בהחלט מגוחך מב־חינתם של אוהדי הקבוצה הרמתגנית. מנגד מהווה תוצאת הסיום תעודת כבוד לכדורסלני הגליל, עבורם היתה זו עונה מוצלחת למדי.

שליטה מוחלטת של בראון וסימס מתחת לסלים ויכולת טובה של ליף היו הגורמים לניצחון האורחים שנעז־רו בפרישתם של הרמת גנים.

רמת גן עוד הספיקה להוביל 30—25 בדקה ה־11 אך 18 נקודות רצופות של הגליל לעומת 6 בלבד של רמת גן קבעו 43—36 בדקה ה־15. התאוששות קלה של רמת־גן עם סיום המחצית הורה לוח התוצאות על 53—46 לגליל.

במחצית השניה התנהל במגרש מאבק חתול ועכבר, כשכדורסלני הגליל עשו ככל העולה על רוחם, עד לניצחון שלא הוטל בספק 124—84.

יצחק דגן

הליגה הלאומית מחזור 22

הפועל חולון — הפועל תל־אביב 86—93 (45—57)

★ המצטיין: ישראל אלימלך

● לחולון: בארמור 25, פורקסטר 24, זלוטיקמן 20, אלימלך 13, קופר 11.

● לתל אביב: מרסר 26, צימרמן 23, לארגי 13, וויליאמס 11, פרישמן 9, יעקבי 2, פליישר 2.

שפטו: דוד דגן ורמי פישר. 2,000 צופים באולם אוסישקין.

מכבי תל אביב — אליצור קרית־אונו 106—117 (52—70).

★ המצטיין: לי ג'ונסון

● למכבי: ג'ונסון 39, ג'מצ'י 30, ברקוביץ' 29, לאסוף 17, שטייכמן 2.

● לאליצור: קריין 28, הייל 25, האלאס 23, מרקוביץ' 16, קרן 6, אגמי 4, סגל 4.

שפטו: שלום חולצר וזאב גיניק. 1,200 צופים בקרית־אונו.

בית"ר תל־אביב — הפועל רמת־גן 91—101 (40—48)

★ המצטיין: דוריס ג'ונס

● לבית"ר: ג'ונס 37, ג'ונסון 25, הבאר 16, חזן 13, שם־טוב 8, ג'ינזבורג 2.

● לרמת־גן: בנס 26, מקפיים 21, קאשי 16, שלכטר 14, בראזי 12, רודס.

שפטו: שאול קציב ויוסי ליב־ליך, ללא קהל באולם אוניבר־סיטת תל־אביב.

אליצור נתניה — הפועל חיפה 73—89 (40—48)

★ המצטיין: קארל גורדון

● לנתניה: סימס 26, גורדון 22, הול 15, פייד 12, ברכה 10, פל 4.

● לחיפה: דלול 27, קסקי 16, קר־מבס 9, פרדמן 9, ברנע 8, אמישה 4, אופיר 2, שביט 2, נחמיאס 2.

שפטו: גנרוד ברין וישראל ספיר. 800 צופים בנתניה.

הפועל גליל עליון — מכבי רמת־גן 84—124 (46—53)

★ המצטיין: בראון וליף

● לגליל עליון: ליף 29, בראון 29, סימס 21, רוני כהן 15, חזן 15, דיסמן 7, רימון 4, מרזוף 2, לוסטיג 2.

● למכבי רמת־גן: קורנליוס 22, תומאס 19, רכליס 10, גורן 10, תייר 9, שוורצמן 6, שידלצקי 3, שפירא 3, סמולר 2.

שפטו: וולף והרמן. 150 צופים באולם בכפר המכביה.

במחזור הבא

● ביום ב', 3.2 סיבוב ראשון בגמר־סל: מכבי תל־אביב — מכבי רמת־גן, הפועל חולון — מכבי חיפה, אליצור נתניה — בית"ר תל־אביב, הפועל גליל עליון — הפועל תל־אביב.

מלך הסלים

● מאגי (מכבי ת"א)	555
● האלאס (ק. אונו)	518
● הייל (ק. אונו)	502
● שפע (מכבי חיפה)	495
● מקפיים (הפועל ר"ג)	494
● ג'מצ'י (מכבי ת"א)	487
● ליף (גליל)	475
● ג'ונס (בית"ר ת"א)	473

גביע אנגלי

יורק שוב תשחק נגד ליוורפול

לונדון (איי־פי). ההיסטוריה חוזרת על עצמה בגביע האנגלי: קבוצת הליגה השלישית יורק סיטי תתמודד, זו העונה השניה ברציפות, עם ליוור־פול — בעקבות הגרלת מישחקי הסיבוב החמישי שהיתה אתמול. אשתקד השיגה יורק 1—1 בביתה על ליוורפול, אך הובסה 0—7 באנפילד. השנה הדיחה יורק את אלטרינגהם המפתיעה, המזכבנית לשתנה.

מחזיקת הגביע מנצ'סטר יונייטד, אם תנצח בגמלין את סאנדרלנד, תתארח אצל וסטהאם או איפסוויץ'. סאות'המפטון, המועמדת לניצחון במישחק החוזר נגד נוטס קאונטי, תארח בביתה את אוורטון.

יתר המישחקים: לוטון — ארסנל, דרבי — שפילד וונסדיי, סאות'המפטון — אסטון וילה או מילוול, מנצ'סטר סיטי או ווטפורד — רדינג או בארי, פיטרבורו יונייטד (הנציגה היחידה של הליגה הרביעית) — ברייטון.

אן.בי.איי

בוסטון 105—103 על פילדלפיה

בוסטון (איי־פי). במישחק המסעיר, שבו נחלצה מפיגור בן 13 נקודות ברבע השלישי ואיבדה אחרי כן יתרון בן 8 נקודות, ניצחה בוסטון סלטיקס את פילדלפיה 105—103 בליגה המקצוענית. בוסטון, ששיחקה בלי קווין מקהייל הפצוע, הנחילה לפיל־דלפיה את ההפסד השלישי ב־20 מישחקים. לארי בירד היה כוכב בוס־טון עם 22 נקודות, 14 ריבאונדים, 6 מסירות לסלים ו־4 חטיפות. וולטון קלע 19 נקודות למנצחים. צ'ארלס בארקלי היה כוכבה של פילדלפיה עם 26 נקודות ו־21 ריבאונדים.

אדי ג'ונסון קלע 38 נקודות כדי להוליך את סקראמנטו קינגס לניצחון 121—116 על פורטלנד.

חדשות חוץ

בפורטוגל לא נבחר נשיא; סיבוב בחירות נוסף — בפב'

ראש מפלגת הימין בפורטוגל, דיאגו פרייטס אמרל ואשתו מריה, בסיבוב הבחירות הראשון. (צילום: איי־פי)

(ע"ד ועי"צ). ראש מפלגת הימין, דיאגו פרייטאס דו אמרל וראש המפלגה הסוציאליסטי וראש הממשלה הקודם, מאריו סוארש, יתמודדו ב־16 בפברואר בסיבוב שני בבחירות לנשי־אות בפורטוגל, לאחר שאף אחד מהם לא הצליח לזכות ביותר ממחצית מהקולות בסיבוב הראשון שהיה שלשום.

מתום הסיבוב הראשון בבחירות לנשיאות פרשו מההתמודדות איש הסיעה הסוציאליסטית הפורשת, פרנ־סיסקו סאלגאדו זנזה, ומי שהיתה קודם לכן שגרירת פורטוגל באונס־קו, מאריה דה לאורדס פינטאסילגו, אינטלקטואלית המשתייכת למפלגה הקאתולית. למעשה היתה האשה הראשונה שהתייצבה כמועמדת לנשי־אות.

דו אמרל, 44, שימש בעבר כשר הגנה ושר חוץ, התייצב בבחירות במצע לאומי וצבר 46.5% מהקולות.

המנהיג הסוציאליסטי סוארש השיג 25 אחוז של הקולות ותומכיו הצהי־רים, יצאו לרחובות, צפרו בכלי הרכב והדליקו זיקוקין די נור.

סעודיה ולוב פתחו במגעים למנוע התמוטטות מחירי הנפט בשוקי העולם

יוזמות ועידת חרום של קרטל הנפט אופ"ק

אבו־דאבי (ע"צ וע"ד). סעודיה ולוב פתחו במגעים לקיום ועידת חרום של קרטל הנפט אופ"ק, בניסיון למנוע את התמוטטות מחירי הנפט בשוק העולמי — מסר אתמול מקור לובי באבו דאבי.

מיילוד חמאדי תומיידי, חבר מועצת המהפיכה של לוב, שנפגש עם המלך פהד בריאד שלשום, אמר, כי סעודיה הביעה נכונות לארח ועידה כזאת. בישיבה יתקיים כנראה דיון על ההמלצה לקבוע תקרה של 18 מיליון חביות ליום, למדינות החברות בקר־טל.

מקורות במפרץ מסרו, כי התפוקה הריאלית של אופ"ק כיום היא 18.4 מיליון חביות, והגידול בתפוקה גרם בחלקו להתמוטטות מחירי הנפט. כידוע המפיקה הגדולה ביותר בין מדינות אופ"ק, סעודיה, הכפילה את תפוקתה באחרונה.

מובארק מודאג

עיתוני קהיר דיווחו אתמול כי הנשיא מובארק נתן ביטוי לדאגתו מירידת מחירי הנפט, בפגישה שקיים ביום א' עם מרצים צעירים באוניבר־סיטאות המצריות.

הוא אמר, כי ממשלת מצרים תצטרך לעיין במצב, כדי לנקוט צע־דים נאותים, "בנסיבות הכלכליות הקשות העוברות עלינו".

מובארק ציין, כי ירידת מחיר הנפט ב־10 דולר לחבית תגרור לירידה ב־700 מיליון דולר בהכנסות מצרים, שהסתכמו ב־2.42 מיליארד דולר, בשנת הכספים שנסתיימה ביוני אשתקד, לעומת 2.396 מיליארד דולר בשנה הקודמת.

חלקי גופה של גובה מס פולני נמצאו ב־2 מזוודות

וארשה (ע"ד). חלקי גופה של איש משרד המס בפולין נתגלו בשתי מזוודות במרכז פולין, כמה ימים לאחר שיצא האיש לגבות כסף, שחייבים 17 אזרחים לאוצר המדינה — על כך מסרה המשטרה.

נהג רכבת גילה את הראש והרגליים של סטפאן זוכר, בן 59, במזוודה ב־21 בינואר. רגליו נמצאו במקרה במזוודה נוספת, יום לאחר מכן. שאר חלקי הגופה הגזרו, בו בזמן, נמצאו בידי המשטרה באחד הבתים בעיר לודז'.

המורדים באוגנדה כבשו אתמול את ג'ינג'ה, העיר השניה בגודלה

החיים בקמפאלה הבירה שבו למסלולם

קמפאלה (ע"ד). צבא ההתנגדות הלאומית באוגנדה שהוא צבא המור־דים שהשתלט על בירת המדינה שלשום, כבש אתמול את העיר השניה בגודלה, ג'ינג'ה — מסרו דיפלומטים ממדינות המערב.

ג'ינג'ה נפלה בשעות הצהריים לידי המורדים לאחר קרב עז, שבו הצטרפה לכוחות המורדים קבוצת מחתרת קטנה יותר בשם "תנועת השחרור של אוגנדה".

מנהיג המורדים, יוברי מוסביני, שנכנס שלשום לקמפאלה, הבטיח לאנשי הסגל הדיפלומטי כי לא יאונה להם רע והסביר כי השתלט על אוגנדה כדי להכניס משמעת בקרב חיילי הממשלה שהואשמו בביצוע מעשי זוועה נגד אזרחים. הוא ציין כי שש אלפים מחיילי הממשלה נכנעו והסגירו עצמם לכוחות צבא ההתנג־דות הלאומית ביום ראשון.

בינתיים שבו החיים בקמפאלה לתקנם. החנויות נפתחו לאחר שהיו סגורות במשך שבוע, וחצי מליון תושבי העיר יצאו לרחובות.

צופים שיפאן תגדיל את הוצאותיה לתיירות פי 6

בסקר שפרסם ארגון המדינות המתועשות

מאת אליהו הזבי
כתב "הארץ" בסקנדינביה

קופנהאגן (מיוחד ל"הארץ"). סקר שפורסם בידי ארגון המדינות המתוע־שות צופה, כי יפאן תגדיל את הוצא־תיה לתיירות פי 6, עד לשנת 1995. לשנת 8 מיליארד דולר ב־1984, ל־50 מיליארד בשנת 1995.

במקום השני נבואת גרמניה המער־בית, שתגדיל הוצאותיה מ־22 מיל־יארד דולר אשתקד, ל־62 מיליארד דולר. לגבי ארה"ב לא יחול שינוי: 22 מיליארד דולר. בצרפת יהיה גידול מתון מ־8 מיליארד ל־12 מיליארד. הסיבה: רק 15% באחוזי צריכת נופ־שים בחו"ל. מספר התיירים יעלה מ־440 מיליון בשנת 1984 ל־660 מיליון ב־1995.

27 קנאים מוסלמים נעצרו ללא משפט במאלזיה

בשל מעורבות בקטטה עם המשטרה אשתקד ★ חוקי הביטחון מאפשרים מעצר ללא משפט לשנתיים

קואלה לומפור (איי־פי). עשרים ושבעה קנאים מוסלמים נעצרו במאר־ליזיה, ללא משפט, עלפי הוראות החוק לסדר פנימי, בגין מעורבות בקרב עם המשטרה אשתקד. בקטטה נהרגו 18 אנשים, בהם ארבעה שוטרים.

העצורים נתפסו עם יותר ממאה איש בנובמבר, בעקבות קטטה בין המשטרה לבין כחמש מאות קנאים מוסלמים בעיירה, השוכנת 350 ק"מ צפונית מהבירה קואלה לומפור.

הקנאים נאבקו בנשק קר ובנשק חם עם המשטרה, שניסתה לאסור את מנהיגם, איברהים ליביה. בינתיים שוחררו העצורים, ורק כחמישים איש נמצאים עדיין בטיפול משטרתי ומשפטי.

על פי חוקי הביטחון, ניתן לעצרם ללא משפט לשנתיים, ולהאריך את המעצר לתקופות נוספות של שנתיים.

ערכה את המדור: רחל דנה

המראות ונחיתות

(ש). ההמראות והנחיתות בנמל תעופה בן־גוריון היום:

המראות

ב־0645 טי.וו.א. (803) לפריס, ניו־יורק וסן־פרנציסקו. ב־0715 טאוור אייר (031) לבריסל וניו־יורק. ב־0740 אל־על (541) לאתונה. ב־0750 סוויס אייר (333) לציריך. ב־0800 אל־על (323) לפריס. ב־0805 אייר פרנס (139) לפריס. ב־0810 ק.ל.מ. (526) לאמסטרדם. ב־0830 אל־על (035) לאמסטרדם וניו־יורק. ב־0915 אל־על (347) לז'נבה. ב־0930 אל־על (345) לציריך. ב־1025 אל־על (315) ללונ־דון. ב־1045 אל־על (377) לקופנהגן. ב־1400 אל־על (581) לאיסטנבול. ב־1420 אוסטריין אייר ליינס (712) לוינה. ב־1630 לופטהנזה (605) לפרנקפורט. ב־1645 סאות אפריקן אייר וייס (265) ליוהנסבורג. ב־1650 שטרלינג (696) לקופנהגן. ב־1725 סבנה (204) לבריסל. ב־1825 אליטליה (747) לרומא. ב־1905 סייפרוס אייר וייס (429) ללרנקה. ב־1925 דן־אייר (1891) ללונדון. ב־2020 אל־על (443) לקהיר. ב־2330 אל־על (005) לאמסטרדם שיקגו ולוס־אנג'לס.

נחיתות

ב־1235 אל־על (542) מאתונה. ב־1330 אוסטריין אייר ליינס (711) מוינה. ב־1445 סאות אפריקן אייר וייס (264) מיוהנסבורג וליסבון. ב־1515 לופטהנזה (604) מפרנקפורט. ב־1525 טי.וו.א. (800) מסן פרנציסקו ניו־יורק ופריס. ב־1545 שטרלינג (695) מקופנהגן. ב־1555 אל־על (010) מניו־יורק ומונטריאול. ב־1615 סבנה (203) מבריסל. ב־1710 אליטליה (746) מרומא. ב־1725 ק.ל.מ. (525) מאמסטרדם. ב־1750 טאוור אייר (030) מניו־יורק ובריסל. ב־1810 נתיבי אויר סקנדינביים (773) מקופנהגן. ב־1820 סייפרוס אייר וייס (428) מלרנקה. ב־1825 דן־אייר (1890) מלונדון. ב־1845 אל־על (324) מפריס. ב־1855 אל־על (582) מאיס־טנבול. ב־1900 אל־על (346) מז'נבה. ב־1905 סוויס אייר (332) מציריך. ב־1910 אל־על (348) מציריך. ב־2010 אולימפיק (301) מאתונה. ב־2030 בריטיש אייר וייס (576) מלונדון. ב־2155 אל־על (316) מלונדון. ב־2230 טארום (245) מבוקרשט. ב־2340 אל־על (444) מקהיר.

כל ההמראות והנחיתות זמנן אינו סופי. את המועד המדוייק יש לוודא כשעתיים לפני המועד המצויין בטלפון 381111—03.

מענק מיידי על חשבון הבנק
בתכנית החסכון "טפחות למתמיד" בנק טפחות

هكذا من الأصل

כלכלה ועסקים

22 אלופים – שיא צה"לי

לפני כשבוע הזמינה מערכת הביטחון כתבים כלכליים לפגישה עם אנשי מערכת הביטחון. הנושא המרכזי של הפגישה היה: הצבא עבר את הקו האדום, אי אפשר להמשיך ולקצץ.

בו בזמן, ברקע הפגישה לדוברים הלמות פטישי האויר של הפועלים העוסקים בבניית "מגדל הביטחון" המתנשא אל־על במרכז הקריה – מגדל שהצבא התהדר היטב בלעדיו, עד השנה שעברה. המצוקה התקציבית גם לא מנעה מהרמטכ"ל להעלות את יצחק מרדכי לדרגת אלוף, כאשר מינה אותו לראש מחלקת ההדרכה. מרדכי יהיה האלוף מספר 22 בצה"ל – שיא של כל הזמנים במספר האלופים בצה"ל.

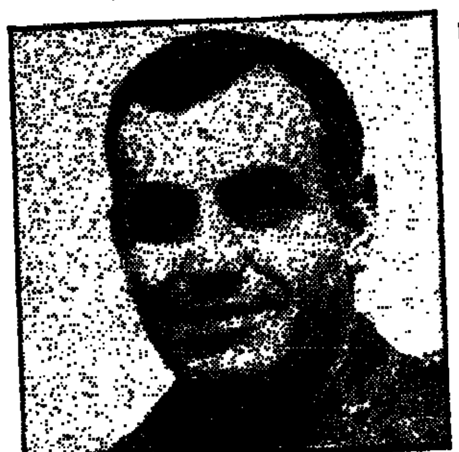
יצחק מרדכי – האלוף ה־22

מארה"ב כמענק, ומחליט לקנות בכספי כמה מטוסי 15–F?

לדברי אנשי הצבא: אין עלות למשק, מכיוון שהמטוסים מיוצרים בחו"ל. האומנם? מה על הבסיס שנצטרך להרחיב בעבורם בארץ? מה על המחסנים? מה על הטכנאים והמהנדסים, שיגויסו לקבע כדי לטפל במטוסים? מה על הטייסים הנוספים שיצטרך חיל האוויר? מה על הדלק? האם כל אלה אינם נטל על המשק?

לא פחות שטחית היתה ההצגה כאילו תקציב הביטחון הוא רק זה המופיע בגלוי בתקציב, כלומר ארבעה מיליארדי דולר. אנשי מערכת הביטחון לא טרחו לציין, שהתקציב אינו כולל את ההכנסות הנובעות ממכירת כלי נשק "מיושנים" לצבאות אחרים, והוא גם אינו כולל את העלות האמיתית למשק של שירות החובה ושל מיליוני ימי המילואים בשנה.

כאשר מסכמים את המספרים הללו מגיעים לעלות ביטחון של 6.5 מיליארדי דולר לשנה – כ־30% מהתוצר הלאומי הגולמי של ישראל. שום מדינה אינה יכולה לעמוד בנטל כזה לאורך זמן.

יומן כלכלי

נחמיה שטרסלר

בצה"ל משרתים כיום גם 120 תת־אלופים – זו דרגה חדשה יחסית – ומאות אלופי משנה. אלופי הכבוד זכאים לשנת לימודים במכללה לביטחון לאומי. כאשר הם לומדים, מחכים להם נהגים עם המכוניות בחוץ. מהבוקר עד הערב: שום מפעל פרטי לא היה יכול לעמוד בהוצאה כזאת.

הפגישה עם העיתונאים הכלכליים נערכה על רקע בעיה אמיתית בצה"ל. עד כה הסתפק הצבא בהקטנת מלאים, כתהליך לקיצוצים אמיתיים: אך מלאים ניתן להקטין רק פעם אחת. לכן כאשר נתברר שתקציב השנה יהיה דומה לתקציב השנה שעברה, התעוררה בעיה אמיתית: כיצד לקצץ?

אנשי הכספים במערכת הביטחון טענו באותה כסיבת עיתונאים, שהנטל היחיד על המשק הוא ההוצאה המקומית – ובה יש ירידה במשמעותית. הם אינם רואים בהוצאה בחו"ל נטל כלשהו על המשק. קצת מפליא לשמוע טיעון שכזה כזה. כי הרי מה קורה כאשר הצבא מקבל למשל 100 מיליון דולר נוספים

חשש לירידה חדה ברווחי "כור" ב־1985

מאת יהונתן שרמן

בהנהלת "כור" חוששים, ששנת 85' היתה בין השנים הקשות ביותר של הקונצרן בכל הנוגע לרווחיות. ב"כור" עדיין לא מוכנים להציג באופן רשמי, כיוון שאין עדיין סיכומים סופיים. אבל בעיתונים ראשונים מתברר, כי שנת 85' היתה שנה קשה ביותר עבור הקונצרן.

יחד עם זאת, ב"כור" מציינים, כי לקונצרן פריסה רחבה ביותר של שטחי פעילות ועל כן הקשיים של מפעלים מסויימים יאוזנו, לפחות חלקית, על ידי פעילותם של מפעלים אחרים. הסיבה לקשיים של "כור" היא השנה נובעים מבין מפעלים אשר מסורתית הרווחיים ביותר ועתה נקלעו לבאון הקונצרן, הפסידו השנה או שרווחיהם קטנו מאוד.

המדובר הוא בין השאר במפעל "נשר", אשר "כור" מחזיקה ב־50 אחוזים ממניותיו והיה אחד המפעלים הרווחיים ביותר של הקונצרן. כמו כן, במפעל "סולתם" תרם בעבר רבות לרווחי "כור" והשנה תרומתו לבאון "כור" תהיה שלילית.

"תדיראן", אשר "כור" מחזיקה בה 75 אחוזים מהבעלות, היתה אף היא אחת החברות הרווחיות ביותר של "כור" והשנה הודיעה הנהלתה כי הרווחיות הצטמצמה מאוד בגלל עיסקת התבילה וצמצום הזמנות משרד הבטחון.

מפעל "אליאנס" נמצא בעיצומה של תוכנית הבראה, ממשיך להפסיד סכומים של מיליוני דולרים וכן נמצאים במצב קשה מפעלים נוספים של "כור" דוגמת "מרכבים", "פנציה" ו"יסמך", אשר אף הוא נמצא כיום בעיצומה של תוכנית התייעלות.

חטיבת האלקטרוניקה של "כור" נמצאת במשבר ואם כי השנה צופים ש"טלרד" תצליח לאזן את מאזנה, הרי מפעלים נוספים כמו "טלכור" ו"קוז אלקטרוניקה" סבלו קשות מקיצוץ הזמנות מערכת הבטחון.

קשיים מסויימים קיימים גם בחלק ממפעלי קבוצת המזון, אבל קשיים אלו נובעים מבעיות של התעשיה הישראלית כולה, כמו למשל ירידת מחירי רכזי ההדרים בעולם הפוגעת במפעל "פרי הגליל" של הקבוצה.

העורך: נחמיה שטרסלר

הקשיים גורדים פיטורים

תוכניות ההתייעלות של מפעלי "כור" גוררות פיטורים של עשרות עובדים בחלק מהמפעלים. פיטורים אלה נועדו להתאים את רמת הפעילות במפעלי הקונצרן לרמת המכירות הנמוכה יחסית של אותם מפעלים.

החודש התקבלו בשירות התעסוקה הודעות על פיטוריהם הצפויים של 65 עובדים במפעל "סולתם", ככל הנראה שיחרי הפועלים הזמניים של דיין נתגרו במפעל, כי בהסכם שנחתם לפני שבוע בין ההנהלה לוועד העובדים הוסכם שלא יהיו פיטורי עובדים קבועים אלא רק פרישה מרצון.

מפעל "אגן כימיקלים" מאשדוד הודיע על כוונתו לפטר 60 מעובדיו ומפעל "תדיראן" בעפולה הודיע על פיטורי 30 עובדים.

אנשים ועסקים / אריה לביא

דו"ח ועדת החקירה למניות הבנקים – במרס

דו"ח ועדת החקירה לעניין מניות הבנקים יתפרסם לכל המוקדם בסוף חודש מרס, וגורמים המקורבים לוועדה סבורים שלא מן הנמנע שפרסום המסקנות יהיה רק בתחילת אפריל.

גורמים העוקבים אחר עבודתה של ועדת החקירה בראשות שופט בית המשפט העליון משה בייסקי מציינים, שלא מן הנמנע שהוועדה תזהיר אישים נוספים בתקופה הקרובה, וייתכן שיהיו מי שיוזמנו למסור עדות נוספת, מכיוון שתוך עיון בחומר נמצאו עדויות סותרות.

ועדת החקירה ממתינה כיום לחומר נוסף מידי ההנהלה הנבחרת של בנק דיסקונט אלי כהן.

ליעקב גדיש יש עבודה בקופת חולים

יעקב גדיש, מי שהיה הממונה על התקציבים, עסוק מאוד בימים אלה. לבד מהיותו רכז המשק בקיבוצו יגור, הוא גם מנסה לפתור את התעלומה בקופת חולים – איך זו צברה חובות כה עצומים?

תקציב הקופה עומד על 670 מיליון דולר, כמעט פי שלושה מתקציב משרד הבריאות, והממשלה ביקשה ממנו לבדוק מאין נובע החוב, מי אשם בהיווצרותו, וכיצד לפתור את הבעיה.

לשם זירוז התהליך שכר גדיש את שירותיו של משרד רואי חשבון, המקום בצפון תל־אביב, אך גם כך תארך העבודה עוד חודש ימים לפחות.

(נחמיה שטרסלר)

יורם זיו: בטווח הארוך...

"הפתרון היחיד למשק הוא צמיחה דרך היצוא", אומר מנכ"ל כ"ל, יורם זיו. בתקווה לשמוע משהו יותר מקורי אני שואל אותו, אם הוא בעד שיטת התימרוץ הקיימת.

זיו עונה שהוא בעד. אני מקשה עליו: הרי התמריץ לא מגיע תמיד לכתובת הנכונה והורסת השקלים גורמת לאינפלציה? זיו אינו מתבלבל ועונה: "בטווח הארוך צריך לעבור רק עם שער חליפין ריאלי, אך בינתיים צריך להמשיך בתמריצים, כי אחרת ייפגע היצוא".

הכלכלן קיינס אמר על כך כדמנו, שבכלכלה צריך להתעלם מהטווח הארוך, כי בטווח הארוך מילא נהיה כולנו בעולם שכולו טוב.

(נחמיה שטרסלר)

בנקאים ואנשי עסקים למוזיאון ישראל

מועצת המנהלים של מוזיאון ישראל, בראשותו של טדי קולק, הקימה ועד מנהל מצומצם בראשותה של אילה זקס־אברמוב. בוועד מכהנים בנקאים ואנשי עסקים לצדם של אנשי תרבות ואמנות: הרי ספיר, עודד אלישר, עוזי וכסלר, אבנר פרץ, מיכאל ארנון, חנן זהר, אלישבע כהן, מיכאל פרומן, ליאון רקנאטי ואבנר שלו.

גם לתעשיינים יהיה צוות תגובות

בהתאחדות התעשיינים החליטו לנקוט מדיניות הסברה חדשה ולהקים צוות תגובות מיוחד, אשר יכלול את ראשי כל האגפים של ההתאחדות. הצוות מוקם ביוזמתו של יו"ר אגף ההסברה החדש, חיים קמיניץ, והוא נועד ליזום תגובות של התעשיינים בתחומים שונים שלתעשיינים יש נגיעה אליהם וכיום הם אינם מטופלים.

(יהונתן שרמן)

שניים אוחזים בחזי גוטמן

מי שעושה את עיקר העבודה הכלכלית בהתאחדות התעשיינים, חזי גוטמן, מצא כנראה חן בעיני אחד התעשיינים. כששמע התעשיין על שירותיו הטובים של גוטמן להתאחדות, החליט שאולי יהיה כדאי לו להעביר את גוטמן למפעלו.

בהתאחדות התעשיינים לא מאושרים מהרעיון, אך התעשיין אינו מוותר, כך שהמצב כיום הוא ששניים אוחזים בחזי גוטמן.

מינויים

- עמוס שיירי (51) מונה לסמנכ"ל חברת בתי הזיקוק. הוא החל את עבודתו בחברה לפני 30 שנה כפועל אחזקה. שינוי נוסף: יעקב קבינסקי (45) מונה למזכיר החברה במקומו של עו"ד גרשון גלעד הפורש לגמלאות.

עמוס שיירי

יעקב קבינסקי

- דליה שא"ג, עורכת דין במקצועה, מונתה למנכ"ל איגוד האקדמאים העצמאים במקצועות ההנדסה האדריכלות והטכנולוגיה, שהוא המתכונת החדשה של איגוד האינג'ינרים והארכיטקטים העצמאיים.

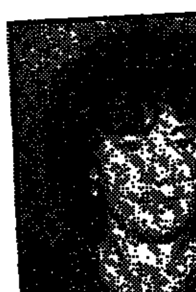
דליה שא"ג

- שוקי לשר מונה לסמנכ"ל סרבנות הביטוח שחם, שהיא חברה בת של הסנה. בעבר שימש מנהל מחלקת ביטוח ימי בסנורה.

שוקי לשר

- יובל גורן (33) מונה למנכ"ל רים תעשיות מורנים. למנהל המפעל מונה מאיר שיינהורן (43) שהיה מנהל המפעלים בנתניה.

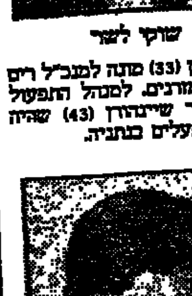
יובל גורן

- דוד קולמין מקיבוץ גבים נבחר למזכיר איגוד התעשיה הקיבוצית במקומו של זאב פרדס מקיבוץ שרות ים.

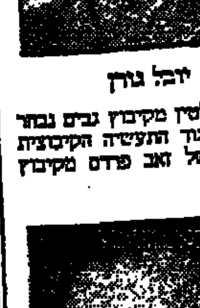
דוד קולמין

האוצר מציע ביטול פטורים ממס – תמורת הגדלת השכר

מאת צבי זרחיה

במשרד האוצר בשקלת האפשרות להעמיק את הרפורמה המוצעת במס ההכנסה, ולממנה על ידי הקטנת הפטורים וההקלות ממס הניתנים לשורה ארוכה של נושאים.

במסגרת הצעת תקציב המדינה לשנת 86', הוכנס השנה בראשונה פרק המתייחס להענקת הפטורים וההקלות הללו. הכנסת נתונים אלה לתקציב המדינה נעשתה על פי דרישתו של מבקר המדינה.

עם הפעלת התוכנית הכלכלית לייצוב המשק בחודש יולי 85', ביטל האוצר מתן ארוחות חינם במפעלים על חשבון המעסיקים. והאחרונה החליטה הממשלה להטיל מס על דמי לידה.

מנהל מחלקת המחקר במינהל הכנסות המדינה באוצר, אבי אלקינד, אומר בתשובה לשאלת סופר "הארץ", כי ביטול כל הפטורים וההקלות המוצגים בספר התקציב לא יביא לתוספת הכנסה בגודל האמור, משום שיש זיקה בין הסעיפים השונים. עם זאת, ביטול חלק מהפטורים יכול להכניס סכומים ניכרים. סך ההטבות

אבי אלקינד – 2.7 מיליארד

והפטורים הניתנים כיום הוא 2.7 מיליארדי שקלים חדשים. הטבות בסך 1.8 מיליארד שקלים חדשים ניתנות במס ההכנסה והשאר במסים עקיפים. לקראת פתיחת המו"מ על הסכמי השכר החדשים במשק, מציעים באוצר לבטל חלק מהפטורים הללו תמורת הגדלת שכר לעובדים.

לקוחות קופות הגמל של בל"ל אינם יכולים לעבור לקופת גמל אחרת

מאת יהודה שרוני

לקוחות קופת הגמל של בנק לאומי אינם יכולים לעבור לקופות גמל אחרות, כך עולה ממכתב ששלח לפני ימים מספר מנהל קופות הגמל החדש של הבנק גדעון גרינברג למנהלי קופות הגמל של הבנקים האחרים וללקוחות הבנק. הסיבה לכך קשורה לבעיות בתוכנית המחשב של בנק לאומי, שאינה מאפשרת להעביר לקוחות על פי שיטת השיערוך הנהוגה בקופות הגמל של הבנקים האחרים.

בעוד שהבנקים האחרים מעבירים לקוחות מקופה לקופה על פי המדד הידוע, הרי בנק לאומי מסוגל להעביר לקוחות שחסכונם משוערך רק על פי המדד בגין אותו החודש, מה שאינו מקובל על מנהלי קופות הגמל האחרים.

מנהל קופות הגמל הקודם של בנק לאומי, הלפרין, אף הודיע לכל חדש בזמנו שההעברה מקופות הגמל של הבנק תיעשה רק במזומנים. דרישה זו נדחתה על ידי מנהלי קופות הגמל של הבנקים האחרים ולאורך תקופה ארוכה לא בוצעו כל עיסקות העברה עם קופות הגמל של בנק לאומי.

דובר בנק לאומי אורי גלילי טען בתגובה, כי בנק לאומי פועל על פי הנחיות משרד האוצר כאשר הוא משערך את איגרות החוב על פי המדד בגין ולא על פי המדד הידוע. לדבריו, הבעיה היא שתוכנית המחשב בבנק בנויה להעברת לקוחות מקופות הגמל של הבנק רק באמצעות מזומנים. גלילי הוסיף שכרגע מפתחים שיטה שתיושם בתחילת חודש פברואר ובאמצעותה ניתן יהיה להעביר לקוחות מקופות הגמל של בל"ל.

גידול של 5% ביצוא "כימיקלים לישראל"

מאת יהונתן שרמן

קונצרן "כימיקלים לישראל" הגדיל את יצואו ב־5 אחוזים בתשעת החודשים הראשונים של שנת המאזן והעמידו על סכום של 300 מיליון דולר, בהשוואה ליצוא של 285 מיליון דולר בתקופה המקבילה אשתקד.

גידול זה ביצוא הושג למרות ירידה ממוצעת של כ־10 אחוזים במחירי מרבית הדשנים, פוספטים ואשלג בעולם.

הגידול ביצוא הושג הודות להגדלת כמויות המוצרים המיוצאים על ידי המפעלים, הדף ירידת מה במכירות בחלק מהמפעלים הגדולים של הקונצרן, כמו מפעלי ים המלח וחברת "פוספטים בנגב". גידול ביצוא היה במפעלי קבוצת הברום, "פריקלאס", "רותם דשנים" ו"תרכובות חמד קד".

ב"כימיקלים לישראל" צופים, כי גם בסיכום השנתי יגדיל הקונצרן את יצואו בשיעור של 5 אחוזים, לסכום של 400 מיליון דולר, בהשוואה ל־381 מיליון דולר בשנת 1984/5. עוד מציינים ב"כימיקלים לישראל", כי הגידול ביצוא נוחשב להישג גבבד – על רקע התמוטטותם של מפעלי דשנים מסויימים בחו"ל.

משקיעי חוץ ירכשו 3 מ' ד' מהנפקת "מלונות דן"

מאת יהודה שרוני

משקיעי חוץ ירכשו איגרות חוב מהנפקת "מלונות דן" בהיקף של 3 מיליוני דולר מכלל ההנפקה העומדת על 10 מיליוני דולר, כך עולה מסיומת תשקיף ההנפקה שהחברה העבירה לבורסה בימים אלה. עוד עולה מסיומת התשקיף, כי איגרות החוב המוצעות יהיו צמודות למארק הגרמני וייישאו ריבית של לייבור+2.5% לשנה. שיעור הריבית סרם נקבע סופית.

אין זו הפעם הראשונה שפירמה מגייסת הון באג"ח צמודות למארק הגרמני. לפני כמחצית השנה גייסה חברת "הכשרת היישוב" הון באג"ח דומות. איגרות החוב הוצמדו למארק משום שמבצעי ההנפקה מעריכים כי המארק ימשיך ויתחזק לעומת המטבעות האירופיים והדולר גם בחודשים הקרובים, כפי שהיה בשנה האחרונה.

פדיון איגרות החוב יבוצע באמצעות שיעבוד בדרגה ראשונה של מלון "דן" בת"א, שהועיד לצורך כך על ידי השמאי פרלמן בסכום של 18 מיליון דולר. תמורת ההנפקה תחולק על פי היעדים הבאים: 50 אחוז מהתמורה לשיפוץ מלונות החברה, 30 אחוז מהתמורה לרכישת מלון "אסטוריה" מחברת "לבדיקר" (אין ביטחון שעיסקה זו תצא בסופו של דבר אל הפועל) ו־20 האחוז הנותרים מיועדים להון חוזר.

חברת "מלונות דן" גייסה בראשונה ביוני 82' 18 מיליון דולר בבורסה באמצעות הנפקת מניות. חלק הארי של סכום ההנפקה יועד אז לפרויקט מלון "דן פנורמה" על הר הכרמל, שבנייתו הושלמה בימים אלה. הי התמים להנפקה הנוכחית יהיו ככל הנראה לאומי ושות' יחד עם חתם נוסף שעדיין לא נקבע באופן סופי. החותמים יקבלו דמי חיתום בגובה של 7 אחוזים מהיקף ההנפקה. ועדת ניירות ערך של הבורסה תקיים השבוע דיון בהנפקה.

מגמת ירידה במספר הודעות הפיטורים בינואר

מאת יהונתן שרמן

סיכומים ראשוניים שנערכו בשירות התעסוקה מראים, כי עד עתה נרשמה ירידה במספר ההודעות על פיטורי עובדים בהשוואה לחודש דצמבר.

עד לסוף שבוע שעבר התקבלו בשירות התעסוקה הודעות של מעסיקים על כוונתם לפטר 315 עובדים בהשוואה להודעות על כוונתם של מעסיקים לפטר 694 עובדים במהלך חודש דצמבר.

הנתון שהתקבל בשירות התעסוקה אינו כולל הודעות על פיטורים של פחות מעשרה עובדים ממקום תעסוקה אחד ועל כן יש להוסיף מקדם ביטחון של כ־20 אחוזים על מנת להגיע למספר המייצג את מצב התעסוקה האמיתי.

בין המפעלים אשר הודיעו על כוונתם לפטר עובדים מאז תחילת החודש: חברת הבניה "המכלול" בנתניה שהודיעה על פיטורי 40 עובדים, מפעל "נקה" בפתח תקווה שהודיע על פיטורי 20 עובדים, "קלאב הוטל" בטבריה שהודיע עד עתה על פיטורי 24 עובדים, ומפעל דפוס אופסט בבית חרות שהודיע על פיטורי 29 עובדים.

שמנו את סין על המפה

עכשיו דרך "אדיב טורס" גם ישראלים עם דרכון ישראלי יכולים לבקר בסין.
טיולים יוצאים פעמיים בחודש.
הטיול הקרוב: 28/2/86 ל־24 יום
אפשר להזמין אוכל צמחוני
מחיר: $3099

למידע נוסף נא להתקשר:
ל"אדיב טורס",
רחוב קראוזה 1, נתניה
טלפון 053־37114,
ביפר 053־44615 מנוי מס 5305
בירושלים:
אורי באינטרנשיונל בע"מ.
טל. 02־223792

TRAVEL EDDIE

שלח לקרובים ולידידים באירופה המערבית
מתנה מקורית
תיבת שי פרי־הדר
תיבת תפוזים או אשכוליות (עד פתח הבית)
לפרטים נוספים: צלצל 03־253326 – 03־210121
מ־8.00־13.00
פרדס סינדיקט של מגדלי הדר בישראל בע"מ.
רח' קפלן 8 ת"ד 1290 תל־אביב 61012.

ZODIAC
03-480277

להשכרה מיידית
מרתף מסחרי 300 מ"ר
בבית יכין, אבן גבירול פינת קפלן תל־אביב
טל' 03־913191 אהרונסון

הודעה

1. מוצעים בזה למכירה:
(א) 4 דירות חדשות בבנין הנמצא ברח' חפץ חיים מס. 10, ראשון לציון (חלקה 37 בגוש 3933) לפי הפרוט הבא:
אא. דירת קוטג' בת 5 חדרים, הפונה לצדדים צפון־מערב, בקומות 6־7.
בב. דירת קוטג' בת 5 חדרים, הפונה לצדדים דרום־מזרח, בקומות 6־7.
גג. דירת קוטג' בת 5 חדרים, הפונה לצדדים צפון־מזרח, בקומות 6־7.
דד. דירה בת 4 חדרים, הפונה לצדדים דרום־מזרח בקומה 3.
(ב) דירה חדשה בת 3½ חדרים, הפונה לצדדים צפון־מערב, בקומה א' של הבנין ברח' ויתקין מס. 10 ראשון לציון (חלקה 12 בגוש 3929).
(ג) דירה משרד 80 מ"ר (3 חדרים), משופשת, בקומה א־ מעל לקומה מפולשת של הבנין ברח' ביאליק מס. 2, ראשון לציון (חלקה 69 בגוש 3934).
(ד) מגרש לבניה, 1011 מ"ר ברוטו, ברח' אברבנאל מס. 7, ראשון לציון (חלקה 17 בגוש 3930).
(ה) מגרש לבניה, 900 מ"ר ברוטו, ברח' דן מס. 7, קרית ביאליק (חלקה 80 בגוש 11550).
2. ניתן לראות את הנכסים הנ"ל בשעות העבודה. לקבלת פרטים יש לפנות למר יוסי חן־ציון, טל. 03־991348 בשעות 19.00־21.00.
3. הצעות לרכישת כ"א מהנכסים הנ"ל, בנפרד, יש להגיש לח"מ, בכתב, עד ליום 16.2.86, בצרוף ערבות אוטונומית, לפקודת הח"מ, בסכום של 5% מהמחיר המוצע, והסכום זה יהיה צמוד לשער הדולר היציג כלפי השקל.
תוקף הערבות יהא עד 16.5.86
המחיר המוצע יצויין בשקלים ויהא צמוד לשער הדולר היציג כלפי השקל. למחיר המוצע יתווסף מס ערך מוסף.
4. תשלום המחיר – במזומן, עד לקבלת החזקה.
5. הח"מ לא ישרא בתשלום דמי תיווך.
6. הח"מ אינו מתחייב לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או איזו הצעה שהיא.
הח"מ יהא רשאי לנהל מו"מ עם מציעים שונים לפי שקול דעתו.
המכירה הסופית תעשה בבית המשפט ובכפוף להוראותיו

א. וולובסקי, עו"ד
כונס נכסים של חיים שכטר חברה לבנין ולהשקעות בע"מ בפרוק ובכונס נכסים
רח' בלפור מס. 48, ת"א

הודעה

על תשלום דיבידנד וחלוקת יחידות הטבה לבעלי היחידות בקרנות הנאמנות שבניהול
הפועלים – ניהול קרנות בנאמנות בע"מ

תשלום הדיבידנד וחלוקת יחידות הטבה בתעודות השתתפות רשומות על־שם יהיו תמורת הערך הנקוב של היחידות וכמפורט להלן:

א. תשלום דיבידנד וחלוקת יחידות הטבה:
ב"איתן"
15% דיבידנד במזומן פטור ממס־הכנסה ו־100% יחידות הטבה.
יום האקס: 29.1.86
ימי התשלום: ההטבה ביום 5.2.86 והדיבידנד ביום 18.2.86
בעלי היחידות בקרן זכאים ביום קבלת הדיבידנד, לרכוש תמורת סכום הדיבידנד יחידות חדשות של הקרן לפי מחירן היסודי ללא תוספת שיעור הוספה.
בקשות לרכישת יחידות ותמורת הדיבידנד יש להגיש החל מהיום ועד ליום 17.2.86 – באמצעות כל אחד מסניפי הבנקים בארץ וחברי הבורסה לניירות־ערך בתל־אביב.
בעלי תעודות למוכ"ז יציגו תלוש מס' 27 לקבלת יחידות ההטבה ותלוש מס' 26 לקבלת הדיבידנד.

ב. חלוקת יחידות הטבה:
חלוקת יחידות ההטבה תהיה כמפורט להלן:

1. שם הקרן	אחוז ההטבה
יובל	600
מגל	100
גורן	1400
כוכב	500
סער	600
שביט	500

יום האקס: 29.1.86
יום התשלום: 5.2.86

2. שם הקרן	אחוז ההטבה
אלמוג	400
יערה	100
עדיף	1200
צבר	100
רשף	600

יום האקס: 30.1.86
יום התשלום: 6.2.86

לצורך קבלת יחידות ההטבה יציגו בעלי תעודות למוכ"ז – ב"אלמוג" תלוש מס' 11.
ב"צבר" יקבלו בעלי היחידות המחזיקים התעודות ברשותם את יחידות ההטבה לאחר הפקת תעודותיהם.
תשלום הדיבידנד וחלוקת יחידות ההטבה יבוצעו באמצעות בנק הפועלים בע"מ.
התלושים מתעודות למוכ"ז יוגשו לגביה באמצעות כל אחד מסניפי הבנקים וחברי הבורסה לניירות־ערך בתל־אביב.

הפועלים
ניהול קרנות בנאמנות בע"מ

Israel Discount Bank of New York

A MEMBER OF THE IDB BANKHOLDING GROUP

Statement of Condition
as of December 31, 1985

Assets	
Cash and Due from Banks	$1,303,070,000
U.S. Gov't., States, Municipal & Other Securities	1,258,401,000
Federal Funds Sold	116,500,000
Loans	984,504,000
Less: General Reserve for Possible Loan Losses	5,630,000
Loans, Net	978,874,000
Customers' Liability Under Acceptances	9,511,000
Bank Premises & Equipment	10,346,000
Other Assets	56,488,000
Total Assets	$3,733,190,000
Liabilities	
Deposits	$3,455,011,000
Acceptances Outstanding	9,511,000
Other Liabilities	52,627,000
Total	3,517,149,000
Subordinated Capital Notes	20,000,000
Convertible Subordinated Capital Notes	20,000,000
Shareholders' Equity	
Common Stock	74,803,000
Surplus	27,370,000
Undivided Profits	73,868,000
Total Shareholders' Equity	176,041,000
Total Liabilities & Shareholders' Equity	$3,733,190,000

MAIN OFFICE: 511 FIFTH AVENUE, NEW YORK (212) 551-8500
BRANCH: 1350 BROADWAY, NEW YORK
INTERNATIONAL BANKING FACILITY: 511 FIFTH AVENUE, NEW YORK

Subsidiary Banks and Offices: Cayman/London/Montevideo/Montreal/Toronto

Member Federal Deposit Insurance Corporation

גלגל הבורסה / יהודה שרוני

שיפור באוירת המסחר בבורסה

אוירת המסחר בבורסה השתפרה אתמול, לאחר שבתחילת השבוע הסתמנה מגמה בולטת של ירידות שערים בשוק המניות. קרנות הנאמנות הסולידיות ספגו גם אתמול פדיון של 2 מיליון דולר, אך פדיון זה לא השפיע באופן מהותי על התנהגותן בשוק המניות. העובדה שבנק דיסקונט עודד בימים אלה מיבצע המצה של יחידות השתתפות בקרנות שלו, במסגרתו נמכרות יחידות השתתפות בקרנות במחיר יסודי, ניכרה אצל נציגי הבנק בבורסה. אלה נטו לקלוט את ההיצעים שהופיעו במניות המזוהות איתם, כמו דיסקונט השקעות, אי.די.בי. פיתוח ואחזקות במדירות וללא שינוי שער.

של החברה. פעילות ספקולטיבית מורגשת לאחרונה גם במניות תגל, בהם נרשם אתמול קונים בלבד. למרות שהחברה הציגה הפסדים בעת האחרונה.

היצעים באג"ח

היצע של 5 מיליון ש"ח באגרות החוב צמודות המדד הביא לירידת מדד האגרות מסוג זה ב-0.34 אחוז. לעומת זאת, מדד אגרות החוב הדולריות עלה אתמול, אף שבסיכום הכולל נרשם לאגרות אלה היצע ראשוני של 1 מיליון ש"ח. תנודות שערים חריפות במיוחד היו באגרות החוב ארוכות המועד מסוג גליל.

עליה בפעילות במק"ם

היקף הפעילות במק"ם גדל אתמול במקצת לעומת הימים האחרונים והסתכם ב-1.5 מיליון דולר. יחד עם זאת, בשלוש סדרות לא נערכה אתמול כל פעילות, וזאת משום שלא הוגשו בהם פקודות.

הסידרה	ימים לפדיון	שער	תשואה חודשית
15	1	הפסקת	מסחר
216	8	99.40	2.31
226	15	99.00	2.06
236	22	98.45	2.18
246	29	98.10	2.03
316	36	97.50	2.16
326	43	97.10	2.10
336	50	לא הוגשו פקוד	
346	57	96.20	2.09
416	64	לא הוגשו פקוד	
426	71	93.30	2.03
436	78	לא הוגשו פקוד	

תיקון מכבי במניות המסחר

לאחר ימים אחדים בהם נשחקו שעריהן של מניות המסחר, היה אתמול תיקון מכבי, ולחלק ממניות המסחר הופיעו ביקושים. מרבית הביקושים סופקו ללא שינוי שער. שערה של מניית אי.די.בי. עלה בשיעור של מחצית האחוז. ביקוש ראשוני של 1 מיליון דולר למניות המסחר הביא בסופו של דבר לעליה ממוצעת של 0.1 אחוז במניות אלה במחזור של 0.7 מיליון דולר.

בנק	תשואה שנתית דולרית באחוזים
בל"ל 0.1	14.97
הפועלים ש	14.90
אי.די.בי. רג	14.83
דיסקונט א	14.88
המזרחי ש	15.03

התייצבות בכבדות

נטייתם של סוחרי הבורסה לקלוט את ההיצעים שהופיעו במניות הכבדות היתה גדולה אתמול. אך יחד עם זאת, האוירה הכללית בשוק המניות היתה של חוסר עניין, והדבר בא לידי ביטוי במחזורות הרבה שבא הסתיים המסחר. ביקושים למניות הסנה פולגת ב' ומניות אחרות סופקו במחזורות וללא שינוי שער. היצעים במניות כבדות אחרות כמו כלל אלקטרוניקה, כלל תעשיות, דלק, נכסים ובנינים ומלת מרכזית, פז השקעות ואחרות, נקלטו ללא שינוי שער או בירידות שערים קלות. הקליטה נעשתה על ידי קרנות הנאמנות המזוהים עם מניות אלה. ביקושים למניות חיפה כימיקלים, המפעלים הפטרוכימיים סופקו בעליות שערים קלות.

דלק נפט 5 עלתה ב-133 אחוז בשלושת השבועות האחרונים

מניית דלק חיפושי נפט 5 עלתה במהלך שלושת השבועות האחרונים בשיעור של 133 אחוז. עליה יוצאת דופן זו הינה אחת הדוגמאות לפעילות הספקולטיבית הנערכת בחלק מניירות הערך בבורסה. דוגמה נוספת לפעילות מסוג זה היא הפעילות במניות דרוקר. חברה זו סבלה בשנים האחרונות מהפסדים כבדים, שגרמו לשחיקה של עשרות אחוזים בשער מניותיה. הקל משנת 1986 העבירה החברה לבקרה סידה של הודעות שתצביד על התעוררות בפעילות העסקית בחברה. הדבר ניכר גם בהתנהגות מניות החברה. המניה בת 1 שקל עלתה מתחילת השנה ב-66 אחוז, והמניה בת 5 שקל עלתה מתחילת השנה ב-36 אחוז. אתמול נרשם "קונים בלבד" בשתי המניות

הודעות בורסה

* קליל סיימה את השנה שהסתיימה בחודש ספטמבר 1985 בהפסד של 1 מיליון ש"ח לעומת רווח של 811 אלף ש"ח תקופה מקבילה אשתקד. דירקטוריון החברה החליט לזמן אסיפה כללית של בעלי המניות לתאריך 4 במארס 1986.

* חברת אמישר החליטה על היתר סכום שיספיק לשם פרעון המלא של מניות בכורה בנות 6 אחוז הרשות, כן החולט על הגדלת ההון הרשום של החברה.

* בקרנות הנאמנות דרור, רותן, אירים, אילת, אש, תהילה, אב, תשרי, סל, שירה, אורלי, גבע והגא לא היו אתמול יצירות או פדיונות עקב שביתה של עובדי בנק כללי.

* מועצת המנהלים של מרחבי השקעות בחרה במיכאל צבינרי כיו"ר מועצת המנהלים של החברה, ובעמיצור שלסקי כמנהל העסקים שלה.

* האסיפה הכללית של חברת אלקול החליטה על הגדלת ההון המניות הרשום של החברה. צוות ההנהלה של החברה עבר למפעל ברמת אליהו.

אינטר ישראל
להשכרה או למכירה
משרדים
בבנייני משרדים ובמקומות מרכזיים. כניסה מיידית!
03-294141

שערים יציגים של מטבע חוץ

27.1.86

המטבע		שער
ארה"ב	דולר	1.4923
בריטניה	לירה	2.0601
גרמניה מע'	מרק	.6227
צרפת	פרנק	.2026
הולנד	גולדן	.5514
שוויץ	פרנק	.7355
שוודיה	כתר	.1974
נורווגיה	כתר	.1991
דנמרק	כתר	.1689
פינלנד	מרק	.2771
קנדה	דולר	1.0573
אוסטרליה	דולר	— —
דר"א	רנד	.6698
בלגיה	10 פרנק	.3041
אוסטריה	10 שילינג	.8846
איטליה	1000 לירה	.9125
יפן	100 ין	.7618
אירלנד	פאונד	1.8827
ספרד	100 פזו	.9865
ירדן	דינר	4.0292
לבנון	לירה	.6488
מצרים	לירה	.8431

שערי מטבע-חוץ 27.1.86
בנק לאומי

המטבע	העברות והמחאות קניה	העברות והמחאות מכירה	מזומנים קניה	מזומנים מכירה
1 דולר ארה"ב	1.4827	1.5013	1.46	1.53
1 ליש"ט	2.0446	2.0703	2.01	2.10
1 מארק גרמני	.6186	.6263	0.61	.64
1 פרנק צרפתי	.2010	.2036	.19	.21
1 גילדן הולנדי	.5475	.5544	.54	.56
1 פרנק שוויצרי	.7300	.7392	.72	.75
1 כתר שוודי	.1962	.1986	.19	.20
1 כתר נורווגי	.1978	.2003	.19	.20
1 כתר דני	.1678	.1699	.17	.18
1 מרק פיני	.2753	.2788	.27	.28
1 דולר קנדי	1.0508	1.0640	1.03	1.08
1 דולר אוסטרלי	1.0557	1.0689	1.00	1.10
1 ראנד דרא"פ	.6650	.6733	.55	.61
10 פרנק בלגיים	.2977	.3015	.29	.31
10 שילינג אוסטרי	.8797	.8907	.87	.91
1000 לירט' איט'	.9063	.9177	.89	.94
100 יינים יפן	.7573	.7668	.75	.78
1 דינר ירדני	— —	— —	4.01	4.26
1 לירה מצרית	— —	— —	.83	.89

שערי מטבע חוץ בין-בנקאיים

אתמול 27.1.1986 באירופה

מכירה מיידית (ספוט)

1.3783/1.3793	$ ארצות הברית	ל-1 סטרלינג
2.3978/2.3988	מרקים גרמניים	ל-$1 ארה"ב
2.7095/2.7110	פלורינים הולנדיים	"
2.0280/2.0290	פרנקים שוויצריים	"
49.0800/49.1000	פרנקים בלגיים	"
7.3680/7.3710	פרנקים צרפתיים	"
1635.00/1636.00	לירטות איטלקיות	"
195.70/195.85	יינים יפאניים	"
1.1037/1.1043	$ ארצות הברית	ל-S.D.R.

שער הזהב 361.75 $ ארה"ב אונקיה לונדון פיקסינג

מכירה מאוחרת (פורוורד)

	ליש"ט/$	מר"ש/$	מרג/$
1 ח':	1.3722/1.3734	2.0214/2.0229	2.3905/2.3920
3 ח':	1.3603/1.3618	2.0086/2.0101	2.3771/2.3786
6 ח':	1.3456/1.3453	1.9897/1.9917	2.3572/2.3592

הנתונים נמסרו על-ידי בנק דיסקונט לישראל בע"מ

אילת אוברסים בע"מ
שיטות חיסכון בהובלת מטענים בינלאומיים
אילת
אילת אוברסיס בע"מ

פק"מ נייר
השקעה כדאית לטווח קצר בריבית משתנה
בנק לאומי

שערי המניות 27.1.86

בנקים שאינם נכללים במדד

שם המניה	השער אתמול	המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצעה/ביקוש ש"ח ע"נ
אגוד ש	12050 תב	4	-1150	-8.7	-54
המספנות 0.1	684	879	-15	-2.2	-1065
המספנות א 0.5	285 תב	593	-20	-6.6	-1758
המספנות אפ 2	399	1180	-5	-1.2	-1503
כללי לא במדד	30200	3			+9
בנק צפון אמ' 1.0		—	הפסקת	מסחר	—
בנק צפון אמ' 5.0		—	הפסקת	מסחר	—
בנק צפון אמ' אפ		—	הפסקת	מסחר	—
רמות א 1.0		—	הפסקת	מסחר	—
רמות 5.0		—	הפסקת	מסחר	—
רמות שה 2		—	הפסקת	מסחר	—
בנק בינלאומי 05	2540	1469	-50	-1.2	-1770
פ.ב.ב. 0.5	2400	996			-893

בנקים הנכללים במדד

שם המניה	השער אתמול	המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצעה/ביקוש ש"ח ע"נ
אידיבי רג 100.0	73737	176	+367	+0.5	+47
אידיבי ב 100.0	76000 שב				
אידיבי בב א	464000 שב				
אמר 0.1	34650	25			-9
דיסקונט ב	95000	5	+350	+0.4	+4
דיסקונט א	94000	149			-149
דיסקונט שה ב	11150	20	+189	+1.7	+7
המזרחי ש	30200	275			+451
המזרחי ב	30400	98	-400	-1.3	-202
המזרחי שה 9	14050	13	+200	+1.4	+13
הפועלים בבב	127800	1.6	+2000	+1.6	+1.1
הפועלים ש	50000	620			+782
הפועלים ב	50050	136			+41
כללי א 1.0	127910	50			-47
כללי אפ 9	130000 שב				
כללי שה 5	98170	7	-10		-7
כללי שה 7	6100	16			-4
כלל 0.1	31730	649			+2029
כלל שה 9	44500	110	+1050	+2.4	+105
כלל שה 11	12100	54			+2
מימון וסחר 1.0	42800 שב				+2
מימון וסחר 5.0	22400 שב		+20	+0.1	+2

בנקים למשכנתאות

שם המניה	השער אתמול	המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצעה/ביקוש ש"ח ע"נ
ארגים 0.1	5000 תב	39	-500	-9.1	-42
לאומשכ' ש	3125	147	-50	-1.6	-134
לאומשכ' ב	3175	55			+51
כרמל ש	2725 שב		+25	+0.9	+75
כרמל שה 1	2689	15	-1		-15
בין ב 5.0	2999				-11.7
פת מכב ש	825	206			-206
משכן ב ש	1701	2			-3
עצמאות 0.1	2850	38			-44
טפחות מכב ש	11500	9	-600	-5	-35
טפחות רג ש	10649	20	-50	-0.5	-39
טפחות שה 1	7000	34	-20	-0.3	-54
טפחות שה 2	3450 שב				+70
יעקב 1.0	550	15	-20	-3.5	-31
יעקב 5.0	300 תב	258	-19	-6	-458
בית"ר 1.0	1555	122	+45	+3	+317

מוסדות מימון

שם המניה	השער אתמול	המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצעה/ביקוש ש"ח ע"נ
טלמון אש	258	2402	-5	-1.2	-1394
התקלאות מכב א	24990		-5		-2.5
התקלאות מכב ג	159941 לנ				
לאומי תעש' א ש	3060 שב				
פתוח תעש' מכב	51299 לנ				
פת תעש' בב ג	345630 לנ				
פת תעש' בב גג	209288 לנ				
פת תעש' בב גג	210278 לנ				
פת תעש' בב ד	204247 לנ				
פת תעש' בב דד	64847 לנ				
מרכז קבלנים 5.0	390 תב	373	-25	-6	-199
תיירות בב	162500 לנ				
כלל ליסינג א0.1	4480	11	-105	-2.3	-11
כלל ליסינג ב0.5	1780	43	-90	-4.8	-43
כלל ליסינג אפו	10334	12	-66	-0.6	-11

ביטוח

שם המניה	השער אתמול	המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצעה/ביקוש ש"ח ע"נ
אריה 1.0		—	הפסקת	מסחר	—
אריה אפ ב		—	הפסקת	מסחר	—
אריה שה 1		—	הפסקת	מסחר	—
אררט 0.1	2905	137	-46	-1.6	-34
אררט א 0.5	1985	352	+30	+1.5	+50
בטוח משנה 0.1	1280	506			-406
בטוח משנה 0.5	499	350			-50
הדר 1.0	935 שב				
הדר 5.0	470	1098	+14	+3.1	+852
הסנה ש	2125	1522			+664
הפניקס 0.1	1855 תב	358	-80	-7.1	-545
הפניקס 0.5	686	35	+14	+2.1	+89
המגן-הראל 1.0	4830	22	+210	+4.6	+422
המגן-הראל 5.0	1970				-85
ירדנה 0.1					
ירדנה 0.5					
מנורה 1.0	5183 תב	22	-576	-10	-22
מנורה 5.0	1720 תב	260	-191	-10	-260
סהר ג 1.0	2251	156	-89	-3.8	-110
סקוריטס 0.1	4540	77	-16	-0.4	-77
צור ש	1118	86	-40	-3.5	-28
ציון השקעות 1.0	7908 תב	7	+415	+5.5	+7
ציון השקעות 5.0	1808	94	+30	+1.7	+51

מסחר

שם המניה	השער אתמול	המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצעה/ביקוש ש"ח ע"נ
אינטר גאמא 1 ש	3100	11	-90	-2.8	-36
אינטר גאמא 5 ש	853	36			-21
אינטר גאמ אפ 1	410	486	-9	-2.2	-720
גאיר עזרא 1.0	4390 תב	369	+210	+5	+369
גאיר עזרא אפ 1	3820	150	+250	+7	+150
כתה 1.0		—	הפסקת	מסחר	—
כתה 5.0		—	הפסקת	מסחר	—
כלל סחר	2169	463			-109
קרוסל 1.0	2618	20	+6	+0.2	+60
רפק 0.1	25500				
רפק 0.5	4697	5	+147	+3.2	+3
שופרסל א 2.0	3640	225	-50	-1.4	-225
שופרסל ב 10.0	2140	555	-20	-0.9	-552

שירותים

שם המניה	השער אתמול	המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצעה/ביקוש ש"ח ע"נ
דלק ג ש	3610	442	-40	-1.1	-442
הראל 1.0	1820 שב				+65
הראל 5.0	838	20	+8	+1	+100
כספות הספקה 0.1	8750	95	+150	+1.7	+95
כספות הספקה 0.5	2978	217			-14
קרור 0.1	750	114.6	-38	-4.8	-466.7
קרור 1.0	182	6108	-8	-4.2	-6995
חברת החשמל 0.1		—	הפסקת	מסחר	—
מוס' שרותה 0.1	1701	288			-462
מוס' שרותה 0.5	644	2698	+14	+2.2	+2988
קונסורטיום 0.1	715	918			-224
קונסורטיום 0.5	390 תב	1255	+21	+5.7	+955

מלונות ושירותי תיירות

שם המניה	השער אתמול	המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצעה/ביקוש ש"ח ע"נ
קופל 1.0		—	הפסקת	מסחר	—
קופל אפ 1		—	הפסקת	מסחר	—
גלי זהר 1.0	9800				-5
גלי זהר 5.0	3750	63	+50	+1.4	+63
מלונות דן 1.0	5400	10	-76	-2.2	-12
מלונות דן 5.0	2330	119	-20	-0.9	-119
חוף האלמוג 1.0		—	הפסקת	מסחר	—
כנס מר 1 ש	1958	10			+70
מלונות הירדן	1901 שב				+38
מלונות יהלום 1		—	הפסקת	מסחר	—

מחשבים ושירותי מחשבים

שם המניה	השער אתמול	המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצעה/ביקוש ש"ח ע"נ
דטה מיכון 1.0	1125 תב	29	-125	-10	-54
ת.י.ל. 1.0	5000	16			-7
יעגא 1.0	2790	60	+70	+2.6	+23
יעגא אפ א	2200	5			+14
כלל מחשבים 1.0	2961	20	-39	-1.3	-25
מל.ל. 1.0	3629 תב	38	-220	-5.7	-73
מל.ל. 5.0	2147	25	-5	-0.1	-160
כשב מחשבים 1.0	1810 תב		-170	-8.6	-29
ניקוב מחשבים 1	3450	27	+10	+0.3	+30
ניקוב מחש' 5	1600 שב				
תים מחשבים 1.0	1485	76	-15	-1	-136
תים מחש' אפו	14000	5	+100	+0.7	+5

בנין, בינוי ופיתוח

שם המניה	השער אתמול	המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצעה/ביקוש ש"ח ע"נ
אבנים בינוי 1ש	321	451	-1	-0.3	-308
אבנים בינוי 5ש	219 תב	200	+14	+6.8	+164
אורן 1.0	475	91	-5	-1	-91
אורן 5.0	182	10	-2	-1.1	-10
אזורים 1.0	2499	977	-71	-2.8	-1457
אילון 1.0	920	370			+88
אילון אפ 1	900 שב				+180
אל-רוב 1.0	2300	180			-65
אל-רוב 5.0	2200 תב	19	+200	+10	+455
אשטרום 1.0	900 תב	245	-95	-9.6	-214
אשטרום אפ 1	719	100	-51	-6.6	-164
אפריקה 0.1	31400	29			-81
אפריקה 1.0	21290	34			-16
אריים	669	105			-105
אילדן 0.1	11865	94			+155
אילדן 0.5	7300	123			+166
בן-יקר גת 1.0	2331 תב	126	-259	-10	-148
ברמנקין 1.0	1400	135			+450
ברמנקין 5.0	835	170	+20	+2.5	+169
דנקנר 1.0	3149	47	+150	+5	+23
דרוקר 1.0	433 קב		+20	+4.8	+5102
דרוקר 5.0	232 קב		+11	+5	+5306
דרוקר אפ 1	178 תב	1089	+83	+22.8	+2089
הדר 0.1	3080	24	-52	-1.7	-24
הדר 0.5	1572	5	-82	-5	-240
חלב 0.1		—	הפסקת	מסחר	—
חלב 0.5		—	הפסקת	מסחר	—
נכסים ובנין	3805	359	-45	-1.2	-642
נכים 0.1	6500	58	-105	-1.6	-70
נכים 0.5	4080	90			-79

(עמודה שנייה)

שם המניה	השער אתמול	המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצעה/ביקוש ש"ח ע"נ
הכשרת הישוב ש	27550	109			-16
ישפרו 0.1	1490	492			+8
ישראלום 1.0	5085	1	-50	-1	-21
ישרס 10.0		—	הפסקת	מסחר	—
כנן פיתוח 1.0	3332	53	+156	+5	+60
כלל כל ז	241	8125	-4	-1.6	-4654
לוטר 1.0	1499 תב	70	+99	+7.1	+61
לוטר 5.0	699 תב	150	+38	+5.8	+250
מ.ת.ב. 1.0	1250	275	+16	+1.3	+415
מגורי בניה 1.0	231	2850			-1275
מגורי בניה אפו	183	430			+250
מגדל כמון	1345	48	+15	+1	+42
מישאל 5.0	858	.274	+4	+1.1	+134
מרב 5.0	349	1585	-11	-3.1	-1317
מר-לן 1.0	246 תב	1813	-17	-6.5	-2142
מר-לן אפ 1	1921 תב	25	-180	-8.6	-25
לירנשטין 1.0	2851 שב				+8
לירנשטין 5.0	528	1100	+5	+1	+1400
ליספירן 1.0	500 שב				-65
ליספירן 5.0	230	1890	+9	+4.1	+1055
נחת אביב 0.5	15990 תב	3	+1000	+6.7	+3
נכסי אמרים	3743	161			-11
סהר השקעות 1.0	6100	49			+31
סהר השקעות 5.0	4050	10	+30	+0.8	+70
סולל בונה מכב א	6000	170			+26
סקף 1.0	1320	20	+40	+3.1	+52
סקף 5.0	785 תב	30	+50	+6.8	+250
סקף אפ 1	510	29	+6	+1.2	+171
עמר וולע מר 1	3100	202	+10	+2	+648
קיסריה 0.1	960	178	-30	-3	-228
קיסריה 0.5	408	953	+10	+2.5	+846
רובינשטיין 1.0		—	הפסקת	מסחר	—
רובינשטיין 5.0		—	הפסקת	מסחר	—
רמבכן 1.0	1460	100	+60	+4.5	+53
רמבכן 5.0	1010 שב				
רסקו מכבי		—	הפסקת	מסחר	—
רסקו רג		—	הפסקת	מסחר	—

חקלאות

שם המניה	השער אתמול	המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצעה/ביקוש ש"ח ע"נ
מטעי הדר 0.1	2745	115	+45	+1.7	+22
מטעי הדר 0.5	900 תב	155	-68	-7	-198
מהדרין 0.1	10500	211	-400	-3.7	-290
נכסי הדרים 1.0	1765	765	-50	-2.8	-1003
פרי אור 0.5	4550	190	-100	-2.2	-249
שגיה 5.0	6127	25	-75	-1.2	-68

מזון וטבק

שם המניה	השער אתמול	המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצעה/ביקוש ש"ח ע"נ
אסם	1053 שב				-2
אלגביש 1.0		—	הפסקת	מסחר	—
גולדפרוסט 1.0	1687	180	-18	-1.1	-196
גולדפרוסט 5.0	478	100	-22	-4.4	-582
גולדפרוסט אפ 1	405	98	+15	+3.9	+555
דובק מב ש	2298	240			-80
דובק מב ב	2310	30			-30
גלכל 1.0	802	100			+28
גלכל 5.0	386	378	-4	-1	-408
פרי-גן 1.0	4800	929			-432
פרי-גן 5.0	2510 בח	502	-120	-4.6	-155
טמפו בירה 1.0	9371	35	+11	+0.1	+16
טמפו בירה 5.0	5390	31			-6
יכין 1.0	880	338			-345
יכין א 5.0	528	188			-188
מן 1.0	10500	14	+327	+3.2	+31
מן 5.0	4980	30			-12
ספרותו 1.0	5255	108			-86
עלית	9590	6	+100	+1.1	+45
עסיס ב 0.5	22000	14	+300	+1.4	+3
אגל שקל 1	1475 תב	97	-188	-11.5	-99
שמן מכב א	3800	24.5	-190	-4.8	-40.5

טכסטיל והלבשה

שם המניה	השער אתמול	המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצעה/ביקוש ש"ח ע"נ
אתגר מר 1 ש	520	345	-2	-0.4	-152
אתגר אפ א	1500	15	-80	-5.2	-50
אופים 1.0	1460 תב	115	-120	-7.6	-273
אופנת בתן 1.0	1110	258			-50
אופנת בתן 5.0	699	75	+10	+1.5	+100
אתא 1.0		—	הפסקת	מסחר	—
אתא אפ 1		—	הפסקת	מסחר	—
דלתא-גליל 1.0	3190	204	-30	-0.9	-104
דלתא-גליל א 3.0	2440	88	+20	+0.8	+187
כספיות מאזור 1	1521 תב	33	-169	-10	-164.1
כספיות מאזור 5	560	50	-20	-3.5	-506.7
כספיות מאז אפו	400	116.9	-19	-4.5	-572.1
ויסלבר 1.0	1770	54	-5	-0.3	-54
ויסלבר 5.0	1840	8			-8
חדרון 1.0	3400	30			-30
זיקית 1.0	5100	63	+40	+0.8	+22
זיקית 5.0	3179	100	-1		-9
סיב-טב 1.0		—	הפסקת	מסחר	—
סיב-טב אפ 1		—	הפסקת	מסחר	—
יכנאר 1.0		—	הפסקת	מסחר	—
לודזיה 0.1	1187	166.6	-15	-1.3	-76.6
לודזיה 0.4	522	1705	-22	-4	-4084
ליגת 1.0	680	3004			-160
מ"ע גליק	367 תב	480	-23	-5.9	-680
מקס 0.1	18850	2			
מקס 0.5	5390	79			-38
עית 1.0	9358 תב	40	+550	+6.3	+51
עית 5.0	4560	253	+120	+2.8	+267
עתק סריגה 1 ש	1420	70	+50	+3.7	+4427.6
פולגת א 0.1	7410	113			-74
פולגת ב 0.4	4350	400			+173
פולגת א 0.5	2840	36	+100	+3.7	+86
פרגוד	720	300			+290
שלגיה 1.0	8880	50	+160	+1.8	+187
תעש וגורן 1.0	2710	237	-60	-2.2	-578

מתכת ומתכתיה

שם המניה	השער אתמול	המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצעה/ביקוש ש"ח ע"נ
אקסטון 5.0	1079	115			-31
אקסטון אפ 1	925 שב				+12
אורדן 0.1	11700	46			+55
אורדן 0.5	10850	10			+45
כבלים ש	13000	10	+70	+0.5	+9
התכוף 1.0	5880	67	+280	+5	+26
התכוף 5.0	5406	99	+40	+1.2	+169
קוקסמות פח 1.0	687	2826	-7	-1	-5108
קוקסמות פח 5.0	542	290			+875
מרכו 1.0	380	260	-17	-4.3	-425
מרכו אפ א	305 שב				
מתכת סדום 1.0	1578 שב		-5	-0.3	-55
מתכת סדום אפ 1	1041 שב				+88
כבלי ציון 1.0	1849	144	-31	-1.7	-197
כבלי ציון 5.0	615	999	-25	-3.9	-2131
כבלי ציון אפ	615	237	-4	-0.7	-368
קרנפי 1.0	575 תב	180	-55	-8.7	-563
קרנפי 5.0	287	472	-18	-3.4	-628
מושקן 0.1	18623 תב	19	+800	+8.1	+29
מושקן 0.5	3271 קב		+156	+5	+561
שד 3.0		—	הפסקת	מסחר	—
מקר פלדה 1.0	3680	67			+83
קינג 1.0	6460	298	+120	+1.9	+488
קינג 5.0	3710	254	+15	+0.4	+688
קליל 1.0		—	הפסקת	מסחר	—
קליל 5.0		—	הפסקת	מסחר	—
שלוות 5.0	1400	137	+35	+2.6	+137
תעשיות לכיש 1.0	988	59			-59
תעשיות לכיש 5.0	466	258			-258

חשמל, אלקטרוניקה ואופטיקה

שם המניה	השער אתמול	המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצעה/ביקוש ש"ח ע"נ
אלביט 3.0	402000	5	-2000	-0.5	-5
אלקו 0.1	3249	103	-60	-1.8	-169
אלקו 0.25 ש	2150	300	-1	-0.1	-205
אלקו 0.25 ב	2150	25	-30	-1.4	-25
אלקטרה 0.1	10950 שב				
אלקטרה א 0.5	5710	24			-6
אלרון 3.0	391000	5	-1000	-0.3	-3
אריה 1.0	36000	65			+24
כלל תעש אלק'	2330	558			-376
מספקטרוניקס 1.0	1465	457			+89
מספקטרוניקס 5.0	968	491			-445
פיטמנגר 1.0	1530	45	-30	-1.9	-45
פיטמנגר 5.0	686	416	-20	-2.8	-554
ציקלון 1.0	3680	79			-79
ציקלון 5.0	2200	62			-12
קונטשיין אילד 1.	2845	15			+15
קונטשיין אילד 5.	1490	20			-20
ת.א.ת. 1.0	3170	3	-50	-1.6	-65
ת.א.ת. 5.0	1175	1244	+15	+1.3	+884
ת.א.ת. אפ 1	8690	24	+60	+0.7	+35
תדאה	4200	14			-16

מוצרי בניה

שם המניה	השער אתמול	המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצעה/ביקוש ש"ח ע"נ
א.ש. תעשיות 1.	3130	353			-153
אלקול 5.0	4900	16	-36	-0.7	-124
אקרשטיין 1.0	1045 תב	699	-60	-5.4	-934
אקרשטיין 5.0	825	185	+10	+1.2	+610
בטון תעיד 1.0	8690 לנ				
בטון תעיד 5.0	4200 לנ				-1
בר-טון 1.0	1860	1			+1
בר-טון 5.0	430	317	+16	+3.9	+532
הסכלול 1.0	760	785	+19	+2.6	+635
הסכלול 5.0	411	1200	+16	+4.1	+950

(עמודה שלישית)

שם המניה	השער אתמול	המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצעה/ביקוש ש"ח ע"נ
ברומטכס 1.0	4680	8	+180	+4	+33.6
ברומטכס 5.0	1170	5	-20	-1.7	-10
מ.ל.ת. 1.0	710	20	-30	-4.1	-32
מ.ל.ת. 5.0	330	52	+4	+1.2	+149
מגדל השק בתעש	1371	133	+10	+0.7	+67
מנוסקה ולפנן 1	9932 לנ				
מנוסקה ולפנן 5	6000 לנ				

כימיה, גומי ופלסטיק

שם המניה	השער אתמול	המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצעה/ביקוש ש"ח ע"נ
אבן 5.0	13300	24	-300	-2.2	-51
אליאנס ב	772	160	+2	+0.5	+64
גל תעשיות 1.0	5300	87			-97
גל תעשיות 5.0	2785	25	+60	+2.2	+250
דקסטר 1.0	2760	26	+60	+2.2	+54
דשנים 0.1	9975	10			-24
דשנים 0.5	3195	170	-35	-1.1	-220
חיפה כמי' 10.0	846	3423	+8	+1	+1539
טבע ש	45800	129	-400	-0.9	-105
טבע אפ 4	42000	11	-2000	-4.6	-21
ליפסקי 1.0	845	67	-20	-2.3	-67
ים המלח	12220	522			-259
פטרוכימיים 10.0	330	14472	+7	+2.2	+12554
מקסימה 1.0	3700	20			-8
מקסימה 5.0	1475	246			+34
מקה כימיקל 1.0	3060 תב	185	-340	-10	-202
סנו 1.0	6490	28			
סנו 5.0	3155	8			-8
קים כימיקל 1.0	4252	2			-2
ת.ג.ל. 1.0	1582 קב		+75	+5	+133
ת.ג.ל. 5.0	780	280	+13	+1.8	+493
תיא 5.0	4150	30	+30	+0.7	+20
פרטקום 10.0	9825 מב		-475	-5	-41
תרד א 5.0	2750	16	-50	-1.8	-40

עץ, נייר ודפוס

שם המניה	השער אתמול	המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצעה/ביקוש ש"ח ע"נ
דפרון 1.0	4115 שב				-3
דפרון 5.0	1700 תב	12	-170	-9.1	-49
הבגן 1.0	1946	85	-40	-2	-219
הבגן אפ 1	1740	46	+40	+2.4	+60
יעה 1.0	3400	61			+29
לבידי אשקלון 1	280	1300	-8	-2.8	-1914
לבאשקלון אפו	435	104	-15	-3.3	-546
מלס ב 0.5	20400	1			-1
מפעלי נייר 10.0	134000	25			
סקטיה 1.0	1150	30	-49	-4.1	-60
רים 0.1	2540	25	-25	-1	-35
רים 0.4	1150	75	-25	-2.1	-150
תעל ב 0.2	10500	100	-100	-0.9	-93

תעשיות שונות

שם המניה	השער אתמול	המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצעה/ביקוש ש"ח ע"נ
אלומית 1.0	3680	10			-10
אלומית 5.0	1910	10			-10
אמרין 1.0	1491 בח	52	+71	+5	+41
אמרין 5.0	685	252	-2	-0.3	-127
אמרין אפ א	451	183	-24	-5.1	-123
חנישה יהד	6900	14	-50	-0.7	-14
דקה 1.0	3879	10	+79	+2.1	+10
דקה 5.0	1775				+18.5
הגמלק 1.0	5280	18			
הגמלק 5.0	2624	9			-9

השקעות בתעשיה

שם המניה	השער אתמול	המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצעה/ביקוש ש"ח ע"נ
מרכזית ב 0.1	4898	298	-30	-0.6	-271
סר בב' ש	4000000				3
כלל תעש' 1.0	1131	4547	-6	-0.5	-7388
מאגר טכנולוגיה	400	1376	-11	-2.7	-2898
מאגר טכנו אפו	291	2096	-10	-3.5	-2821

חברות השקעה

שם המניה	השער אתמול	המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצעה/ביקוש ש"ח ע"נ
אמיקו ש	3540	130	-30	-0.8	-87
אידיבי פתוח 2.0	2740	881			-942
אינקובה 0.1	1260	152	-6	-0.5	-125
אינקובה 0.5	640	243			+297
אלגר ש	3340	28	-60	-1.8	-48
אלגר ב	3420 שב				
אלרן ש	1770	652			-827
אלרן ב	1800 שב				
אמישר בכ	26000 תב	11	-1400	-5.1	-21
אפיק 1.0	583	550	-25	-4.1	-429
אפיק 5.0	475 שב				
גולה 1.0	1280 שב				
חברה לישראל 1.0	3600	148			-25
חברה לישראל 5.0	1810	425			-43
הלפמן 0.1	59900				-1.9
הלפמן 1.0 ש	16000 שב				
אמאא א 0.5	6599	41	-101	-1.5	-82
פועלים השק ש	3865	720	-15	-0.4	-833
כלל השק	3575	186	-70	-1.9	-256
דיסקונט השק ש	3745	1254			-1232
מזרחי השק ש	7800	30			
מר השקעות 1.0	9770 שב				
חירון 1.0	1840 שב				-113
חירון 5.0	335	404	+9	+2.8	+807
...	1880	45	-100	-1.4	-73
...ירדן א 0.1	2537	752	+8	+0.3	+320
כלל 10.0	1860	696			-248
כלל 50.0	1295 שב				
לנקו 0.1	6560	20			-20
לנקו 0.1	2185	50			+35
מגור 0.1	4439 שב				
מגור א 0.5	2200	2			-48
עז השק ב 0.1	1690 שב				-35
עז השק ב 0.5	688	53	-20	-2.9	-53
מ השק ש	16170	134	-30	-0.2	-77
פטה א 0.1	5700	90			+79
פטה 0.5	2760	5			-105
פריון ב 2.5	1519	929			-458

מחקר ופיתוח

שם המניה	השער אתמול	המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצעה/ביקוש ש"ח ע"נ
אמצעים מתוח'	1750	104	-90	-4.9	-279
גליל טכנולוגיות	445	2009			-1512

חיפושי נפט

שם המניה	השער אתמול	המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצעה/ביקוש ש"ח ע"נ
דלק חיפושים 1.0	3672	441	+72	+2	+429
דלק חיפושים 5.0	1837 תב	1794	+166	+10	+1927
מ חיפושי נפט	10000	38	-100	-1	-68
נפאיל 1.0	1640 שב		+10	+0.6	+100
נפאיל 5.0	533	216			+34
יואל 5.0	1325	1405			-537
מ.נ.ב. 1.0	1630	68	-50	-3	-49
מ.נ.ב. 5.0	705	1545	-30	-4.1	-695
סיסמיקה 1.0		—	הפסקת	מסחר	—
סיסמיקה 5.0		—	הפסקת	מסחר	—
סיסמיקה אפ 1		—	הפסקת	מסחר	—
נפאיל ב 0.5	2800 תב	115	-214	-7.1	-70
צנאמריקנט 1.0	216	1857	-1	-0.5	-2067
צנאמריקנט 5.0	156	1630	-6	-3.7	-2856
צנאמריקנט אפ 2	379	108	-9	-2.3	-220
נפטא ש	998450 שב				-2

נסחרות במט"ח

שם המניה	השער אתמול	המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצעה/ביקוש ש"ח ע"נ
גוית ם	229	500			

מחזורים (במיליוני דולר)

מניות תעשיות	1.2
בנקים במדד	0.7
אגרות חוב צמודות מדד	2.3
אגרות חוב צמודות דולר	0.8
מלווה קצר מועד	1.5
סה"כ מחזור	6.5

מדדים

	מדד יומי	שינוי ב-%
מדד מניות כללי	97.69	-0.07
כללי ללא בנקים	100.19	-0.42
מדד אג"ח כללי	97.81	-0.25
אג"ח צמודות מדד	97.86	-0.34
אג"ח צמודות מט"ח	97.15	+0.06

מקרא לבורסה

קוד	הסבר	קוד	הסבר
רג	שער רגיל	אק	אקס
מב	שער מכירה	תב	תנועה בלתי מוגבלת
קב	קונים בלבד	בח	ביצוע חלקי
מב	מוכרים בלבד	2ק	קונים בלבד יום שני
שב	שער בלבד	3ק	קונים בלבד יום שלישי
לנ	לא נסחר	3מ	מוכ' בלבד יום שלישי
הם	הפסקת מסחר	מק	מוכרים, קונים
		קמ	קונים, מוכרים

שערי אגרות החוב

3% מלווה מדינה (100% הצמדה)

סדרה	שער	שינוי
3601	29909	-140
3602	27612	-129
3603	25549	-254
3604	22918	-232
3605	20652	-399
3606	19443	-382
3607	18049	-361
3608	17067	-350
3609	16462	-179
3610	14830	-164
3611	14310	-161
3612	13878	-159
3613	12884	-16
3614	12348	-15
3615	11388	-14
3616	10412	-13
3617	9745	-305
3618	9235	-293
3619	8482	-274
3620	7957	-207
3621	7717	-198
3622	6948	-182
3623	6535	-117
3624	6146	-112
3625	5686	+30
3626	5253	+28
3627	4866	+26
3628	4350	-81
3629	4070	-76
3630	3842	-73
3631	3578	+3
3632	3366	+2
3633	3248	+2
3634	2847	-28
3635	2688	-28
3636	2586	-26
3637	2395	-57
3638	2225	-53
3639	2034	-49
3640	1665	-46
3641	1440	-41
3642	1305	-17
3643	1180	-16
3644	1021	+29.9
3645	940.9	+27.5

4.25% מלווה מדינה

סדרה	שער	שינוי
3701	821.7	+23.1
3702	605.4	+2.2
3703	533.1	+0.4
3704	456.2	+0.4
3751	238.9	+2.7
3752	98.5	+0.8
3753	94.3	+0.8
3901	89.1	+0.5
3902	84.8	+0.5
3903	84	+0.4
3103	268000	— —
3104	257500	+500
3105	247500	— —
3106	235500	+500
3107	237000	— —
3108	226000	— —
3109	220500	— —
3110	220500	— —
3111	213000	-2000
3112	212500	-2000
3113	212500	— —
3114	205000	-3500
3115	201000	+1500
3116	197500	+2500
3117	204500	+1500
3118	197000	-500

4.25% שג"א

סדרה	שער	שינוי
4101	261.3	+3.4
4102	105.1	-0.5
4103	98.8	-0.3
4104	95.5	-0.5
4301	95.6	-0.5
4302	90.9	-0.5
4303	90.1	-0.5

4%, 6%, 7% פיתוח (80% הצמדה)

סדרה	שער	שינוי
3201	168000	-1000
3202	171000	+2500
3203	174000	-1830
3204	171000	+1000
3205	166000	— —
3206	164000	— —
3210	160500	— —
3211	153500	— —
3212	153000	— —
3213	148500	— —
3214	144000	— —
3501	137500	— —
3502	137000	-500
3503	125006	— —
3504	118000	— —
3505	118500	— —
3521	117074	-149
3524	110393	-136
3522	118613	+93
3523	111904	+88
3525	108149	-353
3526	107883	-368
3527	105698	-362
3528	102727	-368
3529	102414	+82
3530	100016	+80
3531	99609	+80
3532	96688	+77
3533	96451	+77
3534	90842	+73
3535	91193	+73
3539	85903	+68
3536	90818	-382
3537	90670	-383
3538	85338	-361
3540	85059	-373
3541	82166	-361
3542	81964	-372
3543	77902	-355
3544	78248	+62
3546	76252	+51
3547	76005	+51
3548	79378	+64
3550	75241	+60
3551	74816	+60
3545	75689	-367
3549	74692	-344
3552	68439	-326
3554	68212	-336
3555	68212	-336
3553	67827	-97
3571	58521	-96
3556	65195	+52
3558	65038	+52
3559	62703	+50
3560	59286	+48
3561	59046	+47
3557	65439	+53
3572	59249	+48
3573	59077	-26
3574	54458	-24
3577	54371	-26
3578	50176	-24
3575	53992	-159
3576	53773	-159
3579	49539	-151
3580	46714	+37
3581	42436	+33
3582	39074	+31
3583	36263	+28
3584	34562	+23
3585	34212	+27
3586	30948	+24
3588	30881	+24
3587	30852	+46
3591	28875	+43
3592	28030	+44
3593	27962	+43
3589	28189	-81
3594	26840	-79
3590	27877	+23
3595	26518	+21

5% מלווה פיתוח (ברירה כפולה)

סדרה	שער	שינוי
2001	114241	-548
2002	117605	-535
2003	113425	+521
2004	114351	+843
2005	106631	-126
2006	106369	-134
2007	104269	-132
2008	102957	+362
2012	100617	+364
2015	97860	+364
2009	106115	+84
2010	103265	-137
2011	101256	-135
2013	101068	-141
2014	98386	-138
2016	100268	+306
2018	97532	+305
2021	94221	+305
2017	96207	-56
2019	95808	-60
2020	92998	-59
2022	87347	-145
2023	88950	+955
2024	83118	+907
2027	80053	+898
2031	75892	+866
2025	83591	+1089
2026	83188	+1010
2028	80868	+1366
2030	76827	+1334
2029	76089	+60
2033	72237	+57
2035	66217	+52
2032	73877	-579
2034	72066	-551
2036	66041	-521
2037	63281	+50
2052	52953	+41
2038	62973	+50
2040	60523	+49
2051	57183	+45
2039	61356	+48
2041	58049	+45
2053	54745	+42
2054	56222	+37
2056	52157	+35
2058	47268	+32
2060	45137	+29
2055	51613	+39
2057	47753	+35
2059	46106	+32
2061	34032	+23
2062	32087	+21
2063	30038	+20

רמון

סדרה	שער	שינוי
7001	230.9	+0.1
7002	225.2	+0.2
7003	215.3	+0.9
7004	197.7	+0.8
7005	184.3	+0.7
7006	179.3	+1
7007	166.7	+0.4
7008	158.3	+0.3
7009	153.6	+0.3
7010	143.3	+0.5
7011	135.3	+0.3
7012	130.6	+0.3
7013	124.5	+1.3
7014	107.4	+0.2
7015	91.8	— —
7016	91.1	— —
7017	90.3	— —
7018	90.1	— —

גלבוע

סדרה	שער	שינוי
6101	11865	+23
6102	7270	-62
6103	6505	-2
6104	6015	+11
6105	5692	+11
6106	5533	+4
6107	5329	+4
6108	3832	+8
6109	3640	+8
6110	3579	+7
6111	2980	+3
6112	2890	+3
6113	1952	-24
6151	746.2	+1.5
6152	715	+1.4
6153	630.5	+8.9
6154	619.2	+8.8
6155	407.5	+2.8
6156	321.5	+0.6
6157	238.7	+0.5
6158	226.1	+0.5
6159	191.6	+0.4
6160	179.4	+0.3
6161	173.6	+0.4
6162	168.3	+4.3
6163	147.2	+0.3
6164	141.6	+0.3
6165	132.9	+0.3
6166	127.1	+0.2
6167	124.3	+0.3
6168	122.3	+0.2
6169	113.7	+0.3
6170	107.1	+0.2
6171	76.6	-0.9

ארמון

סדרה	שער	שינוי
2501	153.5	-0.6
2502	150.9	-0.5
2503	146	-0.6
2504	146.1	+0.3
2505	140.5	+0.3
2506	135.4	-0.2
2507	130.7	-0.2
2508	100	+0.3

אחרים

שם	שער	שינוי
אלסינט	59.4	— —
תדיראן	44.5	-0.2
דסק הש 200	200	— —
כלל הצ	471	— —
כ.צמ ד	306.4	-5
כ.צמ ם	388.4	+1.5
כ.צמ '	430.4	+1.5
סל בת	215.3	— —
תיפרט	162	— —
סר הצ	168.5	— —

שערי קרנות הנאמנות

שם הקרן	מחיר הקניה	מחיר הפדיון
אב	— —	— —
אגוקה	21879.85	21663.16
אביב	23759.64	23525.66
אגוד	1067.56	1062.36
אודי	1152.85	1129.82
אודם	1225.42	1199.48
אופיר	1393.78	1365.99
אור	392.75	384.51
אורון	309.71	307.86
אורלי	17907.86	17686.32
אורן	8181.35	8140.73
אייל	2667.18	2615.02
איילת	— —	— —
אירים	— —	— —
איתן	1041.92	1020.38
אלון	7429.17	7382.48
אלונה	2713.65	2660.42
אמיר	505.43	495.53
אש	— —	— —
אשל	462.98	460.62
איתנה	1021.85	1016.77
בהלה	1546.42	1320.69
ברוש	5004.24	4980.37
ברק	5159.79	5128.69
ברקת	698.56	684.93
גביש	972.80	955.06
גבע	752.36	741.06
גורן	7557.67	7409.03
גיא	6803.52	6702.60
גיל	1814.94	1780.13
גלית	462.16	456.50
הבונה	1370.42	1363.94
הגפות	3095.83	3015.36
הלה	1073.42	1066.17
הדר	— —	— —
זהב	— —	— —
זליה	315.22	309.01
זן	— —	— —
זיוה	— —	— —
דרור	— —	— —
דקל	3290.19	3274.24
דרים	23560.76	23349.71
דר	352.74	345.68
הדסה	2065.97	2017.01
הוד	14242.21	14031.03
הד	13548.75	13347.85
אדמר	2702.98	2649.79
הדמה	121.05	118.41
הלפמן	100.18	99.66
הלמיש	535.33	524.77
חמד	1075.17	1049.84
טל	— —	— —
יובל	3954.09	3877.05
יהלום	1203.95	1179.96
ישפרות	27116.45	26847.69
ישיה	991.16	969.32
כוכב	3400.34	3334.88
כחל	111.74	109.57
כלנית	346.51	339.69
כנסת	568.71	563.00
כרמל	105.86	103.71
כתר	790.15	774.52
לבנה	2898.51	2842.48
לאומקפ	85113.18	83392.00
לפיד	7434.73	7289.39
לקט	1340.78	1313.30
ליטם	707.31	693.36
מאור	31815.82	31502.17
מכבי	864.67	847.59
מבטח	2479.90	2456.60
מגן	185.95	186.62
מגדל	2202.20	2221.90
מגל	1082.94	1062.27
מור	892.67	880.18
מורן	531.57	526.49
מטה	21910.61	21327.81
מיתר	674.25	661.08
משה	2447.50	2400.10
מעיין	626.59	614.54
מקשה	738.62	724.35
מרגלית	797.15	781.84
מרום	853.28	836.95
נוה	18393.69	18120.81
נויה	463.73	454.81
נטע	301.65	295.58
ניל	2866.54	2825.98
סביון	328.23	324.85
סגולה	110.79	108.58
סלע	730.76	716.35
ספנות	3436.98	3420.03
ספיר	3811.82	3799.84
סתיו	589.77	507.23
עדיף	7074.81	6943.25
עוזית	1347.38	1321.07
עידן	5019.70	4958.91
עומר	1139.83	1114.15
ענת	1896.82	1879.93
עמירים	960.57	939.46
פיתן	294.03	292.58
פזא	1043.30	1022.76
צבר	1006.31	1001.26
צמרה	1153.24	1130.58
צמר	756.43	740.80
צמרת	5347.33	5274.34
ציפורה	1360.12	1335.83
קלע	1431.47	1424.38
רדות	14884.28	14756.34
רקפת	361.28	354.17
רשף	4193.97	4104.89
שבים	3419.33	3352.59
שחם	764.40	759.56
שירה	26083.41	25498.09
שמיר	60912.57	59703.47
שמש	432.42	426.16
שפיר	13802.30	13464.86
שקד	613.13	609.81
תאנה	1557.99	1550.96
תבור	685.87	673.84
תדהר	4781.83	4678.36
תהילה	— —	— —
תחיה	363.95	359.56
תמר	987.95	982.80
תמוז	968.13	960.95
תרשיש	1172.46	1149.46
תשרי	— —	— —

صكذا من الاصل

هكذا من الأصل

כאן אולי "מחכים למשיח" בחו"ל מצפים לשליח!

בעסקים בין לאומיים לא מכירים את התירוצים: "הצ'ק בדואר... השליח במילואים..." קבלה בטלקס המגה דוגמא, פרוספקט או דיסקט – צלצל מ.ש.ב. אקספרס, והצוות את הלקוח עם הבילה על שולחנו בבוקר שלמחרת.

מ.ש.ב. אקספרס – שירותי בלדרות אוויר לכל קצווי תבל. מדלת לדלת ובהגעה שלפני אחד.

מיבצע החודש ת"א – לונדון: $20 בלבד בתוך יום אחד!

MASHAV EXPRESS

העולם הוא סיבוב השליחויות שלנו.

בתי הזיקוק בחיפה הפרו באחרונה הוראות ה"צו האישי" המיוחד

שהוצא נגדם כחוק, כדי להגביל פליטות הזיהום ממתקניהם ★ בדו"ח פנימי של איגוד ערים חיפה לאיכות הסביבה מצוין, בין היתר, כי כמעט מדי יום נצפית פליטת עשן שחור מהלפיד

מאת אלי אלעד
כתב "הארץ" לאיכות הסביבה

בתי הזיקוק בחיפה הפרו בארבעת החודשים האחרונים פעמים רבות, את הוראות "הצו האישי" המיוחד, שהוצא נגדם על פי החוק למניעת מפגעים (חוק כוכבייה), כדי להגביל את פליטות הזיהום במתקניהם.

דו"ח פנימי של הרשות המפקחת על ביצוע הוראות "הצו האישי" — איגוד ערים חיפה לאיכות הסביבה — מציין בין השאר כי ב־9 וב־9 בדצמבר שרפו בתי הזיקוק בכל מתקניהם מזוט שהכיל 3.6 אחוזי גופרית, יותר מהדרוש. יתרה מכך, החל מה־8.12 בבוקר 9 ימים, היו בתי הזיקוק חייבים לשרוף דלק דל גופרית (1 אחוז גופרית) באחד ממתקני השבת הגופרית היה מושבת, אך בפועל הגיע ריכוז הגופרית עד ל־3.69. "עקב כך הגיעו פליטות הגופרית הדו חמצנית בבתי הזיקוק לערכים גבוהים ביותר", מציין הדו"ח. בין 21.11 ל־12.12 הופעלה חלקית תחנת הכוח הישנה בבקום, ללא מסירת הודעה לרשות המפקחת כמתחייב מהוראות הצו. הדו"ח מוסיף כי "פליטות עשן שחור מהלפיד נצפית כמעט מדי יום" ומונה עבירות נוספות.

במקום אחר מצוין כי ב־16.9 ולאחר מכן גם ב־14.10, ניתנה הוראה לבתי הזיקוק לעבור לשריפת מזוט דל גופרית. הסתבר שבתי הזיקוק לא עשו כן. כמו כן לא דיווחו בתי הזיקוק לרשות המפקחת תוך 12 שעות, על הדממת מתקנים והפעלתם מחדש, בחמישה מקרים שונים.

תגובת בתי הזיקוק

דובר בתי הזיקוק, שמעון רפופורט, מסר כי הדו"ח עדיין לא הגיע לידי החברה. לדבריו, בימים אלה הושלמה השקעה של 5 מיליון דולר בתשלובת גופרית חדשה, מהם 2 מיליון במתקן שיצמצם את פליטות הגופרית. בסך הכל יצומצמו הפליטות עם הפעלת תשלובת הגופרית בכ־22%. בעוד כשנתיים צפויה הקטנה נוספת בהשוואה למצב כיום, בעוד 8 אחוזים. בכל מקרה של הדממת מתקן נמסר דיווח, שלעתים השתהה בשל נסיבות האירוע. הצו מאפשר לפלוט מהלפיד, 6 דקות בכל שעה, עשן שחור שמקורו בתקלות.

רימונים וציוד צבאי נתפסו בכפר ערה ובערב־אל־שיבלי

בפשיטה שערכו המשטרה והמשטרה הצבאית במקום נמצאו 30 רימוני יד, תחמושת וציוד צבאי

נצרת (עי) 30 רימוני יד, תחמושת וציוד צבאי נוסף נתפסו אתמול, בפשיטה שערכו משטרת מחוז העמקים והמשטרה הצבאית על בתי השוכנים בכפר הבדואי ערב אל שיבלי ובכפר ערה.

בפשיטה נעצרו 14 חשודים בהחזקת הציוד ובגניבתו מצה"ל. חלקם משרתים בכוחות הביטחון ואחרים אזרחים. החשודים נעצרו בעקבות מידע שהתקבל במשטרה הצבאית ובמשטרה, על כך שנשק מוחזק במקום בצורה לא חוקית. סמוך לשעה 3 לפנות בוקר הגיעו למקום כ־70 אנשי משטרה ומשמר הגבול והחלו לערוך סריקות בבתים שעל פי המידע היה בהם נשק לא חוקי.

לעזריה נסים
ברכות לנשואיך
עב"ל צפורה
"הארץ"

קרן לביטוח נזקי טבע בחקלאות בע"מ
הודעה על שינוי מספר טלפון
מיום 31.1.86
יהיה מספר הטלפון של הקרן
03-336351

יום עיון עם אנשים ומחשבים
MRP II
ניהול משאבי ייצור
יום עיון בהנחיית R.E. COVEY
מלון רמדה, הירקון 121 ת"א
יום ה' 30.1.86 17.00—8.30
פרטים והרשמה: דורית רוגל, מערכת אנשים ומחשבים
טל. 052-452165, 03-295148

במחקר שערכה הפסיכולוגית ד"ר רות לין:

רמת השיפוט המוסרי של סרבני מלחמת לבנון — גבוהה משאר הציבור

התברר, כי הרוב המכריע של הסרבנים פעל בהתחשב בהיבט החוקי של הסרבנות; מצפונם האישי ועקרונות צדק מועדפים בעיניהם בנוגע לזכויות האדם ★ "נראה שבתופעת הסרבנות יש תזכורת לאורוול, שמקור הכוח המוסרי אינו בקולקטיב, אלא ביחיד"

מאת ירח טל
כתב "הארץ" בחיפה

"רמת השיפוט המוסרי של סרבני מלחמת לבנון היא גבוהה בהשוואה לאוכלוסיה הכללית. רמת החשיבה המוסרית שהפגינו הסרבנים במעשיהם נמצאה כבעלת קשר גורמים חזק ליכולת החשיבה המוסרית שלהם" — זו מסקנת מחקר שערכה הפסיכולוגית ד"ר רות לין מאוניברסיטת חיפה, שממצאיו מתפרסמים בגיליון החדש של כתב־העת "עיונים בחינוך", היוצא לאור מטעם האוניברסיטה.

במחקר, שהחל בספטמבר 1983, השתתפו 36 סרבנים מתוך 86 שהיו כלואים עד תאריך זה בגלל סרבנותם. גילם הממוצע היה 31.1. 16 מהנבדקים נשואים (מתוכם 11 אבות לילדים), 15 רווקים וחמישה גרושים. 23 היו בעלי השכלה אקדמית, כולל ארבעה בעלי תואר דוקטור ושלושה דוקטורנטים. עשרה היו בעלי השכלה של 12 שנות לימוד, ושלושה בעלי השכלה של עשר שנות לימוד. הנבדקים באו משלוש הערים הגדולות ומחמישה קיבוצים. שמונה נבדקים היו עולים חדשים (מתוכם שבעה מארצות דוברות אנגלית). הנבדקים השתייכו ליחידות קשר, צנחנים, חי"ר, שריון, תותחנים, הנדסה ורפואה. הדרגים כללו טבעה קצינים (הדרגה הגבוהה ביותר סרן) ו־29 חיילים. 26 נבדקים שירתו בלבנון טרם סירובם. 30 נבדקים היו הסרבנים היחידים ביחידותיהם.

ד"ר לין בדקה את רמת ההתפתחות המוסרית של כל סרבן ואת רמת ההצדקה המוסרית למעשה הסרבנות. מימצאי המחקר מצביעים על כך שהרוב המכריע של הסרבנים פעל בהתחשב בהיבט החוקי של הסרבנות, מצפונם האישי ועקרונות צדק מועדפים בעיניהם בנוגע לזכויות האדם.

— "יש במימצאים אלה משום רמיזה לכך שמעשה הסרבנות הוא ביטוי לאינטגרציה המוסרית הגבוהה של מקבלי ההחלטה לסרב".

מהראיון שערכה החוקרת עם נבדקיה אפשר ללמוד על קשר רופף אצל מספר רב של סרבנים ליחידותיהם, בעיקר אצל חובשים שנתקו מיחידותיהם האורגניות ונשלחו ליחידות אחרות. חובשים אחרים העידו על עצמם כי מלכתחילה, ערב גיוסם לצה"ל, ביקשו את שלטונות הצבא לכבד את דעותיהם האידיאולוגיות ולהניח להם לשרת במקצועות הרפואה ולא בחיל לוחם.

בסיכום מחקרה מציינת ד"ר לין: "אפשר שדילמת הסרבנות היא אחת מאותן דילמות מוסריות אשר אולי אין להם פתרון צודק. אולם, אולי דווקא משום כך יש חשיבות מרבית בלימוד וחקר הקריטריונים המנחים את מקבל ההחלטה, כאשר הוא עומד לפני דילמה מוסרית... בתקופה הארוכה של מלחמת לבנון, שבה המלחמה בהיותה בלתי נגמרת, נדמה כאילו שנשתכחה (אורוול, 1984), נראה כי בתופעת הסרבנות יש תזכורת לאורוול, שמקור הכוח המוסרי אינו בקולקטיב, אלא ביחיד".

במחקר שנערך באונ' ת"א ומתפרסם ב"עיונים בחינוך"

בגין וגאולה כהן — הפטריוטים הגדולים בעיני רוב הנוער הלומד

היחיד ממפלגה יונית שקיבל הערכה גבוהה יחסית לפטריוטיות שלו הוא מרדכי גור

מאת ירח טל סופר "הארץ"

מנחם בגין וגאולה כהן הם בעיני מרבית הנוער הלומד בארץ "הפטריוטים הישראלים הגדולים ביותר". הדבר אמור, אם כי במידה פחותה יותר, גם באריאל שרון. לעומת זאת, מרבית התלמידים סבורים שמאיר וילנר וצ'רלי ביטון אינם פטריוטים.

האדם היחיד ממפלגה יונית שקיבל הערכה גבוהה יחסית לגבי הפטריוטיזם שלו בין כל התלמידים הוא מרדכי גור — כך עולה ממחקר שערכו ד"ר דניאל בר־טל ואלונה רביב, מאוניברסיטת ת"א. מימצאי המחקר מתפרסמים בגיליון החדש של כתב־העת "עיונים בחינוך", היוצא לאור מטעם אוניברסיטת חיפה.

אין הערכה לצניעות

למרות שנמצאו הבדלים בין בתי־הספר, הייתה הסכמה כללית בין התלמידים כי פטריוט הוא אדם הפועל למען הארץ (מתגייס, תורם ממונו ומצדיק), מתנגד לירידה, פועל למען הביטחון ע"י שירות בצבא. התכונות הנדרשות לפטריוט, בעיני הנוער הלומד, הן — פעילות, חולתיות, רצינות ופחות מכך עצמאות, מקובלות וחוזק. תכונות כמו צניעות ועדינות קיבלו הערכה נמוכה.

פרט להערכה הגבוהה שנתנו כל התלמידים למנחם בגין, גאולה כהן ואריאל שרון, קשורה הערכתם בתמיכתם של הנשאלים במפלגה מסוימת.

עורכי המחקר מציינים בסיכום למחקרם כי תוצאות עבודתם מצביעות על "אפשרות מניפולציה של הפטריוטיזם. יש סכנה שהנוער יראה כפטריוטים רק אנשים בעלי דרך אידיאולוגית ופרגמטית מסוימת. למניפולציה של פטריוטיזם עלולות להיות תוצאות שליליות לחברה כולה שיתבטאו, בין היתר, בחוסר סובלנות כלפי אנשים בעלי דעות פוליטיות שונות".

בדו"ח שהכין צוות מדענים ישראלים וגרמנים:

המלצה להוסיף לספרי הלימוד חומר על גרמניה אחרי 1945

חשש כי ספרי הלימוד בהיסטוריה וגיאוגרפיה במערכת החינוך בגרמניה עלולים ליצור אצל התלמיד הגרמני סטראוטיפים חדשים על ישראל

מאת נילי מנדלר
סופרת "הארץ" לענייני חינוך

ספרי הלימוד בהיסטוריה וגיאוגרפיה במערכת החינוך בגרמניה, עלולים ליצור אצל התלמיד הגרמני סטראוטיפים חדשים על ישראל. ספרי הלימוד במקצועות אלה בישראל, עלולים ליצור סטראוטיפים על גרמניה, אצל התלמיד הישראלי. אמרה זו כלולה בדו"ח שהוכן בידי צוות משותף של מדענים ישראלים וגרמנים.

הצוות ערך בדיקה הדדית של ספרי הלימוד בישראל ובגרמניה. בין השאר נמצא, כי ההיסטוריה הגרמנית מוצגת בספרי הלימוד הישראלים, במידה פחותה מהצגת ההיסטוריה היהודית בספרים הגרמניים. עוד התברר, כי בספרי־הלימוד הישראלים חסרה הצגה רצופה של ההיסטוריה הגרמנית וגם של תולדות היהודים בגרמניה. בהצגת תולדות היהודים בגרמניה מרוכזים בעיקר על תקופת משברים ואסונות, ומועטים יחסית תיאורים של תקופות הרמוניה.

מבחינת ספרי הלימוד לגיאוגרפיה בגרמניה עלה כי התכנים הקשורים בישראל מיושנים. גם תיאור הרפובליקה הפדראלית הגרמנית בספרי הלימוד הישראלים אינו מספק, וגרמניה נזכרת בספרים רק בדרך אגב.

צוות המדענים הישראלי־גרמני, הגיש למשרדי החינוך בשתי המדינות, המלצות לשינוי המצב הקיים בספרי הלימוד. בהמלצות הנוגעות לספרים הישראליים נאמר כי יש ללמד בארץ על גרמניה שאחרי מלחמת העולם השנייה.

בהמלצות הנוגעות לספרי־הלימוד הגרמניים נאמר כי יש להדגיש יותר את המקום המרכזי של האנטישמיות באידיאולוגיה הנאציונל־סוציאליסטית ובמדיניות הרייך הג'. עוד נאמר בהמלצות כי רצח העם היהודי, שתוכנן והוגשם בהיקף מזעזע, טעון תיאור תקיף יותר בספרי־הלימוד הגרמניים, שיכלול גם תיאורים של הקורבנות. שאלת האחריות והשותפות באחריות לרדיפת היהודים ולרצח עם, צריכה להיות מוצגת ואין להתחמק מניסיון להשיב עליה, נאמר בהמלצות.

בעלי־חברה לשעבר שעסקה בסחר קרקעות בגדה חשודים בהעלמות מס

המכס: ישי גלעדי ויחיאל לוין, שניהלו את "גל יוזמה ופיתוח בשומרון בע"מ" הקימו חברה בליבריה, כדי להתחמק מתשלום מע"מ ★ מכרו באמצעותה 900 מגרשים ללא רישום כעוסק וללא דיווח או תשלום מס

(עי) בעליה לשעבר של חברה שעסקה בסחר קרקעות ביהודה ובשומרון, חשודים בהקמת חברה בליבריה כדי להתחמק מתשלום מע"מ. החשודים ישי גלעדי, ויחיאל לוין הובאו אתמול לבית משפט השלום בת"א.

בא כוח המכס, דן פלד, טען, כי השניים חשודים שבזמן שניהלו את החברה "גל יוזמה ופיתוח בשומרון בע"מ", הקימו את חברת "אוהליבה לימטד" ורשמוה בליבריה, כדי להתחמק מתשלום מע"מ. פיתוח האדמות שנמכרו בשם החברה הליברית נעשה על־ידי חברת "גל", הרשומה בישראל.

בגין מחלקת החקירות של אגף המכס ומס־ערך־מוסף טען, כי הבנאים מכרו באמצעות "אוהליבה" 900 מגרשים בשווי 4 מיליון דולר, ללא רישום כעוסק וללא דיווח או תשלום מס. לדברי התובע, הגישה חברת "גל" למע"מ באותה תקופה תשובות בבקשות אלפי דולרים, בגין הוצאות פיתוח ששולמו בידי חברת "אוהליבה", שאותן לא יכלה לזכות עקב אי־רישומה כעוסק. עוד טען החוקר, כי כל העסקות של החברות "אוהליבה" ו"גל" בוצעו על־ידי שני החשודים.

החוקר הסכים לשחרר את החשודים בערבות, שתבטיח את התייצבותם בבית המשפט. שופט השלום יצחק בראו"ן ציווה על שחרור השניים בערבות אישית על־ידי הבטחת נכס בשווי 150,000 ש"ח. כן הוצא נגדם צו עיכוב יציאה מהארץ ודרכוניהם הופקדו בידי שלטונות המכס.

הקבלן גינדי הגיש ערר לביה"מ העליון על ההחלטה לעצרו עד תום ההליכים

(עי) הקבלן אברהם גינדי הגיש אתמול ערר לבית־המשפט העליון, על החלטת בית־המשפט המחוזי בתל־אביב לעצרו עד תום ההליכים המשפטיים נגדו.

כתב הערר הועבר לשופט בית־המשפט העליון מנחם אילון. נגד אברהם גינדי הוגש כתב אישום כאשר עבר עבירות מרמה וזיוף בנסיבות מחמירות, בפרשת קרקעות היישובים כרמים וקלעים בשומרון. בכתב האישום 67 עדי תביעה.

פרקליטו של גינדי, עו"ד ד"ר עדנה קפלן ועו"ד אהרון בן־שחר, הגישו את הערר מטעמו.

יצויין כי גינדי הגיש לפני שבועיים עתירה לבג"ץ, כדי שיורה לפרקליטות לגלות חומר חסוי שהוצג לשופט בית המשפט המחוזי ובהסתמך עליו הורה השופט להאריך את מעצרו. הדיון בעתירה עדיין לא התקיים.

בכינוס החברה המזרחית בארץ:

עיקר הפער ברמת החיים בין ערבים לישראלים בארץ הוא בשל גודל המשפחה

משה גבאי, מהמכון ללימודים ערביים בגבעת חביבה: רוב הערבים בארץ — מתון ומכיר במדינה

מאת עטאללה מנצור
סופר "הארץ"

גובה ההכנסה הממוצעת של משפחה ערבית קרוב לזה של משפחה יהודית, אבל מספר הנפשות במשפחה ערבית כפול, ומכאן עיקר הפער. רק הציבור הנוצרי, המהווה כ־10 אחוז מהערבים בישראל, הצליח להדביק את רמת ההכנסה לנפש של המשפחה היהודית, בכך שצמצם את מספר הנפשות במשפחה. למסקנה זו הגיע הכלכלן אברהם כהן, מקיבוץ עין השופט, בהרצאה שנשא אתמול בכינוס הי־12 של החברה המזרחית בישראל, שנערך אתמול בגבעת־חביבה.

כהן ציין כי עיקר הבעיה של הפער היא דמוגרפית, והציע להקים מפעלי תעשיה בקרבת ישובים ערביים כדי לעודד יציאת נשים ערביות לעבודה.

בכינוס השתתפו חוקרים מכל מכוני המחקר והאוניברסיטאות בארץ, ועיקר הדיונים נסב על הזהות הלאומית של הערבים בישראל. אלי רכס מאוניברסיטת תל־אביב, טען כי הערבים, אזרחי ישראל, הולכים ומקצינים את עמדותיהם בכיוון של פלשתיניזציה. משה גבאי, מהמכון ללימודים ערביים בגבעת־חביבה, אמר כי רובם הגדול של הערבים בישראל מתון, מכיר במדינה, ורוצה להזדהות עמה יותר, בתנאי שתפתח סמלים שיביאו אותו ואת שאיפותיו בחשבון.

פרופ' גבי ורבורג, מנהל המכון הישראלי בקהיר, ציין כי המכון יזם הקמת ספריה של מסמכים, הדנים בהיסטוריה של היהודים במצרים מאז מחצית המאה הי־19. לדבריו, גם כאשר קיימת מתיחות ביחסים בין ישראל ומצרים, ממשיך המרכז שבקהיר למשוך מספר הולך וגדל של מדענים וחוקרים מצריים, הבאים להיעזר בשירותיו. בשנה האחרונה הצטרפה אוניברסיטת אל־אזהר, בשיתוף סטודנטים הלומדים עברית, לנעורים במכון.

עת"א תבחן שוב עמדתה בקשר לנסיעת להקת "שלום 85" לדרא"פ

לאחר שנודע, כי בכוונת להקת "בת שבע" לצאת לדרום־אפריקה, בניגוד להמלצות משרד החוץ

מאת חיים הנדוורקר
סופר "הארץ" בתל־אביב

עיריית תל־אביב מתכוונת לבחון מחדש את עמדתה בקשר לנסיעת להקת "שלום 85" לדרום אפריקה, לאחר שהתברר, כי בכוונת להקת בת־שבע לנסוע לדרום־אפריקה, בניגוד להמלצת משרד החוץ.

הנושא ייבחן בשבוע הבא כאשר ישוב ראש העירייה, שלמה להט, מביקור בארה"ב. יצוין, כי בעיריית תל־אביב החליטו להתנגד לנסיעתה של להקת "שלום 85", בעקבות המלצתו השלילית של משרד החוץ. הדבר עורר ביקורת בקרב אנשי הלהקה, הזוכים לתמיכה כספית מהעירייה. הם טענו, כי רק הם יכריעו בנושא הנסיעה. בינתיים, לאחר שהתברר, כי להקת בת־שבע מתכוונת לנסוע לדרום אפריקה, החליטו בעיריית ת"א, כי יש מקום לבדוק מחדש את הנושא.

עדיין לא ברור אילו צעדים מתכוון משרד החינוך לנקוט, אם בכלל, בעניין נסיעתה הצפויה של להקת בת־שבע לדרא"פ. במשרד החינוך נאמר לנו כי הנושא ייבדק. גורמים מדיניים אישרו, כי גם התזמורת הפילהרמונית וגם התזמורת הקאמרית, הוזמנו להופיע בדרום אפריקה, ובכוונתם לא להיענות להזמנה עקב המלצת משרד החוץ.

חברת "ברי" הגישה בקשה להשמיד לחם מסוג קרסטינס

לטענתה הפסיקה לשווק הסחורה לאחר שהתברר כי המוצרים פגומים

מאת יהודית קנולר
כתבת "הארץ"

בקשה להשמיד לחם פריך מיובא מספרד מסוג "קרסטינס" הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל־אביב, מטעם חברת ברי ומקונצרן ויסוצקי. מדובר בלחם פריך שאותו מייבאת לארץ חברת אוסמו ויליגר בע"מ. בין חברת ויליגר לבין חברת ברי נחתם הסכם שיווק בלעדי בהיקף של 250 אלף דולר. ויליגר טוענת שחברת ברי בדקה את הסחורה שקנתה, אישרה את איכותה, אך שילמה רק בעבור מוצרתה.

חברת ברי טוענת כי הפסיקה לשווק את הסחורה משום שהתברר כי הסחורה פגומה והוחזרה על ידי רשתות השיווק. לטענתה, הוכיחו בדיקות מעבדתיות כי המוצרים פגועים וכאורשים ומרכיביהם שונים מן המוצר שהתרבבו רשום על האריזות. הבקשה שהוגשה לבית המשפט להורות על השמדת המוצרים או לחילופין להחזירם ליבואן, היא חלק ממערכת של תביעות ותביעות נגדיות שהגישו הצדדים.

התביעות טרם החלו להתברר, אך הבקשה למתן הוראות מה ייעשה בסחורה שמעיד הפגומה עומד להול בעוד כשבועיים, תתברר בימים הקרובים.

ישראל ברון: יבוטל מס ערך מוסף על טיסות ותחבורה ציבורית לאילת

הממונה על הכנסות המדינה סיפר גם כי מודעי חתם על צו לביטול מס הקניה על בירה כחול־לבן

מאת איתן רבין
סופר "הארץ"

"החל ב־1 באפריל יבוטל מס ערך מוסף על טיסות ותחבורה ציבורית לאילת, מכל רחבי הארץ", אמר אתמול הממונה על הכנסות המדינה, ישראל ברון. הוא מסר גם כי שר האוצר, יצחק מודעי, חתם על צו, המורה לבטל את מס הקניה על בירה מתוצרת הארץ, הנמכרת באילת. זוהי הפחתת מחיר בשיעור של 18 אחוז.

ברון ציין, כי ההפסדים הנגרמים למדינה כתוצאה מהחלת אזור הסחר החופשי באילת, והפחתת תשלומי מס הכנסה, מגיעים ל־6 מיליון דולר בשנה. רק בעוד תשעה חודשים ניתן יהיה לבדוק אם אזור הסחר החופשי באילת עוזר לעיר.

משקיע מגרמניה מתכנן לבנות מלון באילת

מאת איתן רבין
סופר "הארץ"

משקיע מגרמניה מסר אתמול לשר התיירות, כי הוא עומד לבנות מלון בנקודה הדרומית של אילת, באזור הגמל, בהשקעה של 25 מיליון דולר. אתמול סייר שריד עם המשקיע בעיר.

דוברת משרד התיירות מסרה אמש, כי שר התיירות נתן את הסכמתו לבניית המלון, אך טרם הוצאו האישורים לכך.

ערכה את העמוד: רחל דנה

מודע לציבור
על משקפיים ועדשות מגע.
אין לסמוך על בדיקת מחשב
בדיקה במחשב להתאמת משקפיים, אינה מדוייקת.
היא מיועדת לסייע למי שאינו בעל מקצוע, לקצר משך בדיקה אחת מתוך כ־12 בדיקות שעל האופטומטריסט לערוך!
להסבר נוסף פנה לאופטומטריסט שלך
אגוד האופטומטריסטים והאופטיקאים בישראל
בשמירת עין הציבור
ISRAELI OPTOMETRISTS & OPTICIANS ASSOCIATION
ת.ד. 2826, ת"א. מיקוד 61027.

אוניברסיטת תל־אביב
החטיבה לתכניות מיוחדות
סיום הרישום
לקורסים לקהל הרחב
ביחידה ללימודי חוץ
מחזור מס' 30 פברואר־יוני 1986
הרישום מסתיים ב־31.1.86
הנרשמים לאחר מכן יחוייבו בקנס פיגורים
בין נושאי הקורסים:
אנגלית — שיחה, כתיבה, אנגלית למנהלים;
עברית, ספרדית, צרפתית, גרמנית.
כלכלה — פסיכולוגיה
ניהול פיננסי — יחסי אנוש
אמצעי התקשורת — פילוסופיה
כימיה ביולוגית — ארכיאולוגיה
כימיה שמושית — קבלה
תיאטרון — חסידות
אמנות — ספרות
וקורסים רבים נוספים
פרטים והרשמה: במשרד היחידה ללימודי חוץ, אוניברסיטת ת"א, רמת אביב, רח' קלאוזנר 8 (ליד בניין וולפסון להנדסה), בשעות 10—13, 17:30—19, טל' 425452, 420388.
אוטובוסים: דן 25, 45, 49, 74, אגד 274, 572.

הוועדה המקומית לתכנון ובניה נצרת עילית

הודעה על פי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965

ניתנת בזה הודעה כי בהתאם לסעיף 149 לחוק הוגשה לוועדה המקומית לתכנון ובניה נצרת עילית (להלן הוועדה המקומית) בקשה להיתר בניה בגוש 17526 חלקה 49/1 בשם מר מאלם בסול תביה, הבקשה כרוכה בהקלה הבאה:
היווצרות קומה נוספת מעל למותר.

כל המעוניין לעיין בתכנית במשרד הוועדה המקומית נצרת עילית, במקום ובימים שבמשרדים האמורים פתוחים לקהל.
כל הרואה עצמו נפגע מהקלה זו רשאי להגיש התנגדותו להתרת ההקלה הנ"ל תוך שבועיים מתאריך הודעה זו לוועדה המקומית במשרדי העירייה.

מ. אריאב
יו"ר הוועדה המקומית לתכנון ובניה

מדינת ישראל
חוק התכנון והבניה, תשכ"ה — 1965
מרחב תכנון מקומי הגלבוע
הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה — 1965, כי הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז הצפון, החליטה באישור שר הפנים, לאשר שינוי תכנית מפורטת הנקראת: תכנית מפורטת מס' 4785 שינוי לתכנית מפורטת מס' 2552 — שינוי יעוד למגורים בכפר טייבה.
שהודעה על הפקדתו ביחד עם התשריט המצורף אליה, פורסמה בילקוט הפרסומים מס' 3103 מיום ד' בתשרי התשמ"ה (3.10.84) עמוד 15.
אלה הם השטחים הכלולים בתכנית: גוש 23207 חלק מחלקה 1.
עיקרי מטרת שינוי התכנית: שינוי יעוד השטח מחקלאי למגורים וחלוקה למגרשים.
השינוי האמור בצורה שבו הועדה המחוזית אישרה אותו ביחד עם התשריט המצורף אליו, הופקד במשרדי הועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה הגלבוע שבתל יוסף.
וכל המעוניין רשאי לעיין בו ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

תאריך: כ"ה בטבת התשמ"ו 6.1.1986
ישראל קינג
יו"ר הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה — צפון

המרכז הישראלי לניהול
מרל המרכז ללימודי ניהול
הכשרה בניהול מתקדם ליחודי תעודה
נמשכת ההרשמה
מגמת ניהול כללי
מחזור כ"ט 11.2.85
מנהל אקדמי: פרופ' דב פקלמן
הקורס מיועד למנהלים בעלי נסיון מעשי המיועדים לתפקידי ניהול בכירים.
כ־550 שעות לימוד במגוון הנושאים הבאים:
* מדיניות עסקית * כלכלה * חשבונאות ניהולית * מחשבים * פסיכולוגיה ארגונית * תורת הארגון * מימון * ניהול כח־אדם * יחסי עבודה * הגורם האנושי בניהול * חקר ביצועים * דינים למשים בעסקים * שיווק * כלכלת ישראל * תקשורת * ייצור * מבנה מוסדי של המשק *
המכינה תיפתח בתחילת ינואר 1986
מגמת ניהול למהנדסים
מסלול לימודי יום
יועץ אקדמי: פרופ' מיכאל פרי
מנהל אקדמי: ד"ר רוני ולנסי
הקורס נערך בשיתוף עם התאחדות המהנדסים בישראל. מיועד למהנדסים, למתכנים ולאקדמאים העוסקים בניהול או מיועדים לתפקידים ניהוליים.
כ־300 שעות לימוד בארבעה תחומי לימוד:
* כלכלי־מימוני * התנהגותי־ארגוני * ניהול וחקרה ניהולית * מודלים כמותיים וניהול פרוייקטים *
הקורס מוכר לצרכי גמול השתלמות.
בירושלים (מחזור ו') ימי ה' בשבוע החל מ־23.1.86
מידע ופרטים נוספים על תוכניות אלה במזכירות מל"ך טל. 03-429895/6 ובמזכירות המטייל, רח' הבריכה טולר 4, ת.ד. 53033 ת"א 61330, טל. 03-257202

תגיד, נרשמת לירידי?
לנרשמים החודש 20% הנחה ביריד אדם ומעונו '86
iic
המבצע לתשלום במזומן.
התקשר עוד היום למרכז הירידים בישראל, מחלקת מציגים טל. 422440, 03-422422

הארץ

יום ג', י' בשבט, תשמ"ו
28 בינואר 1986

ירושלים: רח' החבצלת 2 טל' 224245־6 ת.ד. 273 מיקוד ירושלים 91002 חיפה: רחוב נורדוי 20 טל' 661166־8 ת.ד. 5259 מיקוד חיפה 31052

בתל־אביב: המערכת, ההנהלה, מחלקות המודעות, ההפצה והמנויים, רח' זלמן שוקן 21, טל' 824261 ת.ד. 233 מיקוד תל־אביב 61001

המו"ל: הוצאת עתון "הארץ" בע"מ, רח' זלמן שוקן 21, ת"א
העורך: גרשום שוקן. האחראי: מתי גולן.
אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ואינה מחזירה כתבי־יד.
HAARETZ Daily Newspaper, Tel-Aviv, Israel — P.O.B. 233. Tel 824261

אי אפשר לקצר את הדרך

"פסגה עכשיו" בין ראש ממשלת ישראל ונשיא מצרים לא תהיה; במועד מאוחר יותר היא כבר "בלתי נמנעת". לדעת השר וייצמן: "שני הצדדים רוצים בה". אם פגישה זו כה חשובה, כפי שהשתמע מדברי השר, נשאלת השאלה מתי תיערך; ועל שאלה זו עדיין אין תשובה — אלא רק שהיא עתידה להתקיים "בקרוב".

אפשר לטעון, כי הגיע הזמן ששמעון פרס ייפגש עם חוסני מובארק, אחרי שנפגש עם ראשי ממשלה אחרים; אולם את ההסבר להתמהמהות הפגישה עם מנהיג מצרים אין למצוא בירושלים. קיומה של פסגה מצרית־ישראלית תלוי בראש וראשונה ברצונו של נשיא מצרים ובשיקוליו, וככל שאפשר להבחין — ביזמת וייצמן לקהיר לא חוללה כל שינוי בעניין זה.

אולם יש לשאול מה אפשר להשיג במפגש מעין זה. פרשנים ייחסו לעזר וייצמן את הדיעה כי כל "איתחממות" שבין שתי המדינות יורדת לדרגה נמוכה יותר של חשיבות, אם הרצון ביחסי הבנה וידידות יבוטא במישור ההנהגה העליונה של שתי המדינות.

יש מקום להאמין, כי הידברות אישית בין פרס ומובארק עשויה להשפיע באופן ממתן על כתיבתם של עיתוני מצרים בנושאים הקשורים בישראל. גם אפשר לקוות, כי הפקידים המצריים, שיצטרכו לעבוד יחד עם המנכ"לים שלנו כדי לגבש את שטר הבוררות בעניין טאבה, ינהגו בגמישות רבה יותר משאפשר לצפות מהם בדרך כלל.

אולם מאחר שמצרים תבעה חזור ותבוע מישראל כי תסכים להעביר לבוררות את הסכסוך בדבר הריבונות על טאבה ובדבר מיקומו של הגבול הבינלאומי, ומאחר וישראל קיבלה תביעה מצרית זו — אין זה אלא טבעי שכל אחד משני הצדדים יקפיד על כך שנוסח שטר הבוררות לא יקפח את סיכוייו לזכות בפסק. ואם המצרים הבטיחו בשני סיבובי שיחות המנכ"לים והבהרות נוספות, כי הצד המפסיד בבוררות יזכה בגישה חופשית לטאבה ולמתקני הקיט בתחומה — יש לתרגם את הצהרת הכוונה המצרית לשפת סעיפים, שיגדירו במפורש גישה חופשית — מהי.

אילו בעיות ששום מפגש בין שני המנהיגים הלאומיים לא יוכל לפותרן; זו מלאכה לדיפלומטים מקצועיים, הצריכים להיעזר בייעוץ של משפטנים. שום פסגה לא תוכל לשחררנו מהצורך להתעיין עם עמיתינו המצרים על שטר הבוררות לפרטיו; ובעוד הנשיא מובארק יכול לשפר את האווירה שברקע הדיונים ועריכת פסגה בתאריך קרוב ככל האפשר תתקבל בישראל כעדות לרצונו הטוב של נשיא מצרים — טעות היא לחשוב כאילו בכך נוכל להיפטר מהדאגה לעיבוד המסמכים ששום הליך של בוררות לא יתכן בלעדיהם.

השר וייצמן יכול להאמין כי ישראל היתה צריכה לגשת מלכתחילה לסוגיית טאבה בדרך שונה מזו המתבטאת בהחלטת הקבינט מיום ה־13 לחודש. אולם מאחר ששמעון פרס וכל יתר נציגי המערך בקבינט העריכו, כי יש לקבל את דרישת הליכוד שכל נציגיו יסרבו לבוררות על טאבה, אלא אם יטופל העניין במסגרת של "עסקת חבילה" — אין מנוס מלנסות ולהתקדם באפיק של דיונים במישור פקידותי.

אף אין להאשים את המצרים אם הם יעמדו על המוצא הזה. בקהיר יודעים היטב כי החלטת הקבינט מחייבת גם את השר וייצמן, ויש להניח כי הם מעריכים באופן מציאותי את חוסר־סיכוייו להשיג את תמיכת הקבינט להסדרים שיתנו לישראל פחות ממה שהוגדר בהחלטת הקבינט כתנאים להסכמה ישראלית לבוררות על טאבה.

וייצמן יכול לחשוב, כי ישראל החמיצה הזדמנויות לחימומו של השלום הקר; אבל מאחר שכוחו וכוח המערך לא הספיקו לניצול אותן הזדמנויות, משום שציבור הבוחרים כפה עליהם את הקואליציה עם הליכוד — אין מנוס עתה מלהמשיך וללכת בדרך שהותוותה לפני שבועיים בהחלטת הקבינט: פסגת מנהיגים תעזור, אבל היא לא תקצר את הדרך אל שטר בוררות "מלא ומדויק".

פרשת וסטלנד האמיתית

הסערה שקמה בפרלמנט הבריטי סביב פרשת המפעל למסוקים וסטלנד נסבה על עניין משני, בעוד הכל בלונדון מתעלמים בשקט מהבעיה העיקרית שמציגה הפרשה. אפשר למצוא דמיון בין פרשה זו לעניין המספנות בחיפה.

המדובר במפעל האחרון לייצור מסוקים שנותר בבריטניה ועומד על סף פשיטת רגל. הרוחות בווסטמינסטר סוערות סביב שתי התפטרויות, שבעטיין אף דורשים את התפטרותה של הגב' תאצ'ר. הראשונה היתה התפטרות מיניסטר ההגנה מיקל הזלטיין, במחאה על שראש הממשלה התנגדה לניסיון לארגן קונסורציום אירופי להצלת המפעל, והעדיפה את קנייתו ושיקומו בידי החברה האמריקאית הגדולה סיקורסקי. הגב' תאצ'ר הואשמה בחוסר־נאמנות לרעיון של פיתוח תעשיית נשק מערב־אירופית.

הסערה השניה קמה סביב הדלפה לעיתונות של מכתב פרקליט המדינה אל מר הזלטיין, ובו ביקורת חריפה על הדרכים הפורמליות בטיפול בפרשת וסטלנד. החשד נפל על שר התעשייה ליאון בריטן, ואחרי ההכחשות, הודיעה הגב' תאצ'ר לפרלמנט שאכן השר בריטן אישר את הדלפת המכתב והיא, כביכול, סומכת ידיה על החלטתו.

החטא הגדול בעיני הפרלמנט לא היתה רק ההדלפה אלא — ובעיקר — ההכחשה המקורית. השר לא אמר אמת לפרלמנט, וזה לא יסולח, ומסקנתו — התפטרות. אך איש בפרלמנט אינו נרעש, אינו דורש דין וחשבון ואינו מנסה לרדת לעומקה של הבעיה האמיתית: איך קרה שבריטניה, לשעבר מעצמה תעשייתית, אינה מסוגלת לקיים אפילו מפעל אחד למסוקים — עם כל החשיבות הביטחונית שבדבר? הכיצד אין איש נדרש לתת את הדין על מה שקרה — לא רק בחברת וסטלנד אלא בתעשייה הבריטית בכללה, היורדת בהתמדה לרמת תעשייה במדינה מתפתחת מהעולם השלישי. איך קרה שהבחירה היא בין מכירה לאירופאים לבין מכירה לאמריקאים — ולא שיקום המפעל הבריטי?

לא בכל אנו אשמים

שליחות וייצמן אינה בושה אך גם לא כבוד גדול — הפיסגה שלה פרס משתוקק כל כך לא תשנה את העובדה שיותר ממה שחוסיין, ערפאת ומובארק רוצים בשלום, הם דואגים להישרדותם הפיסית

מאת יואל מרקוס

נסיעתו הפתאומית של עזר וייצמן לקהיר אינה אולי בושה גדולה (כפי שטוענים אישים בליכוד), אך גם אינה כבוד גדול. זה יותר משנה מתחנן שמעון פרס במישרין, בעקיפין, בסימנים, ברמזים ועל ידי שליחים אחרי הנשיא מובארק, כדי שהלה יואיל ברוב חסדו להענות לפגישה ביניהם. מה לא עשה פרס לשם כך: הוא אף העביר בקבינט החלטה לבוררות על טאבה, תוך איום שאם זו לא תתקבל הוא לא יהסס לפרק את הממשלה. בשביל טאבה, תאמינו לכם. ומה היתה התודה והברכה של מובארק? עוד דחיה בפגישה המיוחלת עם פרס.

בנסיבות אלה קיבלה שליחותו של וייצמן מימד קומי במקצת ופאתטי במקצת. קומי — משום שהלה וייצמן ופרס האמינו באמת ובתמים שניתן לשמור את דבר השליחות בסוד (כדי שאם לא תעלה יפה, לא תוכה ביזיונה בפומבי?) ואף עשו צעדי הסוואה מגוחכים, בהתחשב בעובדה שמהדורות כמוסים כאלה הגיעו עוד במהדורות האור לעמודים הראשונים של העיתונים. פאתטי — משום שהיה ברור שוייצמן בא להתחנן על נפשו של פרס, שאם לא תצא הפיסגה לפועל — איך יוכל להיות "רוטציה" בלי פגישה בין ראשי מדינות? — תהיה זו בבחינת מהלומה ליוקרתו של ראש הממשלה וליוקרתו של וייצמן, נביא ההתקרבות למצרים. בסופו של דבר, זו היתה שליחות יותר פאתטית מאשר קומית, משום שגם פיסגה כזאת בין שני המנהיגים ספק אם תשנה באמת את היחסים הקרים בין שתי המדינות.

עזר וייצמן: ביקור קומי ופאתטי במקצת

זה חודשים חוזר ונשנה תיאור אחד סביב פעילות השלום של פרס, בעיקר במסעותיו בחו"ל. ראש הממשלה — חוזרים ואומרים כל היודעים — "הצליח להעביר את הכדור לצד השני". במשך החודשים הללו נזרקו כל כך הרבה כדורים, שדומה שמנהיגי ערב רק צריכים להושיט יד כדי להחזיר לנו משהו. "הכדור בצד השני" הוא אולי מונח שחוק אך אין זה גורע מאמיתותו. לזכותו של פרס ייאמר, שהוא נתן למובארק ולחוסיין הרבה פתיחות אך אלה אינן מנוצלות. מה שמוביל למחשבה, שלשוא אנו מייסרים את עצמנו — ייתכן מאוד שבכל זאת לא הכל באשמתנו.

הקושי הוא בעובדה, שיש לנו עניין עם מנהיגות ערבית בינונית, אשר אינה נכונה להסתכן במהלכים משמעותיים בלא ביטוח של מאה אחוז להצלחה. בעיית טאבה מוצגת אמנם כנושא מרכזי, אך מי שמצפה שעם פתרון הבעיה הזאת יושתו יחסי ישראל־מצרים, טועה. ולא באשמתנו. מעמדו של מובארק קשה ושבירי בתוך מצרים. ולאופוזיציה משמאל ומימין מתחבר גם המגזר האינטלקטואלי, במעין חרטה קולקטיבית על השלום עם ישראל. הפחד של השלטון להקיע את רוצח ראס בורקה כדי לא לפגוע ב"פופולאריות" של מעשהו, שהפך אותו כמעט לגיבור לאומי, מעיד על הרוחות הנושבות במצרים. אין זה אומר שמובארק אינו מסוגל לקיים פגישת עבודה עם פרס בלי הרבה "טראראם" ולהישאר בחיים. אך הוא אינו רוצה ואינו יכול לנרמל את היחסים כפי שתיארנו לעצמנו בשמחת השלום בין שתי המדינות. בשביל מובארק, המאבק על הישרדותו הפיסית, זה משום מסוכן.

חוסיין, פרופסור להשרדות, לא יסכן את ראשו במה שפרס רואה "הזדמנות היסטורית". אחרי שנים רבות שבהן עלה בידו להימנע מהקפיצה למים הקרים, תגובותיו לפתיחות שלנו — והיו כאלה גם לפני פרס — משונות מאוד. הוא מתחיל להתרוצץ, לקיים פגישות מראתוניות עם כל מי שהוא יכול, נוסע לבירות ערב, עורך ביקורי פתע אצל מנהיג זה או אחר, נואם, מדבר, משדר. לבסוף דבר לא יוצא מזה. המלך הירדני מזכיר משחק מכאני בלונה פארק שאותו משלשל בו — מלא ציפיות — מטבע, ואכן, כל המכונה מתחילה לזוז: גלגלים נעים, דמויות מונפות מניפות ידיים, כדורים מתגלגלים ממקום למקום, נשמעות סירנות ואורות צבעוניים נדלקים וכבים. אך אחרי שתי דקות הכל נעצר, ואתה תמה מה קיבלת בעצם תמורת המטבע. הסברים אינם חסרים. מומחים יאמרו שבוי־ שילך בלי אשף עליו להיות בטוח שיקבל את כל השטחים לרבות מזרח ירושלים. זה שנים שהוא "כמעט בא". וזה שנים שה"כמעט" הוא המהלך הסופי. אצל חוסיין זו שאלה של הישרדות.

ערפאת שבוי גם הוא במלכודת דומה. הוא אינו מסוגל להביא את עצמו למינימום שארה"ב דורשת ממנו. ערפאת, חוסיין ומובארק אינם נכונים להעז. כמובן, הם גם קוראים את המפה בישראל של ממשלת הליכוד, אבל האמת היא שאולי זה המצב הטוב ביותר לשנים רבות. אפילו זה אינו מספיק לטעמם — זה עדיין יותר ממה שסאדאת יכול היה לקוות מישראל של מנחם בגין והמגבאים שלו. בכל אופן, כשהוא העז והצית את התלהבות הציבור כולו, קיבל מעל ומעבר למה שהיה אפשר לנחש אי־פעם.

שכן יש אלמנט אחד שהגלגלמנים הללו מקהיר ומרבת עמון אינם מבינים. ציפייתנו הדרומה לשלום והכמיהה לבוא סוף סוף אל המנוחה והנחלה הן כה גדולות, שכאשר יעז מי כמו סאדאת לעשות מהלך שיסעיר את לב הישראלים ויקלעו אותם לזעזוע פנימי ולדילמה ריאלית, תהיה סאן רעידת אדמה. חוסיין, ערפאת ומובארק, אילו חברו יחד ביוזמה, היו יכולים לזעזע אותנו באמת. אך הם דואגים לעורם והקיבוצים אצלנו חגיגים. לא, לא הכל באשמתנו.

בסוגריים / זאב שיף

אלי גבע בחוץ

מלחמת לבנון פילגה את העם והמחלוקת לא פסחה גם על צה"ל. קצינים בכירים יצאו חוצץ נגד שר הביטחון דאז, אריאל שרון, ודרשו בפורומים צבאיים את התפטרותו. חיילים וקצינים סירבו לשרת בלבנון והיו מוכנים לשבת בשל כך בכלא. הרמטכ"ל המלחמה, רפאל איתן, פיטר מהצבא קצין מוכשר, משום שהלה פירסם ללא רשות מאמר לאירועם ב"הארץ", הביע בו תמיכה עקרונית בעמדתו של אלי גבע. בהחלטה מלפני שנה (בינואר 1985) לפנות מלבנון, נתנה ממשלת הקואליציה הלאומית אות, לשים קץ למחלוקת זו. אך מהישגיה של ממשלה זו הוא שהביאה היחלצותנו מביצת הדמים הלבנונית שיש לשרשנו בה שלוש שנים.

מאז נעשתה הנסיגה, הועלה לדרגת אלוף אחד הקצינים הבכירים, שהגיש את התפטרותו בעת המלחמה (עמרם מיצנע). קצין בכיר אחר, שיצא כמעט נגד שר הביטחון הועלה בדרגה וקודם בתפקיד. הקצין שפוטר מן הצבא הוחזר לתפקיד חשוב במילואים. הסרבנים חזרו לשרת ביחידותיהם לאחר שריצו את עונשם.

רק פרשת אלי גבע נשארה פתוחה. באחת ההזדמנויות בעבר, אמרתי לאלי גבע כי הסיכוי שיוחזר לשירות מילואים יגדל, כאשר ישלים צה"ל את נסיגתו מלבנון. טעיתי. הרמטכ"ל משה לוי מסרב להחזירו לשירות במילואים בטענה כי בכך יעביר — כפי שאמר לוועדת חוץ וביטחון של הכנסת — את המבוכה בצה"ל. רב־אלוף לוי מחמיץ בכך לדעתי הזדמנות להסל את המחלוקת ולאחות את הקרע שגרמה מלחמת לבנון. בסירובו לגבע, מחזיר אותנו הרמטכ"ל פסיכולוגית ללבנון ולבעיותיה. חבל שרב־אלוף לוי אינו מצליח להתנתק מתקופת רפאל איתן, האיש שרק באחרונה תבע, בעקבות נפילת קטיושה בקריית שמונה, להחזיר את צה"ל לנהר הליטני.

צה"ל אינו נתון כיום במבוכה וכשהיה במצב זה, בתקופת המלחמה, לא נרתע הפיקוד הבכיר בהנהגתו של רב־אלוף לוי מלהתמודד עם הבעיות המוסריות והחינוכיות שהתעוררו עקב כך. ליבון גלוי ואמיץ של הבעיות, ולא בריחה מהן, הוא שיסייע להפיק את הלקחים הנכונים. השארת אלי גבע בחוץ תהפוך אותו לסמל ותחזיר את המחלוקת לקדמותה. יתכן שמוקדם עדיין להחזיר את אלי גבע לפיקוד ישיר על יחידות, אך ראוי שאפשר לשבצו בתפקיד־מטה שבו שנים יוכל לתרום ממקצועיותו.

נשים באדום

חיסוי שמו של חשוד יהיה כרוך דווקא בעודף פרסום וסנסציה

מאת ד"ר זאב סגל

אם תתקבל הצעת החוק הממשלתית לאיסור פרסום של שמות חשודים, יהיו לנו נשים רבות באדום. למעשה, יהיו לנו נשים בשלל צבעים, וגברים מכל גוני הקשת. התוצאה תהיה עודף פרסום וסנסציה, שיקבלו את חיזוקם מאווירת המסתורין הנוצרת בגין חיסוי שמו של חשוד. העובדה כי שמה של "האישה באדום", אביבה גרנות, ליבלב באוזניהם של רבים עוד בטרם הותר פרסומו, רק מוכיחה את ה"אפקטיביות" של צווים שכאלה.

אך זו אינה הבעיה. את ההחלטה לאסור לפרסום את שמה של אחת החשודות בפרשה קיבל בית המשפט מכוח הדין הקיים עתה. החלטת בית המשפט התבססה על הוראת חוק בתי המשפט, שהוחקה בשנת 1984, ואשר לפיה "בית המשפט רשאי לאסור פרסום שמו של חשוד שטרם הוגש נגדו כתב אישום, או כל פרט אחר, שיש בו כדי לזהותו, אם הדבר עלול לפגוע בחקירה שלפי דין". תיקון החוק התקבל כשעתו בכנסת כמעט ללא דיון, הואיל ועליה הוגשה שלפי־ תים הבודדים איסור הפרסום מחשש שהפרסום יגרום נזק ממשי לחקירה, או סיכון ממשי למעורבים בה.

מה שנועד להיות חריג היה לחידוש קיים, ולמעשה לא בא תיקון החוק אלא כדי לתת אסמכתא חוקית לאיסורי פרסום, מטעמים של "טובת החקירה", שנתנו בתי המשפט גם בלא הסמכה מפורשת. החלטתה של המשטרה עתה לגבש לעצמה נוהל חדש בשאלה אימתי ראוי לה לבקש איסור פרסום מטעם שכזה, מעידה על הרגשתה שלא אחת מתבקש איסור פרסום בלא טעם מספיק (ראה ראובן שפירא "על שוטרים וגנבים", "הארץ", 21.1.86).

מה אירע בפרשת יער — גרנות? המשטרה ביקשה איסור פרסום על פירסום העובדה שנעצרה חשודה נוספת לבד מהגברת חוה יער. השופט סירב לאיסור גורף שכזה, והחליט לאסור את פרסום שמה של "האישה באדום". פרקליטה הסכים לבקשתה המפורשת של המשטרה לאיסור פרסום שמה של לקוחתו, ואיסור הפרסום יצא אל אוויר העולם. האיסור גירש את דפי העיתונות במונח חדש, "האישה באדום", שראוי יותר לתוכנית "זה הסוד שלי" מאשר לעניין רציני של חשד לביצועה של עבירה חמורה.

לקחי הביניים

לא קשה לקבוע שאיסור פרסום השם בשלעצמו לא הועיל דבר לקידום החקירה. אפשר בהחלט לומר שהמשטרה יכולה היתה זה מכבר לבוא לבית המשפט ולבקש הסרה של חיסוי השם. ניתן להניח גם שבית המשפט בהחלטתו הראשונה הושפע מההסכמה ההדדית של המשטרה והסנגור לחיסוי השם. מפי פרקליטים ושופטים ניתן לשמוע, כי הסכמה הדדית כזאת יש בה כדי להצדיק החלטה שיפוטית בדבר איסור פרסום שם של חשוד.

ולא היא. הסכמת שני הצדדים אינה צריכה להשפיע כהוראה על החלטת בית המשפט. בידיו הפקיד המחוקק את האינטרס הציבורי, ואת זכותו של הציבור לקבל מידע, בלא קיומו של אינטרס חיוני שבטובת החקירה, המצדיק את פרסום שמו של חשוד. במצב הנוכחי, שבו אין הגבלה כוללת על פרסום שמות חשודים, מהווה כל החלטה בדבר חיסוי משום הפליה כלפי אלה ששמם מתפרסם בשגרה. העדר מעמד בחוק לכלי התקשורת, שיאפשר להם לערער על איסורי פרסום, מחייב את שופטי המעצרים לשקול היטב טרם שהם מקבלים החלטה שיש בה כדי לפגום בעיקר גישתו של הדין הקיים.

כל מי שעדיין עוסקים עתה בגיבושה של הצעת החוק החדשה יכולים לרשום לפניהם את לקחי הביניים של פרשת יער — גרנות. אלה מראים, שאיסור פרסום שמו של החשוד אינו עונה לבעיות האמיתיות. אלה נוגעות להדלפות מאסיביות בדבר פרטי החקירה, התפתחויותיה השונות, ולפרסומים שיש בהם פגיעה חמורה באיסור הקיים על פרסומי "סוב יודיצה". על כך לא נתן בינתיים איש את דעתו.

הילודה והשלום

בעיות היסוד של מצרים ישפיעו בהכרח על מהלך יחסיה עם ישראל

מאת אליהו סלפטר

סוכני "עיסקת החבילה" של הבוררות עם מצרים על טאבה מסתבכים — ולא רק בשל התנאים הנוספים שצירפו לחבילה שרי הליכוד בקבינט. ישראל ממקדת עתה את מאמציה לסלק מכשולים אלה ולהזרים את תהליך הנירמול, מול הלחצים הנגדיים של האופוזיציה, של חלק מהאינטלקטואלים ושל הביורוקרטיה במצרים.

אך דומה כי קשיים אלה הם רק פני השטח של בעיות עמוקות יותר של דו־הקיום עם מצרים. זו נתונה במשבר כלכלי מעמיק, הצובר חומר־נפץ חברתי. משבר זה, על השלכותיו הפוליטיות הפנימיות, עלול להשפיע יותר על יחסיה עם ישראל ועם מדינות ערב מאשר המחלוקות המדיניות הנוכחיות. נכון אמנם שכישלון בפרשת טאבה עלול לזרז מאוד את התהליכים השליליים. בעוד הצלחה עשויה לתת לישראל פסק זמן להכוון את עתיד יחסיה עם מצרים על פי המשתמע מבעיות היסוד המצריות. יש לקוות, שההנהגה המצרית לא תתפתה להסות את מורת הרוח של ההמון לעבר עוינות מוגברת כלפי ישראל; אך האפשרות כבר קשה זאת, וככל שיחמיר המצב הכלכלי היא תעשה זאת ביתר שאת — הן משנאת ישראל והן כדי לנצל קלף נוח נגד הממשלה בקהיר.

מצרים מצויה כבר עתה בשלב מתקדם של התפוצצות אוכלוסין. כ־50 מיליון מצרים חיים על שטח מעובד בגודלה של הנגב שבה כ־13 מיליון תושבים — רובם מועסקים כחקלאים ובשירותים. תוך 25 שנים תוכפל אוכלוסיית מצרים — בלי כל סיכוי להגדיל במידה מקבילה את שטח הקרקע החקלאית או להנהיג תיעוש במימדים כאלה שיאפשרו קליטת חלק רציני של תוספת האוכלוסיה.

התוצאה כבר כיום — צפיפות נוראה, אבטלה גרובה, התמוטטות התשתית. מצרים מייבאת כ־6.5 מיליוני טונות חיטה וקמח מכלל כ־9 המיליונים של התצרוכת השנתית. חלק מהחיטה נמכר למצרים בתנאי הנוחה וחלק אחר במחירי השוק הבינלאומי. הלחם מסובסד בהיקף של 1.2 מיליארד דולר לשנה — מחצית כל הסובסידיות הניתנות למזון. נוצר מעגל קסמים: הלחם כל כך זול שמאכילים בו את הבקר ואת העופות, והבזבוז בקהיר בלבד נאמד ב־40%. אך הממשלה אינה מעיזה לצמצם את הסובסידיות, מחשש מפני מהומות.

קהיר: שלב מתקדם לקראת התפוצצות אוכלוסין

הילודה הגבוהה היא בעיית המפתח, שהממשלה אינה מצליחה להתמודד איתה. החוק אוסר הפלות, הדת אוסרת עיקור ורק כ־30% מהנשים משתמשות באמצעי כלשהו למניעת הריון — ואלה הן בדרך כלל אמהות לשלושה עד שישה ילדים. המכשולים העיקריים בפני הגבלת הילודה הם שלושה: הסתייגות הדת, מחירם הגבוה של אמצעי המניעה, המסורת המצרית של ריבוי ילדים כתוספת כוח־עבודה זול והדרכה של האישה להבטיח את אחיזת בעלה בהולדת בנים. הדרכה ההשכלתית הנמוכה של הנשים (כ־70% מהן אנלפאביתיות). באזורים הכפריים של מצרים כ־40% מהצעירות מתחתנות לפני הגיען לגיל 16.

כלומר, ירידה משמעותית בילודה תלויה בשינויים מרחיקי לכת בתרבות ובערכים של החברה המצרית — תהליך שהוא אטי מאוד בקרב חברה העבים.

נשיא מצרים — כל נשיא מצרי — יושב איפוא על חבית אבקת־שריפה דמוגרפית וחברתית. הוא יודע שהוא שולט במצב כל עוד הצבא נאמן לו, וכל עוד נמשך הסיוע האמריקאי המממן למעשה את הסובסידיות. כשההסתה נגד ישראל ונגד ארה"ב היא ממכשיריה העיקריים של האופוזיציה, מהלך נשיא מצרים על חבל־דק בין החשש מפני התמרדות עם הסתת האופוזיציה לבין החשש לאבד את הסיוע האמריקאי אם ייכנע להסתה זו.

מבט אחר / הדה בושס

שמעון פרס — בקידה קלה

ביקורו של ראש הממשלה שמעון פרס בחו"ל משמש השראה לבעלי טורים, פרשנים מדיניים ותמים יושבי קרנות. עכשיו דומה שגם אני־הקטנה שפיקפקתי את אפיו למוד להבין, שההולשה נרצעה פי כמה וכמה, והרב הדיפלומטיה המתנופפת מעלינו מחזירה רבים לשיפוט מאוזן. אני שמלכתחילה הייתי פרו־פרס, ואפילו בעד ממשלת אחדות לאומית, מבינה עתה לביזיונים בטלים, מסוג אחר לגמרי. אני מנסה לנחש — וללא הצלחה — מה אמר פרס לנסיכה דיאנה, וכיצד הרשימה אותו הנסיכה הצעירה, המסעירה את טורי הרכילות בעולם כולו. אני גם מקווה שלא נתקל בבעיות בפגישה דיפלומטית זו.

הנה, באחד הבקרים אני מאזינה לרדיו, ושם מוצאים לנכון לזמן לאולפן מומחה לנימוסים ולדרך ארץ, והלה שוודאי מתנהג בחצרות מלכים ונסיכים מסביר לנו ברצינות מרבית, שעל מר פרס לקוד קידה קלה בלבד לנסיכה. כלומר, אין הוא מחויב להשתחוות אפיים ארצה ולאחוז בשולי שמלתה, אבל קידה עדיין הכרחית. על נעליו של מר פרס — אומר אותו מומחה — להיות מצוחצחות למשעי, והמדובר בנעליים שחורות בלבד. החליפה שהוא לובש לעומת זאת, צבעיה נתונים לבחירתו, והצבעים הם חום, אפור או כחול. אבל כמובן זו צריכה להיות חליפה בעלת שלושה חלקים עם וסט. מר פרס מנוע מלפתוח בשיחה עם הנסיכה — הנסיך כנראה אינו נחשב בעיני אותו מומחה — כדי שלא להביכה בנושאים שאין היא בקיאה בהם, והיא זו הפותחת בשיחה.

ועכשיו לא נותר לנו אלא לנחש על מה שוחחו הנסיכה והרה"מ, ומהם תחומי העניין המשותפים לשיחתם. אפילו סקרנות לא תעזור במקרה זה, ואני רק מקווה שמר פרס אכן צחצח את נעליו בקפידה. בינתיים אנו מתבשרים שהנסיך צ'ארלס, שאותו מומחה ביטל אותו מכל וכל, השתתף גם הוא בשיחה, ולמר פרס נוסף מעריץ ברשימה ארוכה. ברשימתו של הנסיך, הנסיכה כנראה עדיין חוכבת ברשימה.

לפי שעה, בין דיווח מקוטע אחד לאחר עלינו להסתפק בפירורים מן השולחן המלכותי, והכתבנו ממש — וזו נחמה פורתא — אנשי הפמליה של הרה"מ. הללו, מתברר, היו נכונים לא רק לצחצח את נעליהם השחורות, והשתחוויות אפיים ארצה כדי שמר פרס ישתף אותם בחוויה המלכותית, והם גם לחצו עליו. אלא שלא עלה בידו להשיג. הפרוטוקול המלכותי לא כלל אותם ברשימת המוזמנים, והם נאלצו — כמונו — לצפות בקוצר רוח לדיווחים משומשים. אני נוכחת בבריחה מפרוטי מה, ודווקא על הנושא אשאר לומר, שמר פרס נמנע מהר (את הדרותו) כדי לדרוך ולספר לחברה.

ואם נגרמה עוגמת־נפש לאנשי הפמליה המקופחים, הרי שנגרמה אולי גם עוגמת־נפש למר פרס מכיוון שהפרוטוקול המלכותי אסר גם על צילומים. עכשיו יהיה עלינו להסתפק עד שיכתוב מר פרס, ביום מן הימים, את זיכרונותיו, כדי לדעת על מה התלחשו הוא והנסיכה דיאנה, מה לבשה הנסיכה (אינני יודעת אם אפשר לסמוך עליו בפרטים כאלה), וכיצד הרשימה אותו.

קונה לבבות מקצועי

ראש הממשלה אינו יכול להתלונן הפעם. מתברר שהוא קונה־לבבות מקצועי ואפילו המיס את לבה הקשוח של גברת הברזל, שוודאי אינו עשוי מחומר גמיש. על פי הדיווחים הוא הקסים אותה. אמנם בעלה של הגברת תאצ'ר אינו בהתחרות רצינית לפרס, אבל הרי סובבים אותה ראשי מדינות, מהם צעירים ונאים, ושרים בממשלתה שלה, מהם שופעי קסם אישי, והנה איש עדיין לא המיס את לבה — עד שבא ראש ממשלת ישראל.

מר פרס מתברר עושה לילות כימים ואינו מבזבז אפילו רגע אחד. ואם במשמעותיו בהרפת עוד ביקור ידידותי אצל זוג השוקלים אינו מהבט וסימון סניורה, וכמה נבות הורגו או — וזאת שלי — עתה התמכר לעיסוקים אינטלקטואליים פי כמה וכמה, ואני מודה שאני מקנאה בו קנאה רבה על הערב שבילה בחברתו של סר ישעיהו ברלין. ואם מדובר בהצגות, הרי בהצגה בלונדון יכול כל אחד הקונה כרטיס לבקר, אבל לא אל כל אחד בלונדון שר תתנהג בצורה. אך תמהה שמר פרס לא הלך לצפות בהצגת "יונה" מאת פיטר שייפר, שיש לה הקשרים תנ"כיים והיא נחשבת לרהיט לגרונו.

סוניה פרס גם אינה צריכה לקנא. עכשיו כולנו יודעים כיצד מבלה ראש הממשלה את לילותיו, ולמי מוקדשות שעות הלילה הקטנות שלו והרי הוא עצמו מתלונן על חיי הלילה המוטרפים שלו עם ריצ'ארד מרפי.

מר פרס כפי שהוא מבטיח, ואני מתחבבת על דיווחים טלוויזיוניים, משתלב, לפחות בעיני, טוב יותר בנוף האירופי מאשר בנופים האמריקאיים. מעשק המוספרש, אלגנטי, מצוי בסוגיות העולם, קורא את הספרים הנכונים (ועכשיו נוספו עליהם שתי ביוגראפיות: זאת של ט.ס. אליוט וזאת של הלורד מונטבאטן), סקרן לפגוש באישים הנכונים ולצפות בהצגות הנכונות — לא זו בלבד שאינו מבייש אותנו, אלא באירופה הוא מרגיש כבן בית ונוהג כשווה בין שווים, וכאמת. מגיעים לו ימים מספר של שלווה והתאוששות בין אנשים שהם כאלה שהוא ניתן להשתתף במוצאם מדי יום ראשון, בישיבת הממשלה. זה הרי תענוג שלא ייחסך באיתו בימים הקרובים.

מושגים מעוותים

מסעו של ראש הממשלה חושף, לבד הצלחותיו של מר פרס, את מושגי המנהיגות המעוותים שלנו. שנים ויותר סוג על מנהיגים בעלי כריזמה, כאילו מהם תצמח הישועה לנו ולבעיותינו, וביניהם מנו אישים כמנחם בגין ואריק שרון, ויש מי שעדיין עוד להדביק כריזמה ליצחק שמיר. והנה בא מר פרס, מנהיג אנטי־כריזמטי, עניני, קר רוח, מי שאינו מציג את רגשותיו לראווה ואינו סוחף אחריו את ההמונים בדמגוגיה צורנית, ודווקא הוא כובש לבבות באירופה ובאנגליה. הוא מתקבל כאחד המנהיגים הרציניים, החשובים והמוצלחים של ישראל. המדינה כולה יכולה להתכבד בו ובהופעותיו, ולא להשפיל את ראשה במבוכה. ואם כן, אולי משהו מעוות בדרך מחשבתנו ובעולם המושגים הלוהטני שלנו?

חידוש בביטוח חיים
רק למבוטחים בקבוצות הביטוח „מגדל" ו„הראל־שלוח"

ביטוח „מאבק בסרטן"

קבוצות הביטוח „מגדל" ו„הראל־שלוח" הן היחידות שהצטרפו לחברות הביטוח המתקדמות בעולם והרחיבו את פוליסות ביטוח־החיים שלהן.

ביטוח „מאבק בסרטן", המהווה חלק בלתי נפרד מפוליסת ביטוח־חיים נועד להקל ולעזור לחולי הסרטן בשעות קשות. הביטוח מעניק גיבוי כספי המאפשר את מיטב הטיפול הרפואי והסיעודי, במיוחד זה שאינו מכוסה ע"י הרפואה הציבורית ומכסה הוצאות גדולות הנגרמות עקב טיפולים רפואיים מיוחדים בארץ ובחו"ל ותרופות נדירות.

החידוש הנוסף— סכום הביטוח ישולם עם גילוי המחלה. במצב המשק כיום, ששרותי הבריאות מצטמצמים ורמת החיים יורדת — ביטוח „מאבק בסרטן" הוא פתרון חשוב מבחינה אנושית וכלכלית כאחד.

תמורת תוספת כספית קטנה, יזכל מעתה כל בעל פוליסת ביטוח־חיים בקבוצות הביטוח „מגדל" או „הראל־שלוח" להיות מבוטח בביטוח „מאבק בסרטן". כך נפתרת בעיה כספית נוספת פרט לזו הנגרמת עקב מוות, נכות או פרישה מעבודה.

לקבלת מידע נוסף פנה לסוכן הביטוח שלך בקבוצות הביטוח „מגדל" או „הראל־שלוח" והוא ישמח לייעץ לך.

קבוצת הביטוח הראל־שלוח

קבוצת הביטוח מגדל
מגדל של מעוז

יוסף עמיר כהן (יעקבסון)

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

מאחורי המסך והמיקרופון / לילי גלילי

היום שבו נסגרה הטלוויזיה (נכתב ביום תקלה)

אמש אירעה בטלוויזיה הממלכתית שלנו תקלה חמורה: ערב שידורים שלם, מילדים ועד "פספורט" עבר ללא תקלה. מרקע "כבה" לא האפיל אפילו לשנייה אחת: הכתבות הלמו את סדר הופעתן, כפי שהודיע הקריין, התכניות הוקרנו בתיאום מלא עם התוכן: התרגום עקב אחר הטקסט: אפילו הבגדים התורן של ההבהרה הבאווירה לא שגה בהגייה של שום שם לועזי.

כבר במשך השידורים, היה אפשר לחוש כי נפל דבר חמור בטלוויזיה הממלכתית. הרמז הראשון ניתן בהרמת הגבה של הקריין הבכיר, אומרים, הגבה הבאוולית, כיד בשם המהורה שעברה ללא תקלות. בגישי החדשות התכנסו לישיבת חירום בהולה. על הפרק, הרעה בתנאי עבודתם. "אי־אפשר לשבת כך פתאום בהסכם עבודה וגם אם ההסכם לארכובה, שבו נבללו הפוגות לרגל תקלה; ולפתע, מנחיתים עלינו בהוראה שלמה בת הבי־שעה", אמר מגייס ותיק, שזכה לביבר כלא של ועד העיתונאים.

הצופים, שהתרגלו להשתבש בתקלות בטלוויזיה לפתרון מצד קות לחוצות (הפעתרות במדינות הים בעת שידורי הפרסומת), הציפו את הטלוויזיה בקריאות־טלפון נזעמות. אחרים תקפו את הטלוויזיה על כי איבדה את שרידי אמונו של העם. מנהל הטלוויזיה, שמיהר להזכיר כי "הוא רק בפועל", נזף בקריינית ששכחה להתנצל לפני ציבור הצופים בתום השידור הלא־שומע, בניגוד למנהג הרווח בטלוויזיה לדרוש את התנצלות הציבור במקרה של תקלה.

הוועדים בטלוויזיה התכנסו לישיבות דחופות, והטיחו האשמות זה בזה. ועד הסבאים יצא בהודעה מנוסחת היטב, הקובעת כי "אי־התקלה נגרמה על־אף מאמצינו הכנים". יו"ר ועד העיתונאים שלח בתגובה את יו"ר ועד הסבאים "למקומו הטבעי בקן הקוקיה". המנכ"ל, שהוזעק לבניין יצא בהודעה לעיתונות, האומרת כי "אי־תקלות מסוג זה קורות גם בבי־בי־סי, ואפילו לעתים קרובות". עם זאת, לא ניקה את העובדים מאחריות, והבטיח לקיים בירור ממצה. חברי המליאה שוחחו בטלפון זה עם זה, ועם העיתונאים המסקרים את רשות השידור, וקבעו פה־אחד כי "בשידוריה הבלתי־מופרעים, התרוקנה הטלוויזיה מן הציבור, והפרה כל נורמות שהתגבשו".

גם במפלגות השתררה מבוכה. שרים בכירים בליכוד אמרו בתגובה, כי "טוב הכירה הטלוויזיה כי מאפיה שמאלנית שולטת בה: רק כך אפשר להסביר, כי דווקא בערב שבו פוטר אירוע של המערך, עבר השידור ללא תקלה". המערך רמז, כי ברור לו שזו מזימה של מקורבי הימין במחלקת החדשות, שביקשו דווקא לחשוף לעין הציבור במלוא היקפה את המהומה שפרצה בכנס המערך. שני פוליטיקאים בכירים (מימין ומשמאל), תקפו קשות את הטלוויזיה ואת עובדיה על "חוסר אמינות", ויצאו בהכרזה משותפת כי "הטלוויזיה אינה משקפת עוד את רצון העם וצרכיו". ההסתדרות הודיעה חד־משמעית, כי "היא תומכת בוועדי העובדים ובזכותם לא רק לשרוף אוטובוסים, אלא גם להעביר שידור תקין". אגודת העיתונאים המקומית יצאה בקריאה בזכות הציבור לדעת איך בדיוק קרה הדבר.

גם העיתונות הכתובה היתה בבעיה. מאמרי־מערכת מוכנים, התוקפים את הטלוויזיה על ריבוי התקלות, נגנזו ברגע האחרון, והוחלפו בכמה נושאים שוליים; עו"ד נודע כתב במכתב למערכת של עיתון נפוץ, כי "יש בשידור ללא־תקלות משום פגיעה בזכויות הטבעית של משלמי האגרה, הזכאים לשירות שהורגלו לו; שירות זה, נשלל מהם עתה". שר המצדד בהקמת ערוץ שני, אמר בראיון רדיו לתוכנית־מלל פופולרית, כי "הטלוויזיה הגיעה לסוף דרכה, גם תקלות אינה מסוגלת עוד לייצר". חבר־הכנסת המטיף לריבוי טבעי (ליהודים), קרא מעל דוכן הכנסת, כי "בשידוריה הרצופים והבלתי־מופרעים, מחבלת הטלוויזיה הממלכתית בהגברת הילודה". בשאילתא בממשלה, התקשה השר הממונה להסביר את השתלשלות העניינים שהביאה לאי־תקלה. בהצבעה פה־אחד, הוחלט לסגור את הטלוויזיה לעריכת בדק בית יסודי.

מני פאר: "אני לא מאמין"

חוזר או לא חוזר, זו השאלה למני פאר

ליד הסיפור הזה, אפילו ראשומון נשמע כקטע מתוק מלחמות הברית: לפני כחמישה ימים, הופצה בין העיתונאים הודעה לעיתונות המבשרת על שובו של מני פאר להנחיית "סיבה למסיבה". יש להודות, שההודעה התקבלה באדישות מסוימת, לנוכח פרישותיו וחזרותיו הנשנות של פאר (מני) מ"שעה טובה", וגלגוליה החדשים. אבל מה, בכל זאת אירוע תקשורתי הראוי לציון ולידיעת הציבור הצמא לבידור טלוויזיוני.

מצוידים בנתונים אלה, פנינו לבעל הדבר עצמו, להציג לו כמה שאלות־יסוד, כמו למשל: מה הוא מכין לקראת שובו, או במה תיבדל "סיבה למסיבה" זו מקודמותיה, ועוד כהנה וכהנה גישושים מקובלים באירועים מסוג זה. למרבה הפתעתנו, השיחה לא הגיעה כלל למעמקים הצפויים. "מה פתאום חוזר?" השיב מני פאר כבר בפתיח, "נכון שהיו מגעים, ופנו אלי, אבל הצגתי למנהלים כמה תנאים ודרישות שטרם התקבלו. ואין לדבר על חזרה".

נפעמים מהתפנית, פנינו שוב לגורמים המוסמכים ברשות השידור. "נכון", השיבו לנו, "מני פאר חוזר כבר השבוע. הוא מקליט ביום רביעי, וזה תוכנית הראשונה בכיכובו המתחדש, תשודר ביום ששי הקרוב".

חזרנו אל פאר. "אני לא מאמין", אמר. ואף חזר על כך פעמים מספר. לאחר שהתעשת, חזר פחות־או־יותר על נוסח התגובה הראשון: "נכון שמנהל הטלוויזיה ואחרים דיברו אתי, והבעתי נכונות להנחות תוכנית מסוג זה, כהמשך לתוכנית שהנחיתי קודם — אבל בתנאי שיעשו כמה שינויים לשיפור פניה. מה הם אותם תנאים — לא רצה פאר לפרט. את הראיון המעמיק שהתכוננו לערוך עמו, נאלצנו לדחות לימים של יתר בהירות. נכון לעכשיו, לא ברור, אם תהיה למני פאר — או לצופים בבית — סיבה למסיבה בליל־שבת הקרוב.

נור אדין דריני: תעודות הוקרה אין־ספור

שני הפרסים של נור אדין דריני

סמיכות הזמנים שבין הפרסים השניים כליכך המוענקים לו, נדירה אפילו אצל מי שהורגל בפרסים למיניהם, כדוגמת נור אדין דריני. היום יקבל דריני — המוכר יותר בכינויו "אבו־ג'ריר" — את פרס יו"ר הכנסת לאיכות החיים. בהודעה שקיבל מיו"ר הכנסת שלמה הלל, נאמר כי הפרס ניתן לו על "פעילותו המצוינת בתחום העמקת ההבנה והידוקים בין היהודים והערבים".

זה מן הצד היהודי. מן הצד הערבי, קיבל אבו ג'ריר לאחרונה תעודת־כבוד מיוחדת מ"הפטריארך של אנטיוכיה והמזרח כולו", איגנציוס זאקה הראשון, ראש הכנסייה הסורית האורתודוקסית, שמקום מושבו בדמשק. את הפרס העניק לדריני הבישוף דיוניסיוס, שהגיע מדמשק, בנוכחות נציגי הוותיקן וכל העדות הנוצריות.

בכל הכבוד הזה, ובכיבודים רבים שקדמו לו, זכה דריני בעבודתו כמגיש תוכניות הדת בקול־ישראל בערבית. דריני, ערבי ישראלי, נמנה על צוות־ההקמה של הרדיו בערבית, עוד בשנת 1949, ומאז הוא נחשב לאיש שנתן את התנופה הגדולה לשידורי הדת המפותחים כליכך ברשת זו. עיקר התנופה באה לאחר מלחמת ששת הימים, והיום עומדים השידורים על 52 תפילות נוצריות, ו־52 מוסלמיות, רובן בשידור חי. לפנים, נהג דריני לעבור מראש על הטקסטים של הדרשות המושמעות במסגדים; עם השנים, הגיעו הצדדים להבנה סמויה וגלויה של המותר והאסור, והיום מועברות גם הדרשות בשידור חי, ובלי בעיות.

עם הזמן, הצטבר באמתחתו של דריני, המופקד על תחום בעל רגישויות מיוחדות, תעודות־הוקרה לאין־ספור מהעדות השונות בישראל, בשטחים ובמדינות ערב. ואולם גולת הכותרת היתה ללא ספק הזמנה אישית לוותיקן ב־1966, וביקור אצל האפיפיור פאולוס השישי, עמו שוחח 20 דקות. אומרים, כי האפיפיור קיבל את פניו בכבוד השמור לראשי מדינה. היום, מצפה לדריני לאסוף גם את פרס יו"ר הכנסת הישראלית, מלווה ב־10 אלפים דולר.

עולם אחר

* יועצו להסברה של עראפת קורא להקמת תחנת שידור ערבית, בפיקוח הליגה הערבית. בראיון לכתב העיתון הלבנוני "אלתג'אמן" ברבאט, קבל יועצו של עראפת לענייני הסברה, נביל עמרי, כי "תחנות השידור הערביות אינן ממלאות את תפקידן לטובת הבעיה והמאבק הפלשתיני". לדבריו, "הזירה העיקרית של ההסברה לבעיה הפלשתינית צריכה להיות הארמה הכבושה. הארמה הכבושה זקוקה להסברה ערבית, ותחנות ערביות שיתמקדו באמרות עם מול האויב הציוני. התחנות במדינות ערב, המפנות את שידוריהן לארמה הכבושה, משיגות תוצאות הפוכות". מדוע לא יהיו לנו תחנות רדיו וטלוויזיה בפיקוח הליגה הערבית, הן יופנו לאויב הישראלי? מקשה נביל עמרי: "ינהלו אותן מומחים ערבים, הרחק מהסכסוכים הבין־ערביים האישיים". כמו כן, הוא מציע להקים תחנת־שידור ערבית מרכזית, שתקדם את הפעילות הדתית בארמה הכבושה, אפילו בלא לעסוק בפוליטיקה.

* שר ההסברה המצרי, צפות אל שריף, הודיע על שינויים צפויים בשידורים במצרים. ברדיו ובטלוויזיה ייעשה פיתוח בתוכניות המדיניות ובמהדורות החדשות, ויוקדש מקום לאירועים מקומיים. הערוץ השלישי יפותח בשלבים, עד להשלמתו. כן תיפתח בשנת 1986 האוניברסיטה הפתוחה המצרית. בתחילה, ישודרו בטלוויזיה באופן ניסיוני תוכניות של אוניברסיטת קהיר ועין שמס, ובעתיד תשודר כל אוניברסיטה מקומית בערוץ הטלוויזיה שלה. עוד לשנת 86 יוחל בביצוע פרויקט "עיר הפקות הטלוויזיה, הרדיו והקולנוע". הכנת התשתית לעיר ההפקות, השוכנת בעיר הקרויה שישה־באוקטובר, כבר בעיצומה.

ציתותים

* בתום ראיון שהעניק בירושלים לרשת טלוויזיה־כבלים בארה"ב, התבדח הד"ר הנרי קיסינג'ר על אופיים של כלי־התקשורת. בפנותו לכתב רשת־הכבלים סי־אן־אן בארץ, אמר קיסינג'ר כי "עד שיגיע הראיון לארה"ב, ייהפך כולו למתקפה על רייגן". מאחר שהראיון לא עסק כלל בנשיא ארה"ב, הביעו השומעים תמיהה וביקשו לדעת כיצד ייעשה הדבר. "אין בעיה", הסביר קיסינג'ר. "הם יקחו את הריש מכאן, את היוד במשפט אחר, יצמידו להן גימל מאמירה אחרת, עוד נון ממלה נפרדת, והרי "לכם". מיד לאחר־מכן, הזדרז קיסינג'ר להבהיר כי רק התבדח, והוא דווקא מכבד מאד את שידורי הרשת הנדונה.

* 700 השירים שנאלץ להאזין להם בתוקף תפקידו כיו"ר ועדת המוסיקה של רשות השידור, היו רק "מס ארוחויך", שנאלץ לשלם המשנה לירה, דוד ארזמן. חשבון מהיר העלה, כי 35 שעות מחייו הקדיש כל אחד מחברי הוועדה שהופקדה על בחירת 12 השירים לקדם־אירוויזיון. הבעיה האחרת, היו עשרות הפניות וקריאות־הטלפון של הכותבים והמחברים למיניהם וחבריהם הטובים, שביקשו להמליץ, להציע ולבקש. לפני השתדלות למיניהן האזין ארזמן בהבנה. הוגיע אותם בלקח אישי: גם השיר שכתב הוא עצמו לקדם־אירוויזיון לפני שנים מספר, לא נבחר כלל.

שיחה פרטית, בעיה ציבורית

חשבון טלפון מנופח שהגיע להגיע לקול־ישראל בירושלים מטלפון לא־פעיל במיוחד עורר את תשומת לבם של המטפלים על הנושא. הטלפון נמצא בחדר סגור במחלקת הבידור, ועל קצין הביטחון של הרדיו הוטל לבדוק את העניין.

איש־הביטחון שהושם במארב בחדרו, לא המתין זמן רב. באחד הערבים, נכנסה לחדר עורכת תוכניות מוסיקה ברדיו, אורלה אברהם, רעייתו של איש קול־ישראל, עמנואל הלפרין, המשמש עתה כנספח תרבות בפאריס. בעבר היה הלפרין (בראשותו של מנחם בגין), מנהל חטיבת החדשות בקול־ישראל. בשיחה, הודתה אורלה אברהם כי אכן השתמשה בטלפון של הרדיו לשיחה אחת עם בעלה בצרפת. בקרוב תובא אברהם לבירור בפני הגורמים המוסמכים.

בקול־ישראל מצאו עתה פתרון יעיל יותר למניעת שיחות פרטיות: רב הטלפונים שהותקנו במרכזיה החדשה חסומים לשיחות חוץ, ולמנהלים הבכירים ניתנו צפנים מיוחדים, המאפשרים להם שיחות נחוצות.

מה שלא נראה על המרקע

לצד העיצומים הגדולים, הגלויים לעין כל בטלוויזיה, נמשכים זה שישה שבועות עיצומים קטנים, הפוגעים בסיקור הטלוויזיוני. זה כחודש וחצי, משביתים הסבאים את ניידת השידור העומדת לרשות מחלקת החדשות, והיא הכלי המאפשר שידורים חיים של אירועים. ביסוד הסכסוך הזה, עומדת דרישת הסבאים להשוואת משמרות של מפעילי־הניידת למשמרות של העובדים בבניין, וההנהלה מסרבת להיענות לדרישה זו. עקב עיצומים זוחלים אלה, נמנע מהציבור לצפות בסיקור חי של ועידת חירות (שהתנהלה בריווח אולפני של דן רביבו); בבואו והגיעי של מסורבי־העלייה לנמל־התעופה בן־גוריון; בפגישת שמיר־פרס שהוקדשה בעניין טאבה, ועוד מיני אירועים שעליהם מופה מחלקת החדשות באקרובטיקה תקשורתית חלופית.

השבוע, הצטרף לעיצומים אלה גם מחסור בתאורנים, שגרם ביטולה של כתבה ב"מבט". הסבאים, שחשבו כי הדיון בתלונה המשמעתית נגד יו"ר הועד שלהם, חזי קוקה, יתקיים כבר ביום ו' שעבר, שיבצו אותו לעבודה. אלא שהדיון לא נגמר, ועל־פי הוראת בית־הדין, על קוקה התאורן להיות מושבת מעבודה עד תום ההליך. האיל התאורן אחר לא הגיע אף הוא לעבודה, נותר רק איש־תאורה אחד, ופוזות מכבות.

בטלוויזיה מלחשים, כי התקלות המתרבות לאחרונה בשידורים, אינן אלא מקרי־עיצומים נוספים שנוקטים הסבאים. אכן, הכל אפשר לייחס לכוח עליון, למכשירים שיצאו מכלל שימוש, לציוד מתקלקל. אך צירופי המקרים הרבים מרמזים כי אולי אין זה צירוף־מקרים. הסבאים מכחישים זאת מכל וכל. אך בטלוויזיה אין משתכנעים מן ההרגשה שלפחות אין הם עושים — איך לומר זאת — "מאמץ מיוחד", המתחייב לשם הפעלתה התקינה של הטלוויזיה במצבה הטכני הרעוע.

גני יהושע (פארק הירקון) חברה בע"מ

מכרז מס' 75/85

לתכנון הקמה והפעלה של פארק שעשועי מים וקמפינג בגני יהושע (פארק הירקון)

מוזמנות בזאת הצעות לתכנון, הקמה והפעלה של מרכז שעשועי מים וקמפינג בגני יהושע (פארק הירקון).

את תנאי ומסמכי המכרז ניתן לקבל במשרדי החברה בשדרות רוקח בשעות הבוקר, תמורת סך של 100 ש"ח שלא יוחזרו.

להצעה יש לצרף ערבות בנקאית צמודה למדד על סך 30,000 שקל חדש.

את ההצעות בצרוף מסמכי המכרז, יש להכניס לתיבת המכרזים של החברה במשרדי החברה, בשד' רוקח תל־אביב, בתאריך 31.1.86 בלבד בין השעות 09.30—12.30.

אין החברה מתחייבת לקבל את ההצעה הגבוהה או כל הצעה שהיא.

משה עקרון — מנכ"ל
גני יהושע (פארק הירקון) חברה בע"מ

בימה חופשית

מכשול חדש־ישן בתהליך השלום

מאת ד"ר גבי שפר

אם מבקשים להמשיך בתהליך השלום, אין אפשרות עוד להפריד בין הטיפול ב"שלום הקר" עם מצרים, בין מו"מ עם חוסיין והפלשתינים ובין מו"מ עם סוריה. אין עוד שחר לתפישה המשותפת לליכוד ולאישים רבים במפלגת העבודה, כי יש צורך בהתמקדות בפתרון בעיות השלום בין מצרים וישראל

הכותב הוא מנהל המכון ליחסים בין־לאומיים באוניברסיטה העברית

למרות הבדלי סגנון בין שר הביטחון, יצחק רבין, לבין ראש הממשלה שמעון פרס, הם הפכו לשותפים לקונצפיה מדינית—ביטחונית אחת. קונצפיה זו מהווה עתה מכשול רציני בתהליך השלום. במידה רבה מאפשרת הקונצפיה את המשך חייו של היצור המוזר הידוע כ"ממשלת האחדות הלאומית". יתר על כן, למרות חילוקי־דעות מדיניים כביכול, עם ראש הממשלה ושר הביטחון, מאפשרת קונצפיה זו גם ליצחק שמיר להציגו בדרגת ראות גבוהה, כי יציע לרושציה ללא ויתור משמעותי על עקרונותיו הוא, שאינם מאפשרים תזוזה משמעותית בכיוון של פתיחת שיחות שלום עם ירדן והפלשתינים.

הקונצפיה שבה מדובר שוכללה כבר בתקופה שבה שימש רבין כראש ממשלת ישראל. רבין אמנם לא הגה אותה, אולם הוא הבהיר אותה יחד עם קיסינג'ר לאחר מלחמת 1973, ומאז היא מנחה את ממשלות ישראל במדיניותן כלפי המדינות הערביות והסכסוך הישראלי—ערבי.

הגלגול הראשון של הקונצפיה לא עסק בשלום אלא במלחמה, ומעניין זה כבראה שגב אותו שר הביטחון. מכל מקום, עיקרה של הגישה היה שישראל צריכה להימנע בכל מחיר ממלחמה ביותר מחזית אחת. הווה אומר: כיוון שכוחותיהן המאוחדים של מדינות־ערב מרובים מכוחותיה של ישראל, יש צורך חיוני למנוע הקמת קואליציה ערבית, שתקיף מדינת בכל החזיתות.

מניעת בריתות אזוריות

ואכן, בשנות השמונים השקיעה ישראל מאמצים רבים כדי למנוע בריתות אזוריות, שהיו עלולות לשמש מכשיר שבאמצעותו יוכלו מדינות־ערב ליצור קואליציות מאיימות על ישראל. המאמצים כוונו בעיקר כלפי בריטניה וארה"ב, שלא יעודדו יצירת ארגונים או בריתות כאלה, בין היתר. בן־גוריון יזם את מלחמת 1956 כיוון שנראה לו שנאצר עומד להצליח ביצירת גוש ערבי מאוחד תחת הנהגתו.

קונצפיית ההפרדה המשיכה לשמש כיסוד חיוני במדיניות החוץ והביטחון של ישראל גם בשנות השישים ועד ערב מלחמת ששת הימים. ערב מלחמה זו התגלה חשש מפני האפשרות שישראל תאלץ להילחם ביותר מאשר חזית אחת, ולפיכך הזהירה ממשלת ישראל את המלך חוסיין מפני הצטרפות למלחמה בחזית מאוחדת עם סוריה ומצרים. הרמטכ"ל באותה תקופה היה, כמובן, יצחק רבין.

המנהיגים הערבים הבינו תמיד את החשש הישראלי מצד אחד, ואת יתרון הקמת החזית מאוחדת מצד שני. ואכן, הם הקימו קואליציה כזו במלחמת 1973. כתוצאה מהקמת החזית המאוחדת עמדה ישראל במצב קשה במלחמה ההיא. דומה, כי רבין לא שכח את הלקח ממלחמה זו.

לאחר מלחמת 1973 פיתחו קיסינג'ר ורבין את קונצפיית "ההפרדה" גם בהקשר של תהליך השלום. מדיניות השלבים והפתרונות החלקיים, שאומצה על־ידי ארה"ב וישראל, נועדה למנוע את הצורך לטפל במכלול הגורמים הקשורים לקונפליקט. גישת ההפרדה מומשה בעת הדיונים על הסכמי ההפרדה על הסודריות־ביניים ועל הנסיגות מסיני ורמת הגולן בין ישראל, מצרים וסוריה. תביעתו של המלך חוסיין להחלת מודל דומה על הגדה, נדחתה מכל וכל, לא מעט כדי לשמור על עקרון ההפרדה.

מנהיגי מדינות־ערב הבינו את הגישה האמריקאית—הישראלית הזו, ובשורת ועידות־הפסגה שלהם לאחר מלחמת 1973, הם ניסו ליצור אסטרטגיה שנועדה למנוע את הצלחת תפישת ההפרדה האמריקאית—ישראלית. הם ניסו להבטיח, שלא תיתכן התקדמות רק בחזית אחת ללא שינוי בחזית אחרת.

תבונה פוליטית

תבונתו הפוליטית של סאדאת בעת ביקורו בירושלים, בקמפ־דייוויד ובמשא ומתן על חתימת חוזה השלום, התבטאה ביכולתו להשיג בנפרד את החזרת כל סיני, יחד עם זאת לשמור, באמצעות הסכמי קמפ־דייוויד, על קשר להמשך תהליך השלום באיזור. ראש ממשלת ישראל דאז, מנחם בגין, אימץ לעצמו גם כן את הגישה הדבקה. מצד אחד הונע בגין על־ידי גורמים מסורתיים, כמו חוסר הרצון לעמוד בפני קואליציה ערבית מאיימת, ומצד שני על־ידי גורם חדש — רצונו להוציא את מצרים ממעגל המדינות הערביות שיוכלו לאיים על ישראל, כשזו תיגש לספח את הגדה המערבית, רצועת עזה ורמת הגולן. כידוע, לשם כך היה מוכן בגין אפילו להחזיר את כל סיני. אך באותה עת רצה לשמור על פרופיל נמוך של שלום עם מדינה זו.

בתחילת דרכה של ממשלת האחדות הלאומית, נראה היה כאילו ראש הממשלה החדש — שמעון פרס — מתרחק מן התפישה המסורתית הזו. נראה היה כאילו הוא היה מוכן לאמץ לעצמו תפישה שונה, המכוונת להתמודד עם בעיות יסוד בסכסוך, שלא על בסיס רעיונות ההפרדה. וכל זאת למרות עמדות שותפיו לממשלה. נראה היה, כי הוא חשב שמצרים צריכה להיות קשורה להמשך תהליך השלום, כי המו"מ על השלום צריך להתנהל עם ירדן והפלשתינאים, וכי אולי יהיה גם צורך לכלול את סוריה במהלכי שלום מסויימים. אולם הרשמים האחרונים מעידים, כי ראש הממשלה חזר בו מתפישה זו, במידה רבה בגלל שיקולים פנים־מפלגתיים ושיקולי קואליציה. ראש הממשלה, אולי תחת השפעת יחסיו המורכבים עם שר הביטחון, מאמין שיש לאמץ מדיניות שעליה אפשר לגבש הסכמה בממשלת האחדות. הפרגמטיזם, כביכול, הכתיב גישה כזו. למעשה, זו חזרה לתפישות תקיפות יותר, ואימוץ עמדה פחות מתפשרת בקשר לתהליך השלום.

כלומר, הבלם העיקרי להאצת תהליך השלום, ופרוק ממשלת האחדות הלאומית, אינו הליכוד או שיקולים רציונליים בדבר תהליך השלום. תעודת הבטוח הטובה ביותר של שמיר הן עמדותיו המדיניות של שר הביטחון, וחוסר רצונו, או יכולתו, של ראש הממשלה להינתק מן הקונצפציה. תפישתו של רבין, כי צריך לטפל קודם כל את האפשרויות עם מצרים, מדיניותו הנוקשה בשטחים, התבטאויותיו הנוקשות כלפי אש"ף, תורמים אולי יותר מכל דבר אחר לחוסר הנכונות של חוסיין להצטרף למו"מ. חוסיין יודע היטב, כי בעת מו"מ נפרד הוא לא יוכל לקבל מישראל את אשר הוא מעריך כמינימום הכרחי. אולם חשוב להדגיש, בניגוד למה שמקובל בישראל, כי לפי ניתוח זה הכדור אינו רק במגרשו של חוסיין. הכדור הוא גם במגרשם של שני אישים במפלגת העבודה — ראש הממשלה ושר הביטחון.

וכך נבלם תהליך השלום במידה רבה בגלל אי־הכרה ישראלית באי־רציונליות של התפישה המפרידה בין מדינות־ערב בהקשר של הקונפליקט. נכון שלא שוררת אהבה רבה בין מדינות־ערב השונות הסמוכות לגבולותינו, אך למרות כל השינויים שחלו במזרח־התיכון, מדינות אלה מקיימות מחוייבות ברורה לנושא הפלשתיני, ראגה מתמרת לאינטרסים העצמיים. לכן, אם מבקשים להמשיך בתהליך השלום, אין אפשרות עוד להפריד בין הטיפול ב"שלום הקר" עם מצרים, בין מו"מ עם חוסיין והפלשתינאים ובין מו"מ עם סוריה. אין עוד שחר לתפישה המשותפת לליכוד, ולאישים רבים במפלגת העבודה, כי יש צורך בהתמקדות בפתרון בעיות השלום בין מצרים וישראל. פתרון בעיות אלה לא צריך לרדות את הזוהמה המדינית לטיפול בהיבטים האחרים של הקונפליקט.

התקדים וההלכה של שר המשפטים

מאת ח"כ מתי פלד

על־פי החוק הנהוג אצלנו, רשאית הממשלה לחתום על אמנות בין־לאומיות כרצונה, והכנסת מנועה מלומר את דברה בנדון. רק לעתים רחוקות מואילה הממשלה לשתף את הכנסת בענייני אמנות והסכמים בין־לאומיים: כך הודה שר־המשפטים בשבוע שעבר במליאת הכנסת. "אז מה אתם רוצים?" שאל השר נסים את חברי הבית. "שכל אמנה — ואנחנו מדברים על הרבה אמנות — תובא לכנסת לאישור בדרך חוק? תמהני. הדבר אינו נחוץ ואינו נכון. כאשר יש הסכם בין־לאומי עם ישראל והוא בעל חשיבות מכרעת מבחינה מדינית וביטחונית, ביוזמתה ובאופן וולונטרי הממשלה מביאה אותו לדיון ולהכרעה ולקבלה בכנסת..." ברור ומובן: ברצות הממשלה היא מביאה וברצותה — אינה מביאה.

לפני כמה חודשים הסכימה הממשלה, שהכנסת תדון בהסכם הסחר החופשי בין ישראל וארצות־הברית: היה זה ערב אישור ההסכם על־ידי הממשלה, והכנסת דנה בו מבלי שראתה נוסח מוסמך כלשהו. כסומא בערפל דנה הכנסת בהסכם, מבלי שהיה בכוחה להשפיע על תוכנו. בארה"ב, לעומת זאת, נהוג אחרת: הקונגרס האמריקאי אינו חותמת־גומי ביד הממשלה, אלא בעל "המלה האחרונה" — הממשלה האמריקאית, בניגוד לזו הישראלית, היתה חייבת להביא את הסכם הסחר החופשי לאישור הקונגרס: חברי הקונגרס דנו בהסכם, עמדו על קוצו של יוד והכניסו בו תיקונים מגינים שונים.

הדיון העקר בהסכם הסחר החופשי עורר אותי ליזום הצעת־חוק פרטית בנושא האמנות הבין־לאומיות: כאשר נדונה ההצעה בכנסת מצא שר־המשפטים דרך מהירה כדי לחמוק ממנעותי ולהסירה מסדר־היום. ראשית, היה בידו תקדים: "הצעת־חוק הבאה לחייב את הממשלה להביא לאישור הכנסת אמנות," אמר השר נסים, "הוגשה בכנסת הקודמת על־ידי חבר־הכנסת דאז, שר התקשורת והיום, אמנון רובינשטיין. להצעה הוא השיבותי והצעתי לכנסת להסיר... אותה מסדר היום." שנית, היתה בפיו הלכה פסוקה, השמה ללעג ולקלס הן את תורת הפרדת הרשויות והן את מלאכת העשייה הפרלמנטרית: "הטעם העיקרי (לדחיית הצעתי — מ.פ.) הוא, משום שאמנות בדרך כלל הן מתחום העשייה של הרשות המבצעת והכנסת, כידוע, אינה עוסקת בתחומים שהרשות המבצעת עוסקת בהם..." הדברים מופיעים, שחור על גבי לבן, בפרוטוקול הכנסת.

יש פעמים שהממשלה חותמת על אמנה בין־לאומית המחייבת חקיקה ישראלית. דוגמה: האמנה הבין־לאומית לביעור כל צורות האפליה נגד נשים. הממשלה חתמה על האמנה הזו, זכתה בשם טוב בקהיליה הבין־לאומית, כמדינה מתוקנת העוקרת מן השורש את כל גילויי האפליה נגד נשים. אך לא נקפה אצבע כדי לממש את האמנה ולהפיח בה רוח־חיים. אף לא חוק אחד ואף לא תקנה אחת נחקקו או תוקנו בישראל מאז, כפי שמתחייב מן האמנה.

אמנה זו ראויה לעיון נוסף. היא היתה אמורה להיכנס לתוקפה בישראל כבר בפברואר 1979. באוגוסט 1985 הסביר דובר משרד שר המשפטים, כי "השר אינו מתנגד לאישור האמנה, אולם המצב המשפטי והשלכות האמנה על ישראל מחייבים בדיקה". בעקבות הדברים הללו הפניתי שאילתה לשר־המשפטים, ובנובמבר 1985 — 7 שנים לאחר שהאמנה היתה אמורה להיכנס לתוקפה — הוא השיב, כי אין אפשרות להעריך כמה זמן תימשך הבדיקה. אפליית הנשים בישראל — כמעט מיותר להזכיר זאת — עדיין שרירה וקיימת, עד מתי? לאלוהי שר־המשפטים הפיתרונים.

נוהל הדה־פקטו זה נחשף ביתר שאת בכל הקשור לאמנת ז'נבה הרביעית: ישראל חתמה עליה, אך לא החילה את הוראותיה בדרך של חקיקה. לכן יכולה הממשלה ליהנות משני העולמות: להיחשב עם מוקירי המדינות ההגונות, השומרות על זכויות האדם גם כאשר מדובר באויבים פעילים, ולהפר את סעיפי האמנה אחד לאחד: לגרש תושבים מן השטחים הכבושים, ליישב אזרחים ישראלים בשטחים אלה וכיו"ב מעשים המנוגדים במפורש לאמנת ז'נבה הרביעית: שופטי משפט בידי לאומי הסכמי אינו בר־תוקף בישראל ללא חקיקה מתאימה של הכנסת. הכנסת, כידוע, לא מיהרה מעודה לתרגם את האמנה ללשון החוק הישראלי.

כדי להציל את הכבוד האבוד של הכנסת בנושא זה, יזם שר המשפטים תקנה שהתאורתה: בתקנון הכנסת: כל הצעת־אמנה, לפני שהיא מובאת לאישור הממשלה, נשלחת למזכירות הכנסת בכמות מסוימת של עותקים, האלה מונחים שם שבועיים תמימים, כדי שחברי־הכנסת יוכלו לעיין ולהעיר את הערותיהם. להעיר ותו לא. למעשה — ובכך הודה שר המשפטים במליאת הכנסת — "לא ראיתי הערות של חברי־כנסת".

הממשלה נוהגת לפי תקנה (ערמית) זו רק כשמדובר באמנות בעלות ערך שולי. הסכם הסחר החופשי לא נשלח למזכירות הכנסת ואני מצפה לראות מה יעלה בגורלן של האמנות המתגבשות עתה: הסכם כוונה הצטרפותה של ישראל ל"מלחמת הכוכבים" של ארה"ב וההסכם בדבר הקמת משדרים של "קול־אמריקה" בערבה.

ובכן, תוך התעלמות מכללים דמוקרטיים בסיסיים וניצול "חור" בחוק הישראלי, חותמת הממשלה על אמנות בין־לאומיות ללא זיקה כלשהי לכנסת. לעתים משתה הממשלה בשותפותה לאמנות, בכך שהיא משתמטת מתובנות להחוקק חוקים הולמים לעתים היא משנה בציבור הישראלי, כשהיא מטילה עליו חובות ומגבלות מאמנות בין־לאומיות מבלי שיש לציבור — באמצעות הכנסת — אפשרות לומר את דברו.

השיטה הזו אינה מוסיפה כבוד לישראל, אפילו היא נוחה מאד לממשלה, והגיע הזמן לשנותה.

סכנת הסכיזופרניה של הנאורים

מאת יצחק חסון

הכותב הוא יו"ר האגודה ההומניסטית הרוחנית בישראל.

עד שלא התאוששנו מחילופי האורחות ובני העדוה הנודדים שמציע לנו מר אריה גלבלום כפתרון לבעיה היהודית־ערבית במאמרו "הצביעות היהודית הגדולה" ("הארץ" 20.1.86), נחת עלינו גם מר צבי שילוח ב"בריחה הרביעית — חילופי אוכלוסין" ("הארץ" 21.1.86).

מצער הדבר, אך גם אדם שדעותיו של גלבלום אינן מקובלות עליו ובוודאי לא פתרונותיו, נאלץ להסכים עם מיטב טיעוניו, בתיקון מסוים, ששורש הבעיה אינו בצביעות כי אם בסכיזופרניה היוצרת בהכרח את הצביעות. ככל שנתייחס לתנועה הציונית וככל שנתרחק מן הימין הדתי, תנועות העדויות אל המרכז ושמאלה ממנו, נגלה חברה אנושית הלכודה בין רצונה הכן להיות הוגנת, מתקדמת ונאורה, לבין חוסר האפשרות להיות כזאת, משום משימותיה הנראות כלאומיות אך אינן בדיוק לאומיות. זאת מפני שבבסיסן מונח היסוד הדתי, העדתי והבדלני בכורה של הקיום היהודי, שהציונות מעולם לא נשתחררה ממנו ושהמשך קיומה תלוי בו.

אם נראה כשופט חיים כהן דגם של היהודי הישראלי הנאור, הרי שבאחת מהופעותיו בטלוויזיה ("חיים שכאלה") הוא הכריז שנתן גם בריתות לאלוהים, ואילו בהופעה קודמת כאשר נשאל מהי שאיפת חייו הגדולה השיב "שהמדינה תהיה יהודית". בכך גילם את כל הבעיה, שפתרון דמוקרטי ונאור אין לה. כדי שהמדינה תהיה יהודית מתחייבת בה נקיטת צעדים פוליטיים לקיום רוב יהודי מתמיד, חוק שבות כפריבילגיה של חלק מן האזרחים ומניעת אפשרות של אינטגרציה בין הרוב היהודי למיעוט הלא־יהודי. ויתרה מזו, מניעת אפשרות מאזרחים לא־יהודים להגיע למעורבות במערכת השלטון בכל דרגה שיש בה משום הכרעה כלשהי בשאלת אופיה של המדינה.

בזכות הגירוש

איש מכל אותו ציבור נאור אינו רוצה בנועצות, אך מה המרחק בין שאיפות אלה לנועצות? הגרוע מכל הוא, שאותה מדינה דמוקרטית, בעלת האופי והרוב היהודיים, לא יכולה היתה לקום ולא קמה אלא בזכות אותו אקט של בריחה או הברחה וגירוש הלא־יהודים מתוכה. העוול הגדול אינו זה שנעשה אולי מכורח המלחמה האכזרית, אלא במניעת שובם של הפליטים לאחר המלחמה בנוסח "אף שעל ואף פליט" של בן־גוריון, משום שלא היתה כל דרך אחרת להקים מדינה שתהיה יהודית.

האם היתה זו דרכם של הנאורים? האם כל כובד המחיר של המצוקה היהודית אינו רובץ על הפליט הפלשתינאי — ועד עצם היום הזה. על מצפונם של הנאורים? נראה שכן. אך לא כדילמה מעשית, כי אם כפיצול־אישיות מוסרי. משום שאין להם ברירה אחרת לפי תפיסתם הציונית, אף על פי שהם יודעים בדרך כלל שחלקה של הציונות ומדינת ישראל בהצלת יהודי השואה ופליטיה לא היה מן הגבוהים, ולאלה נמצאו פתרונות אחרים טובים לא פחות (ראה "לקראת ציונות חברתית" ליגאל עילם) הצבי כמות.

ההיסטוריה של הגשמה החילונית והסוציאליסטית אף היא לא העניקה אשראי מוסרי רב חוסרים שישמשו לה משענת לעתיד. בפרט כאשר את ההתנחלות וההתיישבות מנהלים כבר אחרים, ללא כל צורך בכסות סוציאליסטית; ובעיקר משום שאת עולם המהפכה הסוציאליסטית לא ניתן היה להגשים אלא על אדמה שאריסיה הפלחים סולקו ממנה. הסוציאליזם היהודי לא יכול היה לכלול את בני הכפר הלא־יהודים. מה המרחק בין סוציאליזם יהודי לבין נשונאציה יהודית?

ניסיון החילון נכשל

בעייתה של הציונות החילונית היא, שהמוטיבאציה להקמת "מדינת היהודים" לא יכלה לצבור דינמיקה מעשית אלא בציון, משום כוחה האמוציונלי־דתי של ארץ הקודש והגאולה. יהודים שהשתחררו לכאורה מכבלי העדה הדתית בארץ מוצאם, מצאו את פורקנם בארמות אבות וארץ השורשים והמסורת, בהבדיל מן היהודי הפאסיבי, שרעיון הגאולה הנצחי היווה את הבסיס לאמונתו. המוסכם המשותף ביניהם הוא, שהיהודי זקוק לגאולה ושמקומה בארץ האבות.

הניסיון לחלן את מגמות הדת היהודית היה מעשי בתחילת הדרך, אך בסופו של דבר הדינמיקה של הדת וקדושת ארץ התנ"ך גברו עליה. החלוץ החילוני והסוציאליסט שיצא להקים את מולדתו הישנה־חדשה בשירות העמים, הוא זה שבסופו של דבר סלל גם את הדרך למערת המכפלה ולמדרגות הר הבית. הוא זה אשר הוציא את השד עתיק היומין מן הבקבוק. עתה אין בכוחו להחזירו, משום שהחזון הבר סמכו הולאה. כל שהוא יכול, הוא אך ורק להסיט או להיביל לאיש שמאל או למפרה לימין ושמאל, כמוסר מכף רגל ועד ראש. הוא למלא את תפקיד הנאור הזוקק כבגד ההקצבה הדתית והלאומנית. זאת תוך שהוא מנסה לבנות לעצמו עולם של סינתזה בין האלוש לבין הגויע — לאחר שבכוחו כבר במאה שנה הרצל ומחוזו המדינה האוטופיסטית שלו.

כאדם נאור, הוא בעד קידמה אנושית וליברלית, אך גלות כרותיים בהתבוללות ובנישואי תערובת. הוא בעד מפגשים יהודיים־ערביים, אך בתנאי של שמירה על הייחוד היהודי. הוא נגד המלחמה בלבנון והיישוב בשטחים, אך דואג לתדמיתה הנאורה של ישראל בעולם, תדמית המאפשרת לה להמשיך במשימותיה הלאומיות־דתיות. הוא אינו דתי, אך זקוק לדת שהוא מנסה לראות בה את תרבותו הלאומית, להדוק תפיסותיו הרציונליות הפוליטיות.

לדוגמה, דברים שכתב איש שמאל, רב ב־ריניר ("על המשמר", 20.2.81): "העם היהודי ביודהו"ג "... היהדות עדיין אינה מתה מיתת נשיקה. האין לדעת מתי היכן שוב נהפך לשעירים לעזאזל לפורענויות כלכליות וסוציאליות. ברם, גם אם פסימיים או ריאלים זה אין לך שום ביטוי, כיצד לוחמים בהתבוללות בחברה הקדויה פתוחה? יש אומרים, באמצעים מודרניים התואמים את היהודי החילוני המודרני. יש אומרים, קצת מזה וקצת מזה. ושוב יש אומרים: לא די באמצעים אכסטרקטיים — יש לנקוט אמצעים אנסטיטוציונאליים. הדבר לא ייתכן בלי חידוש מנהגים עתיקים, מקודשים, גם אם האמונה באל וזו אינה מלווה אותם".

אוטופיית העתיד

מר גלבלום בוודאי מבין, לפי המשתמע ממאמרו, שהבעיה היהודית שלנו מתחילה באותם אורחים ערבים שנעשו על כורחם לאורחים ישראלים, והכלל שהם מתקדמים ומשתלבים במדינה הם נהפכים לבעייתה, משום מגמותיה היהודיות־מדיניות שגם הוא שותף להן. המאפיין בפתרונו של גלבלום, שהרבה ריאליזם אין בו. הוא הגורף להימלט מהחזית הכתבים הרדבקות בוגנות שווה לשני הצדדים. אך אפשר שאין זו אלא מניפולציה הבאה כדי להחדיר למוחנו את הרעיון של ביטול אזרחותם של ערביי ישראל, כדי לתקן את השגיאה הגדולה של מקימי המדינה היהודית בשנת 1948.

במציאות שבה אין פתרון שוויוני ודמוקרטי לערביי ישראל במדינה השואפת לשמור על יהודיותה גם בעיני הציבור הנאור, יכול גם מר צבי שילוח להעלות שוב את החלום הישן של טראנספר וחילופי אוכלוסין, לתיקון השגיאה הנוראה של מעצבי המלחמה והמדיניות משנת 1967. לפי הבנתו, ניתן היה אז להעמיס אל כל ערביי "ארץ ישראל" על קרונות אל מעבר לכל גבול שרגל חייל יהודי משגת, כפתרון הסופי.

האם יש פתרון במצב שבו חברה אחת נאבקת לזכויותיה הלאומיות ו/או הדמוקרטיות מול חברה אחרת, בעלת עוצמה צבאית, הסבוכה ומפתולת בפנימיותה? להערכתי אין. אך מציאות חסרת פתרון זו דווקא מחייבת הבהרת הניגודים ומאבק פרספקטיבי לשינויה. אין בנתונים הקיימים דרך קצרה וקלה. אך דרך שתבטל אל השוליים היא גם זו הרחוב של הבחירות בכל שלביה השונה. כי אם כראי עוד להיאבק הד־שמשמעותם המעשית היא מדינת ישראל כמדינת אזרחיה הישראלים, בגבולות הקו הירוק.

במאבק זה יכול הציבור הנאור — מושג שסובא כאן בהכללה, אך הכוונה ללוח של ציבור זה — להיות מרכז הכוח. אך הוא עלול להיות גם למאבקי חוטא וראוה שאין עמם הכרעה פוליטית מהותית אשר רק יד סיפו נעוץ דמוקרטי ונאור לתהליכים שהדמוקרטיה ונאורות רחוקים מהם.

ציבור הגימלאים וההתנכלות הדרקונית

מאת אורי אלפרס

הכותב הוא מ"מ יו"ר התאחדות הגימלאים

מה שם "ייקרא לחוק מיסוי על קיצבאות הביטוח הלאומי, המכוון נגד בני 70 ומעלה ודווקא נגד אלה מהם, אשר כל חייהם התקיימו על עמלם, ושילמו מס אמת ובמקורו? לא יוכל להיות לזה שם אחר מאשר חוק דרקוני.

הכוונה לחוק המחייב לגבות מס הכנסה לא רק מהפנסיה, אלא גם מהגימלה של הביטוח הלאומי שהפנסיונר מקבל. זהו חוק החל על אלה שעברו את גיל ה־70 ועל נשים גימלאיות שעברו את גיל ה־65. הוא אינו חל על מקבלי קיצבה עצמאיים (ולא שכירים) ואינו חל על פנסיונרים שבמקום להפריש לפנסיה, ראו להבטיח עצמם בדרך של "ביטוח מנהלים", או בקרנות הבנקים. אלה הם ה"מיוחסים" שבשכירים, אשר בכלל אינם משלמים מס הכנסה, בו בזמן שהגימלאים של הקרנות והגימלאים התקציביים, משלמים מס הכנסה מהפנסיה.

בפועל נגבה כבר המס, כיום, ממקבלי פנסיה תקציבית בלבד, שהם גימלאים של הממשלה והמוסדות. אשר ליתר, בני ה־70 ומעלה ובנות ה־65 ומעלה, שחסכו כל חייהם לפנסיה בקרנות הגמל, לגביהם, הושעה בינתיים ביצוע החוק בשל סירוב הקופות למלא אחריו. הללו, בהישענם להוראות של מנכ"ל ההסתדרות, ישראל קיסר, פנו לבית הדין לעבודה והתעקשו ברמניעה שבית הדין נתן, מנועות מלגבות מס בבין קיצבת הביטוח הלאומי, עד שבית הדין לעבודה יכריע בנושא.

אין אנו יודעים את מספר הגימלאים, החייבים במס הכנסה, שהכנסתם היא מעל סף המס אך לפי הסטאטיסטיקה של תוחלת החיים בישראל, ניתן להניח, כי מספרם אינו עולה על מחצית המספר הכולל, הרי שמדובר בחלק (לא גדול) של הגימלאים. מה פעוט הוא הסכום בממדים מכללכתיים, לעומת ההתאכזרות כלפי הזקנים והקנות שיש בו, ומול הפגיעה המוסרית ברמת ההכנסה העצומה של הגימלאים, מה גם שהכל מודים, כי השחיקה תרמה הרבה לירידת רמת חייו של הגימלאי, בגלל מבנה הפנסיה ובשל האינפלציה.

כיצד קרה שחוק כזה התקבל בכנסת? הדבר הוא שנבחר כאן יחד כמה גורמים: אלו שלפי השקפת עולמם, מוכנים תמיד לקצץ בהכנסתם של מי שחיים על העבודה, או על פירותיה; אותם שבצורה צינית קבעו ראשם מראש, כי כאן לפניהם ציבור — ציבור אשר לא יוכל למנוע בתי־ספר, או אמצעי ייצור אחרים, הוא שהושגו ע"י ממצאי העובדות והמפקחים, שהוגשו בחבילה.

ידוע, הימים ימי קיצוצים הם. אך גם כשבאים לקצץ, יש מי שעומד בשער ואינו נותן. כך קרה כאשר האוצר ביטל מדירתם. שהיה מי שרצה הרבע כירים מנהלת ההסתדרות מאבק קשה. ברגע האוצר הסיר ידו הגזירה. שאיפה על הלקים ניכרים מהמעשים כותו, הקרוים "ימי הכבד ושאר "דבוקים". היחידים, שרוע הגזירה לא תוסר מהם, ורמת החיים שלהם ירודה הם ציבור הגימלאים.

ציבור הגימלאים לא יוכל להשלים עם עוול כזה, שיש בו לא רק הפחתה ניכרת ברמת ההכנסה של הגימלאי, אלא גם אפליה חברתית ברורה וחסרת כל טעם ושחר, כאשר זה הוטל רק עלינו ולא על כל שכבה אחרת בציבור במדינה.

אנו, הגימלאים, לא נרפה ממאבק עד לביטול הגזירה. לגמרים ולהסברנו את הגזירה ולקהל הרחב להם הגזרה, אנו קוראים בצורה פומבית לעת זיקנה אל תעזבונו אל תשליכונו הרימו ברוכי "כלות כוחנו" אל תגבי חנו להוכיח את הדבר.

לסוטו: מדינה על הכוונת

מאת דן סגיר

הלחץ הכלכלי הכבד שהפעילה דרא"פ נשא פירות מקווים בתוך זמן קצר

יוהנסבורג

לסוטו, מדינה אפריקאית קטנטנה בדרום היבשת, היא מסוג המקומות בעולם שמופיעים לעתים בחדשות מטעמים גיאוגרפיים או כאחת מעשרות המדינות בעולם השלישי ששמן נכנס לכרוניקה העיתונאית בעקבות הפיכה צבאית זו או אחרת. בשל קירבתה לדרא"פ נוטים רבים לחשוב שלסוטו וכן עמיתותיה בוצ'ואנה וסואזילנד הן מעין "מדינות חסות" של דרא"פ, ולא היא. שלוש מדינות אלה הן עצמאיות לכל דבר. אך הקירבה לדרא"פ הלבנה הנגועה, מחייבת אותן לשלם "דמי חסות" פוליטיים בצורת היענות לגחמות האפרטהייד המסייע כלשונו לשוחרים שבשכנותן.

בימים כתיקונם "כיפופי זרוע" שעושה פרטוריה ללסוטו ולמדינות קטנות אחרות בשכנותה מתבצעים בצינעה ונכנסים — אם בכלל — לספרות המקצועית בנושאי אפריקה, אך לא מעבר לכך. אולם בתחילת החודש הזה הטילה דרא"פ הגבלות על מעבר סחורות ואנשים בין שתי הארצות. הגבלות שמשמעותן בפועל היא מצור כלכלי לכל דבר. לסוטו פנתה לאו"ם ובריטניה בבקשה שיפעילו את השפעתן על פרטוריה להפסיק את המצור שהחל לשתק בהדרגה את המדינה. כבר נפוצו ידיעות בדרא"פ ואחר כך בכל העולם, שבלסוטו היה ניסיון הפיכה, טענה שהוכחשה תחילה. שבוע לאחר שהחלו השמועות נפוצות, הצבא אכן תפס את השלטון, ומועצה צבאית בראשות הרמטכ"ל החליפה את הממשלה האזרחית, תוך שהיא מצהירה על כוונתה "להחזיר את השלום והפיוס הלאומי בארץ".

איומים ולחצים

"ממלכת ההרים" היא כינויה של לסוטו, ארץ קטנה שמספר תושביה 1.4 מיליון. עיקר פרנסתה הוא על סיוע זר ו־117 אלף מבניה עובדים בדרא"פ, בעיקר במכרות. הם מהווים מקור הכנסה חשוב למדינה. את העצמאות קיבלה מבריטניה בשנת 1966. המלך נשאר באופן רשמי ראש המדינה, אך רק כדמות ייצוגית ללא השפעה פוליטית. השליט האמיתי עד להפיכה הצבאית היה צ'יף לבואה ג'ונתן, אשר מפלגתו זכתה בבחירות שערכו הבריטים לפני צאתם. אחת הסיבות העיקריות לנצחון מפלגתו בבחירות היתה סיוע ארגוני וכספי מדרא"פ. במערכת הבחירות הוא טען, שישיג לארץ את המירב מהשכנה רבת העוצמה, בשמרו על קשרים הדוקים עם האפריקאנרים. דרא"פ עזרה לצ'יף ג'ונתן לחזק את כוח המשטרה שלו וכך לשמור על כיסאו. בבחירות שלאחר מכן בשנת 1970 זכתה מפלגתו בניצחון מבריק. אלה היו למעשה הבחירות הדמוקרטיות האחרונות שקיימו במדינה, משום שבעקבותיהן הוא ביטל את החוקה, כלא מנהיגי אופוזיציה והקים את מפלגתו. הגלה את המלך לזמן מה והשליט משטר בקרב מתנגדיו.

בשנים הראשונות לשלטונו תמך צ'יף ג'ונתן באופן פעיל ב"דיאלוג" עם דרא"פ, ולסוטו היתה אחת משתי מדינות שנמנעו ב־1970 בארגון לאחדות אפריקה מלהצטרף לקריאה למערב לעצור אספקת נשק לפרטוריה. אולם בשלב מסוים הסתיים ירח הדבש עם דרא"פ. זאת משום שדרא"פ לא מילאה את הבטחותיה לסייע בפיתוח ובגלל דרישתה שלסוטו תסגיר לידיה גולים, אנשי האפריקאי. לבסוף, הקשר עם דרא"פ הגביר את אי הפופולאריות של צ'יף ג'ונתן. אחרים אומרים שצינון היחסים עם דרא"פ היה חיוני כדי שלסוטו תוכל לתמרן בצורה יעילה בין שני הגושים, מזרח ומערב, ותציג את עצמה כקורבן של דרא"פ הגזענית.

בשנים שלאחר מכן הידרדרו היחסים בין לסוטו לדרא"פ למערכת של האשמות והאשמות נגדיות, של איומים ולחצים. בשנת 1974 היה ניסיון הפיכה שדוכא באכזריות ובעקבותיו הקימו כוחות האופוזיציה כוח צבאי משלהם שנקרא "צבא השחרור של לסוטו". ובשנים האחרונות היו מאות תקריות בלסוטו, מאות נהרגו. רבים נפצעו והגורם נזק במיליונים לכלכלה הנתונה ממילא בקשיים.

עוינות ביחסים עם דרא"פ, סיוע מהעולם, רמה נמוכה של מלחמת אזרחים בהרים הם מאפייני המצב בלסוטו בתחילת שנות ה־80. בשנת 1983 פנה צ'יף ג'ונתן גם לגוש המזרחי. הוא הזמין חמש מדינות — בריה"מ, סין, צפון קוריאה, רומניה ויוגוסלביה — לפתוח שגרירויות במאסרו, בירת הארץ, מעשה שהיה לצנינים בעיני פרטוריה. בסוף השנה שעברה ניסה צ'יף ג'ונתן לקיים בחירות דמוקרטיות, בראשונה זה 15 שנה. השמיעה על חזרת הדמוקרטיה היתה חשובה לו מטעמים של קשרים עם ארה"ב והמערב, אולם מפלגות האופוזיציה סירבו להשתתף בבחירות אלה בטענה שהן לא יהיו הוגנות.

אבן הנגף

המצור הכלכלי שהטילה דרא"פ על לסוטו — למעשה, סנקציות כלכליות להשגת מטרה פוליטית, אמצעי שפרטוריה מגנה בכל פה כאשר הוא מכוון נגדה — נועד לאלץ את מאסרו לגרש כניסת אנשי אפריקאי גולים מדרא"פ לזאמביה. פרטוריה טוענת שלסוטו היתה לארץ מעבר לכל אותם גולים מכה בה מופעלת תנועה נגד ואף נכנסים עם שרי ממשלה. עם זאת, הדרום־אפריקאים מתקשים להצביע על לסוטו כבסיס ליציאה לפעולות גרילה נגדם, משום שהיא לא קרה. שר החוץ הדרום־אפריקאי אכן הודה שאין בידו הוכחה לפעילות של האפריקאי בלסוטו, אולם לדבריו, לסוטו לא רק נותנת מקלט לאנשי התנועה השחורה אלא הארגון משתמש בלסוטו כדי לאמן את אנשיו ולתכנן פעולות. דרא"פ גם רוצה על התגברות ההשפעה הסובייטית על ממשלת לסוטו. לטענתה, במאסרו יש יותר דיפלומטים סובייטיים מאשר אמריקאים בכל דרא"פ. לסוטו, וערב ההפיכה, טענה, שהיא נותנת מקלט לפליטים פוליטיים בלבד ואינה מניחה לאנשים להשתמש בארץ כבסיס להתקפות על דרא"פ. היא האשימה את דרא"פ כי היא פועלת לערעור היציבות השלטונית בלסוטו, בתוך סיוע ל"צבא השחרור של לסוטו".

בעיצומו של המשבר הגיעו חמישה מנהיגי אופוזיציה מלסוטו לשיחות בפרטוריה על נושא היחסים בין שתי המדינות, עם חזרתם הם נעצרו והוכנסו לכלא. בשלב מסוים החלו אמצעי התקשורת האלקטרוניים בדרא"פ (בשליטת הממשלה) לדווח כי בלסוטו נערך ניסיון הפיכה. הדבר הוכחש על ידי דובר הממשלה. כעבור ארבעה ימים קרה משהו שניתן לתארו כניסיון הפיכה: קבוצה של 85 איש מכוחות הביטחון בראשות קולונל פרזה, ארבעה נהרגו ואחרים נעצרו. הממשלה הודיעה שסוכל ניסיון הפיכה. שלושה ימים לאחר מכן הודיע רדיו לסוטו שהרמטכ"ל הגנרל ג'וסטין לקאניה תפס את השלטון במדינה והקים "מועצה צבאית" של בעלי תפקידים. שעות ספורות לפני ההודעה על ההפיכה נשאל צ'יף ג'ונתן אם הוא שולט על ארצו. תשובתו היתה: "הייתי אומר שבידי שליטה מלאה. מעולם לא הייתי מקבל כל כך בשלושים השנים האחרונות כפי שאני היום..." הצורה שבה הסתם תתפוס מקום של כבוד בהיסטוריה הפוליטית של לסוטו.

הלחץ הכלכלי הכבד שהפעילה דרא"פ על לסוטו נשא אם כן פירות מקווים תוך זמן קצר. עוד לפני ההפיכה שלחה מאסרו משלחת לדון ב"סידורי ביטחון" בגבולות שישביעו את רצונה של פרטוריה. במשלחת השתתף הגנרל לקאניה. אולם חשוב יותר מהכוונות לדון בתביעות פרטוריה היא עצם ההפיכה, אשר הסירה ככל הנראה את אבן הנגף העיקרית מבחינת דרא"פ: צ'יף ג'ונתן. סימנים לכך שפרטוריה מרוצה מהשלטון החדש עשויים להיות הקלת הלחץ על גבולות לסוטו וחידוש אספקת הסחורות והשירותים אליה. שלב נוסף מתקדם יותר עשוי להיות חתימת חוזה כלשהו בין שתי המדינות המרכז על "קשרי ידידות" והסדרי ביטחון "הדדיים". חוזה מסוג זה הוא היעד המרכזי של פרטוריה במדיניות החוץ האזורית שלה.

על שוטרים וגנבים / ראובן שפירא

בומרנג

פרשת זוהר יערי היא הצלחה בולטת של המשטרה מבחינה חקירתית, אבל בשבועיים שבהם התנהלה החקירה בצורה אינטנסיבית נחשפה שוב אחת הבעיות הקשות של המשטרה: איך מתמודדים עם הצד התקשורתי של פרשה כזאת ועם רצון הציבור לדעת מה קורה. דוברות הסמכית ובשלת השואבת השראה מהמפכ"ל והשר הממונה, החוששים שהמשטרה תואשם בהדלפות, הביאה לתוצאה לא רצויה מבחינת המשטרה וצורכי החקירה — כלי התקשורת הוצפו בפרסומים לא מבוקרים ובהדלפות ובגילויים של עובדות ומהלכי חקירה שפורסמו טרם זמנם, דווקא באותו שלב שבו היתה המשטרה מעוניינת מאוד כי יישמר סוד.

אבל המשטרה לא יכלה למנוע את הפרסומים, כי בגלל מדיניות הדוברות שאימצה לעצמה בפרשה זו, כמו בפרשות אחרות העוסקות בחקירות התעניינות הציבורית, היא הביאה לנתק עם כתבי המשטרה שסיקרו את הפרשה וליחסי עבודה הגומלין גרועים ביותר איתם. במצב זה המשטרה לא יכלה לפנות בבקשות למנוע פרסומים מסוימים בכלי התקשורת. לקח הפרשה הביאו בימים האחרונים קציני משטרה מנוסים למסקנה, שאי אפשר להוסיף ולטמון את הראש בחול, שיש צורך "לעשות חשבון", ללמוד מהניסיון של פרשת זוהר יערי ולגבש נהלי עבודה ותקשורת סבירים שיועילו לכל הצדדים, ביחוד כאשר מדובר בפרשיות המסעירות את הציבור.

מדיניות ה"אין דוברות" שהוכיחה שוב את אי יעילותה, באה לביטוי בפרשת זוהר יערי בכך, שבמשך השבועיים שבהם התנהלה החקירה העיקרית שמרו דוברי המשטרה הרשמיים וקציני משטרה בכירים — גם כאלה הרשאים והמוסמכים לשוחח עם עיתונאים והיודעים מה מותר ומה אסור לומר לתקשורת — על שתיקה מוחלטת. הם פחדו מ"ציד המכשפות", כפי שהוכיחה, שמנהלים המפכ"ל והשר הממונה כדי לתפוס מדליפים. וכך קרה שבמשך שבועיים, בעוד פרשת זוהר יערי תופסת כותרות בעמודים הראשונים של העיתונים, לא פורסמה אפילו שורה רשמית אחת מטעם דוברות המשטרה ולא ניתנה שום הודעה משטרתית מוסמכת, אפילו לא על המעצר עצמו של זוהר יערי או של ידידתו אביבה גרנות. קציני משטרה בכירים ביותר סירבו לאשר או להכחיש פרטים, לעתים חשובים מאוד, שנודעו לעיתונאים ופורסמו מיד, אף שמבחינת טובת החקירה רצוי היה למנוע את הפרסום באותו שלב.

המשטרה נוכחה להוציא בפעם הראשונה הודעה קצרה רק שבועיים לאחר מעצרה של זוהר יערי, ביום שישי האחרון, אחרי שסיפור החקירה לפרטיו כבר פורסם בהרחבה בכל כלי התקשורת. וגם אז כללה הודעת המשטרה פרטים "חשובים" שהעלו גיחוך אפילו אצל קציני המשטרה שעסקו בפרשה. המשטרה הודיעה לציבור בשעה שתיים בצהריים ביום שישי האחרון שבכוונתה להעביר בקרוב את תיק החקירה לפרקליטות. זה אחרי שכלי התקשורת פירסמו את העובדה הזאת ממקורות לא־רשמיים בימים שלפני כן. ועוד כללה ההודעה הרשמית את שמות אנשי צוות החקירה, ואת ההבהרה שחלק מהפרסומים בפרשה בכלי התקשורת היו לא נכונים. זה מה שהיה למשטרה לומר אחרי שבועיים של חקירה.

כמעט מיותר לציין, שחרף מאמציהם של מפכ"ל המשטרה ומפקד מחוז תל אביב למנוע פרסומים והדליפות מהחקירה, שהודיעו את קציני המשטרה המוסמכים והכריזו "מסורסים" ואילמים במגעיהם עם העיתונאים, דלפו החוצה כל העת, לטובת רוחם של ראשי המשטרה, ידיעות מעודכנות על מהלך החקירה. כלי התקשורת ידעו ודיווחו הרבה במקורות לא־רשמיים, אך מהימנים, וביניהם גם מקורות משטרתיים, כמעט על כל מהלך בחקירה סמוך מאוד להתרחשותו. כך נודעו ופורסמו פרטים חשובים על גרסותיהן של שתי החשודות העיקריות, על המועדים שבהם ביקרו את מעשיהן ועל פעולות שונות של המשטרה.

המשטרה יצאה ניזוקה ומתוסכלת מכל הבחינות. כללי המשחק בנושא הדיווח לעיתונות ויחסי הגומלין עם העיתונאים, שנקבעו על ידי המפכ"ל ומפקד מחוז תל אביב, שלפיהם אין מדברים עם העיתונאים על החקירה, אין מעדכנים ואין מתדרכים אותם — פעלו כבומרנג, שפגע לא רק במשטרה אלא בעיקר בחקירה ובמהלכיה.

קציני משטרה המצדדים במדיניות השתיקה של המשטרה בפרשת זוהר יערי טוענים, כי לא היה אפשר בשום שלב לעדכן את העיתונאים ולהעמיד דברים על דיוקם, מפני שמדובר בחקירה סבוכה, רבת תהפוכות ועדינה מאוד, שכל מלה בקשר אליה היתה יכולה לגרום נזק. לעומתם יש קציני משטרה הסבורים, על פי ניסיון העבר, כי ניתן בכל מקרה למצוא את דרך הביניים שתשרת את האינטרסים של שני הצדדים — המשטרה והעיתונות.

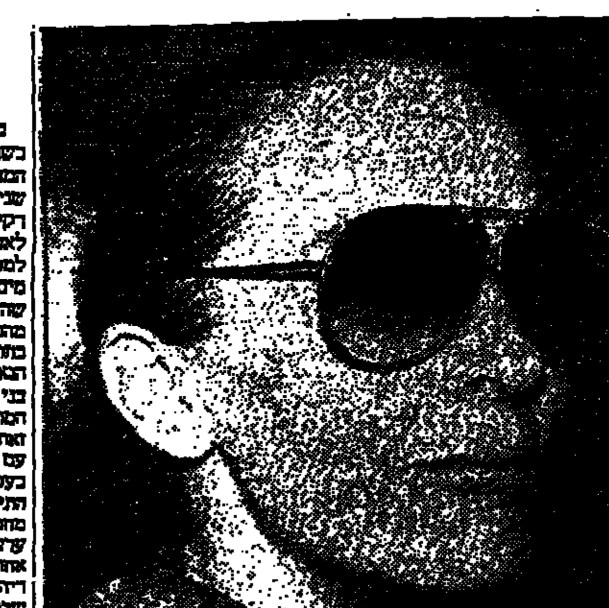

זוהר יערי: איך התמודדה הדוברות המשטרה עם הפרשה

דקירה ללא דוקר

בפסק דין נדיר מסוג זה זיכתה בשבוע שעבר שופטת בית המשפט המחוזי ויקטוריה אוסטרובסקי־כהן שני נאשמים שהועמדו לדין על דקירה בסכין וגרימת חבלה חמורה לאדם, זאת מפני שלא הגיעה למסקנה ברורה מי מבין שני הנאשמים ביצע את העבירה, אף שקבעה שהעבירה אכן בוצעה על ידי אחד מהנאשמים. ומעשה שהיה כך היה: בחודש מאי 1985 פרצה תיגרה בין הנאשמים באסם פרילה והאשם סמרה בני 21 מהכפר טירה לבין שני המתלוננים מחמוד סולטן ואייד סמרה, זאת על רקע חגיגות שהיו בכפר טירה עם שחרור מחבלים מהמאסר בישראל בעסקת חילופי השבויים. יום לאחר התיגרה הזאת בעת שהמתלוננים מחמוד סולטן ואייד סמרה הלכו בשעת ערב באחד מרחובות הכפר, רצו אחריהם שני הנאשמים ומקללות בפיהם. בין שני הצדדים התפתחה תגרה, שבמהלכה שלף אחד מהנאשמים סכין ודקר את איד סמרה בבטנו דקירה כמעט קטלנית, שגרמה לו פצע בעומק של 10 ס"מ. חייו ניצלו בניתוח ארוך ומסובך בבית החולים.

את הנאשמים ייצגו בבית המשפט עורכי הדין דוד מקרין וכרמלה הנוך. עורך הדין מקרין שייצג את באסם פרילה, הסתמך על עדות במשטרה שמסר המתלונן מחמוד סולטן, שאמר כי בזמן הקטטה שבה נדקר חברו איד סמרה הוא נאבק כל העת עם באסם פרילה ואינו יודע איך נדקר חברו איד סמרה. לדבריו, הוא לא ראה את מקרה הדקירה. הסנגוריה התבססה גם על עדותו של הנדקר עצמו שטען, שבוע לאחר המקרה בעדות במשטרה שמי שדקר אותו היה באסם פרילה. העדות הזאת עמדה בסתירה לעדותו של המתלונן סולטן, שהעיד שפרילה היה עסוק בקטטה אתו, כך שלמעשה לא יכול היה לבצע את הדקירה. הסנגוריה טענה כי אכן ברור שהיתה דקירה אך לא ברור מי היה הדוקר, ולכן יש לזכות את שני הנאשמים.

השופטת שקיבלה את עמדת הסנגוריה, קבעה שאחד משני הנאשמים אכן דקר את איד סמרה. אך הואיל ואין הוכחות מי מבין השניים הוא הדוקר היא חייבת לזכות את שניהם מחמת הספק.

הסדר מבקרים רשמיים בבתי המעצר

בתי המעצר המשטרתיים הם ברובם מקומות שקשה להימצא בהם מבחינת התנאים, המוגדרים במקרים רבים תת אנושיים. לבד מהצפיפות והתנאים הפיסיים הקשים במבנים הישנים, יש בבתי המעצר גם בעיות רבות של אי שמירה על זכויות העצירים, שלילת זכויות הניתנות להם על פי החוק מסיבות שונות והפרת פקודות הקבע של המשטרה, לעתים גם משום סיבות אובייקטיביות.

את תנאי המעצר הפיסיים אי אפשר לשנות בעתיד הנראה לעין, בגלל מגבלות תקציב. אבל במשטרה ובמשרד המשפטים מקווים שאפשר יהיה בקרוב לשפר במעט את המצב בבתי המעצר המשטרתיים. זאת עם כניסתו לתוקף של הסדר המבקרים הרשמיים בבתי המעצר. הוחלט להנהיג לתקופת ניסיון בבתי המעצר המשטרתיים ביקורים של מבקרים רשמיים — פרקליטים מפרקליטות המדינה והמפקחים העובדים במשרד המשפטים, שיבואו לעתים מזומנות לבתי המעצר ויבדקו את ההתנהגות בהם, כפי שהדבר נהוג בבתי הסוהר.

המבקרים הרשמיים, שיפעלו על פי תוכנית מסודרת מראש, יבדקו את תנאי המעצר, דרכי הטיפול בעצירים, ישמעו תלונות ובקשות של עצירים. אחרי כל ביקור יגישו דו"ח על ממצאיהם והמלצותיהם לתיקון לשרים הנוגעים בדבר, למפכ"ל המשטרה וליועץ המשפטי לממשלה. נוהל הביקורים בבתי המעצר נמצא בשלבי הכנה מתקדמים במשטרה. עם הפעלתו מקווים שלפחות הרגשתם של העצירים תשתפר ויופג מתח מיותר בבתי המעצר הצפופים. שכן העצירים יוכלו לפרוק את המעיק עליהם בפניהם של אנשים מוסמכים שאינם מזוהים ואינם נגבים עם המערכת המשטרתית.

גישור פערים — הלכה למעשה

מאת ירדן טל

פרס יושב־ראש הכנסת לאיכות החיים יוענק היום ליחידה לגישור פערים באוניברסיטת חיפה. ב־12 שנות קיומה סייעה היחידה ל־3,200 בני עיירות פיתוח ושכונות מצוקה בצפון הארץ ללמוד באוניברסיטה. 2,000 מתוכם סיימו לימודי תואר, בהם תארים גבוהים. בין הבוגרים בעלי עבר פלילי וצעירים שהגיעו למכינת האוניברסיטה מבלי שידעו לקרוא ולכתוב כראוי

מאיר סערון והוד סגינו, שניהם בסוף שנות העשרים שלהם, שניהם בני אותה שכונה, בעבר. מוצא דומה, רקע חברתי שווה. שניהם הורים בעירויים ובילדותם בסיווג, שאינו מבטיח עתיד ורוד, "טעוני טיפוח".

מאיר נזרק מביה"ס לפני שסיים כיתה י"א, בגלל, מה שהוא מגדיר, "בעיות משמעת חמורות". הוד עזב את בית"ס בתום כיתה י', למרות שהשגיו בלימודים היו טובים. "עזבתי בגלל אפליה", הוא אומר, "העמדתי בניסיון את המורה שלי. עניתי על שאלון בחינה בשני עותקים. על האחד החתמתי בשמי, ועל האחר בשם דוני רוזנטל. העותק שנשא את שמי קיבל ציון 4 ואילו העותק האחר, עם השם האשכנזי — ציון 8. האפליה היתה על רקע אישי ולא עדתי".

דרכיהם של מאיר והוד נפגשו שוב, כעבור כמה שנים באוניברסיטת חיפה. מאיר מסיים בימים אלה לימודי תואר שני בפסיכולוגיה־קלינית והוד סיים בהצטיינות לימודי התואר הראשון באנתרופולוגיה. שניהם הגיעו לאוניברסיטה וסיימו את לימודיהם בה בהצטיינות, בזכות היחידה לגישור פערים שבאוניברסיטת חיפה, המציינת השנה את שנתה ה־12. היום יעניק יו"ר הכנסת, ח"כ שלמה הלל, לנציגי היחידה את פרס יושב־ראש הכנסת לאיכות־החיים לשנת תשמ"ו, בתחום קידום שלטון החוק, ערכי הדמוקרטיה ושמירה על זכויות האדם.

בנימוקים, מציינים חברי ועדת הפרס — ח"כ זבולון המר, ד"ר שמשון שושני, ופרופ' רות לפידות, בין השאר, כי "היחידה לגישור פערים שבאוניברסיטת־חיפה הלכה והוכחה לפני כל המוסדות להשכלה גבוהה בישראל בהקנית ערכים דמוקרטיים, תודעת שלטון החוק והכוונת האזרח למצוא רבות של מנהיגים מקומיים ונושאי תפקידים ציבוריים בעיירות פיתוח ובשכונות העוני. במתן השכלה שהכשירה אותם להנהיג ישוביהם מעידן של מינהל פקידותי כפוי לעידן של דמוקרטיה גאה ומתפשית. עם בוגרי היחידה נמנים אלי דה־קסטרו, ראש עיריית עכו, אילן גבריאלי, ראש מועצת יקנעם, ח"כ עובדיה עלי מעפולה, יהודה לנקרי, ראש מועצת שלומי, רוברט ראובן מקרית אתא ועוד.

לתקן את העיוות

היחידה לגישור פערים נוסדה ב־1974, ביוזמת ראשי האוניברסיטה דאז. אבי הרעיון היה יו"ר אירגון הב"י (הכוויות המשפחה ברוכת הילדים), אברהם דניגו ז"ל. היחידה נועדה לסייע לתושבי עיירות הפיתוח ושכונות המצוקה לרכוש השכלה גבוהה ובכך לתקן את העיוות שהנתונים הסטטיסטיים הראו, על מיעוט חלקם של בני עדות המזרח בקרב בעלי ההשכלה הגבוהה ולהכשיר מנהיגות מקומית בעלת רמה לעיירות ולשכונות. במסגרת הראשונה, של התנ[illegible] מהשגי היחידה יש לזקוף לזכותה.

כיום מנהלת היחידה, רובה ככולה, על־ידי בוגרי האוניברסיטה שלמדו במסגרת היחידה. מרכז היחידה הוא ישראל פרומן, בן ליוצאי עיראק, סטודנט לתואר שני בפסיכולוגיה שלמד במסגרת היחידה בין השנים 1978 — 1981. עד היום למדו באוניברסיטה, בתמיכת היחידה לגישור פערים, 3,500 סטודנטים, מתוכם כ־2,000 סיימו לימודי תואר ראשון כש־200 מתוכם המשיכו ללימודים לתארים מתקדמים יותר, לרבות תואר שלישי. על־פי נתונים שנאספו מטעם היחידה, כ־80% מבוגריה חזרו לעיירות הפיתוח ולשכונות והם משמשים בהן בתפקידים חברתיים.

35% מבין אלה המתקבלים ללימודים באוניברסיטה, באמצעות היחידה לגישור פערים, הם חסרי תעודת בגרות והשכלה תיכונית מלאה. אלה, משלימים את החסר במכינה מיוחדת בת שנה. בין אלה שהגיעו ללימודים במכינה, צעירים שהתקשו בקריאה ובכתיבה. 87% מהתלמידים ביחידה הינם יוצאי עדות המזרח והשאר אשכנזים. בין התלמידים השנה, כ־30 אתיופים הלומדים במכינה מיוחדת. הקריטריון לקבלה ליחידה הוא בעיקר סוציו־אקונומי. הנשירה בקרב תלמידי היחידה, עד כה היתה נמוכה מהממוצע הכללי באוניברסיטה — 11 לעומת 33 אחוז. גם ממוצע הציונים שהשיגו תלמידי היחידה בלימודיהם באוניברסיטה היה גבוה במקצת מממוצע הציונים הכללי באוניברסיטה — 74 לעומת 72. ישראל פרומן חושש, שהשנה, בשל בעיות תקציב קשות, מגדי הנשירה עלולים לגדול.

היחידה לגישור פערים מממנת לתלמידיה את מלוא שכר הלימוד באוניברסיטה (להוציא את האגרה) וכן מילגה בת 300 דולר בשנה לסטודנט, המכסה את שכר הדירה במעונות. בתמורה, נדרש כל סטודנט ביחידה להשתלב בפרוייקטים חברתיים שמפעילה היחידה, דוגמת חונכות לאסירים בבתי הכלא רמון ושאטה, חונכות לעבריינים צעירים, חונכות אישית לסטודנטים [illegible] תקציב היחידה מסתכם ב־750 אלף דולר בשנה. 35% מתוכם באים מתקציב המחלקה לקהילות ספרדיות בסוכנות היהודית וכל השאר ממקורות ותרומות מאנשים פרטיים. צוות מינהלי מצומצם בן 6 איש מפעיל את היחידה ולעזרתו עומדים 45 סטודנטים ביחידה, המרכזים, תמורת מילגת לימודים, פרויקטים שונים מטעם היחידה.

בעבר נשמעה ביקורת מצד מספר מצומצם של מרצים וסטודנטים על שהאוניברסיטה "מורידה רמה" כדי לקבל סטודנטים מ"גישור פערים". פרופ' צבי סובל, היועץ האקדמי של היחידה דוחה ביקורת זו. "רק 10% מתלמידי היחידה מתקבלים ללימודים בתנאים השונים על־פי המלצת היחידה. כל השאר עוברים במסלול הקבלה הרגיל של האוניברסיטה". הוד ומאיר יודעים לספר על יחס אמביוולנטי של חלק מהמרצים כלפיהם.

להגיע אל עיירות הפיתוח

מתוך סקר בוגרים של היחידה לגישור פערים, שערכה היועצת האקדמית הקודמת של היחידה, וכיום ראש החוג למדעי־המדינה, ד"ר יעל ישי, עולה כי מרבית הבוגרים (כ־20% מתוכם הן בוגרות), הינם נשואים למשפחות ברוכות ילדים: כ־54% מהאבות וכ־85% מהאמהות של הבוגרים השכלה יסודית או נמוכה ממנה. למעלה ממחצית מהבוגרים שירתו בצה"ל בדרגת סמל או רס"ל ורק מעטים היו בעלי דרגות קצונה. 64% מהבוגרים היו בתקופת לימודיהם מתחת לגיל 34. חלק הארי של הסטודנטים (80%) הגיע לאוניברסיטה כתוצאה מהחלטה שגמלה בו ולא כתוצאה מהשפעה חיצונית. פרופ' סובל מודה כי היחידה נכשלה ב"עבודה המיסיונרית" שלה וכי עתה יהיה עליה לפעול הרבה יותר כדי להגיע אל כל אותם רבים בעיירות ובשכונות המתאימים ללימודים אך קודמים ואשר מסיבות שונות אין באפשרותם, או ביכולתם להגיע ללימודים באוניברסיטה.

כ־65% מהבוגרים הודו כי לא היו לומדים באוניברסיטה אילמלא עזרה להם היחידה לגישור פערים. גם ההערכה העצמית של הבוגרים השתפרה בצורה ניכרת בזכות הלימודים באוניברסיטה. ממחקרה של ד"ר ישי עולה עוד כי בוגרי היחידה לגישור פערים נוטים יותר למעורבות פוליטית מאשר לפני הלימודים. וחלקם הגיעו אף לתפקידי מפתח בישוביהם. היחידה לגישור פערים גם חיזקה את הזהות העדתית של תלמידיה. הרוב המכריע מבין יוצאי עדות המזרח שבין תלמידי היחידה העיד שהוא גאה בעובדת היותו בן עדתו. בעוד שאף לא אחד מבין יוצאי אירופה ואמריקה שנכללו בסקר "גאה" במוצאו העדתי. [illegible]

חיים אהרונוב (30) [illegible], מורה חינוכי. לפני ביחידה על אף שרקעו הסוציו־אקונומי לא ענה לקריטריונים. הגיע ללמוד במסגרת היחידה בשל מעורבותו בפרוייקטים חינוכיים־חברתיים בשכונתו, שכונה שאוכלוסייתה מצוקה גרועה. כיום הוא מפעיל ביחידה לגישור פערים את פרויקט "הכ"ל" — הגברת יכולת הלמידה לסטודנטים ביחידה. התוכנית, שמקורה בארה"ב, נועדה לשפר את יכולת הלמידה של הסטודנטים המגיעים לאוניברסיטה ללא הרגלי למידה בסיסיים, לעזור להם להתגבר על "הלם האוניברסיטה" תורת הבחינות וכו'. לדבריו, היחידה היא מן המקומות הבודדים בארץ שלא מדברים בה על גישור פערים אלא עושים זאת הלכה למעשה. גישור פערים צריך להתחיל לא באוניברסיטה, אלא בתיכון, בבית"ס היסודי ואפילו בגן השכונתי, אומרים פעילי היחידה.

את כספי הפרס בסך 20 אלף דולר שיוענקו על־ידי יו"ר הכנסת, מייעדים ראשי היחידה בעיקר לתוכנית מיוחדת שתופעל השנה בראשונה, להגברת המודעות לקונפליקטים החברתיים בישראל והעלאת רמת הסובלנות ביחס אליהם. הכוונה, אומר מרכז היחידה, לעשות שימוש בתלמידי ובבוגרי היחידה לגישור פערים כסוכני שינוי חברתי באוכלוסיות עיירות הפיתוח ושכונות המצוקה בצפון הארץ. הצורך בתוכנית כזו נולד מתחושת ראשי היחידה הבינו כי הקניית השכלה בלבד ללא פעילות חינוכית עלולה להנציח דעות קדומות ותחושת קיפוח ולא לעקרן מהשורש. העבר מלמד כי כמה מבוגרי היחידה "רכבו על הסוס העדתי" כדי לטפס בשלבי הסולם הפוליטי.

בבידור הקל / נורית אמיתי

פסיכולוג ללהקות הצבאיות

בימים אלו עוסקים במפקדת קצין חינוך ראשי בצה"ל בקיבוץ אנשי מקצוע כדי להקים צוות חשיבה לנושא הלהקות הצבאיות. בצוותים חברים אנשי מילואים כחנוך חסון, יואל רייפל, קובי לוריא, חיים חפר וצבי שפירא. גם פסיכולוג אמור להשתלב [illegible] כולם עוסקים בקביעת יעדים, מסורת ואיפיוני החומר והמסרים הראויים להצגה באמצעות הלהקות. ומדוע פסיכולוג? בצה"ל טוענים, כי המסר העקיף שהלהקה הצבאית מעבירה הוא חשוב, ולכן ניתן יהיה בעזרתו של הפסיכולוג לקבוע יעדים מוצלחים. העיקר הוא, לא להגיע למצב שהביא לפני שנים אחדות לפירוקן של הלהקות הצבאיות.

לצורך כך מקפידים בצה"ל שהלהקות יופיעו אך ורק בפני חיילים ובמסגרות צבאיות. הופעות מחוץ למסגרת זו מאושרות על־ידי קצין חינוך ראשי בצמצום רב ביותר. בצה"ל טוענים, כי ההוצאות השירות העקיפות על הלהקות אינו גדול והוא מגיע לכ־7000 דולר ללהקה, כשמחיר של הציוד מגיע ל־450 דולרים. להקה צבאית כוללת מבנת כוחותם בני 14—15 איש: 9 זמרים, 3 נגנים, חשמלי ותנג שהוא איש קבע, וכמובן, אמרגנים ונהג המסיע את כולם מאירוע אחד למשנהו.

פוליקר: הופעה חיה

עופרה חזה: שירי תימן

שרי צוריאל: אחרי "קיפי"

"עיניים שלי" — תקליט ההופעה

ששים הצעירים מילאו באחד מימי שישי האחרונים את אולם קולנוע תל־אביב כדי לצפות בהופעה של יהודה פוליקר, שהועברה ישירות לאולפני רדיו הסטוכים. התוכנית המוקלטת תוצא בעוד כחודשיים באלבום "פוליקר בהופעה חיה".

יותר משלושת אלפים איש רכשו כרטיסים לשתי ההופעות, שהוגדרו על־ידי המפיקים כהצלחה גדולה. הפקת התקליט בהופעה חיה היתה פשוטה: זו הפעם הראשונה בארץ, שהופעה הוקלטה ישירות מאולם ההופעות לאולפן הקלטות, בלי שהדבר יהיה כרוך בהוצאות רבות. בין האולפן לאולם ההופעות הונחו כבלים ארוכים, וכך לא היה צורך בהובלת ציוד מהאולם לאולפן.

המפיקה של פוליקר, רותי משה, מנהלת בימים אלו משא ומתן עם בעלי אולם קולנוע "היכל" בפתח תקווה, כדי לנסות ולשלב מופע זה באחת מהצגות הפתיחה וחנוכת האולם בעוד כחודשים. "בינתיים מחכים לתשובה סופית משלום חנוך, אם יסרב אנחנו נסכים". כזכור, ביטל חנוך את הופעתו בהיכל ביום שישי לפני יותר משנה, בתקופת מאבקי השבת בעיר.

ירדני תפיק את זוהר

בעשרות השנים מאז שבה רבקה זוהר לארץ, היא מצאה מפיקה, תמלילנים ומלחינים, המסכים לסייע לה בהרכבת רפרטואר שעימו תופיע מעל בימות הארץ, ואשר שיריו יקובצו לתקליט. עד שיאספו השירים נראה את זוהר בתוכניות טלוויזיה כמו "מוסרת הארץ", אך לא בהופעות. מרגישה תמורה ירדני (שרי הקמת), המאמינה בשיטה של "קודם כל שירים חדשים, תקליטים ורק אחר־כך סיבוב הופעות".

מכל מקום, מבטיחה ירדני, כי עוד מעט נוכל להאזין לשיר חדש מפי רבקה זוהר. בינתיים היא מתגוררת בתל־אביב ונראית בחברתו של מנב המלודיה רמי גוכמיין (שחבין עליה כתבה ל"יומן השבוע" בטלוויזיה).

צעיפים קוליים

"מישראל יוצאת מוזיקה, שאינה רק שירה ספרדית מקורית" — נכתב בעיתון האיחודי לנושאי בידור "מלודי מייקר", על אלבום שירי תימן של עופרה חזה — "היא לקחה שירה מדורכבת מתקופת ימי־הביניים ומנגינות תימניות עממיות, הלבישה אותם בתלבושת בתימנו ויצרה בכך צעיפים קוליים, שהם תענוג מרתק. התעדר קרוב לוודאי מוזיקה והמוסמך ביחס למקור. אבל יש בו הרבה "ביזר"". נכתב באותו מאמר.

התקליט עצמו מוצא להו"ל על־ידי חברת "הד ארצי", והעדים עליו כי הוא "הולך טוב" באוסטליה, גרמניה, צרפת, פורטוגל, יוון, ספרד ועוד. בבריטניה כיכב השיר התימני במקצב הדיסקו "גלבי" בשלבים הגבוהים של המצעד.

בסוף החודש תצא חזה לפארים לצורך הקלטות, וכשתשוב תמשיך בלימודי השפה הצרפתית, ואת כדי לבסס ולכבוש אוהדים בצרפת. שם תבקר לקראת קיץ 86'.

אגב, תקליטה "שירי מולדת" נמכר בקרוב לעשרים אלף עותקים — ארכרטר תקליט זהב.

שרי צוריאל - שינוי תדמית

לאחר שמילאה את תפקידה כ"קיפי" בתוכנית הילדים "רחוב סומסום", מבקשת שרי צוריאל לנסות ולתפוס מקום בין זמרות הארץ. שיר אחד שהתקבל בברכה היה "ישר", שאותו כתב עבורה גרי אקשטיין. כעת היא ממתינה לשיר הבא שיחובר עבורה. בינתיים היא עוסקת בשינוי תדמית, ומסייעת לה בכך האופנאית עדה תומר (חברתו לחיים של קובי אשרת) שעיצבה עבורה תלבושות ססגוניות בצבעים בוהקים כזהב, שחור מבריק ועוד.

אחת מהתלבושות המסוגננות תצולם על עטיפת תקליט הבכורה שיופץ בקרוב בין רשתות הרדיו השונות.

ממלוחה — לזמר עצמאי

ראובן ארז (29), ששירת בלהקת פיקוד דרום לצידם של נתן דטנר, חיים צדוק ונתן נתנזון והופיע לצידה של עופרה חזה בסרטת שכונת התקווה, החליט לנסות מזלו כזמר עצמאי. ארז, שהיה גם מנהל להקת "אלף בית" שליוותה את יהורם כהן בשירו "אבניבי", מופיע בלהקות ומופעים זה 15 שנה. לאחרונה נטל חלק בפסטיבל זמר מזרחי. [illegible] בימים אלו הוא מוציא תקליט "בשר הלילה", הכולל עשרה שירים.

רב סרן ברנדס והחייל טולדאנו

המעבד גנני ברנדס זכה לא מכבר לדרגת־ייצוג של רב סרן, זאת מתוקף תפקידו כמנצח תזמורת חיל־האוויר. את תפקידו הזה הוא ממלא כאזרח עובד צה"ל. גם הזמר אבי טולדאנו ממלא תפקיד בתזמורת זו, בה 15 נגנים. התוכנית עתידה להיות מוקלטת בסוף בארם, ותיועד לשעתיים של בידור בכלי צה"ל.

טולדאנו משרת במילואים כזמר התזמורת, ועושה בימים אלו סיבוב הופעות ברחבי הארץ. לא מכבר הופיעו באולם קולנוע "צבי" שבקריית שמונה בפני ילדי העיירה, הכל במסגרת שירות מילואים.

בקרוב עומד טולדאנו להוציא את תקליטו ה־17 במספר. התקליט, שיוצא באנגלית ובעברית בעת ובעונה אחת, יופץ באירופה ובישראל ויובאו בו שירים של אהוד מנור, עמת שרתוק, שמרית אור ואבתר שמיד ללחניו של אבי טולדאנו.

מנצלים את החגים

בחברות התקליטים מנצלים את התקופה שלפני חג הפסח לכבס הקלטות אמנים, המטרה — רכישות מוגברות של תקליטים לקראת החג. כ־15 תקליטים אמורים לצאת לקראת חג הפסח. בינתיים עוסקים האמנים — אילנית, בועז שרעבי, גלי עטרי, יגאל בשן, יהודה פוליקר, כחופה פטישי, זוהר אלברשטיין, הדר דאים ועוד — על שירים חדשים. ובכבר מקליטים אותם בתקליטי שירים כדי להחדירם לתודעת הציבור.

היה מי שאמר לי באחת מחברות התקליטים שכמו שיש שבוע הספר העברי, כדאי להציע את עונת חג הפסח כשבוע התקליט העברי.

משפט המרגל ארנה טריהולט

מאת אליהו והבי

קופנהגן

האם ניתן לדחוס 15.000 דולר למעטפה בעובי 3.7 ס"מ?

מאז נלכד ארנה טריהולט, פקיד בכיר במשרד החוץ הנורווגי, בשדה התעופה של אוסלו כשהוא מסתיר בתיקו צרור מסמכים שאמור היה למסור לידי אנשי הק.ג.ב בווינה, אין הפרשה יורדת מכותרות העיתונות הנורווגית. טריהולט — שנלכד בינואר 1984 ושישה חודשים לאחר מכן, ביולי 1985, נידון ל־20 שנות מאסר — מצוי שוב באולם בית המשפט באוסלו, מנסה בעזרת שני פרקליטיו לערער על גזר דינו ולתבוע עריכתו של משפט חוזר.

בהתאם לחוק, אין בית דין עליון לערעורים רשאי לבטל את עצם ההרשעה. הערעור לכאורה היה לגבי חומרת העונש. בתכסיס הראשי לפרוס התליוחד, "עד התביעה", הצליח פרקליטו של טריהולט להציג באולם בית המשפט "הצגה" העשויה להביא לעריכת משפט חדש. אחת מהוכחות התביעה, היה תצלום מעטפה שהוגש כחומר ראיות לבית המשפט. המעטפה צולמה בידיו של טריהולט לפני מעצרו בקיץ 1983. לטענת המשטרה הכילה מעטפה זו 15.000 דולר שקיבל טריהולט מאת הק.ג.ב כתשלום עבור שירותיו. פרקליט הנאשם שיכנע תחילה את בית המשפט כי הק.ג.ב לעולם אינו משלם בשטרות חדשים של 100 דולר, כי אם בשטרות משומשים בערכים של 20 ו/או 50 דולר. בשלב זה שלף הפרקליט "שפך" מתוך תיקו צרור שטרות דולר בערכים של 20 ו־50 דולר וביקש מאת התובע לנסות להכניס את השטרות למעטפה בעובי של 3.7 ס"מ. מדוע עובי של 3.7 ס"מ? הפרקליט הביא עדויות של 3 מומחי צילום שטענו כי זה עובי המעטפה המצולמת. כצפוי, לא הצליח התובע להכניס את שטרות הכסף למעטפה. ושאלת אמינות המשטרה העומדת בספק. התרגיל המבריק של הפרקליט כבש כמובן את כל כותרות עיתוני נורווגיה ומזה כמה שבועות אין השאלה יורדת מסדר היום: ניתן או לא ניתן להכניס 15.000 דולר למעטפה?

לבית המשפט הוזמנו כעדים, שר החוץ, שר ההגנה והמפכ"ל נורווגיה. כל הר"ג נתבעו להשיב לשאלה: מדוע הותר לארנה טריהולט להשתתף בקורס של בית הספר הגבוה להגנה לאומית. לבית ספר זה מתקבלים חניכים רק לאחר בדיקה ביטחונית מדוקדקת. לטענת הפרקליט "הכשילו" ראשי משרד החוץ וההגנה את טריהולט בכך שחשפו בפניו את סודות המדינה החסויים ביותר. זאת לאחר שטריהולט היה חשוד כמרגל מאז שנת 1972 — 9 שנים לפני מעצרו.

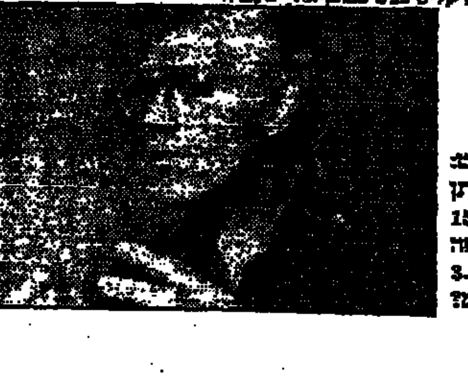

ארנה טריהולט: האם ניתן לדחוס 15.000 דולר למעטפה בעובי 3.7 ס"מ?

משרד החוץ טען, כי אילו סירב לקבל את טריהולט לבית הספר — היו מתעוררים חשד וחששם של אנשי הק.ג.ב כי טריהולט הוא בגדר "חשוד". לפיכך הסכימו לקבלו כחניך, כדי לקבל הוכחות, מעל לכל ספק, כי טריהולט אכן מועסק כמרגל ע"י הק.ג.ב.

ארנה טריהולט, דיפלומט צעיר בשנות ה־30, בנו של מי שהיה שר בממשלה וחבר בצמרת הפוליטית של מפלגת העבודה, עשוי היה לדעת כל מכיריו להגיע לצמרת הפוליטית במדינה: כהונת שר החוץ או אפילו ראש ממשלה — לא היתה בגדר "בלתי סבירה". כאשר נתפס בינואר 1984 ובתיקו המסמכים החסויים — התחולל זעזוע בנורווגיה. פוליטית נפגעה גם מפלגת העבודה בשל שייכותו של טריהולט לצמרת הפוליטית של המפלגה. מאז שנגזר עליו עונש המאסר ניצבה המפלגה לצדו ודובריה "ניפחו" כל עדות העשויה להביא לביטול ההרשעה ולעריכת משפט חדש לנאשם. ביטאונה המרכזי של מפלגת העבודה "ארבייטר צייטבלאדט" הביא מומחים משלו כדי להפריך את טענת המשטרה והתובע במשפט. העתון התייצב בראש התובעים את ביטול גזר הדין הקיים, מתוך תקווה כי זיכוי טריהולט יסיר כתם פוליטי מתדמיתה של המפלגה.

בריה"מ לומדת מהונגריה

מאת תומאס ניילור

The New York Times

מיוחד ל"הארץ"

בניגוד למצב ב־1956, כאשר ברית־המועצות חנקה את ניסיונות הונגריה להיחלץ מהמכבש הסטאליניסטי, כיום נראה שהיא מעוניינת ללמוד פרק בכלכלה מההונגרים, יותר מאשר להעמידם תחת פיקוח קפדני ★ מנהלים סובייטיים שטעמו את טעמה של צרכנות מערבית — אהבו את הטעם

מחבר המאמר הוא פרופסור לכלכלה ומנהל עסקים באוניברסיטת דיוק בצפון־קרולינה

במאמציו להפיח חיים חדשים בכלכלה הסובייטית, מקדיש מיכאיל גורבצ'וב תשומת־לב מרוכזת לנעשה בהונגריה. מאז 1968 צועדים ההונגרים בשקט ובצינעה לקראת כלכלה פחות ריכוזית ובעלת אוריינטציה לשוק חופשי. היוזמה הפרטית משגשגת במפעלים קטנים, והגבלות, שצימצמו את היקפם של מפעלים אלו בזמנו, הוסרו לאחרונה. בהדפוס מתחרות מניות פרטיות ומניות בבעלות ממלכתית על לקוחות. חברות ממלכתיות רשאיות להכריז על פשיטת־רגל (ופשיטת־רגל אינה קיימת למעשה בברית־המועצות), וקל יותר כיום לפטר מנהלים כושלים. בנק הפיתוח ההונגרי הנפיק איגרות־חוב תעשייתיות נושאות ריבית, כדי לסייע לחברות לגייס כספים ממשקיעים זרים. כיום קיים שוק פעיל באיגרות־חוב. בהונגריה נוטים להאמין, כי הבורסה של בודפשט, שנסגרה ב־1946, תיפתח תוך חמש שנים, לאחר שההונגרים יבצעו רפורמות מבניות חשובות מס, יגדילו את עצמאותם של מפעלים יזמים ויעמידו מניות במפעלים לרשות העובדים.

בניגוד למצב ב־1956, כאשר ברית־המועצות חנקה את ניסיונות הונגריה להיחלץ מהמכבש הסטאליניסטי, כיום נראה שהיא מעוניינת ללמוד מההונגרים יותר מאשר להעמידם תחת פיקוח קפדני. מיקלוש פלאי, סגן יו"ר משרד התיכנון הארצי, אמר לאחרונה "הסובייטים אינם מעלים יותר הצעות ישירות לגבי הכלכלה ההונגרית. עם זאת, שתי המדינות הן שותפות סחר, הסחר ביניהן הוא בהיקף נרחב והן מחליפות מידע". מסקנה [illegible] מהבחירות הפרלמנטריות, שנערכו בהונגריה בקיץ האחרון. כאשר בהן היה יותר ממועמד אחד ל־352 מ־387 מושבים. חמישה חברים בוועד המרכזי איבדו את מושביהם.

בהשוואה ל־273 מיליון התושבים, המחולקים בין 15 רפובליקות הנוכחיות בברית־המועצות, הונגריה היא מדינה קטנה. אוכלוסייתה 10.5 מיליון. נראה, שברית־המועצות לומדת להוקיר את הלקחים של הניסוי ההונגרי. בינואר 1984 החלה מוסקבה לייסם, סידרה של "ניסויים כלכליים". עליהם הודיע לראשונה יורי אנדרופוב ביולי 1983. המטרה היתה להנהיג תיכנון [illegible] במפעלים הכפופים לחמישה מיניסטריונים תעשייתיים. מנהלי המפעלים הוסמכו להחליט על יצור, מחירים ואסטרטגיית־שיווק פיננסית וכלכלית, והדגש על תנופה הצלחות רבות יותר. על ציונם "ובנים כונים" ביצוע, הצבאות גבוהות יותר, רווחים גבוהים יותר, שכר ומענקים גבוהים יותר ומוסר עבודה משופר.

אדוארד שוורדנדזה, שר החוץ הסובייטי, היה מזכיר הבוסי הממלכתי בגרוזיה, כבדומה להונגריה התמודדה בבעיות מזון, [illegible] גרוזיה עברה בחזית הרפובליקות הסובייטיות באיבתו את הרפורמה הכלכלית. כדי לתאם את העיקרים הכלכליים, משתמש גורבצ'וב בשירותיו של גרוזיני אחר, גדעון גורישאני, שלראשונה כונה כסגן יו"ר הגוספלאן, והוא נחשב לאחד מכותבי הניהול בעלי הזיקה הרבה ביותר בברית־המועצות.

ספקנים טוענים, כי ברית־המועצות מדברת על "שינוי המנגנון הכלכלי" מאז שנות ה־50. אך הם מתעלמים מהעובדה, שמנהל סובייטי בן 40 אינו זוכר את מלחמת העולם השנייה. היה רק בן 6 כאשר סטאלין מת. לא התנסה בתנאי הדיכוי הפוליטיים והכלכליים של שנות ה־30 וה־40. והוא מסתודד מסבבה מהמודים הפרגמאטיים של אותם אנשים, שחזו על בכוחם את מלחמת העולם השנייה. מנהלים סובייטיים כמהן התיים הם פרגמטיים וראפתנניים. נראה, שאלו מהם שטעמו את טעמה של צרכנות מערבית — כולל התעמלות אירובית, טלוויזיה, בגדים של יצרני אופנה ידועים ומכוניות מהודרות — אהבו את הטעם. סולם הערכים שלהם נראה דומה לאלו של היאפיז האמריקאיים ראשיתיות של אנשי מקצועות חופשיים צעירים ועירוניים. אותה שיכבה של מצליחנים או השואפים להיות כאלה. אלו הם בדיוק אותם ערכים, שהביאו את הרפורמות הכלכליות בהונגריה, ואשר ידרשו כדי להכניס לפעולה את התמריצים שלהם במסגרת הרפורמות של גורבצ'וב.

مكذا من الاجل

هكذا من الأصل

ללא מגע יד־אדם

מהפכת המיחשוב והרובוטים בתעשיית הרכב עולה בחשיבותה אף על המעבר לקווי ייצור שהנהיג הנרי פורד, ומבטיחה איכות אחידה של מכוניות המיוצרות בזול ובמהירות

התמונה המוכרת כל כך של פרץ לים העמלים לצד פס ייצור הולכת ונעלמת. פסי הייצור במפעלי הרכב הגדולים מגודרים בגדרות רשת וחו־לים — כל ניסיון של פועל להיכנס אל קירבת קו הייצור משתק את העבודה. העובדים היחידים באולם הרכבות הענק — האל 54 — במפעל פולקסווגן בוולפסבורג הם אלה העומ־דים ליד לוחות הפיקוד האלקטרוניים, או אלה המתחזקים את המכונות.

המכונות, המוכרות יותר כרובוטים, פועלות לאורך קו הייצור בכה שנראה כתנועות מחול מחוזרות. הרובוטים המקובלים בתעשיית הרכב מעוצבים כמין זרוע הניצבת על ציר (מכוה הדומה למחט עוקץ של מקלע) שקצה נעה בכל הכיוונים האפשריים. וקצה עצמו משתנה בהתאם לסוג העבודה — מערכת אלקטרודות לביצוע הלחמות נקודה, מיתקן דמוי מקדחת־ענק להברגת ארבעה, שמונה או אף עשרה ברגים [illegible], או אף קצה של מרסס צבע.

הרובוטים הללו נעים בזריזות ובד־ייקנות ומבצעים את העבודה בדיי־קנות בלא להתעייף או לשכוח. הן נשלטות על ידי מערכת ממוחשבת ואפשר להתאים לביצוע עבודות שונות. כך, למשל, אין כיום בקווי הייצור של מפעלי הענק הפרדה בין סוגי המכוניות השונות. כאשר מגיעה רצפת המכונית המונחת על גבי כנקנא מיוחד לתחנה שבה מולחמים אליה הקירות והגג, מכתיבים לה כבר הקירות המתאימים (והמחשב המרכזי דאג לכך) והרובוטים באותה תחנה — התוקפים את גוף המכונית מכל צד־דיה — "יודעים" בדיוק איזה סוג מכונית זו ואיך לבצע את ההלחמות. כל המידע כלול בקוד פסים ("באר־קוד") שמודבק על המינשא. הקוד מכיל אפילו את ההוראות באשר לגוון הצבע שהמכונית תיצבע בו (על ידי רובוטים כמובן) ואילו חישוקים וצמי־גים יותקנו עליה. הגלגלים, כמו גם הבנוע, ההילוכים ויתר החלקים המתאימים בדיוק לדגם המבוקש ואף לאופציות שהוזמנו בעבורו, ימתינו למכונית לאורך פס ההרכבה לאחר שיישלחו לתחנות ההרכבה בביצוע אוטומטי, בסדר הבתהייב מהוראות המחשב המרכזי השולט על הייצור.

בשבונה השנים האחרונות עשתה תעשיית הרכב בעולם קפיצה אדירה קדימה — שאפשר להשוותה רק לקפיצה שעשתה עם הנהגת קו הייצור במפעלי פורד בסוף שנות ה־20. המחשבים והרובוטים מסוגלים לשלוט ולייצר מכוניות מדויקות יותר, בקצב מהיר יותר ובמחיר זול יותר. תחילה היו אלה רובוטים "מתלמדים" ומספיים, הם הרוב גם כיום. רובוטים אלה ביצעו בעיקר את עבודות ההלחמה של חלקי הפח השונים. הפועל המזמזם הכיס את כפתור הכבוה לבצב "לימוד", נטל את ראש ההלחמה בידו וביצע את פעולות ההלחמה הדרושות באותה תחנה. זיכרון המחשב הקליט את מגוון תנועותיו של התנועה ונקודת ההל־חמה והיה מסוגל לחזור עליה שוב ושוב. כבר שלב זה, הנראה כיום פשוט יחסית, הביא לשיפור עצום באיכות. במכונית מבוצעות קיימות כמה אלפי נקודות הלחמה. כאשר שמדובר בשו־רת ההלחמות ה"תופרת" את גג המכונית לדפנות, אם המהנדסים דרשו ב"תפר" כזה 23 הלחמות במרווק של 4.5 ס"מ זו מזו, התוצאה בפועל בעבודה ידנית היתה לעיתים רק 17 הלחמות במרחקים שונים, קטעים צפופים ורווחים גדולים — ובכבה גוף מוחלש.

בעבודת הרובוטים אין תקלות כאלה. 23 ההלחמות מבוצעות כולן במדויק, המרווחים ביניהן קבועים. אין החמצות ואין הלחמות רופפות בגלל פועל שמיהר להרפות בדיוק־המלחם.

שורת הרובוטים העוסקים בצביעת הרכב הקנו למכוניות איכות גימור שלא נודעה עד לפני כמה שנים. ראשי הריסוס המדויקים מתיזים בדיוק את כמות הצבע הדרושה, ואם בפיאט אומרים ששכבת הצבע העלי־יונה מכילה 4.5 ק"ג צבע המכסה את הרכב בעובי 50 מיקרון — אין מרבדים עוד בממוצעים — השכבה היא בעובי אחיד על כל גוף המכונית: אין עוד מכונית שנצבעה "ביום שני" בידי פועל הסובל מהאנגאובר, והר־ובוט מתיז את הצבע גם כאשר הוא מכוון את הפיה "אל פניו" — ביזה שהפועלים נבנעו מכבו מסיבות טובות. ואחת השיטות הפשוטות ביותר לוודא אם המכונית צבועה בידי אדם או בידי רובוטים היא לבדוק את העמוד המפריד בין הדלתות בצד הפנימי: אם הוא צבוע היטב זו עבודה של רובוט. יד אנוש פשוט לא היתה יכולה להשתחל פנימה והפועל־האדם גם לא היה מתיז את הצבע אל פניו.

מביצוע הלחמות כבדות, צביעה והרכבות "פשוטות" התפתחו הרובו־טים לכדי ביצוע של עבודות מור־כבות, מדויקות וקשות יותר. הנהלות מפעלי הענק כבר אינן חוששות ממחיר הרובוטים (בין 250 אלף ל־2 מיליוני דולר לרובוט יחיד), ורובוטים מותקנים לכל אורך הקו. בפולקסווגן אפשר היה לראות רובוט סטנדרטי (שמחירו כ־300 אלף דולר) שכל עי־סוקו הוא הנחת הגלגל הרזרבי בתא המטען: ההסבר ל"בזבוז" פשוט: זו עבודה מתישה הגורמת למיחושי גב, ואין אפשרות להציב שם פועל שיעמוד בקצב ההרכבה בקו בלא להביא את האיגוד לשביתה.

דוגמה נוספת לעבודות שמבצעים הרובוטים בדייקנות ובמהירות היא התקנת ריפוד התיקרה במכונית — מלאכה מתישה שתבעה משני פועלים

שורת הרובוטים בקו ההרכבה של במפעלי פולקסווגן

להדחק לתוך גוף המכונית הדיק ול־עבוד כפופים בהדבקת ריפוד התיקרה למקומו ובגזירת השוליים המיותרים. התוצאה היתה במקרים רבים ריפוד עקום, קצוות בולטים או חלקים מדלדלים. תוצאה כזאת יותר התקבלו על הבכן הארכת ותחתה ועיכוב קו הייצור — עיכוב שאת תמורתו שילם הצרכן במחיר גבוה יותר תמורת "רמת גימור". כיום מותאם במפעל אודי רובוט מיוחד לביצוע עבודה זו — הריפוד מונח על גבי משטח הנראה כקרש־גיהוץ ענק, הרובוט מחזיק אותו מבעד לחלון האחורי (את השמשות מרכיבים באורח יותר), "קרש־הגיהוץ" נוסף יורד מעל גג המכונית מבחוץ ותוך מודק הדבק, הריפוד נלחץ באופן אחיד אל התיקרה והשוליים נחתכים במהירות הבזק בסכין סבב. מחיר הרובוט המיוחד היה מיליון דולר אך באודי משוכנעים שההשקעה היתה כדאית.

בד בבד עם התפתחות השימוש ברו־בוטים חלה התקדמות ניכרת בטכנו־לוגיית המחשבים המאפשרת את התכנון בעזרת מחשב. השילוב של תכנון וייצור בעזרת מחשב הביא להאצה נוספת במהפכת הרובוטים. שוב אין אלה רובוטים "מתלמדים" בלבד. הרובוטים מוזנים ממחשב הייצור, בתוכנית עבודה שהביאה בחשבון את אפשרויותיהם, והם מיי־צרים מכוניות שהותאמו לייצור רובוטי ממוחשב. כך, למשל, איפשר התכנון והייצור הממוחשב להפחית את מספר חלקי הגוף של הפיאט אונו ל־172 בלבד, לעומת 267 בפיאט 127 שקדמה לה, ומספר ההלחמות ירד מ־4,280 ל־2,700 בלבד. התוצאה: מבנה עמיד יותר במאמצי המתיחה והלחיצה ומערכת "תפרים" נכונה יותר בין החלקים. תוך הגברת התפוקה ל־2,300 מכוניות ביממה.

השלב הבא של השימוש בתכנון ובייצור בעזרת מחשב כבר כאן. המדובר בייצור מנועים בידי רובוטים שתכנונם הותאם לייצור זה. הרא־שונים שהחלו בייצור סידרתי של מנועים אלה הם מפעלי פיאט בטור־ינו. המייצרים אותם בקצב של מנוע אחד מדי 20 שניות. מנוע ה"פייר" מיוצר עתה בגירסת ה־1,000 סמ"ק (נפח 999 סמ"ק). אין במנוע שינויים מהפכניים, אך בכל זאת מדובר במנוע ארבע בוכנות קל יותר. שמספר החלקים בו צומצם ושדיוק עבודת הרובוטים המייצרים אותו איפשר הגדלת מרווח הטיפולים ל־20 אלף ק"מ. היתרון הנוסף קשור כמובן למחיר. למרות ההשקעות הכבדות בקו הייצור ובמחקר והפיתוח שקדמו לייצור, מנוע ה"פייר" זול במנוע הפיאט 903 סמ"ק שאותו הוא מחליף — ושעליו הוא עולה הן בחיסכון בדלק, הן באמינות והן בתמסם המרבי.

תכנון וייצור מנועים בעזרת מחש־בים ורובוטים יונהג בשנים הקרובות בכל מפעלי הרכב הגדולים. האחרונים שימשיכו לכל הנראה לייצר מכוניות בעבודת יד מיושנת יהיו מפעלי רולס רויס.

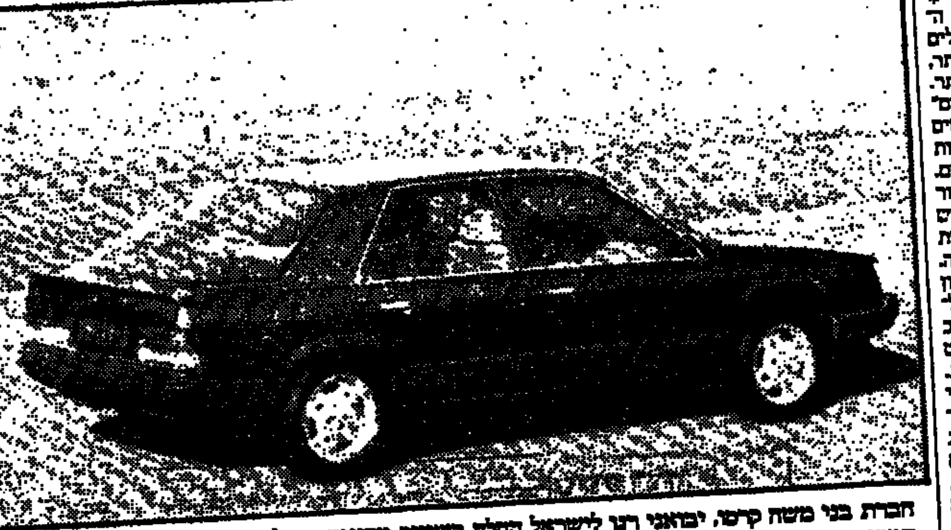
חברת בני משה קריס, יבואני רנו לישראל החלה בשיווק מכונית הדגל החדשה של רנו — הרנו 25. המכונית ששווקה באירופה החל לפני כשנה תוכננה כדי להתחרות בשוק מכוניות היוקרה האירו־פיות — מול האודי 100 והמרצדס מסידרה 200. הרנו 25 מיוצרת בחמש גרסאות מנוע: 1.995 סמ"ק (103 כ"ס), 2.165 סמ"ק עם הזרקת דלק (123 כ"ס), מנוע וי־6 בנפח 2.664 בעל הזרקת דלק המפתח 144 כ"ס. גרסת מגדש לאותו מנוע המפתחת 182 כ"ס ומנוע מגדש דיזל. לארץ מיובאות גרסאות המנוע 1.995 סמ"ק ו־2.165 סמ"ק עם הזרקה.

זמן תגובה

שיר תהילה בארבעה צבעים

חוברת יפה בת 48 עמודים, בעיקר תצלומים מרהיבים, נרתמה לתגבור פעולותיו של משרד התחבורה. לאחר הקדמה מאת השר חיים קורפו (מתנת לצילום צבעוני של השר על רקע דגלים מתנופפים ברוח) סוקר המשרד את תחומי פעילותו — ביבשה, בים ובאוויר.

הסקירות תמציתיות. תמונה אחת הרי שווה אלף מלים. ואכן, בין צילום לטקסט אתה עוד עלול להשתכנע כי אין עוד מדינה כישראל בתחום התחבורה. מהם מחלפי לוס אנג'לס לעומת בשרי איילון (אינטרס של השר בטקס הנחנכה; מהו בית־הספר לנהיגה מתקדמת של ג'ים ראסל לעומת מגרש לימוד הבטיחות (כבוד השר מנתק ליד מעבר תציה לאות ממשמרות הזהירות בדרכים).

דובר משרד התחבורה יחזקאל אמיתי, שערך את החוברת, הסביר לי בשיחת טלפון כי החוברת מיועדת לכל מי שצריך לדעת על פעולות המשרד ולא מקבל את המידע מהעיתונות. הנהגת רק לבקר. "זהו המוזר קטן של אור מול הביקורת הכל כך קשה שיש בעיתונות", אמר. לדבריו, בשלב הראשון יופצו כאלף עותקים של החוברת, לראשי ערים, חברי מועצות, עיתונאים ועובדי המשרד.

לפני שהשיב כמה עלתה ההפקה, מנה הדובר באוזני שורה של סכומים שהוצאו על־ידי גורמים אחרים למטרות חשובות פחות. לבסוף אמר את הסכום: 17 אלף דולר (כ־25.5 אלף שקלים חדשים). לא, אין קשר בין עיתוי הפצת החוברת — שעל הכנתה שקדו שישה חודשים — לבין ועידת מפלגת העבודה. ומדוע אין בפרקי החוברת איזה שהוא משפט על מספנות ישראל? "יש עוד הרבה גופים שלא הוזכרו בה", היתה תשובתו.

ועוד משהו על החוברת המפוארת: היא מסתיימת בתפילת הדרך, מודפסת באותיות לבנות על רקע כחול בעמוד האחרון. תעלול מחוכם שוודאי מחייב רבים לנהוג בה כבוד: למצוא לה מקום על מדף הספרים. כך מצילים השקעה תחבורתית מגורל הנוער לאקסטפלרים רבים של יומרות ביחסי ציבור.

מחלף באדום

בשבוע שעבר נהרגו שני אנשים בתאונות דרכים בכביש המוליך מצומת כפר סבא לפתח תקוה. הכביש צר, מפותל, ללא מהמורות וסדקים, ללא שוליים ראויים לשמם ובעל ראות גרועה. הטיפול היחיד לו זכה כביש זה עד כה — פרט להכרזתו כ"כביש אדום" (הוא מופיע אף במפה שפורסמה בחוברת "ביבשה באוויר ובים") — היה הצבת תמרורים המגבילים את מהירות הנסיעה ומזהירים מפני הפיתולים והמכשולים בו.

הופעתם של כלים הנדסיים כבדים, ליד הכביש מדרום לירקון לפני כשנה, עוררה רבים מהמשתמשים ברצועת האספלט המגרטורית הזו לחשוב: כי הנה מגיעה הגאולה, שמיטות הולים להסיר מכשול. אך השמחה לא היתה במקומה.

הציוד ההנדסי רק חצה את הכביש. בשנה האחרונה הוא מופעל במרץ בסלילת כביש חוצה שומרון.

הקטע המערבי ביותר של כביש חוצה שומרון יחובר. בעוד כמה חודשים, את המחלף המוקם מעל כביש כפר סבא–פתח תקוה עם צומת מורשה בהמשך כביש גהה.

לא צריך להיות נביא או מומחה לתחבורה כדי לראות את הסכנה המתקרבת: תושבי הוד השרון וכפר סבא, שיבקשו לנצל את הכביש החדש, יגיעו אליו בנסיעה על הכביש האדום המסוכן, אשר ספק אם יוכל לקלוט את תוספת התנועה מבלי להעלות את מדד התאונות.

מניסיון העבר הקרוב אפשר לצפות כי שר הבינוי והשיכון לא יחמיץ את החגיגה הצפויה עם סיום סלילתו של קטע נוסף בכביש חוצה שומרון. אלא שהפעם כדאי אולי לדחות את החגיגה, ולתת עדיפות לתנועה, עד לשיקום הכביש הישן.

אולי זה יאריך מעט את דרכם של תושבי אריאל העובדים בתל אביב — אבל זה יאריך גם את חייהם של כמה קורבנות פוטנציאליים בכביש כפר סבא–פתח תקוה.

טעות יקרה

בשבוע שעבר הבאתי את נתוני איגוד הבנקים השוויצרי באשר למחירי מכוניות משפחתיות בינוניות ב־48 ערים בעולם. קוראים לא מעטים מיהרו להפנות את תשומת לבי לטעות בנתונים. ואכן, המחירים ברשימה הם בדולרים — לא בפרנקים שוויצריים. אני ממהר לבקש כאן סליחה ומחילה ממי שחשבו שבתל אביב אפשר לקנות פורד סיירה 1600 ב־19,600 פר"ש. המחיר הוא כמובן 19,600 דולר. גולף 1600 בלוקסמבורג עולה 4,900 דולר ולא פר"ש.

היחס בין המחירים בערים השונות, והעובדה שישראל היא השנייה בעולם בכבוד המיסוי על מכוניות, אחרי סינגפור (21,000 דולר עבור הונדה אקורד 1600) לא השתנה. מחירי המכוניות בישראל גבוהים פי שלושה ממחירי אותן מכוניות במרבית העולם המערבי.

הפרש המחירים חמור עוד יותר כאשר משווים גם את המשכורות הנהוגות בערים המופיעות בסקר. כך למשל שכרו השנתי נטו של מורה בבית־ספר עממי מגיע על־פי הסקר ל־3,900 דולר בתל אביב ול־20,700 דולר בג'נבה (שם ישלם 6,400 דולר עבור גולף 1600). בלוקסמבורג ישתכר אותו מורה 13,500 דולר בשנה ובלונדון 7,900 דולר. סכום שישאיר בידיו עודף של 600 דולר ממחירה של אוסטין מונטגו 1,600. שוב, סליחה על הטעות. שמעתי מישהו מבקש סליחה על המיסוי? (מ.ג.)

טלפון במכונית

עד שתבוא בוק החברה המשותפת לתדיראן ומוטורולה יפעילו את אזור החיוג האלחוטי 050 בכל רחבי הארץ יעברו עוד חודשים. בינתיים מנסה חברת פייג'קול למלא את החלל ולספק את הביקוש הקיים למכשירי טלפון במכונית באמצעות מערכת פשוטה יותר של רדיו־טלפון, מופעל באמצעות מרכזות מאוישת.

מערכת פייג'פון היא למעשה מכשיר קשר המותקן במכונית והמ־חובר למרכזות של החברה: שיחות טלפון יוצאות מושגות באמצעות מרכזנית, המחייגת מהמרכזות ומחברת את לוח המרכזות אל המשרד; שיחות טלפון נכנסות מתקבלות במכונית לאחר שהמטלפן חייג אל המרכזות וזו חיברה את קו הטלפון למכשיר הקשר. הקו עצמו הוא חד־ערוצי, כך שעל המשתמש בו ברכב ללחוץ על מפסק שעל שפופרת הטלפון כשהוא רוצה לדבר — ולהרפות כאשר בן שיחו מדבר.

יתרונה העיקרי של חברת פייג'קול בהתקנת הטלפון האלחוטי הוא בפרי־סה של מרכזותיה המכסה את מרבית השטחים המאוכלסים בישראל. (כיסוי שיושג על ידי הפלאפון העתידי רק בעוד זמן רב). ניסוי שנעשה במכשיר במשך יומיים העלה שלוש השגות עיקריות: השימוש בו מסורבל יחסית ואינו מומלץ בעת נהיגה ממש; קיי־מים שטחים שהקליטה בהם גרועה בתחום שבין המרכזות בתל אביב וב־חיפה; ניהול שיחה טלפונית על ערוץ בודד מחייב הסבר גם לצד שכנגד, שאם לא כן נקטעים הדברים.

שירות פייג'פון אינו זול במיוחד — מחיר המכשיר כ־4,120 שקל חדש, ולחלופין שכירות המכשיר לחודש מחירה 160 שקל חדש. מחיר השירות החודשי דומה: 160 שקל חדש (כל המחירים כוללים מע"מ) תמורת השירות, בתוספת 80 שיחות.

כמו כן, יש לשלם בעד רישוי שנתי סך של 16 שקל חדש לשנה ובעד ההתקנה ברכב סך של 65 שקל חדש. בעבור שיחות מעבר ל־80 הזיקות הכלולות במחיר החודשי, משלם המנוי בנפרד 1.95 שקל חדש לדקה ו־7 אגורות לפעימת מונה בשיחה בין עירונית.

האופטומטריסטים קוראים להחמיר את בדיקות הראיה לנהגים

על־פי נתונים של אירגון האו־פטומטריסטים "אורית". יותר מ־20 אחוזים מתאונות הדרכים נגרמות על־ידי נהגים שאינם רואים היטב את הכביש והתנועה סביבם. למרות זאת, טוענים נציגי האירגון, לא פועל משרד התחבורה לשיפור המצב.

"אורית", המאגד 20 אופטומטרי־סטים, החליט להיאבק במשרד ה־תחבורה כדי לשנות את החוק הקיים, המחייב כיום רק בדיקת עיניים אחת עם בקשת הרישיון ובדיקה נוספת בגיל 50. האירגון טוען שיש לחייב כל נהג לעבור בדיקות ראייה אחת לשנתיים.

לדברי אנשי האירגון, ישנם בישראל כיום כמיליון ו־200 אלף קצרי ראייה. דובר האירגון מציין כי בתאונות דרכים רבות אומרים נהגים "לא ראיתי", "סינוור אותי", וטענות נוספות המצביעות על כושר ראייה לא תקין.

האירגון תובע לחייב נהגים מרכיבי משקפיים להשתמש במשקפיים בעלי עדשות פלסטיות, כדי למנוע פגיעה בעיניים מרסיסי זכוכית בעת תאונה. אלה הנוהגים בשעות הערב והלילה, יחוייבו, כהצעת האירגון, להשתמש בעדשות מצופות בחומר נגד סינוור.

לנצ'יה במקום הראשון בראלי מונטה קארלו

ראלי מונטה־קארלו ה־54 פתח את עונת הראלי העולמי 1986. לאחר שישה ימי מירוץ לאורך 4,139 ק"מ, שמתוכם נמדדו הזמנים ב־36 מבחני דירוג לאורך 900 ק"מ, סיים צוות לנצ'יה — טויבונן (נהג) וקסנו (נווט), שנהג בלנצ'יה דלתה S4 — במקום הראשון בזמן של 10.11.24 שעות. אחריהם הגיעו סאלונן (נהג) והריאנה (נווט) שנהגו פיז'ו 205 T 16 של 10.15.28 שעות. במקום השלישי הגיע הצוות מיקולה (נהג) והרץ (נווט), שנהגו במכונית אודי ספורט קוואטרו, בזמן 10.18.46 שעות.

המאבק המרכזי בראלי, בין לנצ'יה, פיז'ו ואודי, מבשר ככל הנראה על המאבק שיתנהל במהלך כל העונה הקרובה אם תחליט אודי להשתתף במירוץ אחד לפחות מחוץ לאירופה. תנאי זה הוא הכרחי לכל קבוצת יצרן כדי לזכות בתואר היצרנים.

מתוך 156 מתחרים שהחלו את הראלי בשבע ערים שונות באירופה, הגיעו 67 לקו הגמר במונטה־קארלו. הפרישות החשובות ביותר היו של שתי מכוניות המטור 6 R 4 בשל בעיות במערכת ההגה והדיפרנציאל; של סיטרואן BX 4 TC (תאונה); ושל שתי לנצ'יה דלתה S4 בשל בעיות וחשמל ותאונה.

לאחר המירוץ הראשון נראה דירוג היצרנים כך: לנצ'יה — 20 נק', פיז'ו — 17 נק', אודי — 14 נק', פולקסווגן — 9 נק'.

דירוג הנהגים: טויבונן — 20 נק', סאלונן — 15 נק', מיקולה — 12 נק', רוהרל — 10 נק'.

תעופה

50 שנה לדאקוטה

מאת יהודה בורוביק

כאשר המריא אב־הטיפוס הראשון של ה־DC-3 לטיסת בכורה, ב־17 בדצמבר 1935, לא יוחסה לאירוע חשיבות מיוחדת בחברת דאגלאס, ואף לא טרחו להזמין צלם להנציח את הרגע ההיסטורי. קארל קאוור, ה־סמנכ"ל למכירות בחברת דאגלאס, אשר החזיק בהגאי המטוס, לא תיאר לעצמו שכעבור 50 שנה עדיין ישוטו בשמי העולם מאות מטוסים מדגם זה, בשירות אזרחי וצבאי.

ה־DC-3 הוא אחד מפלאי התעופה: יובל שנים לאחר טיסת הבכורה של אב־הטיפוס ו־40 שנה לאחר סגירת קו־הייצור בארה"ב, עדיין טסים ברחבי העולם יותר מ־1,000 מטוסי דאקוטה בשירות אזרחי וצבאי. אף שיש מטו־סים חדישים, יעילים ונוחים ממנו, נמנעים מפעילים רבים מלהוציאו מהשירות. שכן אורך־חייו הוא אין סופי כמעט. המטוס פשוט אינו מזדקן ואינו מתעייף. הדוגמה הבולטת היא מטוס הדאקוטה המופעל באופן סדיר על־ידי חברת התעופה האמריקאית PBA, אשר יוצר בשנת 1937 וביצע מאז יותר מ־78,000 שעות טיסה — שיא עולמי היסטורי.

בדאקוטה מגולמת נוסחת קסם: מחיר התחלתי נמוך, הוצאות תפעול נמוכות ואמינות גבוהה ביותר, ללא תחרות. מפעילים נלהבים טוענים כי התחליף הטוב ביותר לדאקוטה הוא מטוס דאקוטה אחר. הערכה זו מקובלת גם בחיל־האוויר הישראלי, המפעיל מטוסים מסוג זה ברציפות מאז הקמתו בשנת 1948 ועד היום, ואינו מתכוון להוציאם מהשירות בעתיד הקרוב.

ירח דבש בטיסה

שנות ה־30 היו עידן של התעוררות בתעופה האזרחית בארה"ב. כאשר היצע לא הצליח להדביק את הביקוש. חברות התעופה העיקריות חיזרו אחר יצרני המטוסים, במאמץ לשכנעם לפתח מטוסי־נוסעים מת־קדמים שימלאו את צרכיהן.

הדחיפה לפיתוח ה־DC-3 באה מצד חברת התעופה אמריקן איירליינס, שהפעילה קו נוסעים מחוף־אל־חוף בארה"ב והציעה לראשונה אפשרות שינה במשך הטיסה. הטיסות נעשו במטוסים דו־כנפיים, שבהם רווח רב להתקנת ספסלי השינה, אך חסרונם הגדול היה איטיות טיסתם. החברה נזקקה למטוסים מהירים ויעילים יותר, שיוכלו לשפר את כושר תחרותה עם חברת TWA.

נשיא חברת דאגלאס לא הראה התלהבות יתירה ליוזמה של אמריקן איירליינס, שכן בידי חברתו היה ספר הזמנות מלא ונדרש למטוסי DC-2. בשיחת טלפון "היסטורית" שנמשכה שעתיים, הצליח נשיא חברת התעופה לשכנע את יצרן המטוסים לפתח את

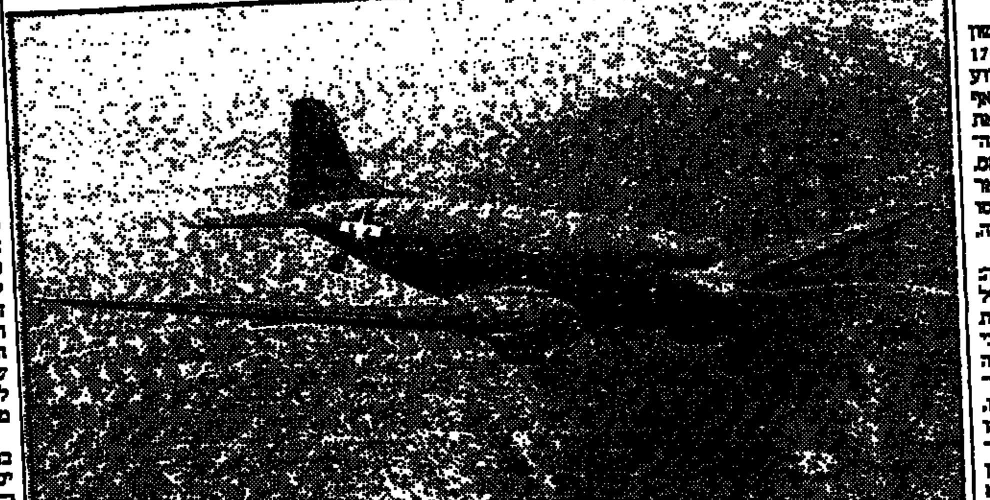

הדגם המוגדל של ה־DC-2 והתחייב לרכוש 20 יחידות, על־סמך התחייבות זו, שבעל־פה, ניגשה חברת דאגלאס לפיתוח ה־DC-3. למלה של כבוד היתה באותם ימים משמעות לא פחותה ממסמך כתוב.

המטוס החדש כונה בתחילה DST — "מטוס נוסעים־בשינה של דאגלאס". פנים המטוס היה מפואר ביותר. משני צדי הגוף היו מושבים מרווחים, פנים זה כלפי זה, והיה אפשר להפכם בנקל למיטות נוחות, כמו ברכבות. ספסלי שינה נוספים, שנפתחו מלמעלה, היו מותקנים מעל למושבים. מסביב לכל ספסל שינה היה וילון, שהבטיח פרטיות לנוסעים. בחלקו הקדמי של המטוס היה תא שינה סגור לגמרי עם מיטה כפולה, שכונה "תא ירח הדבש".

ה־DST, שהוכנס לשירות ביוני 1936, חולל מהפיכה בתנאי הטיסה מחוף־אל־חוף בארה"ב והיה ל־אטרקציה מיידית. הנוסעים עלו למטוס בניו־יורק בשעה 5 אחר־הצהר־יים והגיעו ללוס אנג'לס למחרת בשעות הבוקר המוקדמות. בדרך עשה המטוס שתי נחיתות־ביניים לתדלוק. במקביל ל־DST, יוצר גם ה־DC-3 לטיסות יום, שהותאם להסעת 14 עד 21 נוסעים בתנאים מרווחים.

הטסת כוחות מוצנחים

ימי מלחמת העולם השנייה היו גולת הכותרת של פעילות מטוס תובלה זה. שלושת מפעלי ההרכבה של דאגלאס פלטו מטוסים בקצב הולך וגובר עבור צבא ארה"ב והצי האמריקאי, ובנוסף לכך סופקו מטו־סים גם לחיל האוויר המלכותי הבר־יטי, אשר העניק להם את השם "דאקוטה". בסה"כ יוצרו בתקופת המלחמה יותר מ־10,000 מטוסי תובלה מדגמים אלה.

מטוסי התובלה הצבאיים שפותחו מדגם ה־DC-3 מילאו תפקיד מכריע במלחמת העולם השנייה. הם הטיסו גייסות, אספקה וכוחות מצנחים, פינו נפגעים ומילאו מגוון משימות אחרות בכל רחבי העולם. במיוחד רבה היתה תרומתם של מטוסי "דאקוטה" ל־הצלחת מבצעי פלישה של בעלות־הברית באירופה, בצפון אפריקה ובמזרח הרחוק, שכללו שימוש בכוחות מוצנחים בהיקף גדול. מבצע הצנחה הראשון היה בצפון אפריקה בנובמבר 1942, ובעקבותיו באו הצנ־חות מעל סיציליה, יוון, איטליה, ארד־היים, וכן בורמה וגינאה במזרח הרחוק. גדול מבצעי ההצנחה היה במסגרת הפלישה של כוחות בעלות־הברית לנורמנדיה שבצרפת ביוני 1944, ובו השתתפו יותר מ־1,000 (!) מטוסי "דאקוטה". בחמישים השעות ה־ראשונות של המבצע הובילו המטוסים לקרב כ־60,000 צנחנים על ציודם. הם לא רק נשאו צנחנים וציוד בתוך גופם, אלא גם גררו דאונים גדולים שהובילו חיילים נוספים וציוד לחזית.

נחיתה עיוורת וללא מיים

מיגוון המשימות אותן ביצעו מטוסי ה"דאקוטה" לא הצטמצם בתחום התובלה בלבד. בשורות ח"א האמריקאי בווייטנאם ביצעו המטוסים משימות מודיעין, לוחמה אלקטרונית ולוחמה פסיכולוגית. השימוש המקורי המפ־תיע ביותר שנעשה בהם היה כמטוסים לתקיפת כוחות גרילה, כשהם חמושים במקלעים רבי־קנים מהדור־ירה, ה־מופעלים מן החלונות והדלתות בצדי הגוף. שלושה מקלעים בעלי קצב אש של 6000 כדורים בדקה שירו בו־זמנית, יצרו כוח אש מדהים בעוצמתו, שהיה לו גם אפקט פסיכולוגי מרתיע ביותר בשעות הלילה. הדימוי לדרקון יורק אש הביא לכינוי המטוס בשם "פאף", בהשראת שיר העם המפורסם.

על ה"דאקוטה" מסופרים קוריוזים רבים. כך למשל, ידוע על DC-3 שה־טיס מספר שיא של 93 פליטים מאזור שנשפטות בדרום אמריקה, ועל מטוס אחר שנחת בשלום לאחר שאיבד כ־3.7 מטר ממוטת כנפיו בעקבות פגיעה ברכס הר בעת סערה. מסופר גם על מטוס "דאקוטה" שאיבד את חלקו העיקרי של הגה הכיוון בהתנ־גשות אווירית עם מטוס אויב שרוף אויר, מטוס הקרב התריסק, אך ה"דאקוטה" נחת בשלום בבסיס. מקרה אחר על "דאקוטה" שנותר ללא דלק ונועד כבו באוויר; צוות המטוס צנח ממנו בשלום והופתע לגלות, כי המטוס נחת בשלום בכוחות עצמו בשדה סמוך.

בתולדות התעופה אין אח ורע להיסטוריה המופלאה של ה"דאקוטה". כאשר ייעלם המטוס יום אחד מן הנוף, יהיה זה ודאי בגלל מחסור בחלקי חי־לוף למנועים, אך לא בגלל הזדקנות הגוף.

הכותב הוא העורך הראשי של "ביטאון". כתב עת לתעופה וחלל

אורט ישראל

דרושים

תל־אביב

למכללה הטכנולוגית – אורט ת"א ע"ש סינגלובסקי דרך הטייסים 28, טל' 396171

לעבודה בשעות הערב עם התחלת סמסטר ב'

★ מהנדסים להוראת מקצועות האלקטרוניקה

★ הנדסאי אלקטרוניקה (להדרכה במעבדות)

גבעתיים

למכללה הטכנולוגית – אורט רח' גולומב 15, טל' 316555

★ מורה למקצוע אירגון ואתר בנייה

אשקלון

לתיכון טכני אורט, רח' אורט 11, אפרידר, טלפון 051-34719, 051-33735

★ מורה למתימטיקה ולמחשבים

נתניה

לתיכון טכנולוגי אורט "יד לבנים", אזור התעשיה החדש, 053-23744, 053-33744

★ מורה לבקרה (משרה חלקית – אפשרי ביום ו')

לחברה גדולה בתל־אביב דרושה

כתבנית עברית

למשרה מלאה

עם נסיון של מספר שנים

להתקשר טלפון 03-664631, מר' מגנון

סולוג

דרושות

עובדות במשרה מלאה

למחלקות תפירה, ביקורת טיב ועבודת־יד

סולוג מפעלי סריגה בע"מ רח' הפלך 3, ת"א, טל. 824121 (ליד איצטדיון בלומפילד)

דרושות

דיילות מכירה

★ שעות עבודה נוחות

★ 3 – 4 פעמים בשבוע

להתקשר 03-824271 שלוחה 540 בין השעות 8.00 – 15.00

דרוש לחו"ל – אפריקה

מנהל מסחרי מנוסה

לייזום פרויקטים, שיווק, עריכת סקרים ותמחירים. יוזמה ומקוריות – תנאי עיקרי. אנגלית ויחסי ציבור מעולים – חובה. הופעה אמינה, 35+, דרכון נוסף יתרון.

ת.ד. 20014 ת"א

למשרד ורדימון

דרוש

מהנדס לתכנון בניני ציבור

3 – 5 שנות נסיון

טל. 03-222911 ת"א

דרושה

מנהלת חשבונות

סוג 3 ומעלה להדרכה בירגנה.

טלפונים 052-445871, 052-445034.

הסוכנות היהודית לארץ ישראל

מחלקת המנגנון ת.ד. 92 ירושלים 91920

משרה פנויה גוס' ה/86/202

דרוש במחלקה לעליית ילדים ונוער (2 משרות)

מנהל מטבח ואקונום במ.נ. רחובות / לוד

תאור העבודה: ניהול מטבח על כל מרכיביו. ניהול מחסן כללי ומחסן פרודוקטים.

הכישורים הדרושים: ניסיון מקצועי בניהול מטבח; יכולת לנהל מחסן.

הדרגה המוצעת ט"ז–י"ז בדירוג האחיד. מועד אחרון להגשת מועמדות 12.2.86. כל האמור בהודעה זו בלשון זכר יש לראותו כאמור גם בלשון נקבה.

לפנימיה דתית־לאומית

דרושים

★ מדריך חינוכי

משרה מלאה, מגורים במקום (אפשרי לזוג)

★ מדריכה

משרה חלקית

★ עובדת במטבח בגדים

(½ משרה)

לפנות טלפונים: 03-82578, 03-915504

כרסמים

בעלי נסיון לעבודות מדויקות 5 שנות נסיון.

03-803913

דרוש

איש מכירות

לציוד משרדי

ת.ד. 1839 ר"ג מיקוד 52117

קבלת מודעות 24 שעות בדחף

מודעות משפחתיות דחופות וכל יתר סוגי המודעות ל־

הארץ

מתקבלות 24 שעות ביממה בדחף דיזנגוף רח' דיזנגוף 118 (מול כסית)

טל. 239952, 248518

לקונצרן גדול בתל־אביב

דרוש

עוזר למנהל כוח־אדם

הכישורים:

● השכלה אקדמאית, רצוי בוגר בלימודי עבודה, כלכלה, או מינהל עסקים ● 3 שנות נסיון בתחומי כוח־אדם ומינהל ● ידע בנושאי הנהלת חשבונות והפעלת מחשב ● גיל עד 30 ● תושב תל־אביב והסביבה.

נא לפנות בכתב"ד, בציון קורות חיים, לת.ד. 72 גבעתיים 53100.

דרוש להתחלת עבודה מיידית

אגרונום

בעל רקע טכני, לניהול משתלה, דרוש נסיון קודם. מתאים רק למי שאינו נרתע מעבודות כפיים. לפנות לחברת מיחזור, כפר גבתון – רחובות טל: 08-457850, 08-456660

לחברת מחשבים דינמית

דרוש

רכז תוכנה ל־pc

התפקיד: להתאים תוכנות הקיימות בענף למחשב pc תואם י.ב.מ הנמכר על־ידינו. לתאם עם בתי תוכנה חיצוניים, עבודות פיתוח שונות הדרושות למחשב שלנו. ניהול צוות תוכנה לתמיכה בלקוחות החברה.

דרישות התפקיד: נסיון בתפקיד דומה על מחשב י.ב.מ. pc.

לפנות בצרוף קורות חיים ונסיון קודם אל תד. 14090 תל־אביב עבור מס' 5.

למוסד ציבורי

דרושה

מזכירה בכירה

בעלת נסיון 10 שנים, עברית, אנגלית, כולל הדפסה. בעלת יוזמה, כושר ארגוני וניהולי עצמאי.

– המלצות דרושות –

שעות עבודה 8.00-16.00.

טלפון 03-464602

ב"ה

המועצה המקומית אלקנה

מהנדס העיר

מכרז חוזר 7/85

דרישות המשרה:

★ השכלה הנדסית

★ ידע ונסיון בבדיקת תכניות הגשה

★ ידע ונסיון בתכנון אורבני

★ נסיון מוכח בניהול מו"מ עם יזמים וקבלנים

★ נסיון מוכח בניהול צוות עובדים

היקף המשרה: מלאה

דרגה: לפי כישורי המועמד

המעונינים יפנו בכתב תוך פרוט קורות חיים, תעודות והמלצות למזכירות המועצה המקומית אלקנה 44801 לא יואחר מיום ג' ב' באדר א' תשמ"ו, 11.2.86.

ניסן סלומינסקי, ראש מועצה

לחברה דינמית ורצינית באזור תל־אביב

העוסקת בייצור, יבוא, שיווק ושרות מוצרי צריכה ומעסיקה כ־200 עובדים

דרוש

מנכ"ל

אנו מתבוננים אך ורק לאיש רציני ביותר בעל כושר־יכולת המסוגל להתמודד ולטפל בכל מגוון הבעיות של חברה מסוג זה. רק מועמדים רציניים יפנו קורות חיים בכתב יד לת.ד. 4105 תל־אביב 61040.

הלוח החדש

מודעה אחת שלך מגיעה לכל אדם במדינה

הארץ מעריב THE JERUSALEM POST העיר כל העיר

דירות

דירות בשכר חודשי

וילות ובתים

דירות מרוהטות

3–3½ חדרים

2–2½ חדרים

1–1½ חדרים

דירות בשכר חודשי

דירות ברמ"פ

איזור הדרום

ביקוש דירות

4 חדרים ויותר

קבלנים מציעים

גוש־דן

4 חדרים ויותר

3–3½ חדרים

2–2½ חדרים

דירות בשכר חודשי

תל־אביב

4 חדרים ויותר

איזור השרון

4 חדרים ויותר

3–3½ חדרים

2–2½ חדרים

3–3½ חדרים

חולון/בת־ים

4 חדרים ויותר

1–1½ חדרים

עסקים

הנהלת חשבונות

יהלומים

מוכרים/ות

עובדי מתכת

עוזרות ומטפלות

מוסכים

חנויות

פקידים/ות

משרדים

מבני תעשיה

מגרשים

הצעות עבודה

אמריקאיות

נשק ותחמושת

קורסים

ב.מ.וו.

רהיטים

דיזהטסו

וולוו

ריפוי והרזיה

מסעדות

שידוכים

משאיות

סובארו

סיטרואן

הכרזות

לוח ירושלים

פולקסווגן

גזירה ותפירה

דירות

וילות ובתים

פורד

פיאט

פיז'ו

רנו

אופנועים וקטנועים

קבלנים מציעים

מציעים למכירה

דירות למכירה

4 חדרים ויותר

מכירה ושרותים

רוצים לקנות

הלוואות

כלי־נגינה

מלגות ושינוע

מקררים

משלוחי מטען בינלאומיים

ניקיון ופוליש

שליחים/ות

ביקוש עבודה

מכוניות

אאודי

אוטוביאנקי

אופל

אלפא־רומאו

חיפה

עסקים

משרדים

מכוניות

סובארו

מכירה ושרותים

רהיטים

עסקים

חנויות

הצעות עבודה

מכוניות

ב.מ.וו.

1–1½ חדרים

דירות בשכר חודשי

דירות מרוהטות

ביקוש דירות

2–2½ חדרים

3–3½ חדרים

יש לך עסק? לוח החדש רציניים! עם קונים

הלוח החדש

הועדה המקומית לבנין ותכנון עיר בני־ברק

הודעה עפ"י סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965

אולשטיין/פפר הגישו בקשה להקלה זאת בתכנית מס' 19349 לבנות בנין בן 3 קומות מעל קומה כמסחרית ברח' ר' עקיבא 130—128 גוש 6122 חלקה 387/389 באזור מסחרי בהקלות הבאות:

1. קיר בשותף בקוטת קרקע בין החלקות.

2. (6%) בנין בית מעלית ושיפור תנאי דיור מעל 173% המותרים. וזה שלא בהתאם לתכנית בנין עיר 105 ב' החלה במקום.

כל המעוניין יכול לעיין בבקשה האמורה במשרדי הועדה המקומית בעיריית בני־ברק בשעות קבלת קהל ורשאי להגיש התנגדות מנומקת לועדה המקומית תוך 14 יום מיום פרסום זה.

מר מ. אירנשטיין
יו"ר הועדה המקומית
לבנין ותכנון עיר
בני־ברק

בבית המשפט המחוזי
בתל־אביב יפו

תיק עזבונות 3915/85

בענין: עזבון המנוחה חנה בן שבתאי ז"ל

הנני מזמין כל־נושה של עזבון המנוחה חנה בן שבתאי ז"ל אשר נפטרה ביום 10.6.85 להגיש את תביעותיו תוך שלושה חדשים ביום פרסום מודעה זו לפי כתובת מנהל העזבון עו"ד אברהם ע. מקליס, רחוב מונטפיורי 4 ת.ד. 603 פתח־תקוה.

אברהם ע. מקליס, עו"ד
מנהל עזבון המנוחה
חנה בן שבתאי ז"ל

המרכז הישראלי לניהול

2.3.86

סוגיות בניהול בינלאומי

מחזור ג'

קורס בן 15 פגישות למנהלים

* אסטרטגית שיווק ומתן שרות למוצרים בחו"ל
* ברטר; אופסט; F.M.S
* מכירה לממשלת ארה"ב - אזרחי וצבאי
* שוקי ההון בעולם וגיוס הון בחו"ל
* מיסוי בינלאומי; אמנות מס; תכנוני מס
* אמנות למניעת כפל מס
* רישום ותיפעול של חברות בנות בחו"ל
* השלכות מיסוי בישראל למשקיעי חוץ
* העסקת ישראלים בחו"ל
* היבטים משפטיים של סחר בינלאומי
* מימון בינלאומי
* ביטוח סיכוני סחר חוץ, ביטוח מטענים, ביטוח אחריות למוצר
* מציאת מקורות מידע על שווקים בינלאומיים
* סוגיות נבחרות נוספות במסחר בינלאומי
* תובלה ימית ואוירית

* למעלה מ-70 מנהלים בכירים שהשתתפו במחזורים הקודמים הדגישו את תרומתו הרבה של הקורס עבורם.

* המרצים בקורס הינם מאנשי המשק הבכירים ביותר.

פרטים להרשמה: המרכז הישראלי לניהול
04-640678 ;02-234863 ;03-257202

החטיבה הבינלאומית

מכתוב من الاحتلال

هكذا من الأصل

מכתבים למערכת הארץ

קיצוניות על גבול הטירוף

מעשיהם של נבחרי ציבור המצויינים בקיצוניות משמשת צוברים שוגמה ועצשים אכ אם לדרך חיים האופן התנהגות בקיבולים. מעשים אלה לא רק מבזים את ישראל בעולם במדינה שעל גבול הטירוף, אלא משפיעים על הציבור כאן, המתרגל לקיצוניות ורואה בה תופעה רגילה שאפשר לחיות עמה. בבוקר אחד צועד חבר הכנסת שילנסקי על הר הבית, עם ועדה של הכנסת ונספחים נאמנים, כדי להפגין נוכחות ותפילה חטופה ממוקם באמת שוטרים מאבטחים. צעדה שעל קו התלקחות — לשם מה? מי בעניין בזה מי הוליס עליה מה הרסיסה התחבות של קבוצת יהודים מוקפת הבנן שוטרים, המתפגים מחוץ להחזית מבליץ הרב הראשי אליהו, כי יש לבנות בית כנסת על הר הבית, כאילו נגעלו כל בתי הכנסת בירושלים ורק מהר הבית תגיע תפילתו לברום. ואולי רב ראשי פטור מהשיקולים הזרים של החילונים, המוטרדים מן היחס של העולם האסלמי להר הבית?

מכיוון שעת מצוקה היא לישראל ובאופק המעורפל עולים ניצוצות של אלי־הידברות, אולי תמזה קלה — התנגים צבי שילוח מהתחייה ופרסם את הצעתו להעביר חלק גדול של הערבים לארצות השכנות, ככה בפי רוש. אצייר תורם שר השיכון את תרומתו, הרגיל, במעמד חגיגי, בחברון. מודיע כי "בעיר האבות ובארץ ישראל לא יהיו ויתורים טריטוריאליים". השר מודיעי מבטיוי התנהלוית שהתמשכבה בעורתו, והשר שרון מודיע שיציע עתה להכליל את יהודה ושומרון בתחומה של מדינת ישראל והסל כל ההתרצצות.

גם לטירוף יש היגיון ואין לזלזל במבצעים של הקיצוניות, שאינם מרפיעים תמיד בגלוי ועל פני השטח. נראה כי הקיצונים מתכוונו גורסים, כי בכל שגרוע יותר כן טוב לנו יותר, ונכול לדחות פתרונות של הגינה. פשרנים ולהסריזועצמות.

מנחם ברבש
תל־אביב

יחסים דיפלומאטיים על תנאי

איני שותפה לשמחה סביב הכרזה הרשמית של ספרד בנו, וכינון יחסים דיפלומאטיים בינינו.

אכן, טוב שבינותנו יקימו בינינו יחסים מלאים. אבל ספרד מבאה לבי חוץ. ביד עם הכרות קיום היחסים, להתערב בעניינינו ולהבהיר על "אי ההכבהות" לכך שאנחנו מחזיקים בשטחים שנכבשו ב־1967. היא הדגישה כי עלינו להחזיר את כל השטחים ולהכיר בזכויות הפלשתינאים למדינה עצמאית.

למה הדבר דומה? לכך שאנחנו היינו מצהירים מיד עם פרסום ההכרזה על קיום יחסים דיפלומטיים עם ספרד, כי אין בהכרזה זו משום הסכמת מדינת ישראל עם מדיניותה של ספרד בארץ הבאסקים, שלדעתנו על ספרד להוציא מיד מארץ הבאסקים את כל כוחותיה, צבאה ומשטרתה ולהרשות לבאסקים לפרוש מהריבונות הספרדית ולהקים לעצמם מדינה עצמאית.

גם אם נתעלם מהתבצעה המודגשת של הספרדים בהקשר להקמת יחסים דיפלומאטיים, גם אם נתעלם מכך שהם מקיימים את שגרירותם בתל־אביב ולא בירושלים, יש להבהיר לספרד הבהר היטב, כי אנו רואים בעין רעה את מאמציה העילאיים למצוא חן בעיני ארצות ערב. אם לא תיפסק מגמה זו, יכולים שני הצדדים לשחק את אותו המשחק.

רות סטנר
ירושלים

העימות שלא היה

בביקורת הטלוויזיה שלה כותבת הדה בוסם ("הארץ", 24.1) "אורי אבנרי. שבמסיבה אינו בתעמת פנים אל פנים עם הראל". נוצר הרושם כאילו פחדתי להשתתף בעימות עם איסר הראל.

המצב היה הפוך. נשאלתי על־ידי עורכי התוכנית "זה הזמן" אם אני מוכן להשתתף בעימות פנים־אל־פנים עם הראל, המתאר אותי בספרו כמפלגת רבתי־ראשיא הסכמתי ברצון. אולם הראל סירב בתוקף.

כתוצאה מכך נערכה התוכנית כך: בזמן שדיבר הראל ישבתי מולו ליד השולחן, אך לא צולמתי ולא נשאלתי. כאשר התחיל רם עברון לראיין אותי קם הראל ויצא מן האולפן, אך עקב אחרי הדברים בחדר־הבקרה הסמוך.

אגב, כדי לחסוך את כספי רשות השידור, הסכמנו שנינו, הראל ואני, לנסוע לירושלים ולחזור הביתה במכונית אחת. בדרך שוחחנו כבני תרבות וביררנו כמה פרשות השייכות לעבר.

אורי אבנרי
תל־אביב

מפלגת המרכז בעקבות ד"ש

שלמה להט הצליח לכל הדעות בתפקידו כראש עיריית תל אביב. להט הוכיח את עצמו גם בתפקידים שמילא לפני שהיה ראש עיריית תל אביב. אך גם יגאל ידין ז"ל היה מוכשר מאוד בכל התפקידים שמילא לפני שעלה לפניו להקים את ד"ש. הוא היה רמטכ"ל מוכשר, נחשב אחד הארכיאולוגים המפורסמים בעולם. כל זה, כולל הרצון הטוב ביותר, לא עמד לו בניהולה של ד"ש. ד"ש, שהופקה בקול תרועה גדולה נכשל לאחר חיים קצרים מאוד, כשלון חרוץ ומהולם.

להט עם כמה אישים לאמיתורוצים, אינם מסתפקים בהקמת מפלגה חדשה, אלא שואפים לצרף אליהם גם את שותפו של יגאל ידין (בהקמת ד"ש), ואת יצחק ארצי, שבינתיים הספיק להתברג בשורות מפלגת העבודה.

לא צריך להיות נביא על מנת לדעת כבר כיום, שגורלו של היצינוק יהיה כגורל של ד"ש.

ארנולד מרגלית
חיפה

הגנת הדייר והקצבאות

במקום לפגוע מסובירים ולקצץ בקצבאות זקנה וילדים, צריך לבטל את חוק הגנת הדייר בחנויות.

אם יוגדל השכר המגוחך שמשלמים שוכרי החנויות, יגדל גם חלקו של מס הכנסה. וכך תוכל המדינה להקצות משאבים גדולים יותר לחינוך ולהמיכה בנזקקים.

יוסף לבנט
תל אביב

ירדניה חברה לבטוח בע"מ — בפירוק

הודעה לנושים על דבר האסיפה הראשונה עפ"י צו לפירוק החברה שניתן ביום 24.12.85

נמסרת בזאת הודעה שאסיפת הנושים הראשונה של החברה הנ"ל תתקיים ביום 25.2.1986 בשעה 11.00 בבית הרופא" רחוב הפטמן 1, תל־אביב.

כדי שתהא לך זכות הצבעה באסיפה אי עליך להגיש לח"מ "הוכחת חוב" לא יאוחר מיום 18.2.86 שעה 15.00.

את טופסי הוכחת החוב ויפוי כח, המיוחדים לפירוק ירדניה, אפשר לקבל במשרדי החברה ובמשרדי כונס נכסים הרשמי — בר־יהודה 14, בתל־אביב, בשעות העבודה הרגילות (טפסים אחרים לא יקובלו).

את הוכחות החוב ויפויי הכוח יש למסור (או לשלוח) במשרדי החברה ברחוב מאז"ה 22, תל־אביב, לא יאוחר מיום 18.2.86 בשעה 15.00.

בועז נהיר עו"ד — אליעזר אורן, רו"ח
מנהלים מיוחדים של ירדניה חברה לבטוח בע"מ — בפירוק.

הערות
באסיפה הראשונה של הנושים והמשתתפים יכולים הם בין שאר הדברים:
1. לקבוע על פי החלטה אם יש להגיש או אם אין להגיש בקשה לבית־המשפט למנות מפרק במקום כונס הנכסים הרשמי.
2. לקבוע על פי החלטה אם יש להגיש או אם אין להגיש לבית־המשפט בקשה למנות ועדת בקורת שתשמש ביחד עם המפרק, ומי יהיו חברי ועדת הבקורת לכשתתמנה.

הערה: אם לא נתמנה מפרק על ידי בית־המשפט ישמש כונס הנכסים הרשמי כמפרק.

חברת החשמל לישראל בע"מ

מחוז הדרום

ניהול מטבח וחדר אוכל במתקני החברה במרכז הטכני ובמחסן גבורי ישראל בת"א

קבלנים בעלי כושר ונסיון בהפעלת מטבחים וחדר אוכל ברמה נאותה והמעוניינים להציג מועמדותם, מתבקשים לסור למשרדנו ברח' קרמניצקי 7 ת"א (חדר 203) עד יום 10.2.86 בין השעות 09.00—12.00 לשם קביעת ראיון.

על תקליטים ומקליטים / נתן דונביץ

"לה בוהם" ללא מבחר תקליטים

הצגת אופרה מטעם התזמורת הפילהרמונית הישראלית, יוצרת מיד ביקוש לתקליטי אותה אופרה. בימים כתיקנם, היו היבואנים והחנויות מחזיקים במלאי נאה של תקליטים, שהובאו מבעוד מועד. היום חוששות החנויות להחזיק במלאי כלשהו. יבוא מקרי הביא למדפים הריקים להלוטין, מעט עותקים של ביצועים שאינם הטובים ביותר.

על כן, אם יש בדעתך לרכוש את תקליטי "לה בוהם" של פוצ'יני, הנה שתי המלצות כלליות: א. המתן עד שתמצא — במרוצת החודשים הבאים — את הביצוע הרצוי לך. ב. אל תקנה תקליט של מיבחר קטעים, מכיוון שהאופרה קצרה, הנוסח המלא מוטבע בשני תקליטים בלבד. בתקליטי מיבחר גם אין כוללים, בדרך־כלל, את כל האריות, הדואטים והרביעיה היפים ביותר. אם יכללו את כולם, יקטן היקף המכירה של צמד התקליטים. על כן, מוטב לקנות את הנוסח המלא בשני תקליטים, וכך גם לקבל את הליברית של האופרה, לעתים בשלוש או ארבע שפות.

ועתה, להמלצות:

● הביצוע של ויקטוריה דה לוס אנחלס, ביורלינג, בניצוח של ביצ'ם. ביצוע לא חדש, משנת 1956, אך על־אף רוב המבקרים, הינו מבולט. בדרך־כלל אני נזהר שלא להיסחף בהתלהבותם של מבקרים בריטיים, כאשר הם כותבים על סר תומאס ביצ'ם, או על כל מוסיקאי אחר בן ארצם, אומה הנבנית מאכילת פשטידות־וק־שייר או כליות מבושלות, חשודה בעיני גם בבחירת הביצועים המוסיקאליים. אבל הביצוע הזה של "לה בוהם" באמת נחשב לנפלא מכולם, בשני עברי האוקיאנוס וביבשת אירופה.

יש מאחורי ההקלטה סיפור לא־שיגרתי. ביצ'ם היה ידוע ומפורסם ב"לה בוהם" בניצוחו. ב־1956 נזדמנה למפיק אי.אם.איי הזדמנות בלתי רגילה, בניו־יורק הזדמנו ביצ'ם וכל הסולנים שנראו לו כמתאימים להקלטה טובה. מאחר שכולם היו מבוקשים מאוד, ולוח ההופעות שלהם דחוס, נטלה החברה סיכון לאירקון בכך שביקשה לרחוש את ההקלטה לימיים. וההצלחה, בסופו של דבר, היתה מסחררת. סר תומאס ביצ'ם מנצח על ויקטוריה דה לוס אנחלס (מימי), יוסי ביורלינג (רודולפו), רוברט מריל, ג'ון רירדון, ג'ורג'ו טוצי ולוסין אמארה. המקהלה והתזמורת של חברת אר־סי־איי־ויקטור ומקהלת הנערים של "קולומביה". צמד התקליטים של אי־אם־איי מאנגליה, או "סראפים" מארה"ב.

איכות ההקלטה שופרה הרבה מאז ראו תקליטים אלה אור לראשונה. הצמד דה לוס אנחלס וביורלינג הוא הצמד הטוב ביותר בלירויות המשכבעות שלה.

● הרברט פון קאראיאן מנצח על הקלטה משנת 1972. הטובה בהקלטות המודרניות. מירלה פרני בתפקיד מימי ולוצאנו פאבארוטי כרודולפו, רולאנדו פנראי בתפקיד מארצ'לו. מקהלת האופרה הגרמנית בברלין, מקהלת הילדים של שנברג, התזמורת הפילהרמונית הברלינאית. שני תקליטי "דאקה" מאנגליה (סט 6־565) או מגרמניה (200 6.35) 45.35. באנגליה אין התקליטים הללו כלולים כרגע בקטלוג, ועל כן היבוא יכול להיעשות מגרמניה. ההטבעה הגרמנית תמיד היתה טובה יותר.

קאראיאן מוקסם כתמיד. אינו אך, אינו רק, בונה את השיאים לפרזות אריות של מתח. פאבארוטי ופרני ברגעיהם היפים ביותר, באריות ובדואטים.

● מאריה קאלאס בתפקיד מימי. רודולפו: ג'וזפה די סטפאנו. מארצ'לו: רולאנדו פאנראי. אנטונינו ווטו מנצח על המקהלה והתזמורת של בית־האופרה "לה סקאלה" במילאנו. קאלאס היא, כמובן, כוכבת ההקלטה. אלופת הדראמה והשיטים אולי אינה מתאימה לתפקיד מימי בקטעים הליריים, אך התאונה למערכה השלישית תרתק אותך לנירגהו. איזה תיאטרון! המנצח מתאים את נגינת התזמורת לקאלאס. לא רק לקצבים, גם לדקויות. ההקלטה, משנת 1957, שופרה ושופצה מאז כמה פעמים. שני תקליטי "אי.אם.איי" מאנגליה, או "אנג'ל" מבריטניה. ביצוע מתוספם, שלא יפעם למבקשי השירה הזכה.

המבקש לשמוע את השירה הזכה, הצלולה כבדולח, בעיקר בקטעי הפיאנו, של מירלה פרני, יחפש אותה בהקלטה הישנה של "דקה", בניצוחו של פראפטו (שאינו ממהר, לעולם) או בתקליטי מיבחר שונים.

יבואני אר.סי.איי, חברת "אוסטרוניקס", היו היחידים שהודישו לארץ משלוח קטן של תקליטי "לה בוהם" בעוד מועד. לקראת ההצגות הראשונות בהיכל התרבות. אלא שהביצוע שלהם אינו מומלץ במיוחד, למרות מימי הנפלאה.

● הביצוע של אר.סי.איי: גאורג שולטי מנצח על מקהלת ג'ון אולדיס מלונדון, מקהלת בית־הספר לנערים ותזמורת הפילהרמונית הלונדונית. שולטי מעולם לא ניצח על "לה בוהם" לפני שהקליט ביצוע זה. ביצוע חסר ספונטניות. בניגוד לביצ'ם או לקאראיאן, שניצחו על האופרה אין־ספור פעמים. כבר ההיכרון, דימה מציגת של מונסרה קבאלייה כמימי. פלאסידו דומינגו בתפקיד רודולפו, ביום לא מגלה במיוחד. שריל מילנס הוא מארצ'לו מעולה. ההקלטה משנת 1974 שופרה עתה בידי המהנדסים של אר.סי.איי באיטליה, התקליטים מיובאים לארץ מאיטליה. איכותו של תקליט איטלקי אינה טובה כזאת של תקליט גרמני. אבל זה מה שיש עתה בארץ. וכאשר אין ענבים, גם הלוזים משביעים.

אינני יכול להימנע מהערה בנושא יבוא התקליטים: סי.בי.אס ישראל היא יבואנית תקליטי אי.אמ.איי לארץ. בגלל שינויים ארגוניים, אין היא שולטת עתה ביבוא. כתוצאה מכך, חסרים בארץ ביצועים מעולים של יצירות רבות. גם של "לה בוהם". אילו דאגה להביא תקליטים אלה לארץ בעוד מועד, היו עומדים עתה לרשות המחפש ההקלטות של ביצ'ם, קאלאס וגם הקלטה טובה למדי בניצוח של ג'יימס לוין, עם רנאטה סקוטו בתפקיד מימי. חבל מאוד. ומה שנכון לגבי סי.בי.אס נכון גם לגבי יבואני "דאקה" לארץ. מדוע אי־אפשר להשיג את ההקלטה המצוינת של קאראיאן?

ועוד בעניין אופרה

● ג'ולייה מיג'נס, גאולה של אופרות. התזמורת הפילהרמונית של מונטה־קארלו, בניצוחו של מאקסימיאנו האלסה. תקליט "אקאנטה", מגרמניה, הקלטה דיגיטאלית, 40.29.401.

ג'ולייה מיג'נס, הלא היא כוכבת בסרטו של רוזי. כרמן סוערת, מלאת חיים, חושניות פורצת כמו מעיין גדול. עד שגילו אותה רוזי והמנצח לורין מאזל, היתה זמרת כמעט אלמונית. חברה צרפתית קטנה, "אקאנטה", הקליטה אותה עם התזמורת האופרה של מונטה־קארלו, עם מנצח אלמוני כמו הזמרת. לאחר שהתפרסמה מיג'נס בעולם כולו, בזכות כרמן שלה, מכרה החברה הצרפתית את זכויות ההטבעה של תקליט הגולד לחברות ברחבי העולם. "אקאנטה", הגרמנית, מגישה כאן את ההקלטה בהטבעה משובחת במיוחד.

מיג'נס שרה אריות מתוך "לה בוהם" של פוצ'יני, "לואיז" של שארפנטייה, "לה טראוויאטה" של ורדי, "רומיאו ויוליה" של גונו, "מפיסטופלה" של בויטו, וסצינת־הטירוף הגדולה של סאלומה מתוך האופרה בשם זה, מאת ריכארד שטראוס. אריה הנמשכת יותר מ־15 דקות.

ג'ולייה מיג'נס שרה כבחורטבע נובר, ולפל, ללא מיגבלות. לא ציפור מנייצת, שמתקשים לשמוע את קולה ביציע. משהו גדול. והכל קולה בכר פתטיניות שאין בדולה ממנה. שמע בתחילת התקליט את האריה של מימי מן המערכה השלישית של "לה בוהם", וכל הסבר תהיה מיותרת. התקליט יובא עתה לארץ בידי חברת איסטרוניקס.

● האודיו: אוברטו. האופרה הראשונה של הלוחין ויטלקו הגדול, ישדת־בוסר, אך כבר ניכרים בה סימני גדולתו. הקלטה למי שמבקש שיהיו לו כל 26 האופרות של ג'וזפה הגדול. חברת "אורפיאו" בגרמניה הפיקה את ההקלטה, אך שיווקה סריה. זו ההקלטה המסחרית הראשונה של האופרה, והתפקידים הראשיים מושרים באולו בדרגונה, נאבה רימוני, רולאנדו פאנראי. המנצח הוא לאמברטו גארדלי, שכבר ניצח בשנים האחרונות על כמה מן האופרות השכוחות של ורדי אותן באור נעים. הזמרים עושים במיטב יכולתם בחומר המוסיקאלי הדליל למדי.

● ארמבגנוס: הלנה היפה. בהקלטה חדשה של ארקאיני, שעד לא האמנתי לה, מבכבת ג'סי נורמן בקולה המשיק אלף ספינות. מי שלא ראה את דמותה הכבירה השעוקה יחשוב, כי זו זמרת צעירה שבירית. כותב אחד המבקרים באנגליה. ג'ון איילר מצויין כפאריס הבריאל בקיא משנבוע בדמותו של אגממנון. מישל פלאסון מנצח על תזמורתו, תזמורת טולוז, במקהלה וראויה. אלה דברי הביקורת. תקליטי ארואבאי מאנגליה או מגרמניה.

ברנבוים במוצארט ושוברט

דניאל ברנבוים כבר אינו נער. בן 44 השנה. כאשר הקליט בשעתו את מכלול הקונצ'רטי לפסנתר ותזמורת של מוצארט, כפסנתרן ומנצח, אמרו עליו שהוא מוכיח את מוצארט לא רק במיכות עיסוקו וחיב בישרנותיו, אלא גם בטמפרמנט הנעורי שלו. ברנבוים הוא היום מוסיקאי מיושב, שישיבה ורקה בשיקה. הוא מקליט את מוצארט מחדש, בהקלטה דיגיטאלית. כל הקונצ'רטי יראו אור בקרוב. בינתיים, ראו אור התוצאה שתי קופסאות של שלושה תקליטים כל אחת: כל המוסיקה לפסנתר סולו, שכתב מוצארט. בקופסה האחת, הסונטות לפסנתר מס' 1 עד 7, 9, 10 ו־12. בקופסה השנייה — הסונטות לפסנתר מס' 8, 11, 13 עד 18, הפנטסיה לפסנתר בדו מינור ק. 457. שתי הקופסאות הופקו בידי אי.אמ.איי באנגליה, ועתה ראו אור בצורת תקליטים או קלטות. הקומפאקט־דיסק — בדרך. מספרי קופסאות התקליטים: חלק א' — אי.אם.איי 2703243, חלק ב' — אי.אם.איי 2703273.

בניגוד לאלפרד ברנדל, המקליט כל תקליט לחוד ובהפסקות, ממשיך ברנבוים כמינהגו — כל היצירות בבת אחת. כמו המוכאנות של בטהובן, בהקלטה הדיגיטאלית. לשיטה הזאת מעלה וחיסרון באותו. המעלה: אפשר לקבל את כל היצירות בבת אחת. החיסרון: בהקלטה כזאת יש עליות ומורדות. יש סונטות הנשמעות יפה, יש פחות יפה. עיסקת חבילה. כדאי להמתין לברנדל ולמאמציו פרויה, ולבחור כל יצירה בביצועה היפה ביותר. אני עדיין דבק בהקלטות הישנות של קלארה האסקיל הניטוקה.

ברנבוים החל גם להקליט את כל הסימפוניות של שוברט. בימי הקרע הגדול שבין הרברט פון קאראיאן לבין הפילהרמונית של ברלין, כאשר המנצח הגרמני הצהיר, כי "לעולם לא ישוב לנצח על התזמורת הזאת", מיהרה חברת סי.בי.אס בארצות הברית, להחתים את הפילהרמונית של ברלין על חוזה הקלטות. ברנבוים נועד להקליט עמה, בין השאר, את כל הסימפוניות של שוברט. עכשיו ראה אור התקליט הראשון במכלול: ברנבוים מנצח על הסימפוניות השנייה והשמינית (הבלתי גמורה) של שוברט. תקליט סי.בי.אס מארצות הברית, הקלטה דיגיטאלית, 39676.

ברנבוים והתזמורת הקליטו תקליט זה בספטמבר 1984, בברלין. הנגינה גרנדיוזית. לא ברויק שוברט. משהו בין בטהובן לברוקנר. ברנבוים הקליט לפני שנים אחדות את כל הסימפוניות של ברוקנר, ואולי דבק בו משהו מאותן הקלטות. חסרה האווירה הרומנטית, הפיוטית המצוינת של שוברט. מה רב המרחק בין הגישה של ברנבוים לזאת של סינופולי, בהקלטת ה"דויטשה גראמופון". מזלה של סי.בי.אס אינו מאיר לה פנים בסימפוניות של שוברט. היא הקליטה את הבלתי־גמורה עם לורין מאזל והפילהרמונית הוינאית, והתבואה לא הוסיפה לה כבוד. אולי בסימפוניות האחרות נשמע את ברנבוים יותר שוברטי, ולא כליבק ברוקנרי.

המועצה הציבורית לתזונה ולאורח חיים בריא
בשיתוף ספריית שער־ציון - בית־אריאלה - תל־אביב
המען למכתבים: ת.ד. 16395, תל־אביב 61163
המשרד הראשי: לבדיוונסקי, רח' 768 א', קומה ב', תל־אביב 64332 טל: 03-298946

מזמינים את הציבור הרחב להשתתף ביום עיון בנושא:
"שדה־מגנטי והשפעתו על בריאות האדם והסביבה"

יום העיון יתקיים ביום רביעי, כ"ו בשבט תשמ"ו, ה־5 בפברואר 1986, בשעה 16.00, באודיטוריום של ספריית שער־ציון - בית־אריאלה, שד' שאול המלך (ליד מוזיאון תל־אביב), תל־אביב. התכנסות והרשמה: החל מהשעה 15:30

מנחה התוכנית: פרופ' ישראל לין, המחלקה להנדסת מחצבים, הטכניון, חיפה.

בתוכנית:
* שדה־מגנטי ושימושו ברפואה - פרופ' יונה דגן, קופת־חולים לאומית.
* שינויים בשדה־מגנטי של כדור־הארץ כגורם למחלות נפשיות - ד"ר אדוארד דבוריקן, המעבדה לגיאוביולוגיה.
* הסיכונים של קרינה אלקטרומגנטית ממסכי־טלוויזיה, ממסופי־מחשבים וממכשור־ביתי - מר נחום בלומנפלד, הנדסאי, המעבדה לגיאוביולוגיה.
* יונים שליליים והשפעתם על בריאות האדם - מר צבי שגיא, מנהל שיווק של מכשור לויוניזציה - "יאמקורי".
* דיונים בשולחן עגול, תשובות לשאלות של משתתפי הכנס.

* הציבור מוזמן
* דמי השתתפות לכיסוי ההוצאות: 3 שקלים חדשים
* אוטובוסים: "יוני" - בקווים 5, 18, 70.

מודעה זו נתרמה בחסות חב' "טעם טבעי" בע"מ יבואני ומשווקי־אורז בישראל. טל. 03-377222

המקהלה הלאומית רינת
מנצח ומנהל אמנותי: סטנלי ספרבר
קונצרט יחיד בתל־אביב
מנצח אורח: ג'ון אולדיס (מאנגליה)
בתוכנית: מיצירות: מורלי, וואוהן, כרמל, שוברט, בויד, ברטוק, סטרווינסקי, שנברג
ליד הפסנתר: ענת שרון
קריינות: מאיר דימון, יעקב משורר, יוסף רבקין, אנטול קרלמביק (מהתזמורת הפילהרמונית)
הקונצרט יתקיים היום יום ג' 28.1 ב־20.30 במוזיאון תל־אביב
כרטיסים בקופת המוזיאון

מהדרין בע"מ
ניתנת בזה הודעה כי
אסיפה כללית יוצאת מן הכלל של החברה
תתקיים ביום ג' 18.2.86 בשעה 14.00
בבית אריאה מהדרין באבן־יהודה (הכניסה בפניה מערבה מכביש השרון למוסד הדסים)
לקבלת ההחלטה שלהלן:
להגדיל את ההון הרשום של החברה ב־220.000 שקל חדש ע.נ. מ־270.000 שקל חדש ע.נ. ל־490.000 שקל חדש ע.נ. ע"י יצירת עוד 2.200.000.000 מניות רגילות בנות 0.0001 שקל חדש כ"א. זכויות מניות אלה תהיינה שוות מכל הבחינות לזכויות המניות הרגילות הקיימות בחברה.
בשם מועצת המנהלים
מזכיר החברה

הלוח החדש

הארץ ממליץ

תל אביב

"מסע עסקים של אבא" (פאר) — סרטו השני של הבימאי היוגוסלבי אמיר קוסטוריצה מציג את חייה של משפחה ביוגוסלביה של 1950. מתוך גישה פוליטית, אך גם מתוך רגישות אנושית וראייה חודרת של פרטים. סרט יפה בפשטותו.

"הרבה ולא כלום" (גת) — צירוף מוצלח של תסריט אינטליגנטי, בימוי מתוחכם ויפה, ומשחק מצוין של מריל סטריפ, צ'רלס דנס, סר ג'ון גילגוד, סם ניל, טרייסי אולמן. חומר הצגה סטינג. סיפור נוסטלגי על ריגול במלחמת העולם השניה נעשה לאבוליה של שיגעון, בבימויו של פרד סקפיסי האוסטרלי.

עד סוף הלילה (פריז) — בני אדם אמתיים, המתמודדים עם בעיות אמתיות, בסרטו של איתן גרין, העוסק במשבר משפחתי. סרט יפה ברמה של יחסים בין הדמויות. פחות מוצלח ברמה של מלודרמה גבגטנית.

הכבוד של פריצי (לימור) — קומדיה שחורה של ג'ון יוסטון ("הנץ ממלטה", "המלכה האפריקאית", "האוצר של סיירה מאדרה", "האיש שרצה להיות מלך"), על איש המאפיה הסיציליאנית בברוקלין, הנאלץ לבחור בין אהבה ובין "כבוד המשפחה הסיציליאנית". ג'ק ניקולסון מצוין.

חזרה לעתיד (מוריל) — נער חוזר, באמצעות מכונת זמן, לעבר — משנה את ההווה שלו ואת עתידו. סרטו של רוברט זמקיס ("בעקבות האוצר הירוק") הוא סרט מדע בידיוני, המתאים לילדים ולמבוגרים כאחד. חביב מאד, וגם מעניין.

שושנת קהיר הסגולה (סינמה 1) — סרט חדש של וודי אלן, הפעם רק כבימאי ותסריטאי, המערב מציאות ודימיון, אגדה ועובדות. מעשה בדמות בסרט המתאהבת באחת הצופות. היא יוצאת מהמסך כדי לבלבל את היוצרות ולהוכיח שבקולנוע, לפחות, הכל אפשרי. עם מיה פארו — בת זוגו העכשווית של אלן.

בועי בי (גורדון) — עימות בין המיתוסים הרומנטיים הצעיים את הברירות לבין המציאות, בסרט על חיי הלילה. על אהבה ועל בדידות. הבמאי אלן רודולף, עוזר לשעבר של רוברט אלטמן, משתמש במוסיקה, בצילום ובדיאלוגים כדי ליצור אווירה מלנכולית ולהתייחס למסורת הקולנועית של העבר.

ירושלים

שושנת קהיר הסגולה (סמדר) — ראה סינמה 1, ת"א.

מסע עסקים של אבא (בנייני האומה) — ראה פאר ת"א.

חיפה

קאוס (קרן אור) — סיפורים סיציליאניים, לפי פירנדלו, בסרטם של האחים טאוויאני ("פדרה פדרונה"), הדמור עכבי, סיפורי עלילה מאלפים, וקולנוע מעולה.

הכבוד של פריצי (אורלי) — ראה לימור ת"א

בירדי (רביבה) — סיפור על ידידות, ועל נער שחזר ממלחמת וייטנאם כשהוא סבור שהוא ציפור. סרט המתפס את שורשי השיגעון בתוך ה"נורמל", בבימויו של אלאן פארקר. משחק טוב של ניקולס קייג' ומתיו מודין.

תיאטרוני ישראל
הערב יום ג' 28.1
תיאטרון הבימה
אגם הברבורים: 20.30
הבדינים: 20.30
ורוביניון קרוזו — בצוותא: 20.30
פיורד זמני: באשקלון
התיאטרון הקאמרי
לבנדי קנוב ולהקתו "חלום ליל קיץ"
קירוש — צוותא

מדריך הארץ

פרק יומי	משנה יומית
יהושע יב־יד	תמיד ב"ג, ה"א
דף יומי	**הלכה יומית**
ביצה א	הל' שגגות, רב

תורנות רופאים

השמת הרופא מטעם השירותים הרפואיים
מד"א בעיר עד למחרת 8 בבוקר בהתקשרות מד"א טל' 101.
מגן דוד אדום:
ירושלים 523133
תל־אביב 460111
חיפה 512233
באר שבע 781111
הרצליה 052-341333
נהריה 923353
רחובות 08-451333
בת־ים 5511111
חולון 803153
אשדוד 08-221022
באר שבע 057-74767
סיוע מרכז הרופא בקופ"ח הכללית
בימים א'־ה' 20.00—6.00
ביום ו' 15.00—6.00
פלאפון: 03-455300, 03-433500
ער"ן — עזרה ראשונה נפשית
24 שעות ביממה:
ירושלים 227171
תל־אביב 03-261111
חיפה 04-672222/3
נתניה 053-35316
באר־שבע 057-418111
מרכז רפואי בנאי יעקב, 03-223958

מרכז סיוע לנפגעות אונס (24 שעות ביממה):
תל־אביב טל' 234819
ירושלים טל' 02-245554
חיפה טל' 04-382611
מרכז סיוע לנפגעי לחץ
מטעם "מקלט"
א' עד ה' 11.00—13.00
ב' עד ד' 16.00—18.00
טל: 228031
רח' מאפו 15 תל־אביב

משמרת פיוס לעזרה ראשונה
תל־אביב, ריינס פינת שד' 3 (ליד המשטרה) טל: 296869, 03-285822
הנקודה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים בין השעות 24.00—9.00, אחרי חצות בשעת חירום. כלבו שלום, גד מכבי 49 טל' 03-284649
פתוחה בימים א־ה בין 21.00 עד 23.00 ימי ו' וערבי חג מ־16.00 עד 24.00
שבתות וחגים מ־15.00 עד 21.00
חיפה, רח' הנמל 26, קומה ג', טל' מס' 04-523-566. שעות הקבלה: כל יום בין 20.00—23.00
שירות רפואי מיד
24 שעות ביממה, כולל רפואת שיניים:
ירושלים, מוקד יום 669551, 660385
מוקד לילה, שבת וחג 226191 בצרי מס' 1788
ולהשאיר הודעה לרופא תורן מבין ב"ד
תל־אביב, מוקד יום 218820, 218898
מוקד לילה 631811 מכשיר 3752 ולהשאיר הודעה לרופא תורן מבין ב"ד

תורנות בתי־חולים

תל אביב
איכילוב — ילדים
איכילוב — (כירורגיה, פנימית)

ירושלים
שערי צדק — (ילדים, כירורגיה, אורטופדיה, עיניים)
בקור חולים — (פנימית, נשים, אא"ג)

תורנות בתי־מרקחת

תל־אביב
הקריה, אבן גבירול 19 226686
קופ"ח כללית אמסטרדם 7 225140
רמת גן
רש"י רש"י 15 790971
חולון
המרכז, כצנלסון 12 845256
בת ים
רמת יוסף מבצע סיני 20 867931
רחובות
קופ"ח כללית בני משה 452381
נתניה
באות שקד ב. מגורי אוחרים 52484
ירושלים
מישנת השמה המ"ל 28 525191
חיפה
הנשיא של הנשיא 33 335312
הקריות
ארלוזורוב יצחק הנשיא 59 קרית חיים 727720

דלת פתוחה

מרכז מידע וייעוץ לצעירים ע"י צוות מקצועי — ייעוץ ומידע בנושא הברות, משפחה, מיניות — אמצעי מניעה.
ימים ב' ג' ד' — 17.00—20.00
במרשבר 66 ת"א, טל' 281228
חוטה: ימים א' ד' 16.00—19.00 רח' הספורים 14 טל' 81520

שידורי רדיו וטלוויזיה

טלוויזיה

17.30 הדודה מאיה
18.00 באותו עניין — בעיות של תלמידי תיכון
18.30 (ע) קיצור החדשות
18.52 (ע) בתרגו לך — שירים וריקודים
19.00 (ע) מאבאייר של הרפתקאות — סרטי טבע
19.30 (ע) חדשות
20.00 כותרות מבט
20.02 שלושה בדירה אחת
20.30 כלבוטק
21.00 מבט לחדשות
21.40 מבט שני
22.20 כך צריך — דראמה
22.45 באר המלחין המרשעה
23.45 מבט של מקום (פר"סיני) וחדשות

טלוויזיה לימודית

08.15 השבוע משום ר' — המבנה העשרוני
08.40 כלי מדות
09.00 אנגלית ח'
09.20 מדעי הטבע ה'־ו' — כיצד אנו בונים
10.10 אנגלית ו'
10.30 רחוב סומסום
11.00 צרפתית
11.15 השבוע ה'
11.30 גאוגרפיה ז'־ט' — העיר המתפתחת
12.00 ארץ־עלות
12.25 ספרות (על־יסודי) — המשלם
13.00 מוסיקה (על־יסודי, הערות) — קונצרט, המוסיקה של ג'אז
14.00 האבולוציה — המולקולות הראשונות
14.20 לזול הצרדי
14.45 אנגלית
15.00 רחוב סומסום
15.30 קשת ועוד — חסדים ממחרים

16.00 פרקי טבע
16.25 דיק טרייסי — פרות הרפתקאות
17.00 ערב חדש

קול המוסיקה

06.02 צלילי בוקר
07.07 בוקר טוב
07.30 עשרת מוסיקאלית
09.30 באך/בטהובן: שאקון (ע. רובינשטיין — פסנתר); בטהובן: סונטה כמה מאגלר אופ' 57, "אפאסיונאטה" (א. רובינשטיין); מוצארט: רביעייה בסול מינור לפסנתר וכלי קשת ק' 478 (א. רובינשטיין/עם חברי רביעיית גוארנרי); ב' ראחמנינוב: קונצ'רטו מס' 2 לפסנתר ותז' (א. רובינשטיין/הפיל' הישראלית/ג.); מוצארט: סימפוניה מס' 5 במי בעמל מאגלר "בלי מהליכים" (...)
12.05 מוסיקה קאמרית
13.00 קונצרט צהרים
15.05 מבחר הקלאסיקה
16.00 קונצרט מנחה — אוחנר נלמרה; מבחר ... מזמורים ...; ... ראחמנינוב ...
18.50 אנתולוגיה. אילן הכנור — סוסקה. בראהמס: סימפוניה מס' 5 במל מאגלר; סטאמיץ: סימפוניה (1984); פרוקופייב: סימפוניה מס' 7 במל מאגלר אופ' 83
20.05 ערב טוב
20.30 מעולמי הקונצרטים שלנו
22.30 פעם ועוד
23.00 דור למוזאמן ביזה

רשת א'

15.25 השכלה ודעת לכל — עברית

16.05 משוד תשדה — 45 שנה לבית־שכס
17.20 האנציקלופדיה המוזיקה ארץ־ישראל הב' לבניה בעיני הבליינים
18.06 מגזין־ערב — הורי והי ומסורת
18.47 פרקי היום בתנ"ך
19.05 שיעור בתלמוד — מסכת "ברכות"
19.38 שידורים לעולים
22.05 שבינו ביחד וכל אחד לחוד — לבנים והשורים בחינוך המיני, עם ד"ר עמי שקד

רשת ב'

18.06 אמבע על הדופק — ענייני בריאות ורפואה
18.45 היום במספרים
19.00 היום הזה
19.35 שלום חוש — ענייני האדם והסביבה
20.05 חגות בכקשתך
22.05 עוד פעם אחת — עם הגולה ד"ר אבי רוס ארבל על ההגות אנשים בעלי חיים
23.05 "קפה ראשי" — חידונים מגוונים

רשת ג'

18.06 מקום במגרה
21.05 אדום שניק — שירים שלא נס לחם
23.05 מבינו באו

גלי צה"ל

17.30 כותרת — ענייני צבא וביטחון
17.50 יומן ספורט
18.05 שעה קלה על כלכלה
18.35 מכבר הערב
19.05 רדיו במקום
20.05 לא רק רוק
21.00 מבט לחדשות
21.30 אנציקלופדיה משודרת: גיבוי הרופאים
22.05 על הרבים ועל הבטוק
23.05 אגודה קלאסית

שידורים קבועים

רשת א'
07.30 הד שירים — מזמנים יומיים
08.05 חזרה — עם בני הגל
09.05 השיר לא תם
09.30 מפגש
10.30 רדיו קל
11.10 שידור יומי לבוחרים
11.30 השכלה ודעת לכל
12.05 מעגל המורות
13.00 שידורים באנגלית
15.30 שידורים בערבית
14.00 להם לבן ולכל הבתים

רשת ב'
08.05 סוף לשלום
09.05 ביקור בית
10.10 כל צבעי הקשת
12.10 גל פתוח — חדשות ומוסיקה
13.00 כתבי היום
14.06 יש עניין
15.05 מוספי חדשות
16.05 שירים ושעורים
17.10 יומן כלכלה

רשת ג'
06.11 בוקרה לאשר
07.07 שיר בבוקר בבוקר
09.05 מה כבר תשמע
10.05 אגן הלו החיים
11.05 שקה עם מלאכי חזקה
12.05 רק מוסיקה
13.05 רק ביקר חול
14.06 לי ולך — שיר הברכה
15.05 חוש ראש ומחרש
16.05 מוסיקה לעניין
17.05 הבנה יומית, יקר אביב
17.00 על מספרים ואנשים

גלי צה"ל
06.10 צלילי בוקר
06.30 אנציקלופדיה משודרת
07.07 מבזק אמש שבע
08.05 במקרוסם ישראל
09.05 בבון לעכשיו
11.05 סכום של פעם
12.05 להיט להיאמן
13.05 במבנה ישראלי
15.05 ...
16.05 ארבע אחרי הצהרים
17.00 יומן גלי־צה"ל

לוח בתי קולנוע

תל־אביב

אורלי — סכנות למתאבדים 4.30, 7.15, 9.30
אלנבי — לבודים בשלג 5.00, 7.30, 9.30
אסתר — תפילה למות 4.30, 7.15, 9.30
בית לסין — מי מפחד מהשכן מטול 11.15 בלילה
בן יהודה — חזרה לעתיד 4.30, 7.15, 9.30
גורדון — בתר בי 4.35, 7.15, 9.30
גת — הרבה ולא כלום 4.30, 7.00, 9.30
דקל — לילות לבנים 7.00, 9.30
דרייב אין — בולגע 7.15, 9.30, מסיבת הסקס 12.00
דור — רופא חולה אהבה 4.30, 7.15, 9.30
רב חן: חן 1 — שנת הדרקון 4.15, 7.00, 9.40
חן 2 — סימפוניה של מאיי 5.00, 7.20, 9.45
חן 3 — בי"ס לאסירים מתחילים 4.45, 7.20, 9.40
חן 4 — הגוניס 10.30, 1.30, 4.45, 7.20, 9.40
חן 5 — רומן על במות 10.30, 1.30, 4.45, 7.00, 9.40
לימור — הכבוד של פריצי 4.30, 7.00, 9.30
לב 1 — מסירה 1.30, 4.50, 7.15, 9.50
לב 2 — גורל 2.00, 5.00, 7.30, 9.40
מגרבי — קומנדו 4.30, 7.15, 9.30
מוזיאון ת"א — נערה ובער
מקסים — הבו האיש השלג 4.30, 7.00, 9.30
מרכז החוליה הישראלית — השורה הישראלית (בעברית) 10.00, 5.00, (באנגלית) 9.00, 12.00, 2.00, (בגרמנית) 8.00, 6.00, 7.00, רומן חסמים 9.50
מוריל — להב משנן 4.30, 7.15, 9.30
סינמה 1 — שושנת קהיר הסגולה 4.30, 7.15, 9.30
סינמה 2 — אבריאוס 6.00, 9.00
סינמטק — יער הרומנטי 7.00, תאוות בצע 9.30
פאר — מסע עסקים של אבא 4.15, 7.00, 9.30
פריז — עד סוף הלילה 12.00, 2.00, 4.00, 7.15, 9.30 סומי 11.45
צוותא — במקום חלום + בגוע 8.00
צפון — דאן 6.15, 9.50
שחף — בשם כל בני ביתי 6.00, 9.00
תכלת — צייד הצבאים 6.00, 9.00
תמוז (הצמרדש) רמת אביב — אפוק ליפקה עכשיו 7.00, 9.30
תל־אביב — ערפי הזהב 4.30, 7.15, 9.30

כפר סבא

חן — שוטר עם כבוד 7.00, 9.15
עמל — מכרות המלך שלמה 7.00, 9.15

ירושלים

אדיסון — קומנדו 4.30, 7.00, 9.00
אור כיל — שנת הדרקון 4.00, 6.30, 9.00
אורנע — תפילה למות 4.30, 7.00, 9.00
בית אגרון — גשם טטל 5.45 אהבת הקצין הצרפתי 8.00 אל נורמה 9.45
בנייני האומה — מסע עסקים של אבא 6.30, 9.00
הבירה — רופא חולה אהבה 4.30, 7.00, 9.00
כפיר — חזרה לעתיד 4.30, 6.45, 9.00
מוזיאון ירושלים — אמריקאית בפריז 6.00, 8.30
מיטשל — הרבה ולא כלום 6.30, 9.00
סינמטק — הנסיך הקטן 4.00 ג'וני גיטאר 7.00 יוהנה של המלאכים (אולם קטן) 7.00 בילי בראו (אולם קטן) 9.30 הקרב על צ'ילה 2 9.30
עדן — לילות לבנים 4.15, 6.45, 9.15
סמדר — שושנת קהיר הסגולה 7.00, 9.15
רון — עד סוף הלילה 4.30, 7.00, 9.00

רמת־גן גבעתיים

ארמון — שנת הדרקון 6.50, 9.30
אורדע — חזרה לעתיד 4.30, 7.15, 9.30
ארמון — קומנדו 5.00, 7.15, 9.30
הדר — חוף מפשע 4.30, 7.15, 9.30
לילי — הכבוד של פריצי 7.00, 9.30
רב בן — רמת גן
בן 1 — הרבה ולא כלום 4.30, 7.10, 9.40
בן 2 — תלמידה מושלמת 5.00, 7.30, 9.40
בן 3 — בירדי 5.00, 7.20, 9.45
בן 4 — סימפוניה של מאיי 5.00, 7.30, 9.40
רמת בן — גמאי 7.15, 9.30
שביט — מכרות המלך שלמה 7.15, 9.30

חולון

ארמון — קומנדו 5.00, 7.15, 9.30
מגדל — שנת הדרקון 7.00, 9.30
מתנ"ס קרית שרת — המאב הלבן 2.30
הכרים צעירים 4.30 בקודת מסכה 7.30, 9.30
סבוי — המלך דוד 4.30, 7.15, 9.30
ריגה — בחזרה לעתיד 5.00, 7.15, 9.30

נתניה

שמדור — בי"ס לאסירים מתחילים 5.00, 7.00, 9.15
שרון — שנת הדרקון 4.30, 7.00, 9.30

רמת השרון

כוכב — הסיוח השחור 4.00 מופע הקולנוע של רוקי 7.00 יער האורנים 9.30

חיפה והסביבה

אורה — בשם כל בני ביתי 6.00, 9.00
אורלי — בירדי 6.45, 9.15
אטמוסיאבמרון — ערפי הזהב 4.30, 7.00, 9.15
ארמון — קומנדו 4.30, 6.45, 9.00
חן — מועדון הכותנה 4.00, 6.30, 9.00
סינמטק — רומן לילי 7.00, סיפורו של חייל 9.30
עמקי — הכבוד של פריצי 6.45, 9.15
עצמון — המסורה 4.30, 7.00, 9.15
פאר — תפילה למות 4.30, 6.45, 9.00
קרן אור וגמודיש — קאוס 6.00, 9.00

רב גת

רב גת 1 — שנת הדרקון 3.45, 6.30, 9.15
רב גת 2 — לילות לבנים 3.45, 6.30, 9.15
רון — חזרה לעתיד 4.00, 6.45, 9.15
שביט — עד סוף הלילה 7.00, 9.00

קריות (חיפה)

אורות — הכבוד של פריצי 6.45, 9.15
בית העם — הבו האיש השלג 9.15
היכל — גנבים מחוף לחוף 7.00
כוכב — רספי ג'מס 7.00, 9.15
מבית — שנת הדרקון 6.45, 9.15
ספיר — האיש בעל הנעל האדומה 7.00, 9.15

הרצליה

דוד — חזרה לעתיד 4.30, 7.15, 9.30
היכל — תרגיל למרגל מתחיל 4.30, 7.15, 9.30
מלון דניאל — דני רוז איש מברודווי 7.15, 9.30
תפארת — הגוניס 4.30 בירדי 7.15, 9.15

בת־ים

אורנים — סכנות למתאבדים בע"מ 7.15, 9.30
עצמאות — ערפי הזהב 4.30, 7.15, 9.30

חדרה

תדהר — הנינג'ה האמריקאי 4.30, 7.00, 9.15
חוף — מושלם 7.00, 9.15

רחובות

בית העם — מכרות המלך שלמה 8.00
חוד — שושנת קהיר הסגולה 7.15, 9.15
חן — שלגיה ושבעת הגמדים 4.30 קוד השתיקה 7.15, 9.15

עפולה

היכל התרבות — רומן שנהל במלחמה 8.30